

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

กัญญกร อัครรัตนากกร
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนวัดสวนแตง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัย กัญญากร อัครรัตนกร

สถานศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ปีที่ทำการวิจัย 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) เพื่อศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น สถานประกอบการ และผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5) แบบบันทึกผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 6) แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 7) แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 8) แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 9) แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และ 10) แบบประเมินความพึงพอใจต่อ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา รวมทั้งสิ้น 10 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนบางส่วนยังขาดการพัฒนาค่านิยมหลัก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการอบรมสั่งสอนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่หลากหลาย และขาดความต่อเนื่อง สถานศึกษาควรมีแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากขึ้น และจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) พบว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และควรมีหลากหลายแนวทางในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยสรุปการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ และมีผลการทดลองใช้ผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ร้อยละของผู้เรียนหลังการพัฒนา มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และเสนอแนะการจัดทำผลงานทางวิชาการจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. ดร.พีระ รัตนวิจิตร รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.ชวลิต โปธินคร ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ดร.ชัชวาลย์ วัดอักษร ข้าราชการบำนาญ อดีตรักษาการผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ดร.อรนุช มั่งมีสุขศิริ หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. รศ.ดร.ทรงศักดิ์ มีมกระโทก รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาอย่างสูงจากผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. ดร.อำนาจ วิทยานูวัตติ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.ปัญญา แก้วกียูร อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
3. นายเสน่ห์ ขาวโต อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
4. ดร.ไพศาล ปันแดน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
5. ดร.นันทกาญจน์ รัตนวิจิตร ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนเพ็รักษมาตาวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะ สนับสนุน และมีส่วนทำให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัย
กัญญกร อัครรัตนกร

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	น
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	26
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	30
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	33
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม.....	33
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	44
การนำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ..	48
แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	50
แนวทางการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	61
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการศึกษาสภาพ ปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อพัฒนา.....	72
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อพัฒนา.....	73
สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	80
สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น..	83
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วม.....	85
การบริหารการศึกษา.....	85
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	87

สารบัญ (ต่อ)

หัวเรื่อง	หน้า
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา.....	95
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	98
การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	107
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา.....	121
การตรวจสอบคุณภาพของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบ	131
เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	134
การระดมความคิดเห็น.....	134
การสังเคราะห์เอกสาร.....	135
การสัมภาษณ์เชิงลึก.....	140
การสนทนากลุ่ม (Focus Group)	143
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	155
งานวิจัยในประเทศ.....	155
งานวิจัยต่างประเทศ.....	168
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	175
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทาง การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	178
ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา.....	178
ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	182
ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	195
สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	195
ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	201
สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา.....	203

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
ตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	206
ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	218
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	226
ศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	226
ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแดง.....	223
ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนวัดสวนแดง.....	231
ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	237
ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง).....	241
ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง).....	238
4 ผลการวิจัย.....	246
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	246
ผลการวิจัย.....	246
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	246
ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา.....	306
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	488

สารบัญ (ต่อ)

หัวเรื่อง	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	643
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	643
สรุปผล.....	643
อภิปรายผล.....	649
ข้อเสนอแนะ.....	666
บรรณานุกรม.....	668
ภาคผนวก.....	685
ภาคผนวก ก.....	686
รายชื่อผู้ร่วมระดมความคิดเห็น.....	687
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	688
รายชื่อสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5	
ภูมิภาค 5 สถานศึกษา.....	689
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)	690
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม (Focus Group)	691
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือฯ.....	692
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทาง	
ปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	693
รายชื่อกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง.	695
ภาคผนวก ข.....	698
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	699
หนังสือขอสัมภาษณ์และศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	
(Best Practice)	710
หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม (Focus Group)	712
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือฯ.....	714
หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติฯ	725
หนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่ทดลองใช้ (Try Out)	727

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อเรื่อง	หน้า
หนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เผยแพร่ผลการพัฒนางานในหน้าที่.....	729
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	731
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	768
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	816

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง ปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านเกณฑ์ (ระดับ ดีเยี่ยม) และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม.....	5
2 นิยามและกรอบแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือ.....	43
3 ตัวอย่างแผนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ.....	61
4 ความสอดคล้องระหว่างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการกับคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	62
5 สภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จของการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา.....	65
6 ผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา.....	257
7 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทั้ง 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา.....	270
8 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.....	272
9 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	274
10 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.....	276
11 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับ ประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1.....	278

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2.....	280
13 ผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา.....	282
14 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา.....	295
15 ผลการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา โดยรวม.....	299
16 ผลการบันทึกประเด็นสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	304
17 สรุปผลการบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	325
18 สรุปผลการบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	365
19 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สู่การปฏิบัติ.....	399
20 ผลบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา... ..	407
21 ผลการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษาและรูปเล่ม ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และด้านแนวทาง การพัฒนาค่านิยมหลัก.....	414
22 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ ประโยชน์ ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	416

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
52	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	529
53	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	534
54	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	537
55	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง.....	542
56	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา.....	543
57	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ..	544
58	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน.....	545
59	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุ ในการดำเนินงาน.....	546
60	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม.....	547

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
69	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการพัฒนา ค่านิยมหลัก ของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน.....	558
70	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและ หลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	561
71	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	565
72	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและ หลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	569
73	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	573
74	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	577
75	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	580
76	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	584
77	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	587

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
78	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	592
79	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	596
80	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	600
81	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	603
82	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	608
83	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	611
84	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	615
85	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน.....	618
86	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง.....	623

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
96 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน.....	633
97 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านงบประมาณและ วัสดุในการดำเนินงาน.....	634
98 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม.....	635
99 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม ของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา.....	636
100 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน.....	637
101 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	767
102 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐาน เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	769
103 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของ ครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	771
104 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของ ครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	773

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
105	777
ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหาร สถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	
106	779
ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง กับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	
107	781
ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	
108	783
ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความถูกต้องร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	
109	785
ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	
110	788
ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทาง ปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	
111	796
ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	
112	798
ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
113	ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยผู้เชี่ยวชาญ	802
114	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6.....	804
115	ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	808
116	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	811

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	29
2 ภาพทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม.....	32
3 ลักษณะของปัญหาเชิงแก้ไขปรับปรุง.....	72
4 ลักษณะของปัญหาเชิงป้องกัน.....	72
5 ลักษณะของปัญหาเชิงพัฒนา.....	73
6 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบ.....	76
7 ภาพแกนต่อเนืองของรูปแบบในการบริหาร.....	126
8 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	174
9 องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	301
10 กรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.....	303
11 กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา.....	406

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

แนวคิดของการจัดการศึกษาโดยองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวความคิดที่เป็น การจัดการศึกษาที่ต้องใช้ความร่วมมือระหว่างบ้าน-วัด-โรงเรียน หรือที่เรียกว่า “บวร” ซึ่งผลการจัดการศึกษาขององค์กรหลักทั้งสามของชุมชน สามารถตอบสนองความต้องการ ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในชุมชนนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 (2560 : 14) บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการ ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อน เข้ารับการศึกษาตามวาระหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้ สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วน ร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการใน ระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริม ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมีคุณภาพและได้ มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อย ต้องมีบทบัญญัติ เกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลน ทุนทรัพย์ ซึ่งหน้าที่ในด้านการศึกษาของรัฐนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะลดความเหลื่อมล้ำทาง การศึกษา และทำให้โอกาสทางการศึกษาของทุกคนทัดเทียมกันอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 6-7, 16-17) ได้บัญญัติหลักสำคัญของการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 6 การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

และ มาตรา 9 (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญของการศึกษาที่เกี่ยวกับพัฒนาบุคคล โดยได้กำหนดไว้ว่า “การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้น เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” ซึ่งในการสร้างความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ คือ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ พนม พงษ์ไพบูลย์ และคณะ (2556 : 109-123) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมความร่วมมือของชุมชน เพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนนั้น การจัดการศึกษาต้องพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการเป็นคนดีในสังคม เป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้ และมีคุณค่าควรแก่การกระทำเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 68) ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควรส่งเสริมการพัฒนาค่านิยมหลักให้ครบทั้ง 12 ประการ ซึ่งหน่วยงานด้านการจัดการศึกษา ได้นำแนวทางเรื่องค่านิยมหลักไปประกอบการวางกลยุทธ์และนโยบาย เพื่อการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม ค่านิยม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ มนตรา ตฤย์เมธการ และคณะ (2560 : 1-122) กล่าวว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมนี้ผู้บริหาร ครูผู้สอน หรือผู้เรียนแกนนำต้องเห็นความสำคัญ และเห็นคุณค่าของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน และพร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายและร่วมมือกันในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียนด้วยความเต็มใจ

ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัด จึงสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมควบคู่กับการพัฒนาทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม และการดำเนินการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน ถือเป็นนโยบายหลักของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนามนุษย์สู่ชีวิตที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ตระหนักว่า ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาด้านค่านิยม ด้านสังคม และด้านการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง อันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557 : 3) ได้ประกาศคำสั่ง ที่ ศธ 04010/ว1324 ลงวันที่ 29 กันยายน

2557 เรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ โดยให้สถานศึกษาปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เน้นการจัดกิจกรรมในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืนของผู้เรียน จึงกำหนดจุดเน้นและวิธีการเรียนรู้ อย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น ดังนี้ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรมรักษาความสัตย์หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8) มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ใฝ่เรียนรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา และ 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (2551 : 8) ยังได้ระบุปัญหาการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควรส่งเสริมการพัฒนาค่านิยมหลักไว้ว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาดังกล่าวนี้นี้ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือ สถานศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ การชี้นำชีวิตที่ดีงามทำคนให้เป็นคนดี โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และปลูกฝังความเป็นผู้เรียน ทำให้เป็นคนใฝ่รู้แสวงหาปัญญา และนำไปใช้ในแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ สอดคล้องกับ ดิเรก พรสีมา (2559 : 73-75) ได้กล่าวว่า การเสริมสร้างค่านิยม 12 ประการนั้นจะมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา โดยคณะครูผู้สอนเพียงฝ่ายเดียวนั้น คงจะไม่ประสบผลสำเร็จ จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย หลาย ๆ องค์กร หลาย ๆ สถาบัน เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันศาสนา เป็นต้น จะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมใจ ร่วมส่งเสริม และผนึกกำลังร่วมกัน เช่นเดียวกับ วิโรจน์ สารรัตน์ (2557 : 66-68) กล่าวว่า ในเรื่องการเสริมสร้างค่านิยม 12 ประการนั้น ควรเริ่มเสริมสร้างตั้งแต่เยาว์วัย โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีของครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และสังคม ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างค่านิยม 12 ประการ และจะต้องมีการทำอย่างจริงจังเป็นระบบ และต่อเนื่องเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการปลูกฝังให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่นเดียวกับ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-438) ระบุว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์มิได้บรรลุจุดสมบูรณ์เมื่ออายุได้ 10 ปี แต่พัฒนาการยังดำเนินต่อไปอีกหลายขั้นตอน

จากอายุ 11 – 25 ปี และยังเชื่อว่า ในการจัดชั้นพัฒนาการทางจริยธรรมนั้น จะต้องใช้การให้ เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างเดียวนั้น ซึ่งเด็กในวัยนี้เหมาะสมที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นอย่างยิ่ง ถ้าปลูกฝังเมื่อเด็กโตกว่านี้ ก็จะไม่เกิดผลตามต้องการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพัฒนาการ ทางร่างกาย และพัฒนาการทางจิตใจของเด็กซึ่งเกิดและเปลี่ยนแปลงไปเสมอ เช่นเดียวกับ รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง (2557 : 9) ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันความเจริญทางวัตถุก้าวหน้าพัฒนา ไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงและเกิดความหย่อนยานทางคุณธรรม จริยธรรม จึงควรเร่งพัฒนาคุณธรรมค่านิยมกับเด็กตั้งแต่วัยประถมศึกษา

ซึ่งในบริบทของโรงเรียนวัดสวนแดง เป็นสถานศึกษาประถมศึกษาที่เปิดทำการเรียน การสอนผู้เรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงดำเนินการจัดกิจกรรม ปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนดังกล่าว ดังนี้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน และข้อ 11 มีความเข้มแข็ง ทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา โดยมีผลรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (2554 : 74) ได้วิเคราะห์คุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษายังไม่มีมาตรการ ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ และติดตามการดำเนินการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และจากผลการประเมิน (SWOT) ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (2560 : 18) ยังระบุจุดที่ควรพัฒนาว่า สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการสถานศึกษาให้มากขึ้น ควรขอความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน การเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาและการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษามากขึ้น และจากการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา (2560 : 25) พบว่า ผลการประเมินคุณภาพค่านิยมหลักของผู้เรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม ต่ำกว่า เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้สูงสุด

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน วัดสวนแดง ปีการศึกษา 2560 พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนดไว้สูงสุด (เชิงพัฒนา) คือ ระดับดีเยี่ยม ส่วนเกณฑ์การผ่านในระดับสถานศึกษา ผู้เรียน ต้องผ่านระดับดีเยี่ยม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งในการกำหนดเกณฑ์

การประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้น โรงเรียนวัดสวนแตงได้ปฏิบัติตาม คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 683/2552 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 110/2555 ลงวันที่ 25 มกราคม 2555 ระบุว่า เกณฑ์การผ่านผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด มีผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง ปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านเกณฑ์ (ระดับดีเยี่ยม) และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียน	จำนวนผู้เรียนและร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านเกณฑ์ (ระดับดีเยี่ยม) และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ระดับดีเยี่ยม)											
		ข้อ 1				ข้อ 3				ข้อ 8			
		ผ่าน		ไม่ผ่าน		ผ่าน		ไม่ผ่าน		ผ่าน		ไม่ผ่าน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 1	59	59	100	-	-	39	66.10	20	33.90	37	62.71	22	37.29
ประถมศึกษาปีที่ 2	63	63	100	-	-	44	69.84	19	30.16	44	69.84	19	30.16
ประถมศึกษาปีที่ 3	90	90	100	-	-	60	66.67	30	33.33	59	65.56	31	34.44
รวม ป.1-3	212	212	100	-	-	142	66.98	70	33.02	138	65.09	74	34.91
ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียน	ข้อ 2				ข้อ 4				ข้อ 11			
		ผ่าน		ไม่ผ่าน		ผ่าน		ไม่ผ่าน		ผ่าน		ไม่ผ่าน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 4	60	41	68.33	19	31.67	43	71.67	17	28.33	42	70.00	18	30.00
ประถมศึกษาปีที่ 5	73	46	63.01	27	36.99	51	69.86	22	30.14	53	72.60	20	27.40
ประถมศึกษาปีที่ 6	91	57	62.64	34	37.36	63	69.23	28	30.77	64	70.33	27	29.67
รวม ป.4-6	224	144	64.29	80	35.71	157	70.09	67	29.91	159	70.98	65	29.02

ที่มา : รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี 2560 โรงเรียนวัดสวนแตง (2560 : 15)

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียน

จากตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแดง ปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านเกณฑ์ (ระดับดีเยี่ยม) พบว่า แต่ละระดับชั้นมีผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ต่ำกว่าเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้สูงสุด (เชิงพัฒนา)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนแดง จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนแดง โดยการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแดง เพื่อนำข้อมูลมากำหนดวิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดคล้องกับ นุคซี (Nucci, 2015 : 294) ระบุว่าสถานศึกษาเป็นแหล่งอบรมสั่งสอน และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็ก เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนโดยบทบาทของสถานศึกษาในการปลูกฝังคุณธรรมให้กับผู้เรียน และเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 68) ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ค่านิยมหลักของผู้เรียนควรส่งเสริมและพัฒนาให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของ
ปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การยกย่องและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ยกย่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา
3. สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
4. ตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
5. ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้
  - 1.1 ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน
วัดสวนแดง

1.2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
วัดสวนแตง

2. ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้

2.1 ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน
อนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

2.2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของ
ผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อทราบสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาว่าเป็นอย่างไร คือ สอดถามจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กิจกรรม คือ 1) ระดม
ความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทาง
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติ
ที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีรายละเอียดดังนี้

ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ ของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา
และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยมีการดำเนินการ
จาก 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และ
2) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา เพื่อทราบสภาพปัญหา สาเหตุ
ของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาว่า เป็นอย่างไร
มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูหัวหน้าวิชาการ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนหัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน รวมจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น ได้แก่ เจ้าคณะตำบลสวนแตง จำนวน 1 รูป ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชนในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลสวนแตง จำนวน 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน 1 คน ผู้แทนสถานประกอบการในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ เจ้าของโรงทอตำบลสวนแตง จำนวน 1 คน เจ้าของร้านทอตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และเจ้าของโรงทอตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน 1 คน รวมจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ร่วมระดมความคิดเห็น กลุ่มละ 9 คน ตามแนวคิดของ ออสบอน (Osborn, 1957 : 228) ที่ระบุถึงจำนวนคนที่ร่วมระดมความคิดเห็นที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ควรมีจำนวน 4-9 คน (รายชื่อผู้ร่วมระดมความคิดเห็น อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 684)

3. ขอบเขตระยะเวลา

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561 กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561

ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ดังนี้ 1) เป็นสถานศึกษาต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาดีเด่น 2) เป็นสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับประเทศ และ 3) เป็นสถานศึกษาต้นแบบการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมระดับประเทศ เลือกจาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ดังนี้

ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3

ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1

ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2
มีการดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2) การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา และ 3) การสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทราบแนวทางการ
บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เมื่อได้ข้อมูลที่สำคัญมาเพื่อพิจารณานำมาเป็นองค์ประกอบของการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1.2 ขอบเขตแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ประกอบด้วย แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายงานการประเมินตนเองประจำปี คู่มือการบริหารจัดการสถานศึกษา คู่มือการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แฟ้มโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ แผนบูรณาการการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2559 และ 2560 ทุกรายการ จำนวน 116 รายการ จำแนกเป็น เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จำนวน 52 รายการ มีรายละเอียดดังนี้ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 10 รายการ โรงเรียนบ้านจ้อง 9 รายการ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 12 รายการ โรงเรียนบ้านโนนศรี 12 รายการ และโรงเรียนบ้านลำช้าง 9 รายการ เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 64 รายการ มีรายละเอียดดังนี้ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 13 รายการ โรงเรียนบ้านจ้อง 10 รายการ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 13 รายการ โรงเรียนบ้านโนนศรี 15 รายการ และโรงเรียนบ้านลำช้าง 13 รายการ

1.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

2. การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยมีการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา

2.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน จากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ประกอบด้วย ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน สถานศึกษาละ 6 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกครูผู้สอนต้องเป็นครูต้นแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณิยมหลักในแต่ละระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 (รายชื่อสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 605)

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

3. การสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทราบแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทราบแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาคุณิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา

3.2 ขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาคุณิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5

สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนสถานศึกษาละ 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 685)

3.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นขั้นตอนการยกย่องและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้ได้ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 กิจกรรม คือ 1) สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) ยกย่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) ตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 5) ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยนำมา

สังเคราะห์ได้กรอบต้นแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ขอบเขตแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยกำหนดจากฐานข้อมูลของ Thai LIS (โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายห้องสมุดอุดมศึกษาในประเทศไทย) ทุกรายการ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยกำหนดจากฐานข้อมูลของ Thai LIS (โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายห้องสมุดอุดมศึกษาในประเทศไทย) มีเกณฑ์การเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และงานวิจัย ดังนี้ หากเป็นแนวคิด กำหนดช่วงเวลาที่ตีพิมพ์ มีระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2551–2560) จำนวน 27 รายการ หากเป็นทฤษฎีหลัก (Grand Theory) ไม่กำหนดช่วงเวลา จำนวน 21 รายการ ส่วนงานวิจัย กำหนดช่วงเวลาที่ตีพิมพ์ มีระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2556–2560) จำนวน 36 รายการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 84 รายการ

3. ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 1–30 เดือนเมษายน พ.ศ. 2561

ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยนำผลระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากขั้นตอนที่ 1 มาหลอมรวมกับกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้มาจากผลการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลัก

ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงจัดทำเป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 1-30 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561

สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร ประเด็นที่ 2 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบ ครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร และประเด็นที่ 3 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

2. ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำนวน 2 คน 2) ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 1 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 1 คน 3) ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 4) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มี

ประสบการณ์ในการพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 5) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีผลการประเมินมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระดับดีเด่น จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสทนากลุ่ม (Focus Group) อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 688)

3. ขอบเขตระยะเวลา

วันที่ 28 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561

ตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 2) ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการใช้ภาษาและรูปรายการ 3) ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก

1.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญ ต้องมีคุณสมบัติ คือ 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกขึ้นไปหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และ 2) มีประสบการณ์ในการบริหารหรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอนหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการหลักสูตรและการสอน อย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือฯ อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 689)

1.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 1-10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561

2. ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติ มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา 10 สถานศึกษา ๆ ละ 1 คน รวม 10 คน มีคุณสมบัติ คือ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือมีความรู้ความสามารถในสาขาหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา เหตุผลที่กำหนดสาขาหรือวิชาเอกของผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร

จัดการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล จึงกำหนดเกณฑ์สาขาหรือวิชาเอก ในการเลือก ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 10 คน

2. ครูผู้สอน 10 สถานศึกษา ๆ ละ 2 คน แยกเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปี 1-3 จำนวน 10 คน และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 10 คน รวม 20 คน มีคุณสมบัติ คือ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือมีความรู้ความสามารถในสาขาหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการสอน และการวัดผลและประเมินผล ในสถานศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน สถานศึกษาละ 2 คน รวม 20 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 10 คน ครูผู้สอน สถานศึกษาละ 2 คน รวม 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ใน ทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือฯ อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 690-691)

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 10-30 เดือนมกราคม พ.ศ. 2562

ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปทดลองใช้ (Try Out) ปีการศึกษา 2562 กับโรงเรียนอนุบาล วัดป่าเลไลยก์ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่ใช้จริงในการวิจัยครั้งนี้ และมีสภาพปัญหา บริบท เช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมายใช้จริง มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปหาคุณภาพโดยทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์ ประกอบด้วย ผู้เรียน จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 จำนวน 216 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 65 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 71 คน และกลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 235 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 79 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 67 คน และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 89 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 451 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่มีสภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกัน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ รางคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม คือ การบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วม ติดตาม 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน ของสถานศึกษา 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

4. ขอบเขตระยะเวลา

ปีการศึกษา 2562 ระหว่างวันที่ 18 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 27 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2563

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ 1) ศึกษาผลการใช้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแดง มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) ศึกษาผล
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแดง 2) ศึกษา
ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแดง มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน วัดสวนแดง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนแดง ผ่านเกณฑ์ระดับ
ดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งค่านิยมหลักของผู้เรียนตามจุดเน้นที่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสำหรับผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
3. ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
2. ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
3. ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส

มีความละเอียดถี่ถ้วนต่อบทบาทตามหลักของศาสนา

1.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดสวนแดง จำนวน
2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 จำนวน 240 คน ได้แก่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 77 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 94 คน และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 69 คน และกลุ่มที่สอง ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6
จำนวน 218 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน

68 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 90 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 458 คน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1.4 ขอบเขตระยะเวลา

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 18 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 26 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 (เนื่องจากสถานการณ์การเกิดโรคระบาดโคโรนา 2019 ทำให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศเปิดเรียน วันที่ 1 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเปิดเรียนของสถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ณ วันที่ 9 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ลงนามโดย นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

2. ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตง

ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร

จัดการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วม 5) ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหาร
 แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
 เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ รองผู้บริหาร
 สถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 30 คน รวมจำนวน
 31 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนา
 ในท้องถิ่น ได้แก่ เจ้าคณะตำบลสวนแตง จำนวน 1 รูป ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน
 ในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบล
 สวนแตง จำนวน 1 คน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และนายกอง
 ค้การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน 1 คน ผู้แทนสถานประกอบการในตำบล
 เขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ เจ้าของโรงทอตำบลสวนแตง จำนวน
 1 คน เจ้าของร้านทอตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และเจ้าของโรงทอตำบลดอนโพธิ์ทอง
 จำนวน 1 คน รวมจำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
 (Purposive Sampling) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด (รายชื่อ
 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
 ระดับประถมศึกษา อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 692-694)

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 27-31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ที่มี
สภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดสวนแตง มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) ศึกษาผล
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ
(วัดหนองหลวง) 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาล หนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาผลการเผยแพร่การใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ
(วัดหนองหลวง) ต้องผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

1.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ
(วัดหนองหลวง) จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน
228 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 64 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 85 คน
และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 79 คน กลุ่มที่ 2 ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
จำนวน 282 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 85 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน
95 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 102 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 510 คน การวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม คือ การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วม
ติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1.4 ขอบเขตระยะเวลา

ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 17 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

2. ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วม 5) ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 31 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น จำนวน 1 รูป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอน) คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 6 คน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น จำนวน 3 คน และสถานประกอบการ จำนวน 3 คน รวมจำนวน 26 คน

รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 28–31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ มีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน หรือประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน การดำเนินการบริหารจัดการในการทำงานแบบมีส่วนร่วม ร่วมตัดสินใจ และได้รับความพึงพอใจจากการทำงานที่มีประสิทธิภาพด้วยตนเอง

2. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ ซึ่งตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ สามารถยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การร่วมวางแผน หมายถึง การร่วมพัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงสิ่งที่มีปัญหา ซึ่งเป็นแนวการปฏิบัติงานที่มีโครงสร้างและแนวทาง การวางแผนต้องมีความยืดหยุ่น และต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อแผนที่กำหนดไว้

2.2 การร่วมปฏิบัติ หมายถึง การร่วมปฏิบัติตามแผน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้อย่างละเอียดรอบคอบ และมีการควบคุมอย่างสมบูรณ์

2.3 การร่วมติดตาม หมายถึง การร่วมติดตามผลการปฏิบัติ เป็นการบันทึกข้อมูลหลักฐาน หรือร่องรอยต่าง ๆ อย่างมีวิจารณ์ญาณเกี่ยวกับผลที่ได้จากการปฏิบัติ โดยอาจใช้วิธีการวัดแบบต่าง ๆ เข้ามาช่วย ซึ่งสารสนเทศจากการสังเกตนี้ จะนำไปสู่การสะท้อนและปรับปรุงการปฏิบัติอย่างเข้าใจและถูกต้องทาง

2.4 การร่วมสะท้อนผล หมายถึง การร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นกระบวนการทบทวนการปฏิบัติจากแบบบันทึก แบบประเมินต่าง ๆ ว่าได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป

3. การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น หมายถึง การรวมตัวกันของเครือข่ายหรือทรัพยากรบุคคลจากหลากหลายองค์กรในท้องถิ่นเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เดียวกัน มีสัมพันธ์ที่ดี มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในท้องถิ่นของตนเอง มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาในท้องถิ่นหรือในชุมชนของตนเอง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ

4. ค่านิยมหลัก หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ ความต้องการ ความพอใจของบุคคล ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งจะมีพฤติกรรมหรือแนวทางการปฏิบัติตนทั้งด้านลบและด้านบวก อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ค่านิยมจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดบุคลิกภาพ หรือแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนของบุคคลในสังคม ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของสังคมของบุคคล ที่เป็นสมาชิกอยู่ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

5. ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง แนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ สิ่งที่สังคมหรือบุคคลยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ หรืออย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตนหรือของสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีรูปแบบในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

6. ผลการพัฒนาค่านิยมหลัก หมายถึง ผู้เรียนมีแนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ สิ่งที่สังคมหรือบุคคลยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ หรืออย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตนหรือของสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีรูปแบบในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

โรงเรียนวัดสวนแตง เป็นสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ได้กำหนดและดำเนินการปลูกฝัง และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ข้อ 1 รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง ทัศนคติของบุคคลที่เห็นว่าการรักความศรัทธา หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย ยึดมั่นศาสนา และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่พึงกระทำ

ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ หมายถึง ทัศนคติของบุคคลที่เห็นชอบกับการสำนึกบุญคุณผู้ที่มีพระคุณโดยแสดงความเคารพ ปฏิบัติตามคำสั่งสอน และเอาใจใส่ตอบแทนบุพการี และครูบาอาจารย์

ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง ทักษะของบุคคลที่เห็นด้วยกับการยึดถือปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสถานศึกษา ผู้เรียนมีความเคารพ และนอบน้อมต่อผู้ใหญ่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง ทักษะของบุคคลที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ยอมเสียสละโดยไม่เสียค่าแม้แต่เป็นสิทธิของตน และสามารถควบคุมตนเองเมื่อประสบกับปัญหา และความยากลำบาก

ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม หมายถึง ทักษะของบุคคลที่แสดงถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา หมายถึง ทักษะของบุคคลที่เห็นว่าการปฏิบัติตนให้ร่างกายมีความแข็งแรง และจิตใจเข้มแข็ง ไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำความดี ไม่หลงผิดมัวเมาในอบายมุข สิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำ

6. แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่

6.1 การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

6.2 การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6.3 การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6.4 การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนมีการบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เช่น 1) โครงการโรงเรียนคุณธรรมวิถีพุทธตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง และ 2) โครงการจัดการเรียนรู้สู่โลกกว้าง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

7. ผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ 1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และ 2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

8. ความพึงพอใจต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง ความรู้สึกในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

8.1 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน

8.2 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา หมายถึง บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่นอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ

9. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชนในการดำเนินงาน ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ในสถานศึกษา จะมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลได้เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะผลักดันให้การขับเคลื่อนและสร้างพลังแห่งการร่วมแรงร่วมใจ

10. การเผยแพร่ หมายถึง การนำการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปเผยแพร่กับโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ที่มีสภาพปัญหา และบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดสวนแตง ปีการศึกษา 2564

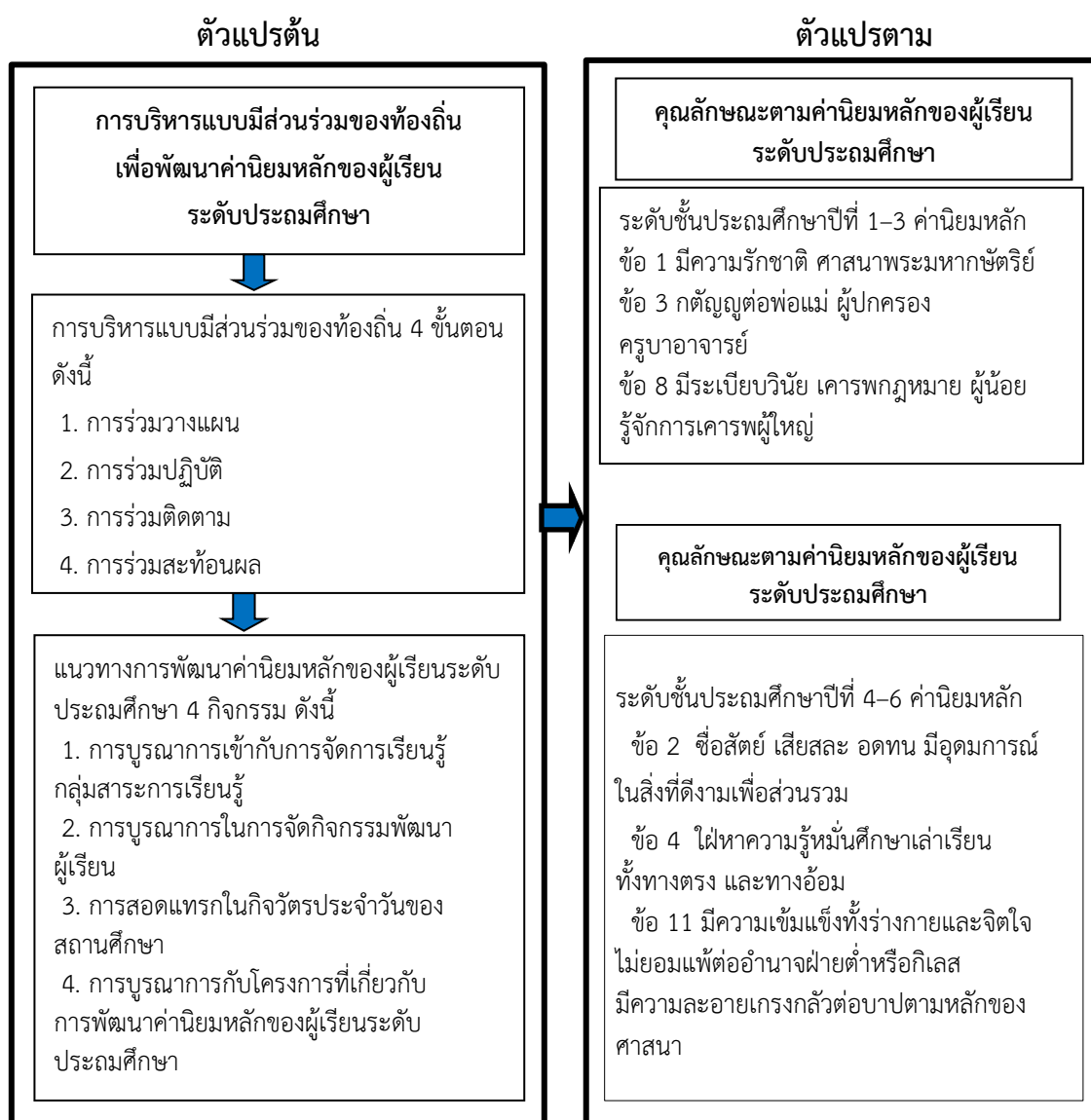
11. โครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง โครงการที่โรงเรียนวัดสวนแตง บรรลุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อใช้พัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เช่น 1) โครงการโรงเรียนคุณธรรมวิถีพุทธ และ 2) โครงการจัดการเรียนรู้สู่โลกกว้างตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

12. คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา 4 ขั้นตอน คือ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตามผล และ 4) การร่วมสะท้อนผล และมีการจัดกิจกรรมการพัฒนา

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนไปในทางที่ดีและเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษาที่ตั้งไว้อย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

หมายเหตุ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 22-24) ได้กำหนด
แนวปฏิบัติการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ประการให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้น ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3
ความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย
ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้น ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่
ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และข้อ 11
มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย
เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้น ข้อ 5 การรักษาวินัยวัฒนธรรมประเพณีไทย ข้อ 7 เข้าใจ
เรียนรู้ประชาธิปไตยที่ถูกต้อง และข้อ 9 ปฏิบัติตามพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เน้น ข้อ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ข้อ 10 ดำรงตน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อ 12 การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
  - 1.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม
  - 1.2 การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
  - 1.3 การนำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ
  - 1.4 แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
  - 1.5 แนวทางการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อหาจุดพัฒนา
  - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อหาจุดพัฒนา
  - 2.2 สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.3 สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 3.1 การบริหารการศึกษา
  - 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
  - 3.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา
  - 3.4 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
  - 3.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 3.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา
  - 3.7 การตรวจสอบคุณภาพของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบ
4. เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 4.1 การระดมความคิดเห็น
  - 4.2 การสังเคราะห์เอกสาร

- 4.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก
- 4.4 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)
- 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

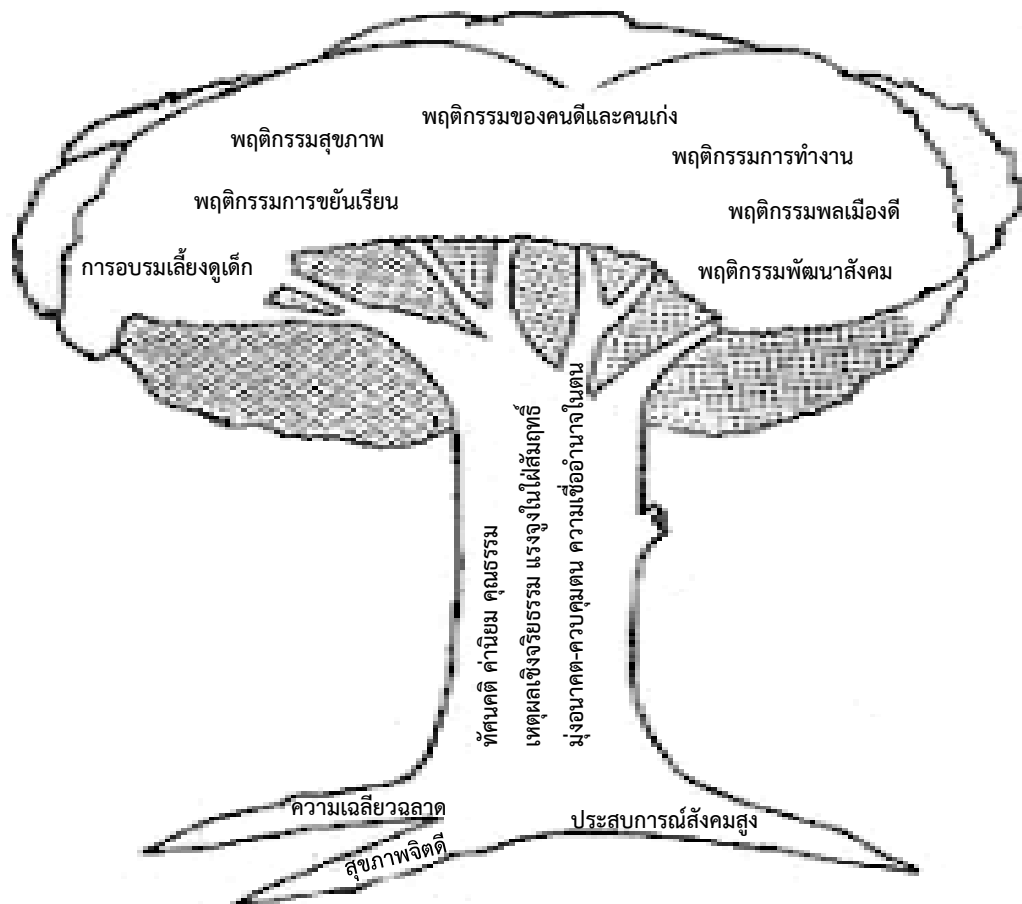
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยหัวข้อรอง 5 หัวข้อ คือ 1) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม 2) การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) การนำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ 4) แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 5) แนวทางการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แต่ละหัวข้อรอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับค่านิยมที่นักวิชาการได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยมไว้ มีรายละเอียดดังนี้

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2543 : 7) กล่าวว่าไว้ว่า การพัฒนาค่านิยมจะต้องพัฒนาทางด้านจิตใจ และพฤติกรรมไปพร้อมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม จริยธรรมตามที่ปรารถนา และเมื่อพิจารณากิจกรรมการเรียนรู้จะพบว่าเน้นการจัดการเรียนรู้ ทุกรายวิชามุ่งเน้นให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เนื่องจากวิธีการดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่คาดหวัง คือ การมีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลสามารถคิดแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และจากทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม แสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและของคนเก่งว่า พฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตใจอะไรบ้าง ทฤษฎีนี้สร้างจากการสรุปผลการวิจัยในเรื่องดังกล่าวของเยาวชนและประชาชนชาวไทย อายุ 6-60 ปี จำนวนรวมหลายพันคน ซึ่งเป็นผลการวิจัยในประเทศไทยในช่วง 20 ปีนี้

ภาพที่ 2 ภาพทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม
ที่มา : ดวงเดือน พันธุนาวิน (2543 : 7)

จากภาพที่ 2 ภาพทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลไม้ของต้นไม้ ส่วนลำต้นและส่วนที่เป็นราก (ดังที่แสดงในภาพ) ในส่วนแรก คือ ดอกและผลไม้บนต้น แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานดี ละเว้นชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม

ส่วนแรกนี้เป็นพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ที่รวมกันเข้าเป็นพฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ผลที่ออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พึงประสงค์นี้ มีสาเหตุอยู่ 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ สาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ อันประกอบด้วย จิตลักษณะ 5 ด้าน คือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมนั้น ๆ หรือสถานการณ์

นั้น ๆ) ถ้าต้องการที่จะเข้าใจ อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมชนิดใดจะต้องใช้จิตลักษณะ บางด้านหรือทั้ง 5 ด้านนี้ประกอบกัน จึงจะได้ผลดีที่สุด ส่วนที่สามของต้นไม้อัจริยธรรม คือ ราก ของต้นไม้อัน ซึ่งเป็นจิตลักษณะกลุ่มที่สอง มี 3 ด้าน คือ 1) สติปัญญา 2) ประสบการณ์ทางสังคม และ 3) สุขภาพจิต จิตลักษณะทั้งสามนี้ อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะ 5 ประการ ที่ลำต้นของต้นไม้อีกได้ กล่าวคือ บุคคลจะต้องมีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน ในปริมาณที่สูง เหมาะสมกับอายุจึงจะเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการ ที่ลำต้นของ ต้นไม้ โดยที่จิตลักษณะทั้ง 5 นี้จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติ ถ้าบุคคลมีความพร้อมทางจิตใจ 3 ด้านดังกล่าว และอยู่ในสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทางสถานศึกษา และทางสังคม ที่เหมาะสม นอกจากนั้น บุคคลยังมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะบางประการ ใน 5 ด้านนี้ โดยวิธีการอื่น ๆ ด้วย ฉะนั้นจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ จึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของ คนดีและของคนเก่งนั่นเอง

นอกจากนี้จิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ ที่ลำต้นเพื่อใช้อธิบาย ทำนาย และพัฒนา พฤติกรรมดังกล่าวมาแล้วด้วย แต่เดิมนั้นทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม ได้แสดงถึงสาเหตุทางจิตใจ ที่ลำต้นเพียง 4 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับคนที่บุคคลจะมีพฤติกรรมการทำดีละเว้นชั่วหรือที่ เรียกว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรม แต่ต่อมาได้นำผลวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมทางด้าน การงานอาชีพและพฤติกรรมการรักษาสุขภาพอนามัยมาประกอบด้วย จึงได้เพิ่มพฤติกรรมของ คนเก่งเข้าเป็นดอกผลรวมกับพฤติกรรมของคนดี และได้เพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งเป็นจิต ลักษณะที่สำคัญของคนที่มีพฤติกรรมหลายชนิดดังกล่าวข้างบนนี้เข้าที่ลำต้นของต้นไม้อัจริยธรรม รวมเป็น 5 ด้าน จึงทำให้ทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรมของคนไทยนี้ มีลักษณะที่กว้างขวางครอบคลุม พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของคนไทยทางด้านที่สำคัญได้ครบถ้วน

โดยสรุปทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรมสำหรับคนไทยนี้ แสดงถึงความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุ และผลระหว่างจิตลักษณะ 8 ด้าน กับพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ทฤษฎีนี้จึงมีมีโนทัศน์ 9 ด้าน ที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดีที่เก่ง และมีความสุขในการดำเนินชีวิต

เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241) กล่าวถึงการแบ่งชั้นพัฒนาการทางจริยธรรม โดยศึกษาจากการสังเกตเด็กเล่นลูกหินโดยวิธีนี้เขาสามารถศึกษาธรรมชาติ ความเป็นมา เกี่ยวกับจริยธรรมของเด็กโดยไม่ต้องอาศัยเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่ตั้งไว้ เขาอธิบายว่า จริยธรรมจะแฝง อยู่ในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทุกชนิด ในการเล่นของเด็กก็มีกฎเกณฑ์ที่เป็นรูปแบบซับซ้อนแฝงอยู่ พัฒนาการแต่ละชั้นจะมีโครงสร้างและความสมดุล ไม่มีการกระทำเดี่ยว เพียเจต์ (Piaget) เชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมเป็นกระบวนการพัฒนาตามลำดับขั้น หรือการพัฒนาจริยธรรม จะไม่มีการข้ามขั้น เพียเจต์ (Piaget) แบ่งชั้นพัฒนาการทางจริยธรรม ออกเป็น 3 ชั้น มีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นก่อนจริยธรรม (Premoral Stage) เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 0-2 ปี ซึ่งไม่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างละเอียด ทำให้ความคิดในการตัดสินใจตัดสินความผิดถูกของการกระทำหรือความคิดในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำเป็นไปตามความต้องการทางร่างกายหรือความคิดเห็นของคนใกล้ชิด เช่น เด็กประพฤติปฏิบัติตามคำแนะนำหรือการห้ามปรามของพ่อแม่ โดยคิดว่าสิ่งที่พ่อแม่ให้ประพฤติปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งดี

2. ขั้นปฏิบัติตามคำสั่งหรือแปลความตามเกณฑ์ (Heteronomous Stage) เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 2-8 ปี ซึ่งสามารถเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและบทบาทที่เขาควรปฏิบัติต่อผู้อื่นได้ สามารถประพฤติปฏิบัติตามระเบียบได้ ตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำได้ด้วยตนเอง เริ่มรับรู้และกระทำตามความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองมากขึ้นหรือใกล้เคียงกับการกระทำตามระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคม

3. ขั้นเหตุผลของตนเองหรือแปลความพฤติกรรม (Autonomous Stage) เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 8 ปีขึ้นไป ซึ่งสามารถคิดและตัดสินใจได้ด้วยเหตุผลของตนเอง เริ่มปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม สังเกตและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ถูกต้องมากขึ้น ประพฤติปฏิบัติเพื่อตอบสนองพัฒนาการด้านจิตใจมากขึ้นซึ่งถือว่าเป็นพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูง

บลูม (Bloom, 1956 : 358) ซึ่งมององค์ประกอบทางด้านจิตพิสัยแบบรวม ๆ ไม่แยกเป็นคุณลักษณะย่อย โดยเสนอแนวคิดว่ากระบวนการภายในจิตของคนในการพัฒนาคุณลักษณะหรือองค์ประกอบทางด้านจิตพิสัย มีลำดับขั้นการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Receiving or Attending)

ขั้นที่ 2 ขั้นการตอบสนอง (Responding)

ขั้นที่ 3 ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing)

ขั้นที่ 4 ขั้นการจัดระบบ (Organization)

ขั้นที่ 5 ขั้นการสร้างลักษณะนิสัย (Characterization)

แต่ละขั้นมีลักษณะเฉพาะและมีรายละเอียดของพฤติกรรมในแต่ละขั้น มีรายละเอียดดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Receiving or Attending) เป็นขั้นที่คนจะแสดงพฤติกรรมรับสัมผัสว่า มีสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากการถูกสิ่งเร้ากระตุ้นให้มีความรู้สึกไวต่อปรากฏการณ์หรือสิ่งเร้า ทำให้มีความตั้งใจหรือสนใจต่อสิ่งเร้านั้น พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นเพียงการรับสัมผัสสิ่งเร้าเท่านั้น ขั้นการรับรู้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท มีรายละเอียดดังนี้

1. ความรู้ตัวหรือความตระหนัก พฤติกรรมขั้นแรกนี้เป็นแค่เพียงแต่มีความรู้ตัวในสิ่งเร้าซึ่งนำเข้าสู่สถานการณ์ ปรากฏการณ์ สิ่งของหรือสภาวะความรู้ตัวไม่ได้ หมายถึง

การตีราคาคุณภาพหรือธรรมชาติของสิ่งเร้า เกิดขึ้นเป็นความรู้ขั้นต้นในระหว่างที่มีการรู้ตัว
สิ่งของหรือปรากฏการณ์จะเด่นชัดออกมาชั่วคราวเหมือนเป็นภาพหยาบ ๆ

2. ความตั้งใจรับรู้ พฤติกรรมขั้นนี้เป็นพฤติกรรมที่มีระดับสูงขึ้นมาจากขั้นแรก
ในขั้นนี้บุคคลเกิดความสนใจในสิ่งเร้า เกิดความพึงพอใจให้ความตั้งใจในการรับสิ่งเร้านั้น ๆ เช่น
ให้ความตั้งใจเป็นอย่างดีในการรับรู้จากความตั้งใจรับรู้

3. ความตั้งใจที่มีการควบคุมหรือจัดสรร พฤติกรรมขั้นนี้เกิดต่อเนื่องจากความตั้งใจ
รับรู้โดยบุคคลจะเลือกให้ความตั้งใจต่อสิ่งเร้าคัดสรรที่ตนเองพอใจ หรือความประทับใจที่มี
มาก่อน หรือให้ความตั้งใจต่อสิ่งเร้าในสถานการณ์ที่ควบคุมให้บุคคลเกิดความสนใจต่อสิ่งเร้านั้น
เพื่อให้บุคคลเลือกสิ่งเร้านั้น ทั้ง ๆ ที่มีสิ่งเร้าอื่น ๆ อีกหลายอย่างเรียกร้องความสนใจอยู่ ดังนั้น
สิ่งเร้าที่ได้รับการคัดเลือกและได้รับความสนใจมากกว่าสิ่งเร้าที่ไม่ชอบที่ไม่สนใจ

ขั้นที่ 2 การตอบสนอง (Responding) เป็นพฤติกรรมต่อเนื่องจากการรับรู้ โดยที่
บุคคลไม่เพียงแต่จะตั้งใจรับรู้เท่านั้นแต่จะต้องมีการแสดงออกถึงความตั้งใจนั้น แต่พฤติกรรม
ขั้นนี้ไม่บ่งบอกถึงเจตคติหรือค่านิยมของบุคคลนั้น แต่พฤติกรรมนั้นบ่งบอกว่าบุคคลกำลังแสดง
พฤติกรรมบางอย่างเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น นอกเหนือจากการรับรู้เพียงอย่างเดียว การตอบสนอง
เป็นขั้นตอนที่อาจจะเป็นความสนใจของบุคคลนั้นอย่างแท้จริง ทั้งนี้พฤติกรรมตอบสนอง
แบ่งย่อยออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การยินยอมในการตอบสนองพฤติกรรมนี้อาจจะเรียกว่า ความเชื่อฟังโดยอาจจะ
แสดงกิริยาตอบสนอง แต่อาจไม่เต็มใจที่จะยอมรับการกระทำเช่นนั้น

2. ความตั้งใจที่ตอบสนอง พฤติกรรมขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลเกิดความเต็มใจ และตั้งใจ
ที่จะยอมรับและแสดงพฤติกรรมสนองต่อสิ่งเร้านั้นอย่างเต็มที่ หรือเกิดความสมัครใจ
ที่จะแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมาอย่างแท้จริงไม่ใช่เกิดจากการกลัวถูกลงโทษหรือไม่มี
ทางเลือก แต่เป็นการให้ความร่วมมือด้วยความต้องการของตนเอง

3. ความพอใจในการตอบสนองเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องจากพฤติกรรม
ความตั้งใจที่จะตอบสนองซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควบคู่กับความรู้สึกพอใจซึ่งเป็นการตอบสนอง
ของอารมณ์ หรือมีความสุขสนุกสนานเบิกบานใจ

ขั้นที่ 3 การเห็นคุณค่า (Valuing) พฤติกรรมขั้นนี้เกิดจากประสบการณ์ทางสังคมที่อยู่
รอบ ๆ ตัวเมื่อบุคคลได้ประเมิน และได้รับการยกย่องอย่างช้า ๆ ซึ่งในที่สุดก็ยึดถือเป็นแนวทาง
หรือเป็นเกณฑ์ส่วนประกอบที่สำคัญของการเห็นคุณค่าเกิดจากความยินยอมของแต่ละคนต่อ
คุณค่าบางอย่างที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมซึ่งในขั้นนี้บุคคลจะเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งรับรู้และ
สิ่งที่ตอบสนองแล้วไม่ใช่เพียงแต่รับกฎเกณฑ์ซึ่งมีลำดับขั้นการเกิดพฤติกรรมตามขั้นย่อย ๆ คือ

1. การเกิดคุณลักษณะเฉพาะตัวซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่าได้เกิดคุณลักษณะเฉพาะนั้น ๆ ในตัวเองและสามารถบอกลักษณะแต่การยอมรับในคุณค่าพฤติกรรมขั้นนี้เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเรานั้น ๆ โดยพยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งซึ่งเป็นการตอบสนองอย่างสม่ำเสมอ

2. การพอใจในคุณค่า พฤติกรรมขั้นนี้ไม่เพียงแต่การยอมรับคุณค่าเท่านั้น แต่จะรวมถึงความตั้งใจในการแสดงตัวเพื่อให้ผู้อื่นเห็นและได้รับทราบด้วยโดยการเข้าไปช่วยเหลือสนับสนุนร่วมมือในกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งที่เห็นด้วย

3. การผูกพัน พฤติกรรมในขั้นนี้มีความแน่นอนมากยิ่งขึ้น แสดงถึงความศรัทธาและการยอมรับความเชื่อถือ อาจจะมีหรือไม่มีเหตุผล โดยการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เห็นคุณค่าและปฏิเสธคัดค้านโต้แย้งขัดขวางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่ไม่เห็นคุณค่าจะต้องมีการขยายพฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงถึงค่านิยมนั้นออกไปอีก

ขั้นที่ 4 การจัดระบบ (Organization) เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้จะพยายามปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ยอมรับและคุณค่าของคุณลักษณะนั้น จะพยายามพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมหลาย ๆ ด้านพร้อมกันพยายามจัดลำดับค่านิยมต่าง ๆ ที่รับมาแล้วปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ที่ยอมรับนั้นในพฤติกรรมการจัดระบบนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. การสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับค่านิยม พฤติกรรมในขั้นนี้แสดงถึงการเกิดค่านิยม หรือการเห็นคุณค่าเป็นการเพิ่มพูนค่านิยมหรือความเชื่อในสิ่งใหม่ มีการสร้างมโนทัศน์ที่จะช่วยทำให้บุคคลได้เห็นว่า ค่านิยมที่เกิดใหม่กับค่านิยมที่มีอยู่เดิมสัมพันธ์กันอย่างไร

2. การสร้างระบบค่านิยม พฤติกรรมในขั้นนี้บุคคลจะนำค่านิยมต่าง ๆ ที่มี ความซับซ้อนมากระบบค่านิยมจะพยายามซึ่งนำหน้าค่านิยมต่าง ๆ ที่ยอมรับจัดลำดับค่านิยมเหล่านั้นสร้างกฎเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ยอมรับ และระบบที่สร้างขึ้นแล้วนำไปใช้กับตนเองหรือพยายามทำให้ผู้อื่นยอมรับระบบนั้น

ขั้นที่ 5 การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) พัฒนาการขั้นนี้จะจัดระบบการเริ่มต้นของการวางตัวหรือการยินยอมรับคุณลักษณะที่บุคคลเห็นคุณค่าสำหรับตัวเอง บุคคลจะยึดระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเองอัตโนมัติ หมายความว่า จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองในรูปแบบที่สม่ำเสมอจนจัดได้ว่า เป็นลักษณะประจำตัวพฤติกรรมขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ขั้นการสร้างข้อสรุป ได้แก่ พยายามปรับปรุงระบบที่พยายามจัดอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัวเองคือ การพยายามปรับพฤติกรรมของตนเองให้สมบูรณ์พร้อมตามแนว หรือระบบที่ตนเองต้องการ

2. ขึ้นสร้างลักษณะนิสัยพฤติกรรม ขั้นนี้สังเกตได้จากการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ และถาวร จนได้รับการยอมรับจากวงการหรือหมู่คณะว่า เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นเครื่องละคนได้เกือบสมบูรณ์

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-438) เป็นนักการศึกษาด้านจริยธรรม เป็นผู้นำเอาทฤษฎีจริยศึกษาสังเคราะห์ ความรู้ทางปรัชญา จิตวิทยาสังคมวิทยาและศึกษาศาสตร์ มาประกอบกันขึ้นเป็นทฤษฎีบูรณาการ (Integrated Theory) โดย Kohlberg เชื่อว่า มนุษย์จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง ตามลำดับ จนสามารถคิดหาเหตุผลแบบนามธรรมได้อันเป็นขั้นสูงสุด ได้แบ่งระดับจริยธรรม และขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม มีรายละเอียดดังนี้

ระดับจริยธรรม ขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre-conventional level) อายุ 2-10 ปี

ขั้นที่ 1 การหลบหลีกการถูกลงโทษ หรือการลงโทษและการเชื่อฟังอายุ 2-7 ปี

ขั้นที่ 2 การแสวงหารางวัล หรือการสนองความต้องการ อายุ 7-10 ปี

2. ระดับตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional level) อายุ 10-16 ปี

ขั้นที่ 3 การทำตามสิ่งที่ผู้อื่นเห็นชอบหรือการคาดหวังทางสังคมอายุ 10-13 ปี

ขั้นที่ 4 การทำตามหน้าที่ทางสังคม หรือรูปแบบสังคมและมโนธรรม อายุ 13-16 ปี

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม (Post-conventional level) อายุ 16 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 5 การทำตามคำมั่นสัญญา หรือสัญญาสังคมและสิทธิส่วนบุคคล อายุ 16 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 6 การยึดถืออุดมคติสากล หรือจริยธรรมสากล (วัยผู้ใหญ่)

นอกจากนี้ทฤษฎี ยังเป็นการสื่อความที่รวบรวมเนื้อหาที่กว้างขวางในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้อยู่ในรูปของข้อสรุปที่รวบรัดที่สุด ในวงวิชาการทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในปัจจุบัน โดยเฉพาะในสาขาจิตวิทยานั้น และยิ่งไปกว่านั้นก็คือ ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่นำไปสู่การศึกษา ค้นคว้า วิจัย และการประยุกต์ เพื่อพัฒนาบุคคลและสังคมในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ทฤษฎีค่านิยมของ โรคีส (Rokeach, 1973 : 42) กล่าวถึงฐานคติเกี่ยวกับค่านิยมของมนุษย์ 5 ประการ มีรายละเอียดดังนี้

1. ค่านิยมเป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากวัฒนธรรม สถาบันทางสภาพสังคมและบุคลิกภาพของกลุ่มคนในสังคมนั้น

2. ผลแห่งค่านิยมจะแสดงออกมาทางทัศนคติและพฤติกรรมของสังคมมนุษย์ ในเกือบทุกรูปแบบ

3. ปริมาณของค่านิยมมีอยู่ไม่มากนักและอยู่ในข่ายที่จะปลุกฝังและศึกษา

4. ความแตกต่างของค่านิยมจะแสดงออกทางระดับ (Degree) มากกว่าทางอื่น

5. ค่านิยมอาจรวมเข้ากันเป็นระบบค่านิยมได้

ทั้งนี้โรคิช (Rokeach, 1973 : 42) ยังได้กล่าวถึงลักษณะธรรมชาติของค่านิยมไว้

3 ประการ

1. ค่านิยมมีลักษณะยืดหยุ่นถาวร ไม่เปลี่ยนแปลงง่ายเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคลิกภาพของคนกลุ่มหนึ่งแตกต่างจากกลุ่มคนอีกสังคมหนึ่ง ค่านิยมจะมั่นคงถาวรได้นั้นเกิดจากการได้รับการอบรมมาแต่เยาว์วัย และเปลี่ยนแปลงยากสำหรับระดับค่านิยมที่มีความสำคัญมาก ตรงกันข้ามค่านิยมที่มีระดับความสำคัญน้อยก็จะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

2. ค่านิยมมีลักษณะเปรียบเทียบความสำคัญในการปลูกฝังค่านิยม บุคคลจะได้รับการอบรมสั่งสอนและได้รับการเน้นถึงความสำคัญของค่านิยมในแต่ละเรื่องแตกต่างกัน เช่น ความซื่อสัตย์ การรักษาน้ำใจกัน ต่างก็เป็นค่านิยมที่บุคคลได้รับมา แต่บางสังคมอาจให้ความสำคัญในเรื่องรักษาน้ำใจมากกว่าความซื่อสัตย์หรือในระหว่างความเป็นตัวเองกับความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ บุคคลจะเปรียบเทียบระดับความสำคัญของค่านิยมต่าง ๆ จากประสบการณ์ที่เขาได้รับตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้เขาค่อย ๆ เรียนรู้ที่จะแยกพวงค่านิยมที่ได้รับจากการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มตัวแล้ว จัดเป็นระดับสูงต่ำรวมเข้าเป็นระบบ ซึ่งภายในระบบที่แต่ละค่านิยมจะถูกจัดเรียงลำดับตามความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

3. ค่านิยมเป็นลักษณะความเชื่อ โรคิช ได้อธิบายไว้ว่า ค่านิยม คือความเชื่อที่สามารถแบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ

3.1 ความเชื่อแบบพรรณนา (Descriptive Belief) เป็นความเชื่อที่สามารถทดสอบได้ว่าถูกต้องหรือไม่

3.2 ความเชื่อแบบประเมิน (Evaluative Belief) คือสามารถประเมินว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี เช่น เชื่อว่าการรับประทานผักมีประโยชน์ทำให้ร่างกายแข็งแรง

3.3 ความเชื่อแบบพรรณนากำหนดการ (Prescriptive Belief) เป็นความเชื่อที่มีทิศทางและเป้าหมายของการกระทำที่ถูกต้อง และตัดสินใจว่าจำเป็นหรือไม่จำเป็น เช่น เชื่อว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่เราต้องรักษชาติ

แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613) กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมว่า การเรียนรู้เพื่อแสดงพฤติกรรมหรือการเลียนแบบพฤติกรรมเป็นกระบวนการที่เกิดจากผู้เลียนแบบตั้งใจสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ (Model) และใช้สติปัญญาเก็บจำไว้ (Retention) จากนั้นจึงคิดประดิษฐ์ หรือประสานความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิมและกำหนดการคาดหวังหรือแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมตามความคาดหวังของตนเอง กล่าวคือ ผู้เลียนแบบคาดหวังว่าเมื่อปฏิบัติตามพฤติกรรมของตัวแบบจะทำให้เขาได้รับความพึงพอใจ เขาก็จะปฏิบัติตาม ถ้าผู้เลียนแบบคาดหวังว่าการปฏิบัติตามพฤติกรรมของตัวแบบจะไม่ทำให้เขาได้รับความพึงพอใจเขาก็จะไม่ปฏิบัติตาม เช่น เด็กเลียนแบบการสูบบุหรี่ของผู้ใหญ่ เพราะเด็กคาดหวังว่า การสูบบุหรี่จะช่วยให้เขามีความเป็นผู้ใหญ่หรือได้รับการยอมรับจากผู้อื่นมากขึ้น

แต่ถ้าเด็กหวังว่า การสบคบหูหรือจะทำให้เขาถูกตำหนิ และไม่เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น เขาก็จะไม่สบคบหูหรือตามผู้ใหญ่ เป็นต้น ตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) สรุปได้ว่า ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และการแสดงพฤติกรรมของผู้เลียนแบบ มีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เป็นการนำเอาพฤติกรรมของตัวแบบมาผสมกับประสบการณ์ของตนเองและแสดงเป็นพฤติกรรมใหม่ที่สร้างสรรค์และเหมาะสมมากขึ้น
2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการขึ้นใหม่ เป็นการนำเอาวิธีการของตัวแบบมาผสมกับประสบการณ์ของตนเอง และกำหนดเป็นกฎเกณฑ์หรือหลักการในการประพฤติปฏิบัติของตนเองให้ชัดเจน และมีความมั่นคงมากขึ้น
3. การเสริมสร้างการกระทำของตนเอง เป็นการเรียนรู้และนำผลกรรมทางบวกที่ตัวแบบได้รับมาเป็นตัวกระตุ้นหรือจูงใจให้ประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้ตนเองได้รับผลกรรมทางบวกเช่นเดียวกับตัวแบบ
4. การยับยั้งการกระทำของตนเอง เป็นการเรียนรู้และการนำเอาผลกรรมทางลบที่ตัวแบบเคยได้รับมายับยั้งการกระทำของตนเองเพื่อป้องกันไม่ให้นั่นต้องได้รับผลกรรมทางลบเช่นเดียวกับตัวแบบ
5. การมีอารมณ์ร่วมหรือการมีความรู้สึกคล้อยตาม และการอยู่ในเหตุการณ์เดียวกับตัวแบบ ทำให้ผู้เลียนแบบมีอารมณ์ร่วม มีความรู้สึกและความคิดเห็นคล้อยตามการกระทำของตัวแบบมากขึ้น
6. การเผยแพร่แนวคิดและพฤติกรรมของตัวแบบ เป็นการเผยแพร่แนวคิด และพฤติกรรมของตัวแบบ ให้ผู้อื่นหรือสังคมอื่นทราบและประพฤติปฏิบัติตาม และมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อไป

นอกจากนี้ อำนวนย โคนะโล (2559 : 21 -23) ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้อีกหลายทฤษฎีได้แก่

1. ทฤษฎีการให้ค่านิยมของ ดิวอี้ (Dewey) ให้แนวคิดไว้ มีรายละเอียดดังนี้
  - 1.1 ค่านิยมเกิดจากความปรารถนาของบุคคลที่จะปรับตัวให้เข้าให้แนวคิดกับความจำเป็น และความต้องการโดยคำนึงถึงคุณค่าที่ตอบสนองความต้องการได้อย่างเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยตามสถานการณ์ (Suitability & Serviceability)
  - 1.2 ค่านิยมที่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นโดยสร้างเป้าหมายความมุ่งหวังถึงสิ่งที่นิยมน
  - 1.3 ค่านิยมสามารถทำความเข้าใจได้โดยการวิเคราะห์ถึงความต้องการของบุคคล การคาดคะเนถึงความพอใจ และประเมิน
2. ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanistic Theory) ของ ฮอว์ และ มาสโลว์ (Shaw & Maslow) เน้นธรรมชาติมนุษยว่าเป็นผู้มุ่งมั่นปรารถนาไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

ตลอดเวลาแห่งแสงหาสภาพที่ดีกว่า ซึ่งมีใช้เพียงเพื่ออยู่รอดแต่เพื่อความสุขความสมบูรณ์ที่สุดของชีวิต

3. ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Person Environment Fit Theory) เป็นทฤษฎีผสมผสานจากแนวคิดของ เฟทเธอร์ (Feather) จากทฤษฎีการเรียนรู้ของ เฮ็บบ และ ฮันท์ (Hebb & Hunt) ทฤษฎีโครงสร้างทางปรัชญาของ บรูเนอร์ และ เพียเจต์ (Bruner & Piaget) ทฤษฎีทางสังคมของ เฟสลิงก์ และ เคลเลย์ (Feslinger & Kelley) โดยสรุปว่า

3.1 มนุษย์มีความสามารถรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ข้อมูลอย่างมีระบบสามารถเข้าใจรับรู้ตอบสนองตีความหมาย และประเมินค่าได้อย่างสม่ำเสมอ และคงแน่นอน

3.2 มนุษย์ประพฤติปฏิบัติโดยอาศัยข้อมูลที่พึงพอใจตามความต้องการ และมุ่งหวังเป็นเกณฑ์มาตรฐานการกระทำอย่างเชื่อมโยงกัน

3.3 มนุษย์รู้จักแก้ปัญหาในสถานการณ์ซึ่งแม้ไม่สอดคล้องกับระบบเดิม และสามารถเปลี่ยนแปลงระบบเดิมกับสภาพใหม่มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

3.4 มนุษย์แสดงค่านิยมซึ่งในสภาพคงที่ และสภาพเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมและความจำเป็นในสภาพแวดล้อมของตน

3.5 ความคงที่และความแปรผันของค่านิยมมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ศึกษาแนวคิดและแนวทางในการดำเนินการ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคล

4. ทฤษฎีความคาดหวัง-ค่านิยม (Expectancy-value-theory) ตามแนวคิดของ เลวิน (Lewin) ซึ่งอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยข้อมูลและสภาพแวดล้อมทฤษฎีนี้เน้นว่าพฤติกรรมเป็นผลมาจากตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมทฤษฎีของ เลวิน (Lewin) ซึ่งอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยข้อมูลและสภาพแวดล้อม ทฤษฎีนี้เน้นว่าพฤติกรรมเป็นผลมาจากตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อม ทฤษฎีของ เลวิน (Lewin) เป็นแนวทางการศึกษาของ นักจิตวิทยาหลายคน เช่น โทลแม (Tromae) เอ็ดเวิร์ด (Edward) แอทคินสัน (Adkinsin) เฟทเธอร์ (Feather) เฟอ์กูสัน (Ferguson) ฟิชแบน (Fishban) และ แอจเซน (Accen) เป็นต้น ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีนี้ และทำการค้นคว้าเกี่ยวกับแนวโน้มการกระทำของบุคคล ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับความหวัง คุณค่าและสิ่งล่อใจ

5. ทฤษฎีลักษณะค่านิยม ของ สปริงเกอร์ (Spranger) อธิบายว่า ลักษณะค่านิยมของมนุษย์มี 6 ประการ คือ ค่านิยมทางทฤษฎีหรือวิชาการ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางสุนทรียภาพ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางการเมืองและค่านิยมทางศาสนา ทฤษฎีของสปริงเกอร์ได้ศึกษาค้นคว้าต่อมาจากการคิดค้นเครื่องมือวัดค่านิยม โดยเวอร์นอนและลินเซย์ (Vernon & Lindsay)

6. ทฤษฎีค่านิยมว่าด้วยสภาพกับการกระทำ และสิ่งตรงข้ามกันที่เป็นคู่ของ สาโรช บัวศรี อธิบายค่านิยมตามแนวคิดทางพระพุทธศาสนา เช่น สภาพการอ่านหนังสือไม่ออก เป็นสภาพที่เราไม่นิยมและไม่พึงประสงค์ แต่สภาพการอ่านออกเขียนได้เป็นสภาพที่นิยมสภาพที่นิยมคือ ค่านิยมความตระหนี่เหนียวแน่นเป็นกระทำที่น่ารังเกียจ แต่การให้ทาน การเสียสละ เป็นการกระทำที่สังคมยกย่อง เป็นต้น การพิจารณาว่าจะเป็นค่านิยมหรือไม่ จะพิจารณา ความสมบูรณ์ที่เป็นคู่ เช่น สภาพทางบวกกับสภาพทางลบ การสุจริต เมตตาปราณี การทุจริต และเบียดเบียนความดีกับความชั่ว สภาพในทางบวกเป็นสภาพหรือการกระทำที่มีคุณค่าที่ทำให้เกิดความนิยมมากคือ ค่านิยม เป็นต้น

7. ทฤษฎีค่านิยมว่าด้วย “คุณค่าแท้ คุณค่าเทียม” ของ พระราชวรมุนี เป็นทฤษฎี การคิดที่มีลักษณะเป็นคู่ ทฤษฎีนี้ให้แนวคิดและวิธีคิดแบบสกัด หรือบรรเทาปัญหาให้มาก ในชีวิตประจำวัน คุณค่าแท้ หมายถึง ประโยชน์ของสิ่งของทั้งหลายในแง่ที่ตอบสนอง ความต้องการของชีวิตโดยตรง หรือที่มนุษย์แก้ปัญหาตนเองเพื่อความดีความงาม เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและผู้อื่น โดยอาศัยปัญญา เป็นเครื่องตีค่า เรียกว่าคุณค่าสมอง ปัญหา เช่น คุณค่าของอาหาร เป็นต้น คุณค่าเทียม หมายถึง ประโยชน์ของสิ่งของทั้งหลาย ที่มนุษย์พอกพูนให้แก่สิ่งนั้น ๆ เพื่อปรนเปรอเสริมขยายความมั่นคงยิ่งใหญ่ของตัวตนที่ยึดไว้ คุณค่าเช่นนี้อาศัยตัณหาเป็นเครื่องตีค่า เรียกว่า คุณค่าสนองตัณหา เช่น มีรถยนต์เพื่อความโก้ แทนที่จะมีเพื่อประโยชน์ใช้สอย

จากแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ค่านิยมเกิดจากความปรารถนา ของบุคคลที่จะปรับตัวให้เข้ากับความเป็นและความต้องการ ค่านิยมสามารถบ่งบอกได้ถึง วัฒนธรรมและสถาบันทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงบุคลิกภาพ ค่านิยมของคนจะแสดงออกทาง ทัศนคติ พฤติกรรม การสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับค่านิยม เป็นการเพิ่มพูนค่านิยมหรือความเชื่อ ในสิ่งใหม่ มีการสร้างมโนทัศน์ที่จะช่วยทำให้บุคคลได้เห็นว่าค่านิยมที่เกิดใหม่กับค่านิยมที่มีอยู่ เดิมสัมพันธ์อย่างไร การสร้างระบบค่านิยมเป็นการนำค่านิยมต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนมาสร้าง กฎเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ยอมรับ และระบบที่สร้างขึ้นแล้วนำไปใช้กับตนเอง หรือพยายาม ชักชวนให้ผู้อื่นยอมรับเช่นกัน ในทางบริหารจัดการศึกษา สามารถนำไปใช้สอนและฝึกอบรม ผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูจัด กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์และเลือกคำตอบที่มีเหตุผล เชิงจริยธรรมใกล้เคียงกับเหตุผลของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาของนักวิชาการหลายคน มีรายละเอียดดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 68) กำหนดไว้ว่า ค่านิยมหลักควรส่งเสริมและพัฒนาให้ครบทั้ง 12 ประการให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืนจึงกำหนดจุดเน้นและวิธีการเรียนรู้อย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น มีรายละเอียดดังนี้ 1) มีความรักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนมีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ผู้ปกครองครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทางตรงและทางอ้อม 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่นเผื่อแผ่ และแบ่งปัน 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8) มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติรู้ตัวรู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา และ 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง และยังกำหนดไว้อีกว่า เรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการ หน่วยงานต่าง ๆ ก็ได้นำไปเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน ทำให้เกิดการตื่นตัวในสังคมไทยมีทั้งการเขียนเป็นบทอาขยานให้ท่องจำการแต่งเพลงเพื่อให้จดจำได้ง่ายหรือการจัดทำภาพยนตร์สั้นเพื่อให้ประชาชนได้เกิดความเข้าใจโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานด้านการศึกษาที่ได้นำแนวทางเรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการ ไปประกอบการวางกลยุทธ์ และนโยบายการทำงาน

โรงเรียนวัดสวนแตง (2561 : 55) กำหนดไว้ว่า การดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการ มีรายละเอียดดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 3 ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 3 ข้อ

มีรายละเอียด ดังนี้

ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละอดทน มีอุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม

ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

สรุปโรงเรียนวัดสวนแตง มีการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ กลุ่มที่สอง ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละอดทน มีอุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลสมีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 6 ประการ มากำหนดนิยามและกรอบแนวทางการเขียนข้อคำถาม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 นิยามหลักและกรอบแนวทางการพัฒนาเครื่องมือ

ค่านิยมหลัก	ทักษะที่แสดงออก	นิยาม
1. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ทักษะของบุคคลที่เห็นว่าการรัก ความศรัทธาหวงแหนปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทยยึดมั่น ศาสนาและจงรักภักดีต่อ พระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่พึงกระทำ	1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม 2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัด ขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองาน เฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น 3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อ สังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น 4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรม ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น 5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก	ทักษะที่แสดงออก	นิยาม
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม	ทักษะของบุคคลที่แสดงถึงการยึดมั่น ในความถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ยอมเสียสละโดยไม่เสียตายแม้เป็น สิทธิของตน และสามารถควบคุม ตนเองเมื่อประสบกับปัญหาและ ความยากลำบาก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็น ของตนเอง 2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอา เปรียบผู้อื่น ไม่หยับของผู้อื่นโดยไม่ได้รับ อนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น 3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอ และช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส 4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ 5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทน รอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถว ตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับ บริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	ทักษะของบุคคลที่เห็นชอบกับ การสำนึกบุญคุณผู้ที่มีพระคุณ โดยแสดงความเคารพปฏิบัติตาม คำสั่งสอน และเอาใจใส่ตอบแทน บุญการี และครูอาจารย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ 2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนคน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้คน 3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง 4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ 5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อมทุกครั้งที่ได้เจอ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก	ทักษะที่แสดงออก	นิยาม
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม	ทักษะของบุคคลที่แสดงถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อ การเรียนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้อื่นต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น 3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและ ตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ 4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่ง ครูผู้สอนอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทัน ตามกำหนดเวลาเสมอ 5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสาร ของโลกยุคปัจจุบัน
8. มีระเบียบวินัยเคารพ กฎหมายผู้น้อยรู้จักการ เคารพผู้ใหญ่	ทักษะของบุคคลที่เห็นด้วยกับ การยึดถือปฏิบัติตามข้อตกลงและ กฎเกณฑ์ของสังคมปฏิบัติตาม กฎระเบียบของสถานศึกษามีความ เคารพและอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระจ่าง หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น 2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ อย่างถูกต้อง 3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติ ตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง 4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น 5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วยความสุภาพ เป็นต้น

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก	ทักษะที่แสดงออก	นิยาม
11. มีความเข้มแข็ง ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา	ทักษะของบุคคลที่เห็นว่าการปฏิบัติตนให้ร่างกายมีความแข็งแรงและจิตใจเข้มแข็งไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำ ความดี ไม่หลงผิดมัวเมาในอบายมุข สิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่พึงกระทำ	1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น 2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รัก และห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัวไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น 3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง 4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ 5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้

การนำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาการนำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 42) ได้นำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดแนวปฏิบัติในสถานศึกษาประถมศึกษา ดำเนินการ มีรายละเอียด ดังนี้

1. สถานศึกษาประถมศึกษาผนวกค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การคัดลายมือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่อง จากภาพ อ่านทำนองเสนาะ ท่องบทอาขยาน แต่งเพลง กาพย์ กลอน เป็นต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีกิจกรรมการเรียนรู้ตามแหล่งประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ ทำโครงการเกี่ยวกับค่านิยมหลัก กิจกรรมเพื่อสังคมและ

สาธารณประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการประกวดวาดภาพระบายสี เป็นต้น

2. สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน ทั้งนี้ ให้มีการพัฒนาและประเมินอย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้แก่ ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ได้แก่ ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

3. สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการเรียนรู้ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เช่น ให้เรียนรู้ผ่านบทเพลง นิทาน เหตุการณ์ หรือ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อาทิ อนุสรณ์ดอนเจดีย์ โครงการพระราชดำริช่างหัวมัน ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ต่าง ๆ เช่น อนุสรณ์ดอนเจดีย์ บ้านบางระจัน พระราชวังบางปะอิน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

4. สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม นิเทศการดำเนินงานเกี่ยวกับค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

5. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีแนวทางการจัดกิจกรรมที่หลากหลายวิธีการ ซึ่งสามารถจัดได้ตามความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ในที่นี้ เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาไว้ 2 ลักษณะ มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบูรณาการค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น

5.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมตามโครงการของสถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียนทุกคน

สรุปได้ว่า การนำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถนำไปจัดกิจกรรมโดยบูรณาการหรือสอดแทรก

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการกำกับ นิเทศติดตาม วัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การพัฒนาค่านิยมหลักเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยเฉพาะคนเป็นครูไม่ว่าในสถานศึกษาใด ระดับการศึกษาใดหรือสอนวิชาใด ครูจะต้องสอดแทรกบูรณาการในเนื้อหาสาระวิชาหรือจัด กิจกรรมในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนตามฐานะแห่งความเป็นครู โดยเหตุที่ว่า ค่านิยม เป็นเครื่องชี้ทิศทาง และลักษณะความประพฤติของคนในสังคม เนื่องจากสภาพสังคมของเรา มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากสภาพทางวัฒนธรรมจึงเปลี่ยนแปลงไปด้วย กอรปกับความรวดเร็ว ของเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะวัฒนธรรมอื่นที่ติดเข้ามา กับ ข่าวสารทุกวัน ทำให้เยาวชนไทยเกิดความสับสน ค่านิยมดั้งเดิมถูกกล่าวหาว่า ล้าสมัย ไม่มีประโยชน์ เด็กเกิดความขัดแย้งในความไม่แน่ใจ ในลักษณะการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ของตน

สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต และพฤติกรรมของบุคคล ในสังคม วยของผู้เรียนย่อมได้รับอิทธิพลทางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ ผู้เรียนเหล่านั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่มีผู้กล่าวไว้หลายคน ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้

เกษม วัฒนชัย (2555 : 64-68) ได้ยกคำกล่าวของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ กล่าวถึง คุณธรรม ในโอกาสบรรยายพิเศษเนื่องในโอกาสสัมมนา ทางวิชาการครบรอบ 12 ปี ผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2555 ว่า

“...คุณธรรม เป็นความรู้สึกรู้สึกที่กิดขึ้นเอง หรือเกิดจากการอบรมสั่งสอน ที่เมื่อยึดมั่นเป็นคุณธรรมฝังในจิตใจ คนดีมีคุณธรรม จะต้องซื่อสัตย์ สุจริต คิดดี ทำดี พูดดี คิดตรง ทำตรง พูดตรง มีเมตตา ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่คดโกงแม้ว่า ไม่มีผู้เห็น จะไม่เอารัดเอาเปรียบข่มเหงผู้ที่อ่อนแอกว่า ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ทุจริต...”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 324) กำหนดไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี

พระครูปริยัติธรรมวงศ์ (2557 : 13) ได้กล่าวถึงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ล้วนแต่วางอยู่บนพื้นฐานของศาสนาโดยเฉพาะพระพุทธศาสนา กล่าวคือ ไม่ว่าจะประพฤติ ปฏิบัติสิ่งใดก็ใช้สติในการพิจารณาไตร่ตรองจนถ้วนถี่ ให้เห็นกระจ่างถึงผลดี ผลเสีย ทำให้เห็น แนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องว่าสิ่งใดควรละเว้น สิ่งใดควรปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลที่ยั่งยืน ทั้งแก่ส่วนตัว และส่วนรวมภายใต้วิถีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หากพิจารณาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อนำมา

เปรียบเทียบกับหลักธรรมถือว่ามัลักษณะคล้ายคลึงกัน เพราะเป็นจริยธรรมที่ทุกคนควรยึดถือ และปฏิบัติ สรุปลสาระสำคัญได้ว่าการสร้างคุณธรรมความดีให้กับคนในสังคมอีกวิธีหนึ่ง คือ การใช้ศีลธรรมของศาสนาที่บุคคลนั้นนับถือมาเป็นค่านิยม เช่น ธรรมะให้พุทธศาสนิกชน ยึดมั่นปฏิบัติตนตามศีล 5 เพื่อสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นในสังคม และการดำเนินการ ให้เกิดผลนั้นจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ ความเชื่อด้วยเหตุผล สร้างการยอมรับไปปฏิบัติ และให้มีการพัฒนาจนเป็นนิสัยด้วยตนเอง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ได้กล่าวถึง ค่านิยมหลัก 12 ประการไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557 : 1-4) กำหนดไว้ว่า การพัฒนา ผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลัก 12 ประการ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนจึงได้ บรรลุเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง และวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นการ นำวิถีประชาธิปไตยที่สังคมพึงปรารถนามาเสริมสร้างให้เด็กได้เรียนรู้ภายใต้วิถีประชาธิปไตย ที่ ถูกต้องตั้งแต่เล็กอย่างแยบยล ให้ผู้เรียนฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล ฝึกให้ผู้เรียนได้สร้างกตีกาที่ ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติร่วมกันด้วยกระบวนการกลุ่ม เป็นการฝึกให้ผู้เรียนกล้าแสดง ความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เรียนรู้ที่จะปรับความคิด และไม่ยึดมั่น กราน ในความคิดของตนเอง รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ตลอดจนคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม เป็นสำคัญโดยได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ มีรายละเอียดดังนี้

1. การให้สถานศึกษาผนวกค่านิยมหลัก 12 ประการ ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย มีการประกวดเล่าเรื่อง อ่านทำนองเสนาะ ท่องบทอาขยาน คัดลายมือ แต่งเพลง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีกิจกรรมการเรียนรู้ตามแหล่ง ประวัติศาสตร์ ทำโครงการหรือโครงการตามแนวพระราชดำริ กิจกรรมเพื่อสังคม สาธารณประโยชน์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการประกวดวาดภาพร้องเพลงเกี่ยวกับ วัฒนธรรมประเพณีประเทศไทย เป็นต้น

2. ให้สถานศึกษาปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน ทั้งนี้ให้มีการพัฒนาและประเมินอย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น มีรายละเอียด ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นในด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ข้อ 1) กตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ (ข้อ 3) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่ (ข้อ 8)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นในด้านชื่อเสียงเสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งใจ เพื่อส่วนรวม (ข้อ 2) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (ข้อ 4)

มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา (ข้อ 11)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3 เน้นในด้านรักษาวินัยธรรมประเพณีไทยอันงดงาม (ข้อ 5) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง (ข้อ 7) และมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 (ข้อ 9)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4–6 เน้นในด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่นเผื่อแผ่และแบ่งปัน (ข้อ 6) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี (ข้อ 10) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง (ข้อ 12)

3. ให้สถานศึกษากำหนดวิธีการเรียนรู้ค่านิยมหลัก 12 ประการให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพผู้เรียน เช่น ระดับประถมศึกษา ให้ได้เรียนรู้ผ่านบทเพลง นิทาน เหตุการณ์ หรือการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ระดับมัธยมศึกษา ให้เรียนรู้ผ่านการศึกษาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ชีวประวัติบุคคลสำคัญ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือเหตุการณ์สำคัญในอดีต และปัจจุบัน เพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น

4. ให้ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม นิเทศการดำเนินงานเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการให้บรรลุวัตถุประสงค์

5. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ติดตาม นิเทศ และประเมินสถานศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน
อีกองค์กรหนึ่งที่ได้กล่าวถึงค่านิยมหลัก 12 ประการ คือ

สำนักงานประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น (2557 : 2–5) กำหนดไว้ว่า
ค่านิยมหลัก 12 ประการ คือ

1. รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติที่แสดงถึงความศรัทธา หวงแหน ปกป้องยกย่องความเป็นไทย ยึดมั่นศาสนา และจงรักภักดีสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ซื่อสัตย์ เสียสละอดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้องตรงตามความเป็นจริง รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือ รู้จักควบคุมตนเอง เมื่อประสบกับความลำบาก

3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงการรู้จักบุญคุณ การปฏิบัติตามคำสั่งสอน แสดงความเคารพ ความเอาใจใส่และตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูบาอาจารย์

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม หมายถึง การปฏิบัติตน ที่แสดงถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรง และ ทางอ้อม

5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม หมายถึง การเรียนรู้ปฏิบัติตน และเห็นคุณค่าที่แสดงถึงการอนุรักษ์ การสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามด้วยความภาคภูมิใจ

6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หัวดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน หมายถึง การประพฤติตนปฏิบัติตนที่ดีงาม ยึดคำมั่นสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น

7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ถูกต้อง หมายถึง การเรียนรู้ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ของสถานศึกษา เคารพสิทธิ หน้าที่ของผู้อื่น ภายใต้อำนาจของกฎหมายตามการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง การปฏิบัติ ตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย มีความเคารพ และนอบน้อมต่อผู้ใหญ่

9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 หมายถึง การน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มาประพฤติปฏิบัติอย่างมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ อย่าง รอบคอบ ถูกต้องเหมาะสม

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือ ก็แจกจ่ายจำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง ดำรงชีวิต อย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม และอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา หมายถึง การปฏิบัติตนให้ร่างกาย และ จิตใจ มีความเข้มแข็ง ละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนาไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำความดีตามหลักของศาสนา

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง หมายถึง ปฏิบัติตน เสียสละ ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม และ ประเทศชาติ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล (2559 : 145) กำหนดไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรมเป็นเครื่องประคับประคองใจ

ให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป เป็นเครื่องกระตุ้น ผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบเกิดจิตสำนึกที่มีความสงบเย็นภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมไทย

สรุปได้ว่า ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับว่าดี และต้องการจะรักษาไว้โดยเห็นว่า การที่คนมีคุณธรรมเป็นสิ่งที่มีความดี มีประโยชน์ ทั้งต่อตนเอง และสังคมโดยรวม ทำให้สังคมร่มเย็นเป็นสุข ปัญหาสังคมมีน้อย ผู้คนไม่เบียดเบียน แต่จะเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน จึงมีความสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้สำนึกในหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 67-69) กำหนดไว้ว่าหลักการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ในสถานศึกษาต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสถานศึกษาเริ่มตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ โดยเน้นปฏิบัติมากกว่าการจดจำเนื้อหาที่สำคัญผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องเป็นแบบที่ดีที่ผู้เรียนจะยึดถือ และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เพราะจริยธรรมซึ่งนำไปสู่การมีคุณธรรมในบุคคลนั้น จะเกิดขึ้นจากความคิดรวบยอดของบุคคล ดังนั้นการได้พบได้เห็นสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวที่ตึ้นนับว่า มีส่วนสำคัญยิ่งในการปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เพื่อให้การปลูกฝังผู้เรียนในสถานศึกษาดำเนินตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดหลักการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมไว้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้จะต้องปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมควบคู่ไปกับความรู้
2. ทุกงานทุกโครงการภายในสถานศึกษาสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
3. บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแบบอย่างที่ดี เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
4. การร่วมคิดร่วมทำของบุคลากรทุกฝ่าย ช่วยให้การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของผู้เรียนได้ผล
5. การที่ผู้เรียนได้คิด ปฏิบัติ และมีความพึงพอใจในงาน กิจกรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาลักษณะนิสัยคุณธรรม และค่านิยมของตนเอง
6. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ควรคำนึงถึงหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และความแตกต่างระหว่างบุคคล
7. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมต้องทำอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาให้สูงขึ้น
8. การติดตามและประเมินผลต้องทำอย่างมีรูปแบบ ทั้งจากผู้อื่นและโดยตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117) ได้ให้หลักการจัดกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1. แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คือ

1.1 จัดสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ให้เอื้ออำนวยต่อการสอน คุณธรรม จริยธรรม อย่างสืบเนื่องสม่ำเสมอ

1.2 ให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างทางคุณธรรมที่หลากหลาย โดยให้ครูอาจารย์ และให้เจ้าหน้าที่ทุก ๆ คนในสถานศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมตาม หน้าที่ของตนโดยสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

1.3 ดำเนินการอบรมสั่งสอนผู้เรียนทั้งนอกและในห้องเรียนให้ประพฤติปฏิบัติ ตามหลักจริยธรรม และหน้าที่ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอสืบเนื่องไม่ขาดตอน

1.4 กิจกรรมการส่งเสริมการจัดจริยธรรมภายนอกสถานศึกษาให้สัมพันธ์กับ ภายในสถานศึกษา

1.5 กำหนดระเบียบสถานศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ตามหลักธรรม และดำเนินการ ให้ผู้เรียนถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

1.6 ส่งเสริมการสอนจริยธรรมในห้องเรียน ให้มีทั้งการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ

1.7 ส่งเสริมให้การสอนแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการสอนวิชาต่าง ๆ และจัด กิจกรรมทุกอย่างของสถานศึกษา

1.8 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิดให้มากที่สุดเมื่อมีโอกาส

1.9 จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องชมเชย เมื่อผู้เรียนปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม

1.10 จัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามความเหมาะสม

1.11 ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินผลงาน การปฏิบัติตน แล้วนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงเพื่อพัฒนางาน และพัฒนาตนเองต่อไป

1.12 จัดให้มีการประเมินผล และเสนอผลการจัดการปลูกฝัง และเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

1.13 จัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมที่มี ต่อตนเองและสังคม

1.14 ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์คุณธรรมที่ทำให้งานสำเร็จผล

1.15 ให้ผู้เรียนมีโอกาสสำรวจตัวเอง และเลือกแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนให้มี คุณธรรม จริยธรรม ตามที่ต้องการ

1.16 จัดให้มีการประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ

2. คุณลักษณะของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คือ

2.1 เป็นแบบอย่างที่ดี

2.2 เป็นกัลยาณมิตรมีน้ำใจให้กำลังใจและเสริมแรงผู้เรียนให้พัฒนาตนเอง

2.3 ใฝ่หาความรู้ทางธรรม และจิตวิทยาอยู่เสมอ

2.4 ทำงานอย่างมีหลักการ และมีรูปแบบ

2.5 มีความสามารถในการตั้งคำถามหลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน

คิดเชิงจริยธรรม

2.6 สามารถสร้างสื่อและนำเสนอสถานการณ์แวดล้อม (ข่าว เหตุการณ์เฉพาะหน้า ฯลฯ) มาใช้ประโยชน์ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างหลากหลาย

3. คุณธรรมจริยธรรมที่ควรปลูกฝังในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องพิจารณาคุณธรรมจริยธรรมที่ปลูกฝังโดยวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

3.1 หลักสูตรแนวคิดพื้นฐาน หลักการ จุดหมาย จุดประสงค์ของรายวิชา

3.2 สภาพสังคมปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ผลการวิจัย และข้อคิดเห็นของนักวิชาการ

3.3 สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ปรัชญา คำขวัญของสถานศึกษาสภาพปัญหาของสถานศึกษาและชุมชน การระดมแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้นำท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

4. วิธีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม มีหลักการ 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 การสอดแทรกในการสอนรายวิชาต่าง ๆ

วิธีที่ 2 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม โดยตรง

วิธีที่ 3 การบูรณาการกับชีวิตทั้งในและนอกสถานศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษานั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลักควบคู่ไปกับความรู้ ทุกงานทุกโครงการภายในสถานศึกษา สามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมได้ การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และแบบอย่างที่ดีเอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มีการร่วมคิดร่วมทำของบุคลากรทุกฝ่าย ช่วยให้การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียนได้ผล ผู้เรียนต้องได้คิด ปฏิบัติ และมีความพึงพอใจในงาน กิจกรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาลักษณะนิสัยคุณธรรมและค่านิยมของตนเอง เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ต้องทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและมีการพัฒนาให้สูงขึ้น มีการติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7-10) กำหนดไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการค่านิยมหลัก 12 ประการในการจัดการเรียนรู้ มีแนวดำเนินการ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสอดคล้อง สัมพันธ์กันระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมหลัก 12 ประการ ว่าในตัวชี้วัดนั้นสามารถบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการ ไตลงในตัวชี้วัดนั้น

2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัด มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักที่ต้องการ พร้อมทั้งกำหนดพฤติกรรมแสดงออก และการวัดและประเมินผล

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งวัดและประเมินโดยยึดเป้าหมายเป็นสำคัญ คือ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดและประเมินค่านิยมหลักที่ได้กำหนดไว้ การจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการค่านิยมหลัก 12 ประการในการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางสำคัญที่ครูผู้สอนทุกคนสามารถดำเนินการสร้างเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในการจัดการเรียนรู้ของตน จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ 3 แนวทาง ดังกล่าว ควรเลือกใช้เหมาะสมกับจุดเน้น เป้าหมาย สภาพแวดล้อมและตัวผู้เรียน จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ บรรลุผลตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 7-9) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเป็นหลักสำคัญ ดังนั้น การวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องวิเคราะห์อย่างพินิจพิจารณาว่า ในตัวชี้วัดดังกล่าว นั้น จะสามารถสร้างเสริมค่านิยมหลักใด ปลูกฝังค่านิยมหลักใด และกิจกรรมการเรียนรู้ใดที่ใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด และในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างเสริมค่านิยมหลักให้เกิดกับผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การทำกิจกรรมกลุ่ม หรือการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา อภิปราย สัมผัสถึงประสบการณ์ตรง หรือประสบการณ์ทางอ้อม ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กัน สร้างเสริมความรู้ ทักษะคติและค่านิยมหลักร่วมกัน

3.2 การศึกษาเรื่องราว เหตุการณ์ นิทาน วรรณคดี หรือข่าวสารจากชีวิตจริง และนำเสนออภิปราย แลกเปลี่ยนความคิด สะท้อนความคิดความรู้สึกในแง่มุมต่าง ๆ

3.3 การใช้สื่อวีดิทัศน์ ภาพยนตร์ ภาพเคลื่อนไหว (CLIP) รูปภาพ ภาพนิ่งต่าง ๆ จะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ่งเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมได้ชัดเจน

ยิ่งขึ้น นอกจากนั้นกิจกรรมดังกล่าว ยังช่วยเสริมค่านิยมหลักให้แก่ผู้เรียนผ่านสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ

3.4 การใช้คำพูดหรือข้อความต่าง ๆ มาอ้างอิง ซึ่งมีผลต่อการปลูกฝังค่านิยมหลักและสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดได้ เช่น สุภาชิต คำพังเพย พระบรมราโชวาท หรือคำสอนต่าง ๆ เป็นต้น

3.5 การอธิบาย การเทศนา และการตักเตือน การอธิบายจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจกฎ ระเบียบ กติกา และค่านิยมหลัก ซึ่งจะบอกให้ผู้เรียนรู้ค่าสิ่งที่ถูกที่ควรที่ต้องปฏิบัติ หรือเกิดใช้เป็นอย่างไรมากขึ้น ซึ่งการอธิบาย การเทศนา และการตักเตือนจะต้องมีการให้เหตุผลถึงความจำเป็น ความสำคัญให้ผู้เรียนทราบด้วย การเทศนาและว่ากล่าวตักเตือน จะช่วยให้ผู้เรียนรับทราบถึงการยอมรับ หรือไม่ยอมรับ สิ่งที่ถูกกับสิ่งที่ผิด โดยการเทศนาและการว่ากล่าวตักเตือน ต้องใช้คำพูดให้เหมาะสมอ่อนหวาน มีกาลเทศะที่เหมาะสม คำนึงถึงว่า ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน และวุฒิภาวะของผู้เรียนด้วย

3.6 การยกย่องสรรเสริญ และชมเชย เป็นสิ่งที่ควรทำอย่างจริงจังและในเชิงบวก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเสริมค่านิยมหลักอย่างยิ่ง

3.7 การแก้ไข และการวิจารณ์ข้อบกพร่องเพื่อแก้ไข เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนให้ผู้เรียนทราบว่าสิ่งที่ควรแก้ไข โดยผ่านการวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับและไม่ควรปฏิบัติอีก โดยสิ่งที่ควรตระหนักอย่างยิ่ง คือ เมื่อใช้วิธีการนี้แล้ว ต้องแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนทราบว่าสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือสมควรนั้น คืออะไร ตรงไหน ผิดอย่างไร ไม่เหมาะสมอย่างไร หรือขัดกับกฎระเบียบอย่างไร

3.8 การตัดสินใจและการให้รางวัล เป็นการให้รางวัลเมื่อปฏิบัติได้ตามกฎเกณฑ์หรือทำงานที่เสร็จสมบูรณ์ตรงตามค่านิยมหลักที่ต้องการ เช่น ตั้งใจทำงาน มีความรับผิดชอบ ซื่อตรง อดทน การตัดสินใจควรยึดความยุติธรรม โปร่งใส ส่วนการให้รางวัลควรพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและความต้องการของผู้เรียน

3.9 การให้คะแนน เป็นการสร้างเสริม และปลูกฝังค่านิยมหลักที่ได้ผลดีในการสร้างเสริมค่านิยมหลักด้วยการให้คะแนน ผู้เรียนควรทราบเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้ชัดเจนก่อนดำเนินการ

3.10 ระเบียบข้อบังคับ เป็นข้อกำหนดให้ปฏิบัติตามผู้ปฏิบัติ คือ ผู้เรียนต้องรักษากฎ วินัย ข้อบังคับ และจำเป็นต้องรู้สิ่งใดควรทำไม่ควรทำ และเกิดผลอย่างไร การใช้กฎระเบียบข้อบังคับ จึงควรมีแนวปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้ 1) มีกฎระเบียบ ข้อบังคับ มีความชัดเจน เข้าใจได้ 2) มีการอธิบาย ขยายความและเหตุผลของกฎระเบียบต่าง ๆ ให้เข้าใจ 3) กฎระเบียบข้อบังคับไม่ควรมีมากเกินไป 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับเหล่านั้นด้วย 5) กระตุ้นเตือนให้ระลึกถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับตามโอกาสอันควร

3.11 การใช้คำขวัญ คำคม คำพังเพย คำสุภาษิต ในการปลูกฝังค่านิยมหลัก ซึ่งเป็นประโยชน์ ข้อความหรือวลีสั้น ๆ เข้าใจง่ายและจำนาน โดยแสดงหรือพูดย้ำหรือให้ผู้เรียนได้เรียน ได้พูด ได้สัมผัส ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การทำกิจกรรมกลุ่ม การคิดสร้างสรรค์ การวาดภาพ การอธิบาย การประกวด เป็นต้น

3.12 การใช้สถานการณ์จริง สถานการณ์จำลอง ละคร และบทบาทสมมติจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานกลุ่มร่วมกัน หรือทำงานเป็นรายบุคคล ได้มีโอกาสทบทวน ครุ่นคิด ในค่านิยมหลัก และสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องแสดงหรือต้องกระทำ ทำให้เข้าใจความคิด พฤติกรรม หรือการแสดงออกต่าง ๆ ภายใต้อาณัติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

3.13 กิจกรรมการอ่านและการพูด โดยคัดสรรเนื้อหาหรือสรรหาเรื่องที่น่าสนใจ ส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมหลักแล้วอภิปรายซักถาม และให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความคิด ความรู้สึกและค่านิยมหลักต่าง ๆ ที่บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวที่เสนอแนะเป็นกิจกรรมบางส่วนที่สามารถสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสม

4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติ กิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัยและมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

4.2 กิจกรรมผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมผู้เรียนประกอบด้วย

4.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์

4.2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

4.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นต้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7) ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติไว้ว่า สถานศึกษาต้องดำเนินการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ดังนั้น สถานศึกษาอาจเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่งหรือหลายแนวทางในการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของตนเอง

แนวทางที่ 1 บูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางที่ 2 บูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวทางที่ 3 สอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา

แนวทางที่ 4 จัดทำโครงการเพื่อปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย

12 ประการ

สถานศึกษาสามารถเลือกแนวทางการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมให้แก่ผู้เรียน โดยใช้แนวทางข้างต้นแนวทางใดแนวทางหนึ่ง หรือผสมผสานหลาย ๆ แนวทาง หรือแนวทางอื่น ๆ ที่นอกเหนือ จากนี้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้เน้นการปฏิบัติจริง เป็นรูปธรรม จนเกิดพฤติกรรมที่ยั่งยืน

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา และบุคลากรทุกคน โดยเฉพาะคนเป็นครูผู้สอนจะต้องสอดแทรกบูรณาการในเนื้อหาสาระวิชาหรือจัดกิจกรรมในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ซึ่งค่านิยมเป็นเครื่องชี้ทิศทาง และลักษณะความประพฤติของคนในสังคมให้เป็นไปตามจุดเน้น เป้าหมาย สภาพแวดล้อมและตัวผู้เรียน จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ บรรลุผลตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้

แนวทางการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงแนวทางการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ (2552 : 131-133) ได้กล่าวถึงการวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ต้องมีระดับความเข้มในการกระทำที่แสดงออกของผู้เรียนว่า มีคุณธรรม จริยธรรม ระดับสูงสุดที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ยิ่งเป็นจริยธรรมโดยเจตนาอันเกิดจากปัญหาไปกำกับเจตนาในการทำดี ละเว้นชั่ว เครื่องมือวัดและประเมินต้องสะท้อนว่า ผู้เรียนเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรมอันเกิดจากความมีปัญญา และปัญญานั้นเองทำให้แสดงการกระทำนั้นออกมา ดังนั้นการออกแบบประเมินหรือแบบสอบถามของผู้เรียน แสดงว่าเด็กมีฐานมาจากการมีปัญญาว่าจะทำหรือไม่ทำโดยเจตนาของตนเอง ดังนั้นการวัดประเมินผลผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ต้องใช้หลักจิตวัดจิต ไม่ควรยึดติดกับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แต่อยู่ที่วิถีคิดของผู้เรียน ครูต้องพิจารณาว่า ผู้เรียนตอบอย่างนั้น ผู้เรียนคิดอย่างไร

หลักการวัดและประเมินด้านคุณธรรมไม่ควรใช้ดัชนีใดดัชนีหนึ่ง หรือใช้เครื่องมือการวัดและประเมินเครื่องมือใดเครื่องมือหนึ่ง แต่ต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง หรือใช้การสังเกตพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอาจไม่เหมาะสม อาจต้องใช้การสัมภาษณ์ หรือใช้การพูดคุยกับผู้เรียนเพื่อให้ทราบว่า พฤติกรรมที่สังเกตได้ หรือคำตอบที่ได้จากแบบประเมินนั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร เนื่องจากการวัดและประเมินผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมเป็นการวัดทางจิตใจที่วัดได้ยากกว่าการวัดความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้น ผู้วัดต้องใช้ตัวเองเป็นเครื่องมือในการวัด ทำตัวเองให้ปลอดจากอคติ และเทคนิควิธีการประเมินจะต้องสามารถวัดได้ว่า ผู้เรียนมีค่านิยมที่เกิดจากปัญญา หรือสมองที่จะทำให้เกิด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ปัญญากำกับ การกระทำดีละเว้นชั่วของบุคคลนั้น นั่นคือ หัวใจสำคัญของการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

สิ่งที่วัดในด้านค่านิยม มี 4 ประการ คือ

1. วัดความรู้ (Knowledge) เป็นการวัดความรู้เกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ
2. วัดทัศนคติเชิงจริยธรรม (Attitude) คือ ความโน้มเอียงทางจิตใจอันเนื่องมาจากการมองเห็นคุณประโยชน์และโทษของสิ่งนั้น การกระทำหรือไม่กระทำในด้านคุณธรรม จริยธรรม ขึ้นอยู่กับการมองเห็นคุณประโยชน์และโทษเหล่านั้น ถ้าเห็นประโยชน์ก็ทำ ดังนั้นการวัดทัศนคติ เชิงจริยธรรม คือ การเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการกระทำนั้น ซึ่งดีกว่าการวัดความรู้
3. การวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning) คือ การวัดเหตุผลที่มาสนับสนุนให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำ ตัวอย่าง เช่น เด็กคนหนึ่งคืนดินสอของเพื่อนที่ตนเองเอาไปลองถามดูว่า ทำไมจึงคืน ถ้าเด็กบอกว่าคืนเพราะกลัวครูตี กับเด็กที่ตอบว่าคืนเพราะรู้สึกว่าการ

ดินสอนั้นไม่ใช่ของตนไม่ควรเอามาเป็นของตนเอง เด็กที่ตอบคนหลังย่อมมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมสูงกว่าคนแรกนี่คือการวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ต้องมีหลักทฤษฎีทางจริยธรรม มาประกอบการพิจารณาการตอบของเด็กด้วย อย่างไรก็ตามการนำทฤษฎีหนึ่งมาใช้ต้องดูบริบทของสังคมไทยด้วย

4. พฤติกรรมการแสดงออก (Action) เป็นการแสดงออกของผู้เรียนโดยการกระทำดี ละเว้นชั่ว การวัดและประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมนั้นต้องสามารถวัดได้ที่ การกระทำ หรือการแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น ด้านความรับผิดชอบ ครูต้องสามารถสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่แสดงออกจากการกระทำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 22-23) ได้จัดทำ แนวดำเนินการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก แนวดำเนินการวัดและประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาดำเนินการมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้ชัดเจน
2. สร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ แก่ครูและบุคลากร ผู้เรียน ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการวัดและประเมินได้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ลงมือวัดและประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม

4. สนับสนุนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ ทั้งงบประมาณ วิธีการ แนวความคิด หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม

5. กำกับ ติดตามการดำเนินการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ

6. วิเคราะห์ผลและสรุปผลการประเมิน

7. รายงานผลและสะท้อนผลแก่ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

8. ปรับปรุงและพัฒนาการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ

ครูผู้สอนและบุคลากร กำหนดแนวดำเนินการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการที่สถานศึกษา กำหนดให้ชัดเจน

2. วางแผนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้ครอบคลุมการระบุ ตัวบ่งชี้ พฤติกรรมสำคัญในแต่ละค่านิยมหลักที่ต้องการประเมิน วิธีการ เครื่องมือ กลุ่มผู้เรียน เป้าหมาย และการกำหนดวันเวลาการวัดและประเมินผล

3. ดำเนินการวัดและประเมินผลตามแผนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก โดยยึดหลักความเที่ยงตรงครอบคลุมพฤติกรรมสำคัญตามตัวบ่งชี้ ประเมินด้วยความยุติธรรม และมีการยืดหยุ่น

4. วิเคราะห์และสะท้อนผลการวัดและประเมินผลค่านิยมหลักแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ

5. ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก
ขั้นตอนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก การวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ มีขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดตัวบ่งชี้พฤติกรรมสำคัญในแต่ละค่านิยมหลัก 12 ประการ
2. จัดทำแผนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้ครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย วิธีการ เครื่องมือ และระยะเวลาในการประเมิน โดยอาจทำเป็นแผนการวัดและประเมินผล ตัวอย่างดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวอย่างแผนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ

ค่านิยมหลัก	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวบ่งชี้ พฤติกรรมสำคัญ	วิธีการ	เครื่องมือ	ระยะเวลา
6. มีศีลธรรม รักษา ความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน	ผู้เรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 3	6.1 ไม่พูดปด ทั้งต่อหน้า และ ลับหลัง	การ สังเกต	แบบบันทึก พฤติกรรม การพูด	ตลอดปี การศึกษา

3. ดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยการสร้างเครื่องมือ การวัดและประเมินผล ดำเนินการวัดตามกำหนดเวลา และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการประเมิน

4. บันทึกผลการประเมิน
5. วิเคราะห์ผลและสรุปผลการประเมิน
6. สะท้อนผลการประเมินแก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง
7. รายงานผลการประเมินต่อผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ แนว ดำเนินการและขั้นตอนการวัดและประเมินผลค่านิยมหลัก 12 ประการ ที่นำเสนอนี้

เป็นแนวทางและขั้นตอนที่เสนอไว้ สถานศึกษา ครูและบุคลากรสามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 23) ได้กำหนดความสอดคล้องระหว่างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสอดคล้องระหว่างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	2. ซื่อสัตย์สุจริต 6. มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	7. รักความเป็นไทย ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่อบุคคล
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม	4. ใฝ่เรียนรู้
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม	7. รักความเป็นไทย
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อนฝูงและแบ่งปัน	2. ซื่อสัตย์สุจริต
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ถูกต้อง	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่	3. มีวินัย ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว สถานศึกษา และสังคม 7. รักความเป็นไทย แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9	5. อยู่อย่างพอเพียง
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี	5. อยู่อย่างพอเพียง
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	2. ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด 1. ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง 2. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง 3. ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง
12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง	8. มีจิตสาธารณะ

หมายเหตุ นิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมที่แสดงออกของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากตารางที่ 4 ความสอดคล้องระหว่างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ กับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ในส่วนที่สอดคล้องกัน การจัดกิจกรรมและประเมินผลสามารถดำเนินการไปด้วยกันได้ แต่ในส่วนที่ไม่ปรากฏในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สถานศึกษาปฏิบัติตามตัวอย่างแต่ละแนวทางที่เสนอไว้

รีช และ แอดคอค (Reich & Adcock, 1976 : 437) กล่าวถึงค่านิยมเป็นนามธรรม มีสถานะที่ซับซ้อนเข้าใจยากและเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของแต่ละบุคคลไม่สามารถสังเกตค่านิยมได้โดยตรง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการวิเคราะห์ค่านิยมที่รัดกุมจึงจะสามารถบอกได้ว่า ค่านิยมของบุคคลผู้เป็นเจ้าของนั้นคืออะไรแน่ ทั้งนี้หากค่านิยมทั้งหมดสามารถถูกนำออกมาวัด และจัดทำอย่างมีรูปแบบแล้วจะเป็นพื้นฐานที่สามารถนำมาเปรียบเทียบพิเคราะห์กับปัญหาต่าง ๆ ของมนุษย์ได้ในหลายกรณี ซึ่งเป็นจุดสนใจของนักวิชาการหลายคน โดยเฉพาะทางสังคมศาสตร์ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา วิชาชีพ ชนชั้น ในสังคม หรือแนวโน้มทางการเมืองสามารถจะนำมาเป็นคำถาม หรือข้อความที่บ่งบอกมุ่งชี้ถึงความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกันภายในจิตใจของคนแต่ละกลุ่ม เช่น ความแตกต่างระหว่างคนหนุ่มคนสาว คนมีและคนจน ผู้มีการศึกษาและผู้ไม่มีการศึกษา ทั้งหมดนี้สามารถนำมาวิเคราะห์ในแง่ของความแตกต่างในรูปของค่านิยมได้ เป็นต้น

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่วิเศษที่สุดก็คือ สามารถวัดและประเมินได้ทั้ง 4 ลักษณะ คือ 1) วัดความรู้ (Knowledge) 2) วัดทัศนคติเชิงจริยธรรม (Attitude) 3) การวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning) และ 4) พฤติกรรมการแสดงออก (Action) การประเมินคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไม่ใช่เรื่องง่ายยากกว่าการประเมินด้านความสามารถทางความรู้ ความคิด (Cognitive Ability) แต่ถึงจะยากอย่างไรก็ตาม ในการวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมจะต้องนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา และดูบริบทสภาพแวดล้อมประกอบกันด้วย อย่างไรก็ตามสิ่งที่ดีที่สุดในการวัดและประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม คือ ยึดเอาบริบท และหลักธรรมทางศาสนาที่กลุ่มคนที่ถูกประเมินยึดถือไว้เป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินการกระทำของบุคคลนั้น โดยการกระทำต้องเป็นการกระทำที่ทำให้คุณประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือต่อสังคม ตลอดจนต้องเป็นการกระทำที่แสดงออกถึงความดีงามด้วยการประเมินค่านิยม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ควรจำแนกการประเมินเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย จึงเสนอประเด็นพฤติกรรมชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือตัวชี้วัดความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ผู้วิจัยได้กำหนดสภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จของการประเมินค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จของการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จ	หมายเหตุ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. การแสดงความเคารพต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สม่ำเสมอ ด้วยความเหมาะสม 2. การเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและชุมชนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิม พระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น 3. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ชุมชน และสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น 4. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติ ตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือ ประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น 5. การดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าว ในพระราชสำนักอยู่เสมอ	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	สภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จ	หมายเหตุ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง 2. เกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่ กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น 3. ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมค้ำจนถึงประโยชน์ ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส 4. เป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของ ส่วนรวมเป็นสำคัญ 5. เป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิว รับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น 	
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงความเคารพ กราบไหว้ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และผู้ใหญ่อย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างไทย 2. ช่วยเหลืองานพ่อแม่ ครูอาจารย์และผู้ใหญ่เหมาะสม ตามวัย 3. ไม่แสดงความก้าวร้าว เกลียดชังต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และญาติผู้ใหญ่ 	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	สภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จ	หมายเหตุ
ข้อ 4 ใฝ่หา ความรู้ หมั่น ศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และ ทางอ้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2. ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา พัฒนาตนเอง เป็นต้น 3. ใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ 4. ขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบ และส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ 5. ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน 	
ข้อ 8 มีระเบียบ วินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อย รู้จักการเคารพ ผู้ใหญ่	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้านหรือที่พักให้โต๊ะเรียน ระเบียบหนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น 2. เรียนรู้กฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง 3. ยึดถือปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง 4. เคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น เมื่อขับขีจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกกันน็อค ทุกครั้ง ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น 5. มีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น 	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จ	หมายเหตุ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็ง ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจ ฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของ ศาสนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดสารพิษ เป็นต้น 2. รู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใยเรา จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัวไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น 3. มีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง 4. มองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ 5. รู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้ 	

จากตารางที่ 5 สภาพที่ต้องการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จของการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สถานศึกษาอาจใช้วิธีการประเมินโดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมหลายๆ ครั้ง จำแนกเป็นรายข้อหรือรวมหลายๆ ข้อ หรือทั้งหมดในคราวเดียวกัน แล้วเทียบกับเกณฑ์ตัดสิน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ว่า เกณฑ์การจบการศึกษา ตามคำสั่ง สพฐ. ที่ 683/2552 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 และคำสั่ง สพฐ. ที่ 110/2555 ลงวันที่ 25 มกราคม 2555 ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษา เป็น 3 ระดับ คือระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย

1. เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

1.1 ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชา พื้นฐานตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และรายวิชา/ กิจกรรมเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้เรียนมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

1.4 ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การ ประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

1.5 ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าระดับคุณภาพการปฏิบัติของเครื่องมือทั้งสองฉบับ โดยมีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวม จำนวน 15 ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22–24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละข้อในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินที่ สถานศึกษากำหนด มีรายละเอียดดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ดีเยี่ยม	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4–5 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับ 2 หมายถึง ดี	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2–3 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60–79
ระดับ 1 หมายถึง ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ร้อยละ 50–59
ระดับ 0 หมายถึง ไม่ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ต่ำกว่าร้อยละ 50

นำผลการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งค่านิยมหลักของผู้เรียนตามจุดเน้นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสำหรับผู้เรียน หากรายการใดไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องแก้ไข

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มุ่งเสริมสร้างปลูกฝังคุณลักษณะตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้แก่ผู้เรียนและเยาวชน

สำหรับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จึงได้กำหนดแนวทางการประเมินค่านิยมไว้ 3 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. ประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
  2. การประเมินการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาทุกคนทุกชั้น
  3. การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
- โดยภาพรวมของสถานศึกษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อหาจุดพัฒนา

การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ประกอบด้วยหัวข้อรอง 3 หัวข้อ คือ 1) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อหาจุดพัฒนา 2) สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 3) สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น แต่ละหัวข้อรองมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อหาจุดพัฒนา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อหาจุดพัฒนา โดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อย ดังนี้ 1) ความหมายของการวิเคราะห์ปัญหา 2) ประเภทของปัญหา 3) แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ และ 4) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหา มีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการวิเคราะห์ปัญหา

การวิเคราะห์ปัญหา มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

รศนา อชชะกิจ (2539 : 2) ได้ให้ความหมายของปัญหาว่า หมายถึง เหตุการณ์ยุ่งยากที่จะต้องแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เหตุการณ์ที่เป็นไปไม่ตรงตามความคาดหวัง โดยไม่ทราบสาเหตุ การที่มนุษย์ไม่รู้จักริธีทำอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด เหตุการณ์ในอนาคตมีแนวโน้มว่าจะเป็นไปไม่ตรงตามประสงค์ ความแตกต่างระหว่างสภาวะที่เกิดขึ้นจริงกับสภาวะที่ตั้งเป้าหมายว่าควรจะเป็น

ทิศนา ขัมมณี และ คณะ (2549 : 13) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ว่า หมายถึง การจำแนกแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อค้นหาองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 733) ได้กำหนดความหมายของคำว่า ปัญหา หมายถึง ข้อสงสัย ข้อขัดข้อง ความสงสัย สิ่งเข้าใจยาก สิ่งที่ไม่รู้ หรือคำถาม อันได้แก่ ปัญหาเฉพาะหน้าในแบบฝึกหัด หรือข้อสอบเพื่อประเมินผล ปัญหาเกิดขึ้นได้ทุกโอกาส เมื่อมีอุปสรรค

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 1115) ให้ความหมายคำว่า วิเคราะห์ หมายถึง ใคร่ครวญ เช่น วิเคราะห์, แยกออกเป็นส่วน ๆ เป็นต้น เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ วิเคราะห์ข่าว เป็นต้น

ซิกมันด์ และ คณะ (Zikmund & al, 2009 : 43-44) ให้ความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis) คือ การประยุกต์ใช้เหตุและผล เพื่อทำความเข้าใจข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในรูปแบบที่ง่ายที่สุด

แพนดี้ และ แพนดี้ (Pandey & Pandey, 2015 : 7577-7587) กล่าวว่า การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การศึกษาเนื้อหาที่ถูก จัดระเบียบเพื่อการค้นหาข้อเท็จจริงตามธรรมชาติ โดยข้อมูลที่ศึกษาจะศึกษาในหลากหลายแง่มุมเพื่อสำรวจข้อเท็จจริงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

โกลสเตน (Goldstein, 2008 : 396) ได้กล่าวว่า ปัญหาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อมีอุปสรรคบางสิ่งมา ขัดขวางระหว่างสถานะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับเป้าหมายที่ต้องการและไม่สามารถก้าวข้ามไปสู่อุปสรรคนั้น อย่างชัดเจนโดยเร็วได้

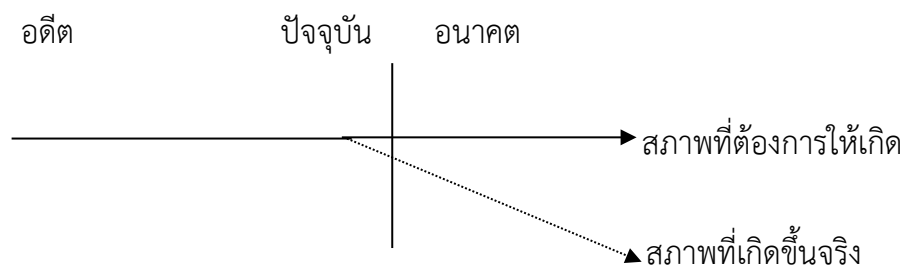
สรุปได้ว่า การวิเคราะห์ปัญหา หมายถึง การแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็จริง ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้ได้ปัญหาแท้จริง การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหานั้น เป็นการใคร่ครวญพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยการแยกแยะออกเป็นส่วน ๆ ว่า สิ่งใดหรือเรื่องนั้น มีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร แล้วหาข้อสรุปเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

2. ประเภทของปัญหา

มีนักวิชาการได้แยกประเภทของปัญหาไว้ดังนี้

สเตอร์นเบอร์ก และ เดวิดสัน (Sternberg & Davidson, 1992 : 1037) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ที่เป็นปัญหาจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ สิ่งที่กำหนดให้ (Givens) หมายถึง ส่วนย่อย ๆ ของปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยนั้นและเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดปัญหา เป้าหมาย หมายถึง ผลที่ปรารถนาจะให้เกิดหรือวิธีการแก้ปัญห และอุปสรรค (Obstacles) หมายถึง คุณลักษณะของผู้แก้ปัญหหรือสถานการณ์ที่ทำให้ผู้แก้ปัญหเกิดความยากลำบากที่จะเปลี่ยนจากสภาพปัจจุบันให้เป็นสภาพที่ปรารถนาและได้แบ่งประเภทของปัญหาโดยพิจารณาจากการเกิดช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ปรารถนาได้ 3 ประเภท คือปัญหาเชิงแก้ไขปรับปรุง (ปัญหาขัดข้อง) ปัญหาเชิงป้องกัน และปัญหาเชิงพัฒนา ปัญหาแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาเชิงแก้ไขปรับปรุง (ปัญหาขัดข้อง) คือ ความแตกต่างระหว่างสภาพจริงสิ่งที่เป็จริงกับสภาพที่ต้องการให้เกิดในปัจจุบันหรืออาจเป็นมาทั้งในอดีตและอาจจะยังมีต่อไปในอนาคต ดังภาพที่ 3

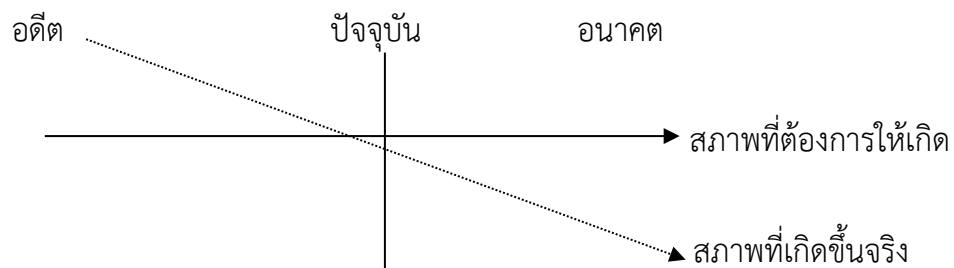

ภาพที่ 3 ลักษณะของปัญหาเชิงแก้ไขปรับปรุง

ที่มา : สเตอร์นเบอร์ก และ เดวิดสัน (Sternberg & Davidson, 1992 : 1037)

จากภาพที่ 3 ลักษณะของปัญหาเชิงแก้ไขปรับปรุง มีปัญหาเกิดขึ้นแล้ว ณ จุดใดจุดหนึ่ง ในอดีตและปัจจุบันยังเป็นปัญหาอยู่ ถ้าไม่แก้ไขจะเกิดขึ้นต่อในอนาคต

2. ปัญหาเชิงป้องกัน คือ ความแตกต่างระหว่างสภาพจริงกับสภาพที่ต้องการให้เกิด ซึ่งคาดว่า อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอันที่จริงปัญหายังไม่มีทั้งในอดีตและปัจจุบัน แต่มีเครื่องชี้วัด (Indicator) บ่งบอกว่า จะเกิดปัญหขึ้นในอนาคต ดังภาพที่ 4

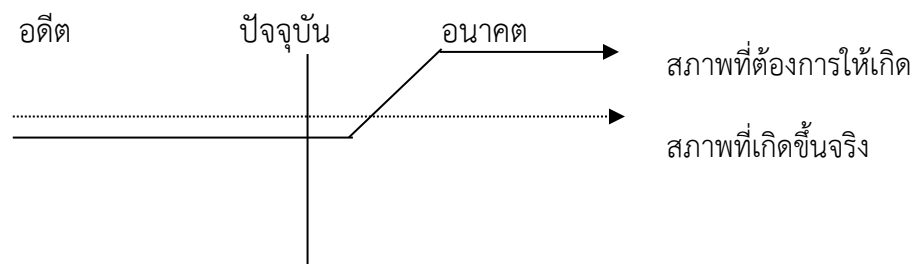

ภาพที่ 4 ลักษณะของปัญหาเชิงป้องกัน

ที่มา : สเตอร์นเบอร์ก และ เดวิดสัน (Sternberg & Davidson, 1992 : 1037)

จากภาพที่ 4 ลักษณะของปัญหาเชิงป้องกัน พิจารณาแนวโน้มจากอดีตถึงปัจจุบันจะเห็นว่าสิ่งที่จริงจะต่ำกว่าสิ่งที่คาดหวังในระยะต่อไป ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่คาดหวังในปัจจุบันกับสิ่งที่จริงในอนาคต หรือกล่าวคือปัจจุบันยังไม่เกิดปัญหา แต่คาดว่าจะเกิดในอนาคตได้ถ้าไม่ป้องกันไว้ก่อน

3. ปัญหาเชิงพัฒนา คือ สภาพที่เกิดขึ้นจริงในอดีตและปัจจุบันไม่แตกต่างจากสภาพที่คาดหวังในปัจจุบัน ดังนั้น สิ่งที่เป็นจริงในปัจจุบันจึงยังไม่เป็นปัญหา แต่อาจเป็นปัญหาในระยะต่อไป เพราะถ้ายังปฏิบัติงานเช่นเดิม สิ่งที่เป็นจริงจะต่ำกว่าสิ่งที่คาดหวังใหม่ เป็นปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เกิดจากความต้องการเพิ่มคุณภาพของผลรวมหรือเพิ่มประสิทธิภาพของงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม เป็นการเปลี่ยนระดับความคาดหวังในอนาคตให้สูงขึ้น ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ลักษณะของปัญหาเชิงพัฒนา

ที่มา : สเตอร์นเบอร์ก และ เดวิดสัน (Sternberg & Davidson, 1992 : 1037)

จากภาพที่ 5 ลักษณะของปัญหาเชิงพัฒนา จะเห็นว่าอดีตและปัจจุบันไม่เป็นปัญหา แต่อย่างไรก็ตามก็เกิดสภาวะไม่แน่นอน ทำให้คาดไม่ได้ว่า ในอนาคตจะเป็นอย่างไร และสภาพในอดีตกับปัจจุบันก็ไม่เป็นที่พึงปรารถนาของสังคมนัก เมื่อเกิดสภาพเช่นนี้ จึงต้องมีการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้ รัชนา อัจชะกิจ (2539 : 5-8) ได้กล่าวถึงประเภทของปัญหาไว้ 7 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทปัญหาที่พิจารณาจากมนุษย์ ซึ่งแบ่งเป็นปัญหา 2 ประเภทย่อย คือ ปัญหา มนุษย์กับปัญหาอื่นทั้งหลายที่ไม่เกี่ยวกับมนุษย์ ดังนี้

1.1 ปัญหามนุษย์เป็นปัญหาซึ่งเนื่องมาจากบุคคลไม่ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่พึงควรกระทำ เช่น ผู้ที่เคยปฏิบัติมาโดยตลอด ได้กลายเป็นคนไม่เสมอต้นเสมอปลาย เจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจรับผิดชอบงานในหน้าที่ เป็นต้น

1.2 ปัญหาอื่นทั้งหลายที่ไม่เกี่ยวกับมนุษย์ เป็นปัญหาที่ไม่เกี่ยวกับพฤติกรรม มนุษย์ เป็นการเบี่ยงเบนให้เกิดข้อขัดข้องจนกลายเป็นปัญหา อาจมีสาเหตุเนื่องมาจาก โครงสร้างขององค์การ นโยบายการบริหาร ระบบระเบียบ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การดำเนินงาน เป็นต้น

2. ประเภทปัญหาที่พิจารณาจากสถานการณ์ที่ผ่านมาว่า เคยได้มาตรฐานตาม เป้าหมายหรือไม่ ด้วยเกณฑ์ดังกล่าวจึงแบ่งเป็นปัญหา 2 ประเภท ดังนี้

2.1 ปัญหาเบี่ยงเบน เป็นปัญหาซึ่งเกิดภายหลังจากที่เหตุการณ์ได้ดำเนินมา ตามปกติด้วยดีและได้มาตรฐานตรงตามเป้าหมายแต่มีบางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้น ทำให้เหตุการณ์ ที่เกิดจริงเบี่ยงเบนจากมาตรฐาน จึงเรียกว่า ปัญหาเบี่ยงเบน ซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภทย่อย ดังนี้

2.1.1 ปัญหาระดับแก้ไข

2.1.1.1 ปัญหาเฉพาะหน้าเร่งด่วน

2.1.1.2 ปัญหาสำคัญ ถ้าไม่เร่งแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อรุนแรง

2.1.2 ปัญหาระดับป้องกัน

2.2 ปัญหาปรับปรุงระดับพัฒนา เป็นปัญหาซึ่งในอดีตสถานภาพไม่เคยได้ มาตรฐานมาโดยตลอดและมีแนวโน้มว่าจะคงสภาพเช่นนี้ตลอดไป ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ประสงค์จะปรับเปลี่ยนให้สภาพดีขึ้นกว่าเดิม จึงเรียกว่า ปัญหาปรับปรุงเชิงพัฒนา ซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภทย่อย ดังนี้

2.2.1 ปัญหาเรื้อรัง

2.2.2 ปัญหารายวัน (Day One Problem)

3. ปัญหาทั่วไป เมื่อพิจารณาในอีกลักษณะหนึ่งการจัดประเภท อาจแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ปัญหาต่อเนื่อง ลักษณะของปัญหามีสาเหตุและผลเกี่ยวเนื่องกันดังลูกโซ่ นั่นคือ สาเหตุที่หนึ่ง มีผลกระทบทำให้เกิดสาเหตุและผลที่สอง สาม สี่ และต่อไปตามลำดับ ความต่อเนื่องได้สร้างให้เกิดกลุ่มของปัญหา จึงต้องค้นให้พบปฐมเหตุ

3.2 ปัญหาไม่ต่อเนื่อง

4. ปัญหาป้องกันสำหรับสภาพเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นในอนาคตนั้น อาจแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

4.1 ปัญหาเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงหรือปัญหาปิดป้อง

4.2 ปัญหาเตรียมรับสถานการณ์

ดรักเกอร์ พีเตอร์ (Drucker Peter, 1983 : 101) ได้กำหนดประเภทของปัญหา โดยแบ่งตามลักษณะทั่วไปและเฉพาะกิจ โดยแบ่งเป็น 4 ประเภทได้แก่

1. ปัญหาทั่วไปโดยแท้จริง เกิดขึ้นได้บ่อยและทั่วไปในหลายโอกาส ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจสร้างแบบจำลองเพื่อรับมือกับปัญหา ปัญหาจึงสามารถแก้ได้โดยง่าย

2. ปัญหาทั่วไปแต่เฉพาะกิจในสถานการณ์เอกเทศ เมื่อแบบจำลองสำหรับรับมือกับปัญหาไม่สามารถแก้ไขได้ จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหาเป็นเรื่อง ๆ ไป ปัญหาลักษณะนี้อาจเกิดซ้ำได้อีก แต่รายละเอียดอาจไม่เหมือนกัน

3. ปัญหาเฉพาะกิจโดยแท้จริง รายละเอียดของปัญหาแตกต่างจากปัญหาอื่นโดยสิ้นเชิงเกิดขึ้นได้น้อย และต้องการการวิเคราะห์อย่างสูง เมื่อปัญหาได้รับการแก้ไขอาจจะไม่เกิดปัญหาแบบเดิมขึ้นอีก

4. ปัญหาทั่วไปที่คิดไว้ล่วงหน้าเป็นปัญหาใหม่ เป็นการเตรียมรับมือปัญหาทั่วไปที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แม้ปัญหานั้นจะยังไม่เกิดขึ้นก็ตาม

เฟรดเดอริกเซน (Frederiksen, 1984 : 363) ได้กำหนดการแก้ปัญหาไว้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ปัญหาที่มีโครงสร้างสมบูรณ์ (Structured Problem) คือ ปัญหาที่กำหนดรายละเอียดไว้ชัดเจนครบถ้วน สำหรับให้ผู้เรียนแก้ปัญหา ได้แก่ โจทย์คณิตศาสตร์แบบฝึกหัด วิทยาศาสตร์

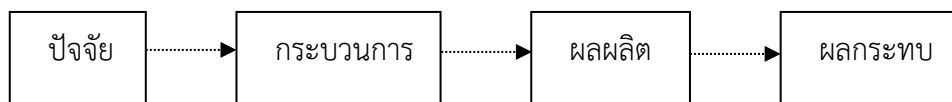
2. ปัญหาที่มีโครงสร้างไม่สมบูรณ์ (Structured Problem) คือ ตัวคำถามไม่กระชับ อาจเป็นเพราะมีความซับซ้อน ไม่สามารถระบุรายละเอียด ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการพิจารณาหรือไม่มีแนวทางในการหาคำตอบ เป็นปัญหาที่ผู้ตอบต้องใช้ความพยายามในการหาความสัมพันธ์และแยกแยะประเด็นของปัญหา โดยต้องอาศัยความรู้ด้านการคิดและความจำเป็นที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วยก่อนที่จะดำเนินการคิดตามขั้นตอนของการแก้ปัญหาได้

สรุปได้ว่า ประเภทของปัญหาสามารถจำแนกได้ตามลักษณะใหญ่ ๆ อยู่ 2 ประเภท คือ 1) จำแนกตามลักษณะการแก้ปัญหาโดยทั่วไป และ 2) ลักษณะการแก้ปัญหาเฉพาะกิจ ซึ่งลักษณะการแก้ปัญหาโดยทั่วไป จะมีทั้งปัญหาที่สามารถจัดการแก้ไขได้อย่างเป็นขั้นตอน และปัญหาที่มีความซับซ้อนไม่ชัดเจน ส่วนลักษณะการแก้ปัญหาเฉพาะกิจ จะมีลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่แตกต่างกันตามโอกาส

3. แนวคิดที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไข จะต้องเป็นปัญหาที่แท้จริง ในการพิจารณาปัญหาที่แท้จริงนั้นต้องพิจารณาทั้งระบบของการปฏิบัติงาน และปัญหาที่แท้จริงจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นที่เป้าหมายของระบบ ซึ่งจะพิจารณาได้จากการวิเคราะห์ระบบ การวิเคราะห์เชิงระบบเป็นการพิจารณางานนั้น ๆ ในรูปของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสำคัญของระบบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 21) ได้กำหนดไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสำคัญของระบบ ไว้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ผลกระทบ 2) ผลผลิต 3) กระบวนการ และ 4) ปัจจัย ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบ

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 21)

จากภาพที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบ เนื่องจากผลกระทบเป็นเป้าหมายของระบบ เป็นความคาดหวังที่แท้จริงของการพัฒนา ปัญหาที่แท้จริงของระบบ คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นที่เป้าหมายของระบบ คือผลกระทบ การจะแก้ปัญหาได้อย่างถาวรก็ต่อเมื่อแก้ปัญหาของระบบซึ่งเป็นปัญหาที่แท้จริง

ในการวิเคราะห์ปัญหานั้น ต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง มิฉะนั้นจะไม่ได้ปัญหาที่แท้จริง ซึ่งจะส่งผลต่อการหาจุดพัฒนาหรือเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงกับปัญหา ทำให้เกิดความบกพร่องในการแก้ปัญหา ซึ่ง รัตน อัสชะกิจ (2539 : 13) ได้กล่าวถึงข้อบกพร่องในการวิเคราะห์ปัญหา ถึงแม้จะมีวิธีการแก้ปัญหาที่ชัดเจนรัดกุมเพียงใด แต่ผลสำเร็จในการแก้ปัญหาก็มิได้สูงเยี่ยงดังคาดหวัง การดำเนินการบางขั้นตอนสร้างความขัดข้องในการแก้ปัญหา ข้อบกพร่องที่พบบ่อย ๆ มีดังนี้

1. ระบุปัญหาคลุมเครือละเอียดการแบ่งปัญหา
2. ตั้งสมมติฐานมากเกินไป
3. รวบรวมข้อมูลความจริงเพียงเล็กน้อย
4. ปฏิบัติงานโดยระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน
5. พิจารณากวน ไม่ตรงเรื่องไม่ตรงประเด็น
6. สรุปลงความเห็น โดยไม่พิจารณาให้ถึงที่สุด
7. ตัดสินปัญหาจากข้อมูลและข้อเสนอแนะ โดยไม่พิสูจน์ความแน่ชัด
8. เลือกรื้อแก้ปัญหามาไม่เหมาะสม วุ่นวายใหญ่โตเกินกว่าเหตุ

4. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหา

การศึกษาสาเหตุของปัญหาทางวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหาทางวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหานั้น

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2536 : 27) ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาว่า ในการแก้ปัญหาใด ๆ ก็ตาม ต้องแก้ไขที่สาเหตุของปัญหา การวิเคราะห์เชิงระบบจะสามารถระบุสาเหตุของปัญหาได้ชัดเจนครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ และจะช่วยให้ทราบความต้องการที่จะแก้ปัญหาให้ตรงสาเหตุ นั้น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานที่จะพัฒนา สาเหตุของปัญหา อาจเกิดจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

1. บุคคล ได้แก่ คุณลักษณะและบุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคน เช่น ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ การแสดง การจัดการ เป็นต้น
2. วิธีการ ได้แก่ การดำเนินการและการจัดกิจกรรม
3. สภาพแวดล้อม เช่น บรรยากาศ ทรัพยากร สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 27) ได้นำเสนอรูปแบบการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เป็นการนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา รูปแบบการวิเคราะห์ที่ใช้กันมีหลายรูปแบบ เช่น การระดมความคิดเห็น การใช้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ การใช้ตารางวิเคราะห์หรือการใช้แผนภูมิแกงปลาวิเคราะห์ เป็นต้น ส่วนการกำหนดทางเลือกหรือแนวการดำเนินงาน เป็นการนำปัญหาที่ทราบสาเหตุแล้ว และสิ่งที่ต้องการกระทำมา กำหนดแนวทางเลือกหรือแนวทางดำเนินงาน รูปแบบการกำหนดจะกระทำด้วยตารางวิเคราะห์ โดยใช้บุคคลหลายฝ่ายช่วยกันระดมความคิดด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้แนวทางที่เลือกนั้น ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ตามปัจจัยเอื้อหรือปัจจัยที่สนับสนุนอยู่

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556 : 161) ได้กล่าวว่า การคิดแก้ปัญหา เป็นกระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่องหรือสิ่งต่าง ๆ

ที่คอยก่อวน และสร้างความรำคาญ สร้างความยุ่งยากสับสน และความวิตกกังวล และพยายามหาหนทางคลี่คลายสิ่งเหล่านั้นให้ปรากฏ และหาหนทางขจัดปัดเป่าสิ่งที่เป็นปัญหา ก่อความรำคาญ ความวิตกกังวล ความยุ่งยากสับสนให้หมดไป

กู๊ด (Good, 1973 : 53) กล่าวไว้ว่า การคิดแก้ปัญหาเป็นแบบแผนหรือวิธีการซึ่งอยู่ในสถานะที่มีความยุ่งยากลำบาก หรืออยู่ในสถานะที่พยายามตรวจสอบข้อมูลที่นำมาได้ ซึ่งมี ความเกี่ยวข้องกับปัญหา มีสมมติฐานและการตรวจสอบสมมติฐานภายใต้การควบคุม มีการเก็บ ข้อมูลจากการทดลองเพื่อหาความสัมพันธ์นั้นว่าจริงหรือไม่

โควาลสกีและเวสเทน (Kowalski & Westen, 2009 : 235) กล่าวไว้เช่นกันว่า การคิดแก้ปัญหาเป็นกระบวนการแปลงสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งเพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเคลื่อนย้ายจากสภาพปัจจุบันซึ่งเป็นสถานะที่ไม่น่าพอใจ (สถานะเริ่มต้น) ไปยังสถานะที่ทำให้ปัญหาได้รับการแก้ไข (สถานะตามเป้าหมาย) โดยใช้ การปฏิบัติต่าง ๆ

จากแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ถ้าพิจารณาจากระบบ สาเหตุของปัญหา ก็คือ สาเหตุที่เกิดจากปัจจัย ซึ่งเกิดจากบุคคลและสภาพแวดล้อมนั่นเอง ซึ่งจะต้องดำเนินการ วิเคราะห์โดยละเอียดเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาต่อไป

สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงสภาพปัญหา สาเหตุปัญหาของการบริหาร แบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

อรทัย ก๊กผล (2552 : 3-4) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหลักการสากล ที่ได้รับการยอมรับว่า มีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย และกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศ สะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน อย่างชัดเจน รวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐ แบบมีส่วนร่วมและแนวคิดธรรมาภิบาล ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนมีกฎหมายหลายฉบับประกันสิทธิของประชาชนด้านการมีส่วนร่วม กำหนดหน้าที่ ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม อาทิเช่น พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548

อุดม ทุมโฆสิต (2553 : 502) กล่าวไว้อีกว่า ในด้านการมีส่วนร่วมของพลเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะโดย หลักการประชาธิปไตยแล้ว ถือว่าพลเมืองคือ เจ้าของอำนาจการปกครองที่แท้จริง ดังนั้นหาก พลเมืองมีความรู้ มีความเข้าใจ และมีพฤติกรรมทางการเมืองที่เหมาะสมก็จะทำให้การเมือง

ท้องถิ่นมีคุณภาพ ปัญหาความรู้ ไม่เข้าใจในสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองที่ดีของพลเมืองท้องถิ่น ทำให้ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นไร้คุณภาพ อันจะยังผลให้เกิดความล้มเหลวทางการปกครองด้วย ดังนั้น การสร้างการมีส่วนร่วมของพลเมืองจึงนับว่าเป็น ปัจจัยที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งในการปกครองส่วนท้องถิ่น

นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมนั้นเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจการรับผิดชอบ การวางแผน การปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากการบริหารงานในองค์การให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

สมยศ นาวิการ (2554 : 25-36) ได้กล่าวถึงอุปสรรคของการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพว่า อุปสรรคเหล่านี้อาจเกิดขึ้นกับหลาย ๆ ปัจจัย คือ อุปสรรคทางด้านองค์การซึ่งจะยึดติดกับประเพณี ปรัชญา และค่านิยมขององค์การ คุณภาพของนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงาน คุณภาพของเจ้าหน้าที่ โครงสร้างขององค์การ การขาดบรรยากาศสนับสนุน การขาดระบบการให้รางวัลในการมีส่วนร่วม นอกจากอุปสรรคทางด้านองค์การแล้ว อุปสรรคบางอย่างอาจเกิดขึ้นจากตัวผู้บริหารเองที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เช่น ความไม่เข้าใจ การขาดความมั่นคงหรือความกลัวที่สูญเสียอำนาจการบริหารไป เป็นต้น ส่วนอุปสรรคทางด้านผู้ใต้บังคับบัญชานั้น อาจเกิดขึ้นจากการขาดความสามารถ ขาดความต้องการการไม่รู้ว่าถูกคาดหวังให้มีส่วนร่วมและความกลัว นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคทางด้านสถานการณ์ที่ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดด้านเวลางานและอิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อม

อรทัย ก๊กผล (2555 : 11) กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหัวใจของการปกครองท้องถิ่นโดยเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ เพราะการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การกระจายอำนาจทั้งการเมืองและการบริหารให้คนในชุมชนกำหนดทิศทางและดูแลแก้ปัญหาของชุมชนโดยคนในชุมชนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงแยกจากการปกครองท้องถิ่นไม่ได้ การมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่ใช่เพียงการกระจายอำนาจหน้าที่ และบทบาท ความรับผิดชอบ รวมทั้งความสามารถในการบริหารจัดการเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึง การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตรงในเมือง การบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย เรื่องของการปกครองท้องถิ่นจึงมิใช่เรื่องของการจัดบริการสาธารณะให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเท่านั้น หากแต่เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองตนเอง เสริมสร้างให้ประชาชน มีความเป็นเจ้าของชุมชน และมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการกำหนดวิถีชีวิตและอนาคตของชุมชนร่วมกัน ซึ่งหมายถึง

การส่งเสริมให้ประชาชน ดำรงชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยที่ยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 1-2) ระบุว่า ปัจจุบันแม้ว่าระเบียบกฎหมายจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การดำเนินการ การรับผลประโยชน์ การติดตามประเมินผลในทุกระดับ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นตัวแทนเข้าไปบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ก็ไม่สามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะประชาชนยังไม่เข้าใจบทบาทของตัวเอง ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมหรืออาจเป็นเพราะประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว ทำให้การแสดงออกเพื่อรักษาผลประโยชน์ ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปปฏิบัติ นั้น มีน้อยมากหรืออาจกล่าวได้ว่าแทบไม่มีเลย ส่งผลให้การดำเนินการพัฒนา ไม่สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นได้

ทำนอง ภูเก็ตพิมพ์ (2556 : 124) กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัย อีกด้วยโดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุปสรรคมากขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

อทิทยา ขาวคม (2557 : 12) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้านระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครอง โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11) ยังได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการต่าง ๆ สนับสนุนตัดสินใจ กำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ กำหนดนโยบาย มีการติดตามผล และประเมินผลร่วมกันนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุง พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

โดยสรุปแล้ว จากสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่ได้ได้รับการดำเนินการอย่างจริงจัง อย่างมีประสิทธิภาพอาจเกิดขึ้นกับหลาย ๆ ปัจจัย เช่น ความไม่เข้าใจ การขาดความมั่นคงหรือความกลัวที่สูญเสียอำนาจการบริหารไป ขาดความต้องการ การไม่รับรู้ว่าคุณคาดหวังให้มีส่วนร่วมและความกลัว นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคทางด้านสถานการณ์

ที่ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดด้านเวลา งานและอิทธิพลทางด้านสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหัวใจการมีส่วนร่วมนั้นเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีการบริหารที่ช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานในหลากหลายรูปแบบ การดำเนินงานต่าง ๆ การมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น เพื่อร่วมกันแก้ไข และพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญ พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดพื้นฐานและองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสิ่งสำคัญจะต้องทราบถึงประโยชน์ ข้อจำกัดและอุปสรรคของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ

สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มีนักวิชาการหลายคนได้สรุปไว้ มีรายละเอียดดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (2551 : 1) สรุปไว้ว่า ภาพรวมคะแนนการประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งทำให้ระดับคุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง โดยทางเขตพื้นที่การศึกษาระบุว่ามีหลายสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากการศึกษาสภาพปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนแดง นำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สอบถาม การสังเกต ทั้งจากครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (2551 : 8) ยังได้ระบุไว้ว่า การแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือ สถานศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ การชี้แนะชีวิตที่ติงามหรือพุดงาย ๆ ว่า ทำคนให้เป็นคนดี โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และปลูกฝังความเป็นผู้เรียนนักศึกษาที่ทำให้เขาเป็นคนใฝ่รู้แสวงหาปัญญา และนำไปใช้ในแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ (2554 : 74) ได้วิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน (SWOT) ปัจจัยภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนา ด้านการบริหารจัดการศึกษาโดยระบุว่า สถานศึกษายังไม่มีมาตรการส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับและติดตามการดำเนินการของสถานศึกษา

โรงเรียนวัดสวนแตง (2560 : 18) ได้วิเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ยังระบุจุดที่ควรพัฒนาไว้ว่า สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสถานศึกษาให้มากขึ้น ควรขอความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสนอความคิดเห็น ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาและการขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษามากขึ้น และจากการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผลการประเมิน คุณภาพค่านิยมของผู้เรียนมีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด และทาง โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประสบ ปัญหาที่จะพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของรัฐบาลและต้นสังกัด

ปัญญาเดช พันธุ์วัฒน์ (2560 : 119–165) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การติดตามประเมินผล และสังเคราะห์องค์ความรู้ โครงการสถานศึกษาคุณธรรมในสังกัดกรุงเทพมหานคร จาก การศึกษาพบว่า มีการจัดการเรียนรู้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมตามหลักสูตรของกระทรวง ศึกษาธิการ นโยบายของสถานศึกษา มีความต่อเนื่องของกิจกรรมหลักในการดำเนินงาน และมีกิจกรรมย่อยในการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษา และชุมชนอย่างต่อเนื่องในการกำหนดทิศทางร่วมกัน

มนตา ตูลย์เมธากการ และ คณะ (2560 : 1–122) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์ องค์ความรู้ กระบวนการขยายผลสถานศึกษาคุณธรรมจริยธรรมในส่วนภูมิภาค และการ ประเมินผลการพัฒนา สถานศึกษาคุณธรรมจริยธรรม จากการศึกษาพบว่า อัตลักษณ์ สถานศึกษาคุณธรรมประกอบด้วย การ “เริ่มต้นด้วยใจ อย่าใช้การบังคับ” ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน หรือผู้เรียนแกนนำต้องหาวิธีการที่ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักถึง ความสำคัญ และเห็นคุณค่าของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน และพร้อมที่จะทุ่มเท แรงกายและร่วมมือกันในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียนด้วยความเต็มใจ

นุคซี (Nucci, 2015 : 489) ระบุว่า สถานศึกษาเป็นแหล่งอบรมสั่งสอนและเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมแก่เด็ก จากงานวิจัยของ นุคซี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนโดย บทบาทของสถานศึกษา สรุปหลักการพื้นฐานในการปลูกฝังคุณธรรมให้กับผู้เรียนไว้ว่า การสอน คุณธรรมต้องให้ความสำคัญกับความถูกต้อง ความซื่อสัตย์และความสุข ซึ่งการเสริมสร้าง ค่านิยมที่ดีและเหมาะสมจะใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นที่ดีและเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียน เกิดพฤติกรรมที่ดีหลังการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นมาร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามผล ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมาย ของการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่ตั้งไว้อย่างยิ่งยง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยหัวข้อรอง 7 ข้อ คือ 1) การบริหารการศึกษา 2) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร 3) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา 4) แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 6) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา และ 7) การตรวจสอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งแต่ละหัวข้อรอง มีรายละเอียดดังนี้

การบริหารการศึกษา

การบริหารเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารทุกองค์การที่จะต้องเลือกนำมาใช้ซึ่งมีอยู่หลากหลายวิธีในปัจจุบันตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อความสำเร็จขององค์การนั้น ๆ การบริหารเป็นลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักรที่หมุนเวียน ตลอดเวลา และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทุกทิศทาง

การบริหารการศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารต้องเลือกนำมาใช้ซึ่งมีอยู่หลากหลายวิธีในปัจจุบันตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อความสำเร็จขององค์การนั้น ๆ การบริหารเป็นลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักรที่หมุนเวียน ตลอดเวลา และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทุกทิศทาง เพื่อส่งเสริมความสามารถ พฤติกรรม และ คุณธรรม ค่านิยม ตรงกับความต้องการของสังคม โดยใช้กระบวนการอย่างเหมาะสมเพื่อให้ บุคคลสามารถพัฒนาไปได้ตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินอยู่ ประกอบด้วยหัวข้อย่อ 2 ข้อ คือ 1) ความหมายของการบริหารการศึกษา และ 2) ความสำคัญของการบริหารการศึกษา รายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การบริหารการศึกษาไว้หลากหลาย ซึ่งมีความหมายที่ใกล้เคียงกัน มีรายละเอียดดังนี้

ภารดี อนันต์วารี (2551 : 22) กล่าวถึงการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการ การวางแผน การจัดการ การดำเนินงานและการควบคุมของกลุ่มบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยการจัดการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

หวน พิณรุพันธ์ (2553 : 2) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูน้อยในสถานศึกษา อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับ

อธิบดีต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษา และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมี การดำเนินการในการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมา ดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย และอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มบุคคล ที่อาศัยความร่วมมือกันในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม การวัดผลประเมินผล การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรมจริยธรรมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุม สิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนา บุคคลให้ตรงตามความต้องการของสังคมความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

สมาน อัสวภูมิ (2551 : 7) ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหาร การศึกษามีความจำเป็นเพราะการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้สูงขึ้น การได้ผลผลิตที่ดีต้องมีตัวป้อนที่ดีด้วย ซึ่งได้แก่ คน เงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหาร จัดการและเวลา

ปรัชญา เวสารัชช (2554 : 3) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงาน ที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากร สนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา มีความจำเป็นในการเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาให้สูงขึ้น โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ อย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารไว้หลายคน ประกอบด้วยหัวข้อย่อย 6 หัวข้อ คือ 1) แนวคิดการบริหารของกูลิค และ เออร์วิค 2) แนวคิดการบริหารของสมาคม ผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา 3) แนวคิดการบริหารของแคมป์เบลล์ และคนอื่น ๆ 4) แนวคิดการบริหารของรอปบินส์และสจ๊วต-โคทซ์ 5) แนวคิดการบริหารของคูทซ์และโอ ดอนเนลล์ และ 6) แนวคิดการบริหารของนักบริหารอื่น ๆ แต่ละหัวข้อย่อย มีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดการบริหารของกูลิค และ เออร์วิค

กูลิค และ เออร์วิค (Gulic & Urwick, 1973 : 13) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารว่าประกอบด้วยการบริหาร 7 ประการด้วยกัน โดยเรียงด้วยอักษรย่อตัวต้นของคำว่า POSDCoRB มีรายละเอียดดังนี้

1. Planning หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่า มีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับพร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติ ระบุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. Organizing หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กันตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่ สูงต่ำลดหลั่นกันไป

3. Staffing หมายถึง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน ตั้งแต่การแสวงหา การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้น ลดขั้น ตลอดจน การพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการธำรงรักษาสภาพการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป

4. Directing หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ หลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณารายงาน โดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะที่ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

5. Co-ordinating หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเดินและเกิดประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน ทำให้ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืนกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์การร่วมกัน

6. Reporting หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหว ความเป็นไปเป็นระยะ ๆ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบความก้าวหน้าของงานของตนอยู่เสมอ การเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีการวิจัย การประเมินผล และมีการตรวจสอบเป็นระยะ เพื่อการปรับปรุงได้ทันทีหรือการพัฒนาในอนาคต

7. Budgeting หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผน หรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี และการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุม

2. แนวคิดการบริหารของสมาคมผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551 : 43) ได้กล่าวถึงสมาคมผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administrators : AASA) ได้เสนอการบริหารไว้ 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือโครงการที่จะทำไว้เป็นการล่วงหน้า โดยระบุงานที่จะทำวัตถุประสงค์ วิธีการ ระยะเวลาและผู้รับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นแผนปฏิบัติการ
2. การจัดสรรทรัพยากร กำลังคนตามตำแหน่ง อำนาจและวัสดุ (Allocation) หมายถึง การจัดสรรทรัพยากร ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ให้เหมาะสมและเพียงพอที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติตามแผน และแก้กฏลปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินการตามการบริหารสถานศึกษา
3. การกระตุ้นการทำงาน (Stimulation) หมายถึง การให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การประสานงาน (Coordination) หมายถึง การประสานกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา และระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ผู้ร่วมงานได้มีโอกาสพบปะ ประชุมหารือกัน แสดงความคิดเห็น และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทางด้านการเรียนรู้
5. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบและติดตามผล การปฏิบัติงานของครู บุคลากรในสถานศึกษาเพื่อจะได้ทราบปัญหา ข้อขัดข้องต่าง ๆ เพื่อจะค้นหาแนวทางแก้ไขและนำไปปรับปรุงในการวางแผนต่อไปในอนาคต

3. แนวคิดการบริหารของแคมป์เบลล์ และคนอื่น ๆ

แคมป์เบลล์ และคนอื่น ๆ (Campbell, & al, 1983 : 116) ได้เสนอการบริหารออกมา 5 ประการ มีรายละเอียดดังนี้

1. การวินิจฉัยสั่งการ (Decision Making) เป็นการบริหารที่ผู้บริหารต้องใช้เหตุผล วิจารณ์ญาณ เพื่อวิเคราะห์ปัญหา ประเด็นให้รอบคอบ โดยรวบรวมข้อมูลและกำหนดทางเลือกไว้หลาย ๆ ทางเลือกแล้วเลือกตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด
2. การจัดโครงการ (Programming) คือ กระบวนการวางแผนนั่นเอง แต่การกำหนดโครงการยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกำลังบุคลากร เครื่องมือ กำลังเงิน ลำดับขั้นบังคับบัญชา การกำหนดโครงการต้องสอดคล้องกับการตัดสินใจที่ได้เสนอไปแล้ว
3. การกระตุ้นทำงาน (Stimulating) คือ การออกคำสั่งหรือการสั่งการ แต่ในการทำงาน สิ่งที่ต้องคำนึงให้มากคือ ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น การออกคำสั่งใด ๆ

จะต้องมีการบำรุงขวัญ โดยการใช้อธิบายคำสั่งที่เหมาะสม ให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ ด้วย

4. การประสานงาน (Coordinating) เป็นการบริหารที่อธิบายมาแล้วในทัศนะของคนอื่น ๆ

5. การประเมินผลงาน (Appraising) เป็นการตรวจสอบดูว่าการดำเนินงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายเพียงไร และมีปัญหาอุปสรรคเพื่อการแก้ไขปรับปรุงอะไรบ้าง การประเมินผลงานยังเป็นเครื่องมือในการพิจารณาความดีความชอบของผู้ปฏิบัติด้วย

4. แนวคิดการบริหารของรอบบินส์และสจิวต์-โคทซ์

รอบบินส์ และ สจิวต์โคทซ์ (Robbins & Stuart-Kotze, 1990 : 22-23) กล่าวถึงการบริหารงาน การจะเรียนรู้และเข้าใจเรื่องการบริหารองค์การมีแนวการเรียนรู้หลายทาง แต่แนวทางการศึกษาหน้าที่การบริหารขั้นพื้นฐานที่ทำให้เข้าใจได้ง่าย เพราะมีขั้นตอนที่เป็นเหตุเป็นผล และเป็นขั้นตอนตามลำดับก่อนหลังของการบริหารงานเดิม ขั้นตอนของการบริหารงานอาจมีมากกว่านี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หน้าที่ด้วยกัน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling) ทั้งนี้ยังนักการศึกษาที่มีแนวคิดที่ใกล้เคียงกันได้แก่ บาร์ตัน และ มาร์ติน (Barton & Martin, 1991 : 6-9) สโตนเนอร์ และ ฟรีแมน (Stoner & Freeman, 1992 : 8-9) รอบบินส์ และ คอลเทอร์ (Robbins & Coulter, 1996 : 9-10) กีบสัน และ คนอื่น ๆ (Gibson & Other, 1997 : 15-17) และ เบทแมน และ สเนลล์ (Bateman & Snell, 1999 : 6-8) สรุปได้ว่า การบริหารเป็นสิ่งที่ระบุให้รู้ว่า กรอบของงานบริหารมีอะไร หรือผู้บริหารต้องทำหน้าที่อะไรในการบริหารงาน การจะเรียนรู้และเข้าใจเรื่องการบริหารองค์การมีแนวการเรียนรู้หลายทาง แต่แนวทางการศึกษาหน้าที่การบริหารขั้นพื้นฐานที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายเพราะมีขั้นตอนที่เป็นเหตุเป็นผล และเป็นขั้นตอนตามลำดับก่อนหลังของการบริหารงานเดิม ขั้นตอนของการบริหารงานอาจมีมากกว่านี้ แต่ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นที่ยอมรับกันในตำราบริหารสมัยใหม่ส่วนใหญ่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หน้าที่ด้วยกัน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดขึ้นมาล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ในการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจในปัจจุบัน ที่จะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามต้องการในอนาคต ส่วนปัจจัยที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์อันอาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ การจัดสรรทรัพยากรและการเตรียมกิจกรรมที่จะมอบหมายให้คนหรือกลุ่มคนดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ การจัดองค์กรจึง

เกี่ยวข้องกับการกำหนดกิจกรรมและทรัพยากรซึ่งเท่ากับเป็นการทำแผนให้เกิดขึ้นจริงโดยการกำหนดงาน การมอบหมายงานให้คน และการสนับสนุนบุคคลเหล่านั้น ทางด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี

3. การนำ (Leading) คือ กระบวนการในการกระตุ้นส่งเสริมคนให้ทำงาน เพื่อบรรลุผลตามแผนงานที่กำหนดไว้ การนำเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ทำให้คนทำงานร่วมกันจนสำเร็จ ผลตามเป้าหมายขององค์การ กระบวนการนำนี้จะสร้างคนให้เกิดความผูกพันในงาน ส่งเสริมให้คนเต็มใจที่จะทำงาน และกระตุ้นให้คนทุ่มเท และอุทิศตนเองให้กับงานจนได้ผลงานตามที่ต้องการ

4. การควบคุม (Controlling) คือ กระบวนการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานและแก้ไขให้ได้ตามเป้าหมาย การควบคุมนี้จะทำให้ผู้บริหารรับผิดชอบในการติดตามความก้าวหน้าในงาน กำกับดูแลการทำงานของผูปฏิบัติงาน ตลอดจน ติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติถึงผลการทำงานนั้น

5. แนวคิดการบริหารของคูทซ์และโอ ดอนเนลล์

คูทซ์ และ โอ ดอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 1972 : 26) กล่าวถึงการบริหารที่ดีผู้บริหารองค์การต้องมีขั้นตอนการทำงาน มีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล

2. การจัดองค์การ (Organizing) แผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์การที่ดี ซึ่งประกอบไปด้วยการนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดองค์การจึงหมายถึงการนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภท มาบูรณาการเพื่อดำเนินการ

3. การจูงใจ (Motivating) จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้ยังหมายถึง การอำนวยการ (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

6. แนวคิดการบริหารของนักบริหารอื่น ๆ

วรูม และ เดซี (Vroom & Dec, 1970 : 138) กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน คือ การวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าปัญหา กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล การตัดสินใจ
2. การดำเนินกิจกรรม คือ การดำเนินการจัดการ และการบริหารทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมทางการเงินและการบริการ
3. การใช้ประโยชน์ คือ การนำกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพิ่มระดับพึ่งพาตนเอง และควบคุมสังคม
4. การได้รับผลประโยชน์ คือ การแจกจ่าย ผลประโยชน์ส่วนสังคมหรือวัตถุ สัมมา ธรณิย์ (2553 : 38) แบ่งการบริหารออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการหรือการนำ และการควบคุม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) การวางแผนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากที่สุดของการบริหารจัดการ หากไม่มีแผนการดำเนินธุรกิจใด ก็จะไม่ทราบวัตถุประสงค์หรือทิศทางในการดำเนินงาน และผลที่ตามมาก็คือการที่จะบรรลุถึงประสิทธิภาพในการทำงานแต่ละวัน เกือบจะเป็นไปไม่ได้เลย
2. การจัดองค์การ (Organizing) เมื่อมีการวางแผน และตั้งเป้าหมายขององค์การ และมีการวิเคราะห์ถึงทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ เรามีความจำเป็นที่จะต้องจัดทรัพยากรเหล่านั้น ให้เข้าเป็นกลุ่ม
3. การจัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) การจัดบุคคลเข้าทำงานเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่การประเมินความจำเป็นที่ต้องมีบุคลากร การหาแหล่งของผู้สมัครงานที่มีประสิทธิภาพ การคัดกรองใบสมัครและการเลือกคนที่ดีที่สุดเข้ามาทำงาน
4. การสั่งการหรือการนำ (Directing or Leading) การวางแผนที่ดี การจัดองค์การ และการมีพนักงานที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารจัดการก็จริง แต่งานนั้น ๆ จะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ หากปราศจากกระบวนการในการนำหรือการสั่งการ การสั่งการจะเป็นการรวมถึงการรักษาให้บุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่มุ่งเน้นไปที่เป้าหมายขององค์การที่ได้ตั้งไว้
5. การควบคุม (Controlling) กระบวนการควบคุมนั้น เรามีการควบคุมในหลายจุด ทั้งทางด้านปริมาณ เช่น การควบคุมด้านการเงิน การทำบัญชีการควบคุมงบประมาณ และการควบคุมทางด้านคุณภาพ เช่น ความพึงพอใจของพนักงาน ประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน เป็นต้น กระบวนการควบคุมเป็นกระบวนการที่ป้องกันความล้มเหลวในการทำงาน (Fail-safe Mechanism) กระบวนการนี้จะชี้ให้เห็นปัญหา โอกาสในการแก้ไข ในเบื้องต้น เพื่อที่จะหาวิธีแก้ไขปัญหาหรือจัดทำกิจกรรมทางธุรกิจหรืออื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเวลา

ปราชาญา กล้าผจญ และ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2557 : 16–17) กล่าวถึงการบริหาร มีกระบวนการที่สำคัญมี 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ การควบคุมงาน และการจัดคนลงสู่งาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เกี่ยวข้องกับการตั้งจุดประสงค์แล้ววางแผนว่า จะทำให้จุดประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นบรรลุผลสำเร็จได้อย่างไร จะต้องทำอะไรบ้าง ใครจะต้องกระทำการสิ่งใด จะทำให้สำเร็จได้ที่ตรงไหนและอย่างไร ในขั้นแรกของการวางแผนนั้น จะเป็นการเลือกเป้าหมายขององค์การ จากนั้นจะมีการกำหนดเป้าหมายย่อย สำหรับหน่วยงานย่อยขององค์การ ผู้บริหารระดับสูง จะเป็นผู้วางแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ส่วนผู้บริหารระดับกลางและระดับต้นจะเป็นผู้กำหนด แผนปฏิบัติการ (Operational/Action Plan) โดยปกติแผนกลยุทธ์นั้นจะเป็นแผนระยะยาว อาจจะเป็น 5 ปีหรือ 10 ปี ส่วนแผนปฏิบัติการนั้นเป็นแผนดำเนินการในระยะสั้น

2. การจัดองค์การ (Organizing) เมื่อผู้บริหารการศึกษาได้กำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนงานหรือโปรแกรมต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายแล้วก็ต้องมีการออกแบบและพัฒนาองค์การขึ้นมา องค์การที่แตกต่างกันก็มีเป้าหมายที่แตกต่างกัน เช่น การผลิตสารานุกรม ก็ต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนตำรา เป็นต้น

3. การอำนวยการ (Directing) เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ได้แก่ การใช้ความสามารถในการสื่อสาร การจูงใจพนักงาน การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาในหน่วยงาน เพื่อมุ่งให้งานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การควบคุม (Controlling) เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ การกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงาน และการแก้ไขผลการปฏิบัติ งานใดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้นั้น

5. การจัดบุคลากรลงสู่หน่วยงาน (Staffing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์การ

ฟาโยล์ (Fayol, 1949 : 5–6) เซียร์ส (Sears, 1959 : 17–34) และ รัสเซล ที (Russell T, 1957 : 247) มีแนวคิดการกำหนดขั้นตอนการบริหารที่คล้ายกัน คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วกำหนดแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดโครงสร้างของงานและอำนาจหน้าที่ของบุคคล

3. การบังคับบัญชา (Commanding) หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ การตัดสินใจ การมอบหมายหน้าที่การทำงาน การนิเทศงาน ตลอดจนการใช้ภาวะผู้นำ

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน การจัดระเบียบงานให้เรียบร้อย สอดคล้องกลมกลืนกันเพื่อให้งานสมดุลและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การประสานงานเปรียบเสมือนตัวกลางนำฟันเฟืองของบรรดากิจกรรมทั้งหลายให้สอดคล้องกันเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความกลมกลืนราบรื่น และเรียบร้อย

5. การควบคุมงาน (Controlling) หมายถึง การกำกับงานและตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานได้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ โดยอาศัยการรายงานและงบประมาณ เป็นเครื่องมือจากความคิดเห็นของนักวิชาการด้านการบริหารดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหาร มีกระบวนการที่สำคัญ ประกอบด้วย 9 เรื่องหลัก ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยการ การกระตุ้นการทำงาน การประสานงาน การควบคุม การเสนอ รายงานและประเมินผล และการจัดทำงบประมาณการเงิน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การวางแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือการวางโครงการที่จะทำไว้ เป็นการล่วงหน้าพร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติระบุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งปฏิบัติตามแนววิธีปฏิบัติ ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

การจัดองค์การ หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กัน และนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภทมาบูรณาการ

การบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน ตั้งแต่ การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้น ลดขั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการธำรงรักษาสภาพการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป

การอำนวยการ หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ หลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณา รายงานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้น ๆ เพื่อมุ่งให้ งานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะที่ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของ หน่วยงาน

การกระตุ้นการทำงาน หมายถึง การให้กำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในการทำงานสิ่งที่ต้องคำนึงให้มาก คือ ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น การออกคำสั่งใดจะต้องมีการบำรุงขวัญ

โดยการใช้วิธีออกคำสั่งที่เหมาะสม ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานและเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ ด้วย

การประสานงาน หมายถึง การประสานกิจกรรมด้านต่าง ๆ หรือสื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน ทำให้ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืนกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์การร่วมกัน

การควบคุม หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานและแก้ไขให้ได้ตามเป้าหมาย การควบคุมนี้จะทำให้ผู้บริหารรับผิดชอบในการติดตามความก้าวหน้าในงาน กำกับดูแลการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติถึงผลการทำงานนั้น

การเสนอรายงานและประเมินผล หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหว ความเป็นไปเป็นระยะทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบ ความก้าวหน้าของงานของตนอยู่เสมอ การเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีการวิจัย การประเมินผล และมีการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงได้ทันทีหรือการวางแผนพัฒนาในอนาคต

การจัดทำงบประมาณการเงิน หมายถึง การวางแผน หรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุม

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นการดำเนินงานที่ได้มีการวางแผนหรือกำหนดทิศทางของการเปลี่ยนแปลงไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จเป็นการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานตามนโยบาย แผน แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้สามารถดำเนินไปได้ และตรวจสอบนโยบาย แผน แผนงาน โครงการว่ามีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง จะได้เตรียมการแก้ไขได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที โดยครอบคลุมใน 5 เรื่อง ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการควบคุม โดยมีผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ทักษะ เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยหัวข้อย่อย 5 ทฤษฎี คือ 1) ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory) หรือทฤษฎีอุบัติการณ์ (Contingency Theory) 2) ทฤษฎีระบบสังคม (Social Systems Theory) 3) ทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human & Motivation) 4) ทฤษฎี X และทฤษฎี Y และ 5) ทฤษฎี Z ซึ่งแต่ละหัวข้อย่อย มีรายละเอียดดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory) หรือทฤษฎีอุบัติการณ์ (Contingency Theory)

ฟิดเลอร์ (Fiedler, 1967 : 163) ประชญาของการบริหารเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากการมองการบริหารในเชิงปรัชญา ไปสู่การมองการบริหารในเชิงสภาพข้อเท็จจริง แนวคิดเกิดจากมนุษย์ต้องประสบกับปัญหาอยู่เสมอ การเลือกทางออกที่จะแก้ปัญหาทางการบริหารถือว่าไม่มีวิธีที่ดีที่สุด สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด การบริหารต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ ดังนั้นในการบริหารจึงมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมขององค์กร และเป็นส่วนขยายของทฤษฎีระบบว่า ทุก ๆ ส่วนจะต้องสัมพันธ์กัน บางสถานการณ์จะต้องใช้การตัดสินใจอย่างเฉียบขาด บางสถานการณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บางสถานการณ์ก็ต้องคำนึงถึงหลักมนุษยสัมพันธ์และแรงจูงใจ บางสถานการณ์ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือผลผลิตขององค์กรเป็นหลัก โดยมีหลักการของการบริหาร มีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 การบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์
- 1.2 ผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด
- 1.3 ผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบปิดและระบบเปิด และยอมรับหลักการของทฤษฎีทุกส่วนของระบบจะต้องสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน
- 1.4 สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และเลือกรูปแบบ การบริหารที่เหมาะสม
- 1.5 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลักมากกว่าที่จะแสวงหาวิธีการอันดีเลิศมาใช้ในการทำงาน
- 1.6 ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ในเรื่องของความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการ กระบวนการ ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร ความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น

2. ทฤษฎีระบบสังคม (Social Systems Theory)

เกตเซลส์ และ กูบา (Getzels & Guba, 1957 : 423–441) ได้ศึกษาทฤษฎีระบบสังคมซึ่งเป็นทฤษฎีที่วิเคราะห์พฤติกรรมในองค์การ ทฤษฎีระบบสังคม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสถาบันมิติ (Nemothetic Dimension) และด้านบุคคลมิติ (Idiographic Dimension) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านสถาบันมิติ ประกอบด้วย

2.1.1 สถาบัน (Institution) ได้แก่ หน่วยงานหรือองค์กร ที่มีวัฒนธรรม (Culture) ของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นครอบคลุมอยู่

2.1.2 บทบาทตามหน้าที่ (Role) สถาบันจะกำหนดบทบาทหน้าที่และตำแหน่งต่าง ๆ ให้บุคคลปฏิบัติ มีกฎและหลักการอย่างเป็นทางการ และมีธรรมเนียมการปฏิบัติ

2.1.3 ความคาดหวังของสถาบันหรือบุคคลภายนอก (Expectations) เป็นความคาดหวังที่สถาบันหรือบุคคลภายนอกคาดว่า สถาบันจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่น สถานศึกษามีความคาดหวังที่จะต้องผลิตผู้เรียนที่ดีมีคุณภาพ

2.2 ด้านบุคคลมิติ ประกอบด้วย

2.2.1 บุคลากรแต่ละคน (Individual) ที่ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันนั้น ๆ เช่น ในสถานศึกษามีผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา คนงาน ภารโรง มีวัฒนธรรมย่อยที่ครอบคลุมต่างไปจากวัฒนธรรมโดยรวม

2.2.2 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ความสามารถ ความรู้ ความถนัด เจตคติ อารมณ์ และแนวคิด ของบุคคลที่เข้ามาทำงานในสถาบันนั้นจะมีความแตกต่างกัน และมีความแตกต่างกัน และมีธรรมเนียมของแต่ละบุคคลเป็นอิทธิพลครอบงำ

2.2.3 ความต้องการส่วนตัว (Need-Dispositions) บุคคลในสถาบันมีความต้องการที่แตกต่างกันไป บางคนทำงานเพราะต้องการเงินเลี้ยงชีพ บางคนต้องการการยอมรับ บางคนต้องการความมั่นคง ปลอดภัย บางคนทำงานเพราะความรัก บางคนต้องการเกียรติยศชื่อเสียงความก้าวหน้า

3. ทฤษฎีจิตใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human & Motivation)

มาสโลว์ (Maslow, 1987 : 196) ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ และได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุดและจะเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

3.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
อีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับตอบสนองเท่านั้น ที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

3.3 ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ
เมื่อความต้องการในระดับต่ำ ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้อง
ให้มีการตอบสนองทันที

4. ทฤษฎี X และทฤษฎี Y

แมคเกรเกอร์ (McGregor, 1960 : 224) ได้เสนอสมมติฐาน มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ทฤษฎี X มีสมมติฐานว่า

4.1.1 ธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไปไม่ชอบทำงาน พยายามเลี่ยงงาน
เมื่อมีโอกาส

4.1.2 มนุษย์มีนิสัยเกียจคร้าน ต้องใช้วิธีการข่มขู่ ควบคุม สั่งการ หรือบังคับ
จึงจะส่งผลให้ทำงานตามจุดประสงค์ขององค์การให้สำเร็จ

4.1.3 มนุษย์ชอบทำงานตามคำสั่ง ต้องการที่จะหลีกเลี่ยง ความรับผิดชอบ
แต่ต้องการความมั่นคง อบอุ่นและปลอดภัยมากกว่าสิ่งอื่น

4.2 ทฤษฎี Y มีสมมติฐานว่า

4.2.1 การที่ร่างกายและจิตใจได้พยายามทำงานนั้น เป็นการตอบสนอง
ความพอใจอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการเล่นและพักผ่อน

4.2.2 มนุษย์ชอบนำตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ
ให้บรรลุจุดประสงค์ ดังนั้นการบังคับ ควบคุม ข่มขู่ ลงโทษ จึงไม่ใช่วิธีการที่จะทำให้มนุษย์
ดำเนินงานจนบรรลุจุดประสงค์ขององค์การ

4.2.3 มนุษย์ผูกพันตนเองกับงานองค์การ ก็เพื่อหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทน
เมื่อองค์การประสบความสำเร็จ

4.2.4 เมื่อสถานการณ์เหมาะสม มนุษย์โดยทั่วไปจะเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้าน
การยอมรับความรับผิดชอบ และแสวงหาความรับผิดชอบควบคู่กันไปด้วย

4.2.5 มนุษย์ทั้งหลายย่อมมีคุณสมบัติที่ดีกระจายอยู่ทั่วไปทุกคน มีความฉลาด
เฉลียวและว่องไว มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์การ

4.2.6 สถานการณ์ของการดำรงชีวิตในระบบอุตสาหกรรมยุคใหม่ มนุษย์
ยังไม่มีโอกาสใช้สติปัญญาได้เต็มที่

5. ทฤษฎี Z

เรดดีน (Reddin, 1970 : 263) ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิด คือองค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการ หน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร

5.1 องค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎี Z มี 4 ประการ คือ

5.1.1 การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุผล

5.1.2 การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.3 การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

5.1.4 การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

5.2 หลักการสำคัญของทฤษฎี Z มี 3 ประการ คือ

5.2.1 คนในองค์กรต้องซื่อสัตย์ต่อกัน

5.2.2 คนในองค์กรต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5.2.3 คนในองค์กรต้องมีความใกล้ชิดเป็นกันเอง

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ขององค์กร โดยอาศัย การนำหลักแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาบริหารจัดการสู่ความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหาร ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ และควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่าง การบริหารจัดการไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว เราสามารถประยุกต์ใช้หลักแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้ง นำกระบวนการขั้นตอนการบริหารจัดการที่มีการดำเนินการสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และในสถานการณ์ขณะนั้น ตลอดจนได้รับความร่วมมือร่วมใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างดี

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ประกอบด้วยหัวข้อรอง 5 หัวข้อ คือ 1) ความหมายของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 2) ความสำคัญของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 3) องค์ประกอบของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 4) การบริหารสถานศึกษาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ และ 5) การนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาประยุกต์ใช้กับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งแต่ละหัวข้อย่อย มีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

นักการศึกษาและนักวิชาการทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยต่างได้ให้ความหมายของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ไว้มีรายละเอียดดังนี้

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2552 : 27) ได้ให้ความหมายของ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) คือ การปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรืออาจกล่าวได้ว่า การปฏิบัติที่ทำให้องค์กรสู่ความเป็นเลิศ อันที่จริงแล้วคำว่าดีที่สุด (Best) ของคำว่า Best Practice นี้เป็นคำที่ให้ความหมายในเชิงเทียบเคียงคือ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และเป้าหมายเป็นหลัก คำว่าดีที่สุดอาจจะไม่ได้หมายถึงดีที่สุดจริง ๆ ขององค์กรทั้งหมด แต่อาจจะเฉพาะสำหรับองค์กรใดองค์กรหนึ่งเท่านั้น เพราะแต่ละองค์กรมีวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ สภาพธุรกิจ และปัจจัยภายในขององค์กรที่แตกต่างกันไป ดังนั้น การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเรื่อง ๆ เดียวหรือกระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง เพียงอย่างเดียวแต่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ดีที่สุดของแต่ละองค์กรมองหา สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของ Best Practice คือ แนวทางหรือวิธีการปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ที่นำองค์กร ไปสู่ความสำเร็จและบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดเวลาในการปรับปรุงประสิทธิภาพองค์กรได้ โดยการศึกษาจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ขององค์กรต่าง ๆ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

วรภัทร์ ภูเจริญ (2553 : 53) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สรุปได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นส่วนหนึ่งของ Benchmark ซึ่งหมายถึงการเป็นเลิศด้านใดด้านหนึ่ง ในช่วงระยะเวลาใด เวลาหนึ่ง รวมทั้ง ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา (2555 : 31) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) พอสรุปได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หมายถึงองค์กรที่มีการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด สำหรับ วีรพจน์ ลือประสิทธิ์กุล (2557 : 28) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สรุปได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ขององค์กรหนึ่งไม่จำเป็นต้องเหมาะสมกับองค์กรอื่นเสมอไป สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามเวลา สภาพแวดล้อม และเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่จำเป็นต้องเป็นของใหม่ปฏิบัติแล้วควรเกิดประสิทธิภาพที่วัดได้เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ต้องมีลักษณะที่สามารถอธิบายถึงเหตุผลได้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ วีรพจน์ ลือประสิทธิ์กุล (2559 : 27) ยังได้ให้ความหมายของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) พอสรุปได้อีกว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นวิธีการหรือแนวทางปฏิบัติที่ทำให้องค์กรหรือหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนประสบความสำเร็จ บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของแต่ละองค์กรอาจมีความเหมือนหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ บริบทและภาระงานขององค์กรนั้น ๆ

สมพร เพชรสงค์ (2559 : 28-29) ให้ความหมายของ แนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) ไว้ว่า หมายถึงวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นระบบบริหาร เทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุด ดังนั้นแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice)

จึงไม่ใช่เป็นแค่เพียงวิธีการทำงานที่ดีแต่เป็นการทำงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุด ซึ่งมีทั้งการทำงานในเชิงระบบ บริหาร และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลงานนั้นบรรลุเป้าหมายสูงสุดนอกจากนี้

ส่วน บรูซ ซีริมหาสาร (2558 : 58) กล่าวถึง Best Practice คือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จซึ่งเป็นผลมาจากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง แล้วสรุปความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของตนเอง ดังนั้นการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จึงเป็นบทสรุปของวิธีปฏิบัติที่เป็น Tacit Knowledge (ความรู้ในตัวตน) ซึ่งเผยแพร่เป็น Explicit Knowledge (ความรู้ที่ปรากฏให้เห็นชัดเจน) เพื่อให้ผู้อื่นได้ทดลองนำไปปฏิบัติ จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หมายถึงวิธีการหรือแนวทางปฏิบัติสำหรับทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จและเป็นแนวทางที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นผลมาจากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริงแล้วสรุปความรู้และประสบการณ์นั้น ๆ

2. ความสำคัญของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นวิธีการทำงานที่ดีซึ่งอาจจะเป็นระบบบริหารเทคนิควิธีการที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นการปฏิบัติที่เป็นเลิศจึงไม่ใช่เป็นวิธีการทำงานที่ดีแต่เป็นการทำงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุด ซึ่งมีทั้งการทำงานในเชิงระบบบริหารและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลงานนั้นบรรลุเป้าหมายสูงสุด มีนักวิชาการให้ความสำคัญของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ไว้ดังนี้

พรณี เหมะสถล และคณะ (2551 : 66) กล่าวถึงการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นวิธีการทำงานใหม่ ๆ ที่สถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ตอบสนองความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครอง และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จก้าวสู่ความเป็นเลิศ

วิจารณ์ พานิช (2551 : 34) กล่าวถึงวิธีการจัดการความรู้ที่ง่าย คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากวิธีการทำงานที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการจัดการความรู้ คือ การมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านแนวคิด กระบวนการวางแผนการดำเนินงานตามแผนการประเมินผล และการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยมีการเผยแพร่วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ เพื่อให้หน่วยงานอื่นได้นำไปปรับใช้ ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ในมาตรา 11 ระบุว่า ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

ภัทรนันท์ เพ็ชรแก้ว (2552 : 46) กล่าวถึงการปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ แนวทางปฏิบัติที่ดีกว่าหรือดีที่สุดเป็นองค์ความรู้ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากแนวทางการปฏิบัติเดิม สามารถแก้ปัญหาที่เคยประสบมาให้เกิดผลสำเร็จ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแบบอย่างในสถานการณ์เดียวกันได้นั่นเอง กรณีศึกษาที่ดีที่สุด (Best Practice) ถือว่า มีความสำคัญ จากหลักการที่ว่า ถ้าได้นำความรู้ไปใช้ ความรู้นั้นก็ยิ่งเพิ่มคุณค่าเพราะทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ให้แตกแขนงออกไปอย่างกว้างขวาง ดังนั้นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิบัติที่เป็นเลิศจะเกิดผลผลิตทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

สรุปได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีกว่าหรือดีที่สุดเป็นองค์ความรู้ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากแนวทางการปฏิบัติเดิม สามารถแก้ปัญหาที่เคยประสบมาให้เกิดผลสำเร็จ และสถานศึกษาสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแบบอย่าง ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสนองความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครอง และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. องค์ประกอบของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

จากหลักการที่ว่า "ถ้าได้นำความรู้ไปใช้ ความรู้นั้นก็ยิ่งเพิ่มคุณค่า เพราะทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ให้แตกแขนงออกไปอย่างกว้างขวาง" ดังนั้นเป้าหมายของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ก็เพื่อให้องค์กรและคนในองค์กรมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งการจัดการที่เป็นเลิศสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลายกรณี มีรายละเอียดดังนี้

1. การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ให้มีความชัดเจน เช่น เอกสารรายงาน คู่มือ การปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้อื่นได้นำไปใช้พัฒนางานแบบต่อยอดความรู้ และสามารถจัดเก็บ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) นั้นไว้ในคลังความรู้ขององค์กรไม่ให้ความรู้นั้นหายไปกับบุคคล เมื่อบุคคลนั้น ๆ ออกจากองค์กรไปแล้ว

2. การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) กับองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการความรู้ เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ รวมทั้งแปลงความรู้ของคนไปเป็นความรู้ขององค์กร การที่จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้น จะต้องมิตักษะ 5 ด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การทดลองศึกษาหาแนวทางใหม่ ๆ การเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต การเรียนรู้จากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของคนอื่น และการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็น 1 ใน 5 ของทักษะในองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) กับการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรการฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมต้องฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษาต้นแบบเพื่อศึกษาการปฏิบัติ

ที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถานศึกษานั้น ๆ ว่ามีวิธีการบริหารงานอย่างไร จึงจะประสบความสำเร็จแล้วจัดทำเป็นเอกสารนำเสนอทำให้ได้แนวทางปฏิบัติที่จะนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาของตน ซึ่งในการคัดเลือกผู้บริหารการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์นั้น พบว่าในการคัดเลือคนั้นจะให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกนำเสนอ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านบริหารของตนเองให้คณะกรรมการใช้ประกอบพิจารณาว่า มีคุณสมบัติเหมาะสมหรือไม่

4. การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย การจัดการความรู้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้ควรจะเริ่มต้นจากการค้นคว้า รวบรวมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการเรียนรู้จากเอกสารและตัวบุคคลต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญ แล้วถ่ายทอดความรู้เหล่านั้นสู่ครูผู้สอนคนอื่น ๆ เพื่อเป็นเครือข่ายแตกสาขาออกไป โดยใช้ฐานความรู้และประสบการณ์ของครูผู้สอนที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารและการเรียนรู้เป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาครูผู้สอนให้ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง

นอกจากนี้ แคนเทอร์ (Kanter, 1999 : 352) กล่าวถึงการนำ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ไปใช้ในองค์กร ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ เพราะ 1) บุคลากรมีมาตรฐานการปฏิบัติงานสูง 2) บุคลากรมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน จนค้นพบมาตรฐานการปฏิบัติงานระดับสูงได้ด้วยตนเอง 3) พันธกิจสำเร็จลุล่วงได้ เพราะการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพ 4) เป็นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ 5) เป็นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร 6) การมีเครือข่ายสำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 7) การทำงานจะดำเนินการเป็นไปอย่างอัตโนมัติ 8) เป็นการทบทวนการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของบุคลากรด้วยตนเอง 9) มาตรฐานการปฏิบัติงานสูงขึ้นและเป็นการค้นพบสิ่งที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง 10) ช่วยให้บุคลากรในองค์กรมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีและสูงขึ้น ส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล 11) บุคลากรมีแนวความคิดสร้างสรรค์และมีการคิดอย่างเป็นระบบในการเรียนรู้สำหรับการนำไปปฏิบัติงาน

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2554 : ก) กล่าวไว้ในบทสรุปสำหรับผู้บริหารว่า วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มีความเชื่อมโยงกับความท้าทายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ความท้าทายเชิงกลยุทธ์เป็นจุดตั้งต้นในการศึกษาวิจัยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในแต่ละองค์กรนั่นเองสำหรับองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดีและมีเป้าหมายไปสู่องค์กรที่ยั่งยืน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553 : 45-50) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นวิธีการในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครอง และนำมาสู่ความเป็นเลิศในการดำเนินการ จากหลักบริหารสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การวิเคราะห์บริบท ทำให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจ เห็นความสำคัญในการทำการเปลี่ยนแปลงองค์การ หรือสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทภายใต้เทคนิคการดำเนินการ ตามกระบวนการจิตตปัญญา คือ การมองเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบสถานศึกษา และสามารถนำสิ่งต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการคิด วิเคราะห์เชิงระบบ คือ การมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่แวดล้อม สถานศึกษาพิจารณาถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากบริบทของสถานศึกษาทำให้ผู้บริหาร สามารถจัดวางยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับเป้าหมายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจ หลักการสำคัญของธรรมาภิบาล และนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษามีหลักการสำคัญ 6 หลักการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งใช้เป็นหลักการทำให้การบริหารงานภายใน สถานศึกษาเกิดความสมดุลระหว่าง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับความสุขและความสำเร็จในการทำงานภายในองค์การ ของตน เกิดความมั่นใจในการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษา เพราะยึดหลักการทำงาน แบบมีส่วนร่วมและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

3. การนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหาร ทราบถึงวิธีการที่ผู้บริหารองค์การชั้นนำและกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ระยะสั้นระยะยาว ค่านิยม และความคาดหวังในผลการดำเนินการขององค์การ โดยอาศัยการสื่อสาร การสร้าง บรรยากาศ ระบบการกำกับดูแลตนเองที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน อีกทั้งผู้บริหารยังจะได้ทราบถึงเทคโนโลยีการบริหารการศึกษาและทักษะที่จำเป็นต่อการ บริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เห็นแนวทางการวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารองค์การให้ประสบผลสำเร็จและมุ่งสู่ ผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่จะสื่อสารให้เราได้ทราบถึงทิศทางและการเชื่อมโยง เป้าหมายต่าง ๆ ขององค์การในแต่ละด้านได้อย่างเป็นรูปธรรม และถ่ายทอดยุทธศาสตร์ไปสู่คน ในองค์การให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้ทั้งผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างแท้จริง

5. การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติเป็นแนวทางการบริหารการศึกษา โดยใช่ การกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคลเป็นเครื่องมือช่วยในการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ ให้บรรลุเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์หลัก จัดสรรทรัพยากร ให้เกิดความมั่นใจว่า สามารถปฏิบัติตามแผนได้สำเร็จ ทำให้ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผนมีความยั่งยืน

โดยการกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคลขึ้น เพื่อให้เกิดผู้รับผิดชอบตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

6. การบริหารการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากบริบทของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว และเป็นส่วนที่มีผลกระทบต่อการบริหารการศึกษา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อปัจจัยจากสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น ตั้งแต่การหาเหตุของการเปลี่ยนแปลง ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงและบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงโดยสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

7. การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาต้องสร้างระบบการดำเนินงานทางการศึกษาร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบร่วมกัน

8. การควบคุม การวัดประเมิน และการจัดการความรู้เป็นการเชื่อมโยงการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา จากแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้ครบวงจร และมีการป้อนกลับเพื่อดำเนินการปรับปรุง ทำให้การบริหารสถานศึกษามีความพร้อมในการรับข้อมูลที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้และใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์ การจัดการความรู้เป็นการสร้างสินทรัพย์ทางความรู้ให้อยู่กับสถานศึกษาโดยการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และมีการแบ่งปันความรู้ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั่วทั้งสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุด ซึ่งในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับหลายองค์ประกอบ เช่น ศักยภาพของบุคคลในองค์กร การวางแผนที่ดี การบริหารจัดการที่ดี และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สนับสนุน เป็นต้น

4. การบริหารสถานศึกษาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ มีรายละเอียดดังนี้

วีรเทพ เนียมหัตถ์ (2553 : 78) ได้ทำการวิจัย เรื่องข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 6 ด้านย่อย มีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านโครงสร้าง 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านเทคโนโลยี 4) ด้านหลักสูตร 5) ด้านทรัพยากรและงบประมาณ และ 6) ด้านภาวะผู้นำ ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 4 ด้านย่อย มีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านการรองรับ

การกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านบรรยากาศ
 ในสถานศึกษา และ 4) ด้านประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านผลลัพธ์ (Out Put)
 ประกอบด้วย 3 ด้านย่อย มีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านคุณภาพการศึกษา 2) ด้านคุณภาพผู้เรียน
 และ 3) ด้านความพึงพอใจ

สถานศึกษาที่มีคุณภาพ (Quality School) จะมีรูปแบบกระบวนการบริหารจัดการ
 จัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศที่มีลักษณะการบริหารจัดการที่มีระบบขั้นตอน สามารถ
 วิเคราะห์ ควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบได้ และประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน
 เป็นระบบขั้นตอนสามารถนำผลงานมาเปรียบเทียบกับรูปแบบของการบริหารสถานศึกษา
 คุณภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศซึ่งได้ปรับประยุกต์มาจากรูปแบบของการบริหารรัฐกิจและภาครัฐ
 หรือส่วนราชการ จากผลการวิเคราะห์ที่ศึกษาวิจัยตามหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (นบส.)
 ซึ่งตัวแบบของกระบวนการดังกล่าว นำมาปรับใช้ได้กับการสร้างระบบบริหารสถานศึกษา
 คุณภาพ มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้ ซึ่งรูปแบบดังกล่าวจะประกอบไปด้วยปัจจัยหลัก 9 ประการ คือ
 1) การบริหารและผู้นำ 2) การบริหารคน 3) นโยบายและกลยุทธ์การบริการ 4) การจัดการ
 ทรัพยากร 5) กระบวนการปฏิบัติงาน 6) ความพึงพอใจของครูผู้สอน 7) ความพึงพอใจของ
 ผู้เรียน ผู้ปกครอง 8) ผลกระทบต่อสังคม หรือท้องถิ่น 9) ผลของการบริหารคุณภาพ
 สถานศึกษา

สรุปได้ว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุด
 ที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุด ดังนั้น การปฏิบัติที่เป็นเลิศจึงเป็นการทำงาน
 ที่ดีกว่าหรือดีที่สุด ซึ่งมีทั้งการทำงานในเชิงระบบบริหาร และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้
 ผลงานนั้นบรรลุเป้าหมาย สำหรับความเป็นเลิศนั้นกล่าวได้ว่า มีคุณภาพเป็นพื้นฐานสำคัญ
 แต่ความเป็นเลิศมีความหมายเหนือกว่าคุณภาพ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะมี
 ความโดดเด่นกว่าเป็นระดับคุณภาพสูงสุด มีผลงานที่เหนือกว่าธรรมดาซึ่งสามารถเป็น
 แบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

5. การนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาประยุกต์ใช้กับการบริหาร สถานศึกษา

การนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาประยุกต์ใช้กับการบริหาร
 สถานศึกษา เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพดีเยี่ยมบางครั้ง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best
 Practice) อาจจะเป็นเพียงแค่แนวคิดง่าย ๆ แต่เป็นแนวคิดที่มีประสิทธิภาพเป็นการคิดนอก
 กรอบ เมื่อหน่วยงานมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แล้วควรได้มีการพัฒนาปรับปรุง
 อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้หน่วยงานทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ หรือกรมต่าง ๆ ในสังกัดบาง
 หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน มีการจัดรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีเลิศไว้ในบางเรื่องบางประเด็น แม้จะยังไม่มีการจัดอย่างเป็นระบบก็ตาม เช่น เทคนิควิธีการสอนที่ดีเยี่ยมของครูสาขาต่าง ๆ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ ครูแห่งชาติ เทคนิควิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับประยุกต์ให้มีความเหมาะสม เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทั้งสิ้นในส่วนของ การนำแนวคิดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม ส่วนใหญ่จะเป็นวงการธุรกิจภาคเอกชน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงสินค้าให้มีคุณภาพโดยเฉพาะสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติกระทรวงอุตสาหกรรม ความนิยมในการนำแนวคิดของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ไปใช้เกิดขึ้นเมื่อหน่วยงานสนับสนุนทางภาคธุรกิจ โดยเฉพาะสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรมได้นำไปใช้เป็นรางวัลหรือสิ่งจูงใจให้กับฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ ขององค์กร หรือโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างผลงานและวิธีปฏิบัติที่ดี สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า อันนำมาสู่การสร้างผลกำไรให้บริษัทหรือองค์กร ผลตอบแทนสำหรับฝ่ายหรือแผนกที่จะได้รับรางวัลนั้น ในระยะแรกมักจะเป็นถ้วยรางวัล และเงินสดเป็นส่วนใหญ่ แต่ในระยะต่อมาหลายองค์กรเห็นว่า การให้รางวัลดังกล่าว ไม่สามารถกระตุ้นการทำงานได้อย่างยั่งยืน จึงได้เปลี่ยนรางวัลและรูปแบบการให้รางวัล โดยเน้นรางวัลและรูปแบบการให้รางวัลในสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ เช่น การให้โอกาส การทำงานที่ยืดหยุ่นมากขึ้น การผ่อนคลายกฎระเบียบการทำงาน และการให้โอกาสผู้ปฏิบัติระดับล่างเข้าถึงผู้บริหารระดับสูงได้และไม่เป็นทางการมากขึ้น นอกจากนี้สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กล่าวถึงการนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร มีรายละเอียดดังนี้ 1) ระบบปฏิบัติการขององค์กรมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ (System Operations) 2) บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน (Participative Management) 3) มีการกำหนดกลไกการตรวจสอบและทบทวนทั้งระบบปฏิบัติการและระดับนโยบาย 4) เป็นกระบวนการที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน (Definable) 5) เป็นกระบวนการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสามารถปฏิบัติซ้ำได้อีก (Repeatable) และ 6) เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ในทำนองเดียวกันนี้ ไวแอทท์ (Wyatt, 1995 : 342) กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) มีกระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและสถานศึกษาที่มีคุณภาพที่มีความเข้มแข็ง 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ต้องร่วมมือกันออกแบบการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีคุณภาพร่วมกัน 3) กระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมของสถานศึกษา 4) ฝ่ายบริหารต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติอยู่เสมอ 5) ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระทางความคิด และสามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของระเบียบของทางราชการ

6) มุมมองของชุมชนที่มีต่อผู้เรียน สถานศึกษาต้องนำมาเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 7) ต้องมีการเทียบเคียงกับสถานศึกษาที่ดำเนินการแล้วประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาอยู่เสมอ 8) มีการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอ และพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งแต่ละสถานศึกษาพยายามมองหาจุดเด่น จุดแข็ง หรือแนวปฏิบัติของสถานศึกษาที่ดีเลิศใส่ไว้ในแผนพัฒนาของสถานศึกษา แม้ว่า ครูผู้สอนหรือผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ไม่มากก็ตาม เป็นที่คาดการณ์ว่า แนวคิดดังกล่าวคงจะเพิ่มแพร่หลายมากขึ้น และสามารถที่จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) คือ แนวปฏิบัติหรือวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่มีประสิทธิภาพ เป็นการคิดนอกกรอบ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน มีวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานบรรลุเป้าหมายในระดับสูงสุด และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งนอกจากจะมีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบแล้ว ยังต้องมีเทคนิควิธีการ และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการอันนำมาสู่การสร้างประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลขององค์กร ซึ่งจากผลสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยตระหนักและให้ความสำคัญ จึงไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา คือ ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1 ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 มาพัฒนาเป็นองค์ประกอบร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาต่อไป

การบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 หัวข้อย่อย คือ 1) ความหมายของการมีส่วนร่วม 2) ความสำคัญของการมีส่วนร่วม 3) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 4) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งแต่ละหัวข้อย่อย มีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้นิยามความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

ฉลาด จันทรสมบัติ (2552 : 107) ได้กล่าวไว้ว่า ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน การดำเนินการบริหารจัดการในการทำงานแบบมีส่วนร่วม ยิ่งฐานการมีส่วนร่วมมากขึ้นเท่าใด ผู้วางแผนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จะสามารถนำเสนอทางเลือกของสังคมมากขึ้นเท่านั้น และทางเลือกดังกล่าวสอดคล้องกับความปรารถนาของสังคม ชุมชน และแผนดังกล่าวจะได้รับการสนับสนุนจากมหาชน

วรูม และ เดซี (Vroom & Deci, 1970 : 138) กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลเข้าไปร่วมตัดสินใจ และได้รับความพึงพอใจจากการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ด้วยตนเอง เน้นการควบคุมตนเอง (Self-control หรือ Self-regulation) ไม่ใช่การควบคุมโดยองค์กร (Organizational Control) เป็นหลัก

โฮโนลด์ (Honold, 1997 : 247) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะของการเอื้ออำนาจ (Empowerment) ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การพัฒนาบุคลากร วงจรคุณภาพ และแผนกลยุทธ์ ซึ่งได้นำไปใช้ที่หลายมิติ เช่น ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา รวมทั้งการบริหารยุคใหม่

ดูบริน (Dubrin, 2006 : 165) กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการพัฒนาองค์กรด้วยการเสริมสร้างพลังของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถตระหนักถึงคุณค่าของตัวเองการสร้างแรงจูงใจเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ รวมทั้งการตัดสินใจและการมอบอำนาจเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน หรือประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบาย วางแผน การดำเนินการบริหารจัดการในการทำงานแบบมีส่วนร่วม ร่วมตัดสินใจ และได้รับความพึงพอใจจากการทำงานที่มีประสิทธิภาพด้วยตนเอง

2. ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้นิยามความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

ฉลาด จันทรสมบัติ (2552 : 107) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเป็นวิธีการที่ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นความต้องการ และเจตคติของประชาชน

2. ถ้าประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหา และวางแผนการพัฒนาแล้วจะทำให้พวกเขาอมรับแผนงานและโครงการพัฒนานั้น ๆ

3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองนับเป็นหลักการที่อยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตย

4. ความรู้สึกของประชาชนที่ว่าพวกเขามีหุ้นส่วนหรือเป็นเจ้าของโครงการพัฒนานั้น เป็นหลักการสำคัญอันหนึ่ง que การพัฒนาต้องสร้างให้เกิดขึ้น โดยการสร้างวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีแนวทางการพัฒนาอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับความเท่าเทียมกันของบุคคล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของกันและกัน เป็นการเพิ่มพูนความสัมพันธ์ที่ดีอันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย และที่สำคัญเป็นการสร้างความรู้สึกให้ทุกคนเป็นหุ้นส่วน และวัตถุประสงค์นั้นเปลี่ยนแปลงได้เพื่อความเข้าใจ และเสริมศักยภาพของการพัฒนาร่วมกัน

นอกจากนี้ จันทรานี สงวนนาม (2553 : 71) ยังได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร
2. ลดความขัดแย้งในการทำงานและเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกัน และกันมากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
6. ลดค่าใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม
7. ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554 : 254) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อองค์กร ดังนี้

1. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงมีมากขึ้น
2. ความสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชามีความราบรื่นมากขึ้น
3. ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรมีเพิ่มขึ้น
4. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น
5. การบริหารผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความง่ายมากขึ้น
6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพมากขึ้น
7. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น
8. มีทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

เศรษฐภูมิ เกาชาวี (2558 : 114-120) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

1. ก่อให้เกิดความรู้สึกสมัครสมานสามัคคีระหว่างผู้บริหาร และผู้ร่วมงานทุกระดับ
  2. ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น
  3. สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ทำให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดีมีการกระจายงานอย่างเหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ
  4. เป็นการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร เนื่องจากการบริหารงานที่มุ่งเน้นรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
  5. ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร
  6. การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิด และอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดคนเดียว
  7. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในทางจิตวิทยา คือ ทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น
  8. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
  9. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถ และทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจและความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น
  10. การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นการตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้น และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงงาน ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น
- ลิเคิร์ต (Likert, 1961 : 223) ได้แสดงให้เห็นสาระสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้
1. ผู้บังคับบัญชารับฟังข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา
  2. ผู้บังคับบัญชากระตุ้นจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน
  3. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรมีความคล่องตัวเป็นไปโดยอิสระ
  4. ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีปฏิริยาโต้ตอบกันอย่างเปิดเผยและโดยกว้างขวางเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กร การปฏิบัติงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กร
  5. การตัดสินใจต่าง ๆ กระทำโดยกลุ่มในทุกระดับขององค์กร เปิดโอกาสให้กลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน
  6. การควบคุมงานมีลักษณะกระจายไปในหมู่ผู้ร่วมงานให้มีการควบคุมตนเองและเน้นในเรื่องการแก้ปัญหาเป็นหลักผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการพัฒนาพนักงานโดยการฝึกอบรมเพื่อให้การทำงานมีผลงานที่สูงสุดและสำเร็จตามเป้าหมาย
- แอนโทนี่ (Anthony, 1978 : 3) ได้สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้
- 8 ประการ มีรายละเอียดดังนี้

ประการที่ 1 ก่อให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยปกติแล้วบุคคลย่อมมีธรรมชาติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยปกติแล้วบุคคลย่อมมีธรรมชาติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเพราะการเปลี่ยนแปลงทำให้ต้องปรับตัวจากสภาพที่การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อหน่วยงานมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง บุคลากรในหน่วยงานก็สามารถรับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ดีกว่าหน่วยงานที่ไม่ได้บริหารงานในลักษณะนี้

ประการที่ 2 ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน และผู้บริหารอุทิศพรจามรمان เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้กลุ่มต่าง ๆ กล้าเปิดเผยความไม่พอใจต่าง ๆ ออกมาทำให้ความไม่พอใจเหล่านั้นได้เข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหา ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน และลดความสูญเสียต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการขาดงาน การนัดหยุดงานหรือการทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ

ประการที่ 3 ทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อหน่วยงานมากขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทำให้พนักงานเกิดความนับถือตนเองและรู้ว่าตนเองมีคุณค่าต่อหน่วยงาน ผลงานต่าง ๆ ของหน่วยงานมาจากความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงานส่งผลให้เกิดความรักความผูกพันต่อหน่วยงาน

ประการที่ 4 ทำให้มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น เมื่อพนักงานได้มีส่วนร่วมตัดสินใจกับฝ่ายบริหาร พนักงานจะเข้าใจถึงเหตุผล และความจำเป็นของฝ่ายบริหารได้ดีขึ้น และการบริหารลักษณะนี้ก็ช่วยให้ต่างฝ่ายต่างมีความเคารพซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ต่างฝ่ายก็จะมีความรู้สึกไว้วางใจกันมากขึ้น การแก้ปัญหาก็สามารถดำเนินไปได้โดยตรงไปตรงมา

ประการที่ 5 ทำให้การบริหารพนักงานง่ายขึ้น เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีความผูกพันต่อหน่วยงาน และมีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น ส่งผลให้สามารถลดจำนวนฝ่ายบริหารลงได้ เนื่องจากไม่ต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิดและการได้มีส่วนร่วมก็ช่วยให้เขามีความรับผิดชอบมากขึ้น รวมทั้งช่วยให้ยอมรับในอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น

ประการที่ 6 ทำให้การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น เนื่องจากมีหลายคนช่วยกันคิดในเรื่องเดียวกันทำให้คิดได้รอบคอบยิ่งขึ้น และการที่มีฝ่ายพนักงานมาช่วยตัดสินใจทำให้ได้ข้อมูลมากขึ้น

ประการที่ 7 ทำให้การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น โดยปกติในหน่วยงานทั่วไปมักสื่อสารจากบนลงล่างมากกว่าจากล่างขึ้นบน การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นช่องทางให้เกิดการสื่อสารจากล่างขึ้นบนได้ดีขึ้น

ประการที่ 8 ทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานตั้งใจ และมีเป้าหมายตรงกันและมีทิศทางการดำเนินงานไปในทางเดียวกัน ทำให้ลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงานส่งผลให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

สวานส์เบอร์ก (Swansburg, 1996 : 391-399) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

1. ได้รับความไว้วางใจกัน และให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน
  2. เป็นการให้ความสำคัญของตำแหน่งงานทุกงาน และทุกคนมีความเสมอภาคกัน
  3. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติมีความรับผิดชอบมากขึ้น
  4. ลดความสับสนในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน โดยการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้น
  5. นิเทศงานด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้วินิจฉัย และแก้ปัญหา ให้ผู้ปฏิบัติงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาอาชีพ
  6. มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น
  7. ปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎระเบียบ
  8. เพิ่มประสิทธิภาพในตำแหน่งงานที่สูงขึ้น
  9. การทำงานเป็นทีม ทำให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมมือกันเพิ่มแรงจูงใจและความคิดริเริ่ม
- ในการทำงาน
10. ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์กร
  11. ลดการขาดงาน
  12. เพิ่มประสิทธิผล และผลผลิตในงาน รวมถึงปรับปรุงคุณภาพของงาน
- เพิ่มการเรียนรู้ในงานให้มากขึ้น
13. เพิ่มขวัญ และแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มความกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปฏิบัติงาน
  14. ได้รับความคิดใหม่ ๆ ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา
  15. แสดงให้เห็นถึงผู้นำที่มีความสามารถ
  16. เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของผู้บริหารคือต้องการให้บุคลากรเป็นมืออาชีพ
  17. ลดการหมุนเวียนเปลี่ยนงานและสร้างความมั่นคงในงาน
  18. เพิ่มความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร จากการที่มีทัศนคติต่อองค์กรในทางที่ดี
  19. การทำงานนอกเวลาลดลง
  20. ต้นทุนในการบริหารลดลง

21. เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน เกิดความรู้สึกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้เพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร การปรับตัวและการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

จากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากนักวิชาการหลายคน ดังกล่าว สรุปได้ว่า สามารถจำแนกกระบวนการ ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนได้ประกอบด้วยหลายขั้นตอน เช่น การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม โครงการขึ้นร่วมวางแผน ขึ้นร่วมดำเนินกิจกรรม โครงการ และขั้นการมีส่วนร่วมในชั้น การประเมินผล

ในการจัดสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม มีขั้นตอนที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

1. สร้างความเข้าใจร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ ของการพัฒนาและการมีส่วนร่วม โดยการแยกแยะความสนใจ ความต้องการของบุคคลหรือกลุ่ม และความต้องการในการมีส่วนร่วม

2. กำหนดเป้าหมายและสร้างแนวทางแก้ไข ที่อาจเป็นไปได้ ร่วมกันประเมินแนวทางการพัฒนา ยืนยันแนวทางที่ถูกเลือกโดยวิธีการมีส่วนร่วม เช่น การสัมภาษณ์และสำรวจ ใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างหรือไม่มีโครงสร้างแล้วแต่กรณี เพื่อหาข้อมูลความคิดเห็นของสาธารณะ หรือนำข้อมูลที่มีอยู่แล้วในชุมชนมาประกอบใช้ในการวางแผน การอบรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกันของผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้ตกลงจะทำงานร่วมกัน

3. กระบวนการนำไปปฏิบัติและติดตามผล การนำการตัดสินใจในแผนงานโครงการที่นำไปปฏิบัติ การดำเนินการร่วมกัน เครือข่ายความร่วมมือ การพัฒนาในการทบทวนและปรับปรุงวิธีการมีส่วนร่วมที่อาจจะเหมาะสม

3.1 ประสานแผนและทรัพยากรของแต่ละองค์กรที่จะนำกิจกรรมไปปฏิบัติ

3.2 ตั้งกรรมการที่ปรึกษา (Advisory Committee) ซึ่งทำหน้าที่ติดตามผล

3.3 ตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลของชุมชน ท้องถิ่น

4. ประชุมร่วมกับชุมชนที่มีผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม ส่วนใหญ่จะมีการกำหนดหัวข้อหรือประเด็นการประชุมที่เกี่ยวข้องในการติดตามแผนงาน โครงการ ผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาอาจจะถูกเชิญมาให้ข้อมูลหรือความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะมีการสรุปทบทวนร่วมกันและปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน

5. ติดตามประเมินผลภายใต้การมีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ความคาดหวังสูงสุด คือ จะทำอย่างไรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับอำนาจเป็นของประชาชน โดยมีส่วนแรกที่เน้นการพัฒนาที่ชุมชนหรือคนในชุมชนต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด และมีผลต่อคุณภาพชีวิตโดยตรง ทั้งเรื่องการทำงาน สุขภาพ เศรษฐกิจ และการอยู่ร่วมกันในสังคมระดับชุมชน ประชาชนน่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและ

เป็นผู้ลงมือกระทำ (Community Action) ส่วนกิจกรรมพัฒนาอื่น ๆ ที่มีผลโดยอ้อม หรือกระทบต่อชุมชนในวงสังคมโดยรวม ประชาชนทุกคนอาจไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ อาจมีการใช้อำนาจผ่านตัวแทนหรือมีกระบวนการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่น ให้ข้อมูลและทางเลือกเพื่อการตัดสินใจ การจัดทำประชาพิจารณ์ ประชามติ หรือเข้าไปตรวจสอบภายใต้รูปแบบข้อมูลข่าวสาร กฎหมาย และเครือข่ายความเป็นประชาชน หรือประชาสังคมโดยเน้นการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างยิ่ง ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาได้เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร มีอิสระในการทำงาน ตลอดจนสามารถเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ย่อมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกร่วมกันและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานขององค์กรส่งผลให้องค์กรประสบผลสำเร็จได้อย่างดี อย่างไรก็ตามความสำคัญที่ต้องย้ำก็คือ กิจกรรมพัฒนาที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของบุคคลชุมชนในท้องถิ่น อำนาจการตัดสินใจควรอยู่ที่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ดังนั้นการที่ประชาชนจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาสถานศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพส่วนหนึ่งจะต้องจัดกระบวนการที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่แท้จริง โดยมีภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำในชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้กำหนดหลักการมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114-116) กล่าวถึงหลักการมีส่วนร่วมโดยประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง ควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการในขอบเขต มีรายละเอียดดังนี้

1. ยึดหลักการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินแผนงานและโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้น โดยเน้นรูปแบบประชาพิจารณ์และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง รวมทั้งการจัดรูปแบบรับแจ้งข้อมูลข่าวสารจากประชาชน และรับประกันความปลอดภัยกรณีพิเศษ เป็นข้อมูลความลับ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรับผิดชอบในการดูแล บำรุงรักษาโครงการที่ทางราชการดำเนินการเสร็จแล้ว เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและใช้ประโยชน์จากโครงการได้ยาวนานยิ่งขึ้น

ลิเคิร์ต (Likert, 1961 : 198) สรุปไว้ว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นการกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจภายในองค์กรตั้งอยู่พื้นฐานของความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นในสมาชิก การสื่อสารทั้งจากบนลงล่าง (Downward Communication) จากล่างขึ้นบน (Upward Communication) และตามแนวนอน (Horizontal Communication) ซึ่งหมายถึง เพื่อนร่วมงานในระดับเดียวกัน โดยผู้บริหารใช้วิธีการจูงใจให้ความสำคัญของบุคลากรในบรรยากาศแบบมิตรภาพรวมทั้งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอีกด้วย

แกลเบรธ และ ลอว์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217–218) กล่าวถึงหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารต้องมีความจริงใจ และมุ่งมั่นเต็มที่ในการที่จะให้คำมั่นสัญญาในการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยการแสดงออกทั้งด้วยคำพูด และการกระทำถึงการให้อำนาจที่แท้จริง
  2. มีการตัดสินใจ (Decision Making) รวมทั้งสมาชิกต้องมีพันธสัญญา และมีความผูกพัน (Commitment)
  3. เป้าหมายกระบวนการควรมุ่งที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายมากกว่าการควบคุมหรือการกำหนดกฎเกณฑ์
  4. การเสริมสร้างพลังในองค์กรจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจน เพราะการสร้างพลังมีจุดอ่อน จุดแข็ง ซึ่งจะมีทั้งประโยชน์และโทษ และต้องมีการประเมินที่เหมาะสม
  5. สร้างความไว้วางซึ่งกันและกัน (Establish Mutual Trust) ด้วยการให้ความรู้ข้อมูล ผู้บริหารต้องเปิดเผยจริงใจ และส่งเสริมพนักงานในทุกๆระดับ มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การเข้าถึงทรัพยากร และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการตอบแทนที่เหมาะสม
  6. ผู้บริหารต้องมีความมั่นใจในความสามารถของพนักงาน รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับผู้บริหารระดับกลาง ซึ่งเป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งขององค์กร และพนักงานต้องมีความสามารถทั้งในเรื่องของทักษะมนุษยสัมพันธ์ และการแก้ปัญหา และการให้อิสระในการทำงาน
  7. กลุ่มและชุมชนต้องมีความตระหนักหรือจิตสำนึกในตนเอง และต่อกลุ่ม มีการยอมรับความแตกต่างในกลุ่มย่อยและมีการร่วมแรงร่วมใจ
  8. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เหมาะสม และมีความปรองดองกันการตัดสินใจที่เหมาะสม มีการจัดวางความสัมพันธ์ และมีความชัดเจนในบทบาท
  9. มีการปฏิบัติการ (Action) และสอดแทรกกิจกรรม (Intervene)
- สรุปได้ว่า หลักการมีส่วนร่วมจะเน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการบริหารการตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้สึกรับความเป็นเจ้าของ และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

4. กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีนักวิชาการหลายคนได้จำแนกขั้นตอนกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ

วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง และเป็นธรรมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีส่วนร่วมใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา ด้านการบริหาร และการจัดการศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรอื่น

จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48) ได้ระบุไว้ว่า การบริหารมีส่วนร่วมที่เสนอ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับประโยชน์ และมีส่วนร่วมติดตาม ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและเสริมสร้าง (Reinforcement) ในการปฏิบัติงานของบุคลากร และให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมตัดสินใจและการมีส่วนร่วมวางแผน

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161) ระบุการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ และแนวทางการดำเนินงาน กำหนดทรัพยากร และแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ ร่วมช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงาน และประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลที่เกิดจากโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากโครงการ หรือมีส่วนในการรับผลเสียที่อาจเกิดจากโครงการ ซึ่งผลประโยชน์หรือผลเสียนี้อาจเป็นด้านกายภาพหรือด้านจิตใจที่มีผลต่อสังคมหรือบุคคลก็ได้

ขั้นที่ 5 การมีส่วนร่วมในขั้นการประเมินผลโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่มีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่า โครงการพัฒนาที่พวกเขาดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะ ๆ หรือการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมยอดของโครงการทั้งหมด

ฉลาด จันทรสุมบัติ (2552 : 121) การจำแนกการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนการมีส่วนร่วม แบ่งเป็น 4 ขั้น มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ : ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุดที่จะต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบาย และประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน : จะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำ ประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือทางด้านทรัพยากรการบริหารงาน และประสานงาน การให้ความช่วยเหลือด้านแรงงาน หรือข้อมูล เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ : ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น จากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มนั้น รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคล และสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล : การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24) ระบุไว้ว่า กระบวนการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียด ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุ ตลอดจนความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
5. การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล
6. การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงาน

นอกจากนี้ วินัย ดิสงส์ (2556 : 92–94) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผนพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่

1.1 ร่วมคิดจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษา จัดทำธรรมนูญสถานศึกษาเป็นเครื่องกำหนดทิศทาง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาโดยร่วมวิเคราะห์สภาพจุดเด่น จุดด้อย ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการครบทุกขั้นตอน และให้ความเห็นชอบประกาศใช้ธรรมนูญสถานศึกษา ตลอดจนเสนอแนะให้มีการปฏิบัติอย่างได้ผลดี มีคุณภาพ

1.2 ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารให้ความเห็นชอบอนุมัติใช้แผนปฏิบัติการประจำปี

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา

โดยมีส่วนร่วมทำงานกับผู้บริหารและคณะครู มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ในลักษณะที่หลากหลาย ได้แก่ การร่วมมือปฏิบัติงาน เป็นคณะทำงาน คณะอนุกรรมการพัฒนางานต่าง ๆ

2.2 ช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่

2.2.1 การช่วยเหลือสนับสนุนทางวิชาการ เช่น สนับสนุนทางความคิด ข้อเสนอแนะการพัฒนาการเรียนรู้เป็นวิทยากรบุคคลภายนอก เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2.2 การช่วยเหลือสนับสนุนด้านการพัฒนาครู ได้แก่ การเป็นวิทยากรอบรมพัฒนาครู ร่วมจัดอบรมครู เป็นต้น

2.2.3 การปฏิบัติและร่วมช่วยเหลือ สนับสนุนการพัฒนาอาคารสถานที่

2.2.4 การปฏิบัติและร่วมช่วยเหลือสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

2.2.5 การช่วยเหลือ ปฏิบัติการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน คณะกรรมการมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุน เสนอแนะการสร้างสัมพันธ์กับชุมชนมาก เพราะเป็นผู้อยู่ในชุมชน เป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา การร่วมกิจกรรมในชุมชน เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมแก้ปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น ปัญหาระเบียบวินัย การปกครองผู้เรียน ปัญหาความขาดแคลนทรัพยากรในการบริหาร

4. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

4.1 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการด้านการเงิน ได้แก่ ร่วมเป็นคณะกรรมการควบคุม ดูแล การจัดหาใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ เงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์

4.2 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบบริหารบุคลากร ได้แก่ การร่วมพัฒนาครู ให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน

4.3 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ ได้แก่ การร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาวิธีการสอนของครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้

4.4 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการพัฒนางานด้านการปกครองผู้เรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาระเบียบวินัย จริยธรรมผู้เรียน

4.5 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบบริหารงานอาคารสถานที่ ได้แก่ การร่วมเป็นคณะกรรมการจัดสภาพภูมิทัศน์ในบริเวณสถานศึกษา

4.6 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ได้แก่ การร่วมเป็นคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร ติดต่อสื่อมวลชน รับผิดชอบต่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนให้มีความเข้าใจ นโยบายของสถานศึกษา

5. การมีส่วนร่วมกำกับติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อร่วมพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพ

6. การมีส่วนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จ หรือมีส่วนรับผลประโยชน์ มีส่วนร่วมรับรู้ มีความภาคภูมิใจในผลการกระทำและผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241) เสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน คือ การวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมายกำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล การตัดสินใจ

2. การดำเนินกิจกรรม คือ การดำเนินการจัดการ และการบริหารทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมทางการเงินและการบริการ

3. การใช้ประโยชน์ คือ การนำกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพิ่มระดับพึ่งพาตนเอง และควบคุมสังคม

4. การได้รับผลประโยชน์ คือ การแจกจ่าย ผลประโยชน์ส่วนสังคมหรือวัตถุ ชัชคิน (Sashkin, 1982 : 110-113) ได้เสนอวิธีสำคัญ 4 ประการ ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (Participation in Goal Setting) มีความหมายถึงการ ที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งในระดับบุคคล ระดับผู้บังคับบัญชา หรือระดับกลุ่ม ได้มีส่วนร่วมในงานในการกำหนดเป้าหมายของงานเพื่อที่พวกเขาจะได้พยายามทำให้งาน หรือ ผลการปฏิบัติงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่วางไว้และเกิดผลงานที่ดี

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation in Decision Making)

เป็นการมีส่วนร่วมของผู้ใต้บังคับบัญชาในการมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาหารือในหลาย ๆ โอกาส มีอิทธิพลในการกำหนดเป้าหมายของงาน มีส่วนร่วมรับผิดชอบในทางเลือกของวิธีการตัดสินใจ ตลอดจนตรวจสอบและประเมินทางเลือกในการตัดสินใจต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (Participation in Problem Solving)

เป็นความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาปรับปรุงงาน

4. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (Participation in Change)

การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้มีความยากและซับซ้อนและถือเป็นจุดที่สำคัญที่สุด ซึ่งรูปแบบนี้จะมาหลังจากการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชานั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างวิเคราะห์ และแปลความหมายของข้อมูลองค์การ เพื่อที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาขององค์การ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาองค์การ มีความหมายของงานนั้นจะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึกท้าทายให้กับพนักงาน ซึ่งเป็นเงื่อนไขอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของงานตามหลักวิทยาศาสตร์

โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 2009 : 5) กล่าวว่า iva การมีส่วนร่วมจะต้องประกอบด้วยมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของประชาชน 4 ประการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่า จะทำอะไร และทำด้วยวิธีการอย่างไร มีส่วนในการดำเนิน โครงการตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการและการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ มีส่วนในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนา และมีส่วนในการประเมินโครงการ ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามขั้นตอนในการบริหารตามแนวคิดของโคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ มี 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และการตัดสินใจว่าจะทำโครงการหรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึงการตัดสินใจในระหว่างการดำเนินโครงการ

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสานงานโครงการต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Evaluation) การมีส่วนร่วมประเภทนี้มีสองนัย คือ เป็นทั้งการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลสืบเนื่องในทางลบจากโครงการพัฒนา ผลประโยชน์ที่ได้รับได้แก่ ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ คือ การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

และมั่นคงขึ้นหรือการมีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพหรือคุณภาพดี ผลประโยชน์ด้านสังคม ได้แก่ การได้รับการศึกษาหรือรู้หนังสือมากขึ้น รวมทั้งการให้บริการสังคมอื่น ๆ มากขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้น ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ได้แก่ การมีความนับถือตนเองมากขึ้น มีพลังอำนาจทางการเมืองมากขึ้น และมีความรู้สึกถึงความมีประสิทธิภาพของตนเอง

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะกรรมการในการประเมินผล หรือการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการวิจัยประเมินผล สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมที่ส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาทุกขั้นตอน เช่น มีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการ การตรวจสอบติดตาม ร่วมรับผิดชอบ ร่วมสะท้อนผล การวัดประเมินผล และร่วมปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น เพื่อให้เกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบ ในการจัดการศึกษามากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีต่อกัน บรรยากาศแบบเปิด มีข้อตกลงกฎระเบียบปฏิบัติชัดเจน และมีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสมอันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักวิชาการหลายคนเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยหัวข้อย่อย 5 หัวข้อ คือ 1) ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา 3) กระบวนการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา 4) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา และ 5) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ฉลาด จันทสมบัติ (2553 : 175-189) ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมว่า เป็นกระบวนการที่ต้องมีการเตรียมการ เป็นกระบวนการพัฒนาที่ต้องมีจุดเริ่ม และแนวการพัฒนา จึงจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการที่จะทำให้ นักพัฒนาปรับเปลี่ยนแนวคิดและบทบาทของตนในการ เป็นผู้กระตุ้นและดึงศักยภาพของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน นับเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของกระบวนการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ซึ่งโดยหลักการแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน และเป็นสิทธิมนุษยชน ดังนั้นการดำเนินการพัฒนาจึงควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประชาชนมีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วยเหตุผล 3 ประการ ดังกล่าว คือ 1) การมีส่วนร่วมในการกำหนดความจำเป็นพื้นฐาน ช่วยให้กลุ่มที่ถูกกีดกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ได้มีโอกาสเสนอสิ่งที่ตนเองต้องการต่อผู้จัดทำนโยบายการพัฒนาและมีโอกาสได้รับการพัฒนาระดับฐานะให้สูงขึ้น หลุดพ้นจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้รัฐบาลสามารถระดมทรัพยากรใน 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยปรับปรุงการกระจายสินค้าและบริการ ตลอดจนการกระจายรายได้ให้ดีขึ้นและการมีชีวิตสาธารณะที่มีสุขภาพดี และ 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยสนองความต้องการทางจิตวิทยาของประชาชน จากการศึกษาที่ได้มีอิทธิพลในการตัดสินใจต่อเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิตและการทำงาน

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอย่างจริงจังทุกขั้นตอนจะช่วยให้ประชาชนมีพลังการต่อรองกับกลุ่มผลประโยชน์อื่น ๆ ในสังคม

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแสดงนัยถึงการช่วยเหลือตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

5. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการยอมรับและการใช้ความคิดใหม่ หรือนวัตกรรมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนา

6. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาจะทำให้ประชาชนสามารถแสดงศักยภาพที่มีอยู่ และช่วยให้ได้หนทางการแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรมที่เหมาะสมกับปัญหาของชุมชนได้มากกว่าการให้บุคคลภายนอกเข้ามาช่วยแก้ปัญหา

สวานส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 914) ศาสตราจารย์แห่งวิทยาลัยการแพทย์ จอร์เจีย ได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1. การไว้วางใจกัน (Trust) การไว้วางใจกันถือว่าเป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ หากได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงาน ฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และดูแล

ผลสุดท้ายของงานก็เพียงพอแล้ว ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงควรมอบอำนาจการตัดสินใจเท่าที่จะสามารถทำได้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

2. ความผูกพัน (Commitment) การที่แต่ละคนทั้งผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาปฏิบัติร่วมกัน มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน และการที่บุคคลในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รู้เป้าหมายขององค์กร จะก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และพร้อมที่จะทำผลประโยชน์ให้กับองค์กร

3. เป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Goals & Objectives) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันของผู้บริหาร ร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ย่อมขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ เพราะทุกคนมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน มีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ผลผลิตหรือผลงานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ (Autonomy) หมายถึงผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระในการคิด การตัดสินใจ และการดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ

5. คุณลักษณะอื่น ๆ (Other Characteristics) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ควรเป็นเรื่องของการให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมไม่ใช่การกีดกันคนออกไปจากการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมนั้นต้องเป็นไปโดยความสมัครใจไม่ใช่การบังคับ

เดลเบค และ แอนดรูว์ (Delbecq & Andrew (1971 : 466-492) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ
2. การวิเคราะห์หรือสรุปปัญหา
3. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
4. ดำเนินการแก้ไขปัญหา
5. ติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อนำไปสู่การพัฒนา และปรับปรุง การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โคเฮน และ อัฟโฮฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980 : 213) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ประกอบด้วยคือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุด คือ การกำหนด ความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานตามโครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารงานการประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ ในเชิงปริมาณ และคุณภาพแล้วยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของ โครงการนี้ รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้น ในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่ง จะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคมด้วย 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็นความชอบและความคาดหวังซึ่งจะมี อิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ต่อมา ไวท์ (White, 1982 : 18) ให้รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม คือ พฤติกรรมการมีส่วนร่วม แบ่งออกได้เป็น 4 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า อะไรควรทำ และทำอย่างไร

มิติที่ 2 มีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา และลงมือปฏิบัติการตามที่ตัดสินใจ

มิติที่ 3 มีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการดำเนินงาน

มิติที่ 4 มีส่วนร่วมในการประเมินผล

กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41) ได้เสนอกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนประชาชนต้องมีส่วนร่วม ในการวิเคราะห์ปัญหาจัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมายกำหนดการใช้ทรัพยากรกำหนดวิธี ติดตามประเมินผลและประการที่สำคัญคือ ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง 2) การดำเนินงาน ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารการใช้ทรัพยากร และมีความรับผิดชอบ ในการควบคุมจัดสรรทางการเงิน 3) การใช้ประโยชน์ประชาชน ต้องนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิด ประโยชน์มากที่สุด ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับของการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม และ 4) การได้รับประโยชน์ประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นที่ ที่เท่าเทียมกันซึ่งเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวสังคมหรือในรูปวัตถุก็ได้

ดอร์แนนท์ (Dornan, 1991 : 218) กล่าวถึงว่า สถานศึกษาและชุมชนเป็นสิ่งแยกกัน ไม่ออก โรงเรียนละชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การวางนโยบายในการแก้ปัญหา และ การประเมินผลของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา มีความสำคัญ อย่างยิ่ง ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิดร่วมทำ และถ้าสามารถดึงศักยภาพ ของประชาชนในการมีส่วนร่วม นับเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของกระบวนการเสริมสร้างชุมชน ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

2. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

มีนักวิชาการศึกษาได้กล่าวถึง หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2557 : 209–211) ได้นำมาสรุปเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ประการ คือ 1) การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ 2) ความไว้วางใจกัน แนวคิดที่เป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์หากได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงานฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และดูแลผลสุดท้ายของงานก็เพียงพอแล้ว 3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ 4) ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ 5) ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน 6) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีบทบาทในการร่วมตัดสินใจ ดังนั้นข้อมูลข่าวสารจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจนั้น ถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22) กำหนดสิทธิการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของพ่อแม่ผู้ปกครองผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะโดยปกติแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครองจำนวนหนึ่ง มักได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสมาคมครูผู้ปกครองอยู่แล้ว แต่สถานศึกษาอาจคิดถึงการมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาที่มากกว่านั้นได้ ได้แก่ การเชิญผู้ปกครองให้กว้างขวางขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมคิด ตั้งแต่การสร้างธรรมนูญสถานศึกษา หรือสนับสนุนให้เกิดกลุ่มผู้ปกครองที่ติดตามแผนการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง การสร้างกระบวนการพัฒนาผู้นำแก่กลุ่มผู้ปกครอง การกระจายอำนาจให้ผู้ปกครองตรวจสอบผลงานของสถานศึกษาได้อย่างโปร่งใส ตลอดจนการร่วมเป็นคณะกรรมการแผนการศึกษาต่าง ๆ ในส่วนบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนอกจากด้านการศึกษาแล้ว ยังรวมถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาด้านอื่น ๆ อีก เพราะชุมชนมีศักยภาพเต็มที่ในทุกด้าน เช่น การวางแผนการจัดการศึกษา การออกแบบหลักสูตรที่ต้องใช้องค์ความรู้ของชุมชน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เป็นต้น

3. กระบวนการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

มีนักวิชาการศึกษาหลายคนได้ให้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาไว้แตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ

วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเป็นธรรมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีส่วนร่วมใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการศึกษา 2) ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา 3) ด้านการระดมทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรอื่น

สุภาวงศ์ จันทวานิช (2554 : 84) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมเป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยและผู้ถูกวิจัยได้มีโอกาสกำหนดปัญหา วางแผน ปฏิบัติการแก้ปัญหา สังเกตการณ์ และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งเป็นวิธีการที่ผู้ถูกวิจัยหรือชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมโดยมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล และช่วยหาวิธีแก้ไขปัญหา และการมีส่วนร่วมนี้จะต้องมีตลอดในกระบวนการวิจัย

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตาม เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพที่ดีตามบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นที่มีต่อการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

4. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

มีนักวิชาการศึกษาได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62-63) ได้ให้แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารจะต้องใช้ศิลปะในการบริหารมากกว่าใช้ศาสตร์ สำหรับการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานให้เขามีส่วนร่วมปริมาณเท่าใดเป็นคำถามที่ตอบได้ยากมากซึ่งไม่มีสูตรสำเร็จขึ้นอยู่กับทักษะ ประสบการณ์ รวมถึง

ความสามารถในการจัดการของผู้บริหารแต่ละคน ดังนั้นแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

1. การร่วมคิด หมายความว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานบางคน บางกลุ่ม หรือทั้งหมดร่วมคิด อาจจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม การร่วมคิดมีประโยชน์หลายประการ ต่อองค์กร โดยทั่วไปก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการเปิดใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตามการคิดเป็นกระบวนการขั้นต้นของการดำเนินงาน สำหรับการเริ่มต้นด้วยการคิดก็คือ การแสดงความเป็นเจ้าของ ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. การร่วมปฏิบัติ หมายความว่า ผู้บริหารจะต้องนำผลของการร่วมคิดที่ได้ตกผลึก แล้วนำไปสู่การปฏิบัติในระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน ในแต่ละคนในความแตกต่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อองค์กร ดังนั้นการร่วมทำจะต้อง คำนึงถึงทีมงานที่มีศักยภาพเป็นสำคัญ
3. ร่วมประเมินผลงาน หมายความว่า การประเมินผลงานต้องไม่มอบหมายให้ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะที่เรียกว่า ฝ่ายประเมินผล แต่การประเมินผลงานที่ดีจะต้องเป็นผลมาจากการกำหนด เครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ โดยผู้ร่วมงานในแต่ละฝ่ายแต่ละแผนกได้มีโอกาส ร่วมกันเสนอประเด็นที่ต้องการวัดผล พร้อมทั้งกำหนดค่าคะแนนที่เหมาะสม เมื่อได้คะแนนจากการวัดผลแล้วนำคะแนน ดังกล่าวไปใช้ในการประเมินผล โดยเทียบกับเกณฑ์หรือเทียบเคียงกับการปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมาได้
4. ร่วมยอมรับในผลการประเมิน หมายความว่า ผลของการประเมินที่เกิดขึ้นจาก เครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ผลของการประเมินจะปรากฏออกมาในรูปแบบลักษณะใดก็ตั้ง ยอมรับ และไม่ควรมีความรับผิดชอบอันเกิดจากการปฏิบัติให้บุคคลใดหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะ ทั้งนี้จะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งทีมงาน
5. ร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ หมายความว่า การปฏิบัติในทุกองค์กร เมื่อวงจร การปฏิบัติงานจบลง ผลของงานทั้งผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ มีความจำเป็นจะต้องเสนอแนะ ปรับปรุงการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นไป โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปปรับปรุงตามความเหมาะสม เพื่อยกระดับวิธีการบริหาร ของตนเองต่อไป

จะเห็นได้ว่า แนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม นั้น ผู้บริหารเองต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการบริหารเพื่อจุดประกายให้ทุกคนที่เข้ามาร่วมงานได้เกิดการหยั่งรู้ ในงานตามบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งจะทำงานควบคู่ไปกับผู้บริหารอย่างเต็มกำลังความสามารถ ถึงอย่างไรก็ตามประการสำคัญคือ ผู้บริหารจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมตลอดเวลา ตามแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมและต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสในวิถีแห่ง ประชาธิปไตย

ทิพวรรณ เสนจันทร์ฉชัย (2553 : 36) ได้นำเสนอการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคนิคขบ 5 กลีบ มาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

กลีบที่ 1 R (Review) คือ การร่วมกันทบทวน ศึกษาผลการจัดการศึกษาในห้วงเวลาที่ผ่านมาจากข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ทบทวนบริบทของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นโอกาสวิกฤติ ปัญหา และอุปสรรค หากพบว่า ดีเหมาะสมอยู่แล้วจึงสานต่อ หากพบว่า มีส่วนที่ยังบกพร่องจึงปรับปรุงแก้ไข หรือคิดใหม่ทำใหม่

กลีบที่ 2 A (Appreciative Inquiry) คือ การร่วมเสริมสร้างพลังบวก โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการสานสัมพันธ์เสริมสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ในการร่วมคิดร่วมพัฒนาการศึกษา

กลีบที่ 3 V (Vision/Share Vision) คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้วยการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ เพราะวิสัยทัศน์เป็นความฝันของทุกคนหากเราพร้อมกันคิดดี ปฏิบัติดีเพื่อให้ฝันเป็นจริง รวมทั้งครูและบุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีพลังแล้ว เชื่อได้ว่า ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขแน่นอน

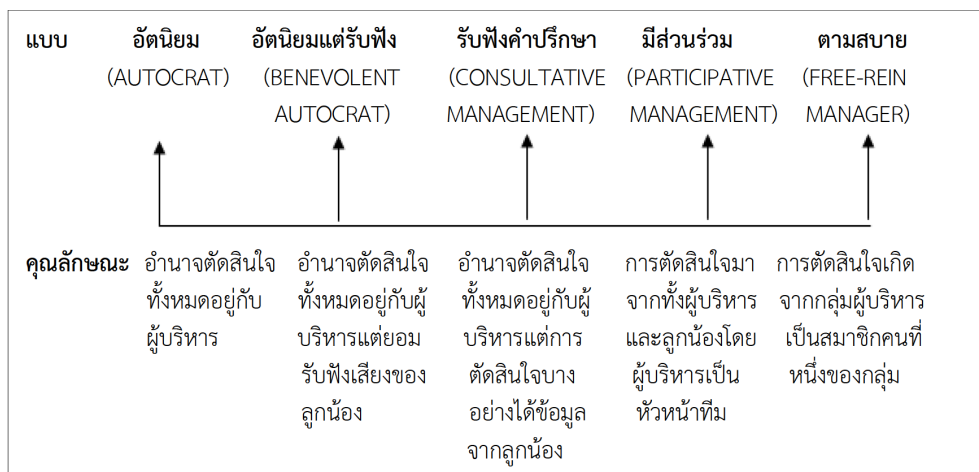
กลีบที่ 4 O (Opportunity) คือ การร่วมกันสร้างโอกาส สร้างทุก ๆ สถานการณ์ให้เป็นโอกาส แม้สถานการณ์นั้นจะเป็นวิกฤตก็ตาม ไม่นำเอาวิกฤติและความขาดแคลนมาเป็นข้ออ้างหรืออุปสรรคใน การทำงานร่วมแรงร่วมใจ ร่วมลงมือดำเนินการใด ๆ ก็ตามที่ก่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน บุคลากร สถานศึกษา และชุมชน

กลีบที่ 5 R (Result) คือ การร่วมกันมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพราะผลสัมฤทธิ์เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารหรือการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ คุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษาการให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ใด ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง ดังนั้นจึงได้คิดวางแผนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งร่วมกันประเมินผลกิจกรรมตลอดจนร่วมกันปรับปรุงแก้ไข

ไบรย์แมน (Bryman, 1986 : 139) ได้เสนอแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีผลต่อทัศนคติการปฏิบัติงาน และการกระตุ้นจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. บรรยากาศของการมีส่วนร่วมควรจะต้องทำให้แนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายมีความชัดเจน ยิ่งขึ้นและบรรยากาศจะมีลักษณะของการไม่เป็นทางการมากกว่า
2. ผู้บังคับบัญชาควรเพิ่มเป้าหมายส่วนบุคคลกับเป้าหมายองค์การให้เท่าเทียมกัน
3. ผู้มีส่วนร่วมจะเพิ่มการควบคุมงานมากขึ้นถ้ามีแรงจูงใจและความเป็นอิสระเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น
4. บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

แอนโทนี (Anthony, 1978 : 13) นักวิชาการคนสำคัญในเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งได้เสนอภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในลักษณะแกนต่อเนื่อง (Continuum of Management Styles) ไว้ดังรายละเอียดในภาพที่ 7

ภาพที่ 7 ภาพแกนต่อเนื่องของรูปแบบในการบริหาร
ที่มา : แอนโทนี (Anthony, 1978 : 13)

จากภาพที่ 7 ภาพแกนต่อเนื่องของรูปแบบในการบริหาร จะเห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้น การตัดสินใจมาจากทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวหน้าทีม มีลักษณะการบริหารดังกล่าวค่อนข้างไปทางการให้อิสระแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีลักษณะสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนในการตัดสินใจ (Subordinate Involvement) โดยผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของตนและตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล และคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก

2. สิ่งที่ต้องตัดสินใจต้องเป็นเรื่องสำคัญ (Involvement in Important Decisions or Issue) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ โดยความสำคัญดังกล่าวเป็นความสำคัญของทั้งองค์กรและผู้ใต้บังคับบัญชาการที่ผู้บริหารเลือกเฉพาะเรื่องที่ไม่สำคัญหรือไม่เกี่ยวข้องมาให้มีส่วนร่วมลักษณะเช่นนี้ไม่ใช่ลักษณะที่ถูกต้องของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3. มีการแบ่งอำนาจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา (Shared Authority) ตามหลักการแล้วการแบ่งอำนาจการตัดสินใจของผู้บริหารให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ได้ทำให้อำนาจของผู้บริหารลดลง แต่การแบ่งอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชากลับทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

รับผิดชอบงานมากขึ้น ถ้าผู้บริหารกลัวการเสียอำนาจส่วนนี้และไม่ยอมแบ่งอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชาการบริหารแบบมีส่วนร่วมก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้

5. บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ หากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กมีผู้เรียนน้อยกว่า 300 คน คณะกรรมการจะมีสมาชิกได้เพียง 9 คน แต่ถ้าสถานศึกษาขนาดใหญ่มีผู้เรียนมากกว่า 300 คน จะมีสมาชิกได้ 15 คน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับท้องถิ่นตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและท้องถิ่น
10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน

11. แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร

12. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ นั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสถานศึกษาต้องกำหนด บทบาทของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจนให้รับรู้บทบาทหน้าที่ให้สามารถร่วมคิด ร่วมทำ และร่วม ติดตาม เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพที่ดี

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และการจัดกิจกรรม พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน อาจประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษาและนอก สถานศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น คณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ เป็นต้น ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และยั่งยืนตลอดไป

การตรวจสอบคุณภาพของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและประเมินการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสาร ประกอบ เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของการบริหาร มีรายละเอียดดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2551 : 23) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบ เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ อาจใช้ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการ ตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง คือ

1. การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องเหตุผลระหว่างตัวแปร
2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถ ประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้ (Across Time, Samples, Sites)

ไอส์เนอร์ (Eisner, 1976 : 192–193) กล่าวถึงการตรวจสอบ โดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากัน

นั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based Model) การตอบสนองปัญหา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Model) หรือ กระบวนการการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้อง เกี่ยวโยงกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสาน ปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจารณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุป เกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจาก เป็นการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถ ของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูง ในวงการอุดมศึกษามากขึ้นในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ ผู้เล่นในเรื่องนั้นจริง ๆ มาเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบ และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. เป็นรูปแบบที่ใช้บุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐาน และเกณฑ์พิจารณา ต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตาม อรรถาธิบาย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่ เชื่อถือ (High Credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2008 : 21) ได้กล่าวถึงมาตรฐานการประเมิน อภิमानไว้ 4 มาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standards) ผลการประเมินที่ได้ตรง ตามความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน เช่น ผู้บริหารระดับสูง

1.1 มีการระบุผู้เกี่ยวข้องที่ต้องการใช้สารสนเทศ

1.2 ผู้ประเมินมีความน่าเชื่อถือ

1.3 มีการรวบรวมข้อมูลครอบคลุม และตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศ
ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.4 การแปลความหมาย และการตัดสินคุณค่ามีความชัดเจน

1.5 รายงานผลการตรวจประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน

1.6 มีการเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้ถูกประเมินและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

อย่างทั่วถึง

1.7 รายงานผลการตรวจประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

1.8 การประเมินส่งผลในการกระตุ้นให้มีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) วิธีการที่ใช้ในการประเมิน
จะต้องมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ประหยัด คุ่มค่า

2.1 วิธีการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2.2 การเป็นที่ยอมรับได้ทางการเมือง

2.3 ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) วิธีการประเมินจะต้องไม่ส่งผล
กระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อผู้ให้ข้อมูล

3.1 มีการกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ

3.2 มีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส

3.3 รายงานผลการตรวจประเมินเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย และคำนึงถึง

ข้อจำกัดของการประเมิน

3.4 ให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของคณะ หน่วยงาน และ

สาธารณชน

3.5 คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

3.6 เคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.7 รายงานผลการตรวจประเมินมีความสมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่นและ

จุดด้อย

3.8 ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) วิธีการประเมินต้องสามารถ
วัดได้ตรงตามสิ่งที่ต้องการวัดจริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ แหล่งผู้ให้ข้อมูลมีความเชื่อถือได้
มีการวิเคราะห์และประเมินผลอย่างถูกต้อง และผลการประเมินมีความเป็นปรนัย

4.1 มีการระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน

4.2 มีการวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ

4.3 มีการบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน

- 4.4 มีการบรรยายแหล่งข้อมูล และการได้มาอย่างชัดเจน
- 4.5 มีการพัฒนาเครื่องมือ และการเก็บข้อมูลที่มีความตรง
- 4.6 มีการพัฒนาเครื่องมือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยง
- 4.7 มีการจัดระบบการควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และ

รายงาน

- 4.8 มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
- 4.9 มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- 4.10 มีการสรุปผลการประเมินที่มีเหตุผลสนับสนุน
- 4.11 มีการเขียนรายงานมีความเป็นปรนัย

สรุปได้ว่า การตรวจสอบและประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบ เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของการบริหารใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และพัฒนาหลักสูตร สาขาหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้หลายคน ประกอบด้วยหัวข้อรอง 5 หัวข้อ คือ 1) การระดมความคิดเห็น 2) การสังเคราะห์เอกสาร 3) การสัมภาษณ์เชิงลึก และ 4) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) แต่ละหัวข้อรอง มีรายละเอียดดังนี้

การระดมความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเทคนิคระดมสมอง (Brainstorming Technique) หรือระดมความคิดเป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ปัญหา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลได้ใช้ความคิดเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาให้ได้มากที่สุดในช่วงเวลาจำกัด โดยมีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

รอว์ลินสัน (Rawlinson, 1988 : 36) ได้กล่าวถึงการระดมสมองว่า การระดมสมอง คือ การเสนอแนวคิดและการเก็บความคิดจากกลุ่มบุคคลในเวลาจำกัด นอกจากนี้ยังมี นักวิชาการต่าง ๆ ได้กล่าวถึงแนวคิดและหลักการสำคัญในการระดมสมองไว้ดังนี้

1. ในระหว่างการประชุมระดมสมองนั้นจะไม่มีวิพากษ์วิจารณ์หรือตัดสินความคิดของคนทุกคน

2. ปลดปล่อยพลังความคิดไหลออกมาอย่างอิสระไม่ว่าแนวความคิดนั้นจะดีหรือไม่ก็ตามต้องบันทึกเอาไว้

3. คำนึงถึงปริมาณของความคิดเป็นหลัก จะยังไม่คำนึงคุณภาพของความคิด

4. ผสมผสานความคิดต่าง ๆ เพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุด

ออสบอน (Osborn, 1957 : 228) ได้ให้หลักการใหญ่ ๆ ในการระดมสมองดังต่อไปนี้

1. จะไม่มีวิพากษ์วิจารณ์หรือตัดสินความเห็นต่าง ๆ และความคิดทุกความคิด

2. ปริมาณความคิดยิ่งมากยิ่งดี

3. ความคิดของกลุ่มสามารถทำให้มีคุณค่าได้มากกว่าความคิดของคนคนเดียว

4. พยายามปรับปรุงตกแต่ง ดัดแปลงความคิดที่มีอยู่

กิลฟอร์ด (Guilford, 1959 : 389) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองเป็นความสามารถที่จะคิดได้กว้างไกลหลายทิศทางหรือที่เรียกว่าแบบเนกนัย (Divergent thinking) ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้ จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์แปลกใหม่รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จอีกด้วย และความคิดสร้างสรรค์นี้จะประกอบด้วย ความคล่องในการคิด (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) และความคิดแปลกใหม่ (Originality) คนที่มีลักษณะดังกล่าวจะต้องเป็นคนกล้าคิด ไม่กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์และมีอิสระในการคิด

สรุปได้ว่า การระดมความคิดเห็นหรือเทคนิคระดมสมอง (Brainstorming Technique) การเสนอแนวคิดและการเก็บความคิดจากกลุ่มบุคคลในเวลาจำกัด เป็นความสามารถที่จะคิดได้กว้างไกลหลายทิศทางจะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์แปลกใหม่รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จอีกด้วย และความคิดสร้างสรรค์

การสังเคราะห์เอกสาร

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสังเคราะห์เอกสาร ซึ่งมีนักวิชาการหลายคน ได้ศึกษาไว้ ประกอบด้วยหัวข้อย่อย 3 หัวข้อ คือ 1) ความหมายของการสังเคราะห์เอกสาร 2) ประเภทของการสังเคราะห์เอกสาร 3) ขั้นตอนการสังเคราะห์เอกสาร มีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการสังเคราะห์เอกสาร

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการสังเคราะห์เอกสาร มีรายละเอียดดังนี้
 อังศินันท์ อินทรกำแหง (2551 : 31) กล่าวว่า การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง การนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์แบบเมตา (Meta Analysis) เป็นระดับที่นำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์ จนเกิดความรู้ในหัวข้อนั้น ๆ 2) การวิเคราะห์แบบเมกะอนาไลซิส (Mega Analysis) เป็นระดับที่นำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์จนเกิดเป็นสาขาใหม่ 3) การวิเคราะห์ระดับสูง (Super Analysis) เป็นระดับที่นำสาขาที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์

มัชฌิมา บุญเลิศ (2554 : 10) การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ระเบียบวิธีการศึกษาหาข้อเท็จจริงเพื่อตอบปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ หลาย ๆ เรื่องมาศึกษาวิเคราะห์ และนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ขึ้น เช่น การบรรยายความรู้สึกโดยการนำคำต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการทำงานบางอย่าง จนเกิดผลโดยมาจากการประชุมระดมสมองหรือ การสร้างทฤษฎีใหม่โดยการเชื่อมโยงทฤษฎีเก่าเข้าด้วยกัน

คูเปอร์ และ แฮ็ดเจส (Cooper & Hedges, 1994 : 3-14) ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย (Research Synthesis) หรือการบูรณาการงานวิจัย (Research Integration) ไว้ว่า การสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะค้นหาความสอดคล้องและพิจารณาความ เปลี่ยนแปลงหรือความแตกต่างของผลการศึกษาในการศึกษาที่คล้ายกันจุดประสงค์ของการสังเคราะห์การวิจัยคือพยายามที่จะบูรณาการงานวิจัยให้สามารถที่จะสรุปอ้างอิงได้

สรุปได้ว่า การสังเคราะห์เอกสาร หมายถึง ระเบียบวิธีการ ศึกษาหาข้อเท็จจริงเพื่อตอบปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ หลาย ๆ เรื่องมาศึกษาวิเคราะห์ และนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ขึ้น เช่น การบรรยายความรู้สึกโดยการนำคำต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการทำงานบางอย่าง จนเกิดผลโดยมาจากการประชุมระดมสมองหรือการสร้างทฤษฎีใหม่โดยการเชื่อมโยงทฤษฎีเก่าเข้าด้วยกัน

2. ประเภทของการสังเคราะห์เอกสาร

นักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของการสังเคราะห์เอกสาร มีรายละเอียดดังนี้
 อุทุมพร จามรมาน (2531 : 1-8) ได้แบ่งการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ และการสังเคราะห์เชิงปริมาณ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ คือข้อมูลเชิงคุณลักษณะที่เป็นการบรรยายสภาพการณ์ คุณลักษณะความรู้สึก ความรู้ความสามารถของคน สัตว์ สิ่งของ ปรัชญาการณ ส่วนอีกชนิดหนึ่งคือ ข้อมูลเชิงคุณลักษณะที่จัดกระทำในรูปตัวเลข เช่น ความสามารถที่จัดกระทำในรูปคะแนนทดสอบ ความรู้ที่จัดกระทำในรูปค่า ซึ่งข้อมูลทั้งสองชนิดนี้มีวิธีวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน เป็นต้น

2.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะแบบตัวเลข และแบบบรรยายนี้ จะทำได้ดีและเหมาะสมต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์สรุปได้ 4 ประการ คือ 1) เพื่อการบรรยาย พรรณนา สรุป 2) เพื่อบอกความสัมพันธ์ หรืออธิบายความสัมพันธ์ 3) เพื่อเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกัน 4) เพื่อทำนายผลที่จะเกิดขึ้น

2.3 การแปลงข้อมูลเชิงคุณลักษณะเป็นเชิงปริมาณข้อมูลเชิงคุณลักษณะ (Qualitative Data) ประกอบด้วยค่าต่าง ๆ ในขณะที่ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ประกอบด้วยตัวเลขต่าง ๆ การแปลงข้อมูลเชิงคุณลักษณะเป็นเชิงปริมาณทำได้ดังนี้

2.3.1 การแจกแจงตามจำนวนครั้งที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน ตามหัวข้อแบบแผน และผลการวิเคราะห์

2.3.2 การจัดจำแนกตามบุคคล พฤติกรรม เหตุการณ์

2.3.3 การจัดจำแนกตามตัวแปร ตามความสัมพันธ์ เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกินของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน เป็นต้น

2.3.4 การประเมิน เช่น การประเมินความรู้สึกในทางบวกและลบ การประเมินความสำเร็จ เป็นต้น

กลาส (Glass, 1981 : 62-63) ได้กล่าวถึงแหล่งเสาะค้นงานวิจัยที่จะนำมาวิเคราะห์แบบเมต้าว่า แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งปฐมภูมิ (Primary Sources) หมายถึง แหล่งที่ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลวิจัยจากงานวิจัยนั้นโดยตรง ได้แก่ รายงานการวิจัยพิมพ์เผยแพร่เป็นเล่ม และพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่าง ๆ วิทยานิพนธ์หรือปริญญาานิพนธ์ของนิสิตและนักศึกษารายงานการวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนงานประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยและอื่น ๆ เป็นต้น

2. แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Sources) หมายถึง แหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลผลการวิจัยจากรายงาน การวิจัยนั้นโดยตรงแต่เป็นข้อมูลผลการวิจัยที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากรายงานสรุป และในวารสารต่าง ๆ ได้แก่ Review of Educational Research, Sociological Review, Abstracts in Anthropology, Dissertation Abstracts International, Educational Index, Psychological Abstracts, Sociological Abstracts เป็นต้น

คูเปอร์ และ ลินด์เซย์ (Cooper & Lindsay, 1997) กล่าวว่า การสังเคราะห์งานวิจัย ต้องมีการประเมินข้อมูลหลังจากที่ได้เก็บรวบรวมงานวิจัยมาแล้ว ซึ่งต้องสร้างเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ งานวิจัยแต่ละเล่มว่ามีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่จะสังเคราะห์หรือไม่ งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่จะมีคุณภาพและน่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่า จากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับประเภทของการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัย ซึ่งการสังเคราะห์งานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ประกอบด้วย 1) การสังเคราะห์เชิงคุณภาพ คือ การอ่านวิจัยหลาย ๆ เรื่อง แล้วนำมาสรุปเข้าด้วยกัน 2) การสังเคราะห์เชิงปริมาณ คือ การวิเคราะห์ ตัวเลขในงานวิจัยแต่ละเรื่อง เป็นการวิเคราะห์ผลวิเคราะห์ของงานวิจัยแล้วหาข้อสรุป

3. ขั้นตอนการสังเคราะห์เอกสาร

ขั้นตอนการสังเคราะห์เอกสารเหมือนกับการทำวิจัยทั่วไป คือ การกำหนดปัญหาวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์แปลผล และการนำเสนอผลในขั้นตอนนี้ นักสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยจะต้องระบุสาระที่สนใจต้องการศึกษาให้ได้ มีนักวิชาการได้กำหนดขั้นตอนการสังเคราะห์เอกสาร มีรายละเอียดดังนี้

คูเปอร์ และ เฮ็ดเจส (Cooper & Hedges, 1994 : 3-14) ได้เสนอถึงขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดหัวข้อปัญหา การสังเคราะห์งานวิจัยเริ่มต้นจากการกำหนดปัญหาการวิจัย ซึ่งต้องเป็นปัญหาที่มีการทำวิจัยแล้วอย่างน้อยสองราย นักวิจัยมักจะสนใจและทำการวิจัยกับปัญหาที่มีคุณค่าและเป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบที่แน่ชัด และมีหลายเรื่องที่ให้ผลแตกต่างกัน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เมื่อกำหนดปัญหาแล้ว นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องนิยามและวิเคราะห์ปัญหาให้ชัดเจน ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเพื่อเป็นการกำหนดแบบแผนและสมมุติฐานการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมงานวิจัย การดำเนินการขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย วิธีดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) การสืบค้นงานวิจัย นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องค้นคว้าและเสาะแสวงหางานวิจัยทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหาที่กำหนดไว้ การสืบค้นงานวิจัยส่วนใหญ่ได้จากเอกสาร เช่น รายงานการวิจัย ปรินทิพธ์ บทคัดย่อปรินทิพธ์วารสาร ดัชนีค้นวารสาร ศูนย์ทรัพยากรข้อมูลทางการศึกษา (Educational Resource Information Center หรือ ERIC) เป็นต้น 2) การคัดเลือกงานวิจัย นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องอ่านศึกษาและตรวจสอบงานวิจัยแต่ละเรื่องอย่างละเอียด ต้องสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพดีมีความตรงภายใน และความตรงภายนอกตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และ

3) การรวบรวมผลงานวิจัย อาจใช้การจดบันทึก การถ่ายเอกสาร หรือการกรอกแบบฟอร์มก็ได้ ทั้งนี้ก็วิจัยต้องใช้ความระมัดระวังเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ และครบถ้วนสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยและตีความหมาย ขั้นตอนนี้เน้นการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ผลการวิจัย รายละเอียดลักษณะ และวิธีการวิจัยจากงานวิจัยทั้งหมด เพื่อสังเคราะห์หาข้อสรุปที่เป็นข้อยุติและทดสอบว่าสอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ จากนั้นแปลหรือตีความหมายผลการวิเคราะห์ เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 การเสนอและเผยแพร่รายงานผลการสังเคราะห์งานวิจัยการเขียนรายงานการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยมีหลักการเช่นเดียวกับการเขียนรายงานการวิจัยโดยทั่ว ๆ ไป นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานทุกขั้นตอนพร้อมทั้งสรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจน

คูเปอร์ และ ลินด์เซย์ (Cooper & Lindsay, 1997) ได้เสนอขั้นตอนในการสังเคราะห์งานวิจัยไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดหัวข้อปัญหา สิ่งที่สำคัญคือ การนิยามปัญหาของแต่ละคนแตกต่างกัน ดังนั้นผู้ที่นำข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ ได้หลายประเด็นมากกว่า คือ ผู้ที่ให้คำนิยามไว้กว้างกว่านั่นเอง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการเสาะค้นงานวิจัย การระบุประชากรสำหรับการเสาะค้นงานวิจัยควรครอบคลุมเป้าหมาย 2 ประการ คือ ต้องการข้อค้นพบที่ตอบสนองผลการวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมดในปัญหาที่ศึกษา ส่วนอีกเป้าหมายคือ ต้องการให้การศึกษาที่รวบรวมมาอ้างอิงไปยังประชากรที่ศึกษาได้ โดยจะใช้งานวิจัยเป็นแหล่งปฐมภูมิ แต่ก็ต้องมีผู้โต้แย้งว่า อาจหาได้จากแหล่งอื่น เช่น เครือข่ายวารสาร (Journal Network) ฐานข้อมูลอ้างอิง (Inference Databases) และ การติดต่อระหว่างบุคคล (Personal Communication)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินข้อมูลหลังจากที่ได้เก็บรวบรวมงานวิจัยมาแล้ว ซึ่งต้องสร้างเกณฑ์การตัดสินคุณภาพงานวิจัยแต่ละเล่มว่า มีองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องข้อกับปัญหาที่จะสังเคราะห์หรือไม่ ความแตกต่างในการปริทัศน์จะเกิดจากความแตกต่างระหว่างเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้วย บางคนจะเชื่อว่า งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์จะมีคุณภาพและสมบูรณ์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่เห็นด้วยในการนำเอาการตีพิมพ์มาประเมินว่า งานวิจัยนั้นจะมีคุณภาพจริง ๆ เนื่องจากงานวิจัยที่ไม่ได้รับการตีพิมพ์ อาจได้ผลคล้าย ๆ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเหมือนกัน ซึ่งอาจมีคุณภาพมากกว่าก็ได้

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะต้องตัดสินใจว่าจะใช้การวิเคราะห์แบบอภิมานหรือไม่ แหล่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และแปลความหมายนั้นคือ กฎการสรุปที่ผู้ปรัทัศน์งานวิจัยใช้ในการสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการนำเสนอ ขั้นนี้จะเป็นผลผลิตสำคัญ เป็นแหล่งสะสมความรู้ โดยสิ่งที่ทำให้ความเชื่อถือได้ของรายงานไม่ดีเท่าที่ควรก็คือ การละเว้นรายละเอียดที่ว่า นักวิจัยจัดระบบการปรัทัศน์อย่างไรเพื่อที่สามารถให้ผู้อื่นทำซ้ำในข้อสรุปนั้นได้และการสังเคราะห์นั้นจะไม่พูดถึงตัวแปรและความสัมพันธ์ที่สำคัญในเรื่องนั้น ๆ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสังเคราะห์เอกสาร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดหัวข้อปัญหา 2) คัดเลือกงานวิจัย 3) รวบรวมงานวิจัย 4) วิเคราะห์งานวิจัย และ
- 5) นำเสนอรายงาน

การสัมภาษณ์เชิงลึก

นักวิชาการได้กล่าวถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยหัวข้อย่อย 3 ข้อ คือ

- 1) ความสำคัญของการสัมภาษณ์เชิงลึก 2) ประเภทของการสัมภาษณ์ และ
- 3) หลักการสัมภาษณ์ที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

1. ความสำคัญของการสัมภาษณ์เชิงลึก

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

วรรณิ แกมเกตุ (2551 : 249) กล่าวไว้ว่า การสัมภาษณ์เป็นการรวบรวมข้อมูลแบบเผชิญหน้า (Face-to-face) อาศัยการสนทนาซักถามระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สัมภาษณ์ควรมีมนุษยสัมพันธ์ค่อนข้างสูง จึงทำให้การสัมภาษณ์บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

สมชาย วรภิเกษมสกุล (2554 : 238) กล่าวไว้ว่า การสัมภาษณ์เป็นการสนทนาอย่างมีจุดประสงค์ระหว่างผู้เก็บข้อมูล และผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ต้องการ

ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์ (2557 : 198) ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า การสัมภาษณ์เป็นการรวบรวมข้อมูลแบบเผชิญหน้า (Face-to-face) อาศัยการสนทนาซักถามระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สัมภาษณ์ควรมีมนุษยสัมพันธ์ค่อนข้างสูงจึงทำให้การสัมภาษณ์บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์ เป็นการรวบรวมข้อมูล จากการสนทนาของผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์อย่างมีจุดประสงค์ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ต้องการ

2. ประเภทของการสัมภาษณ์

มีนักวิชาการ แบ่งประเภทของการสัมภาษณ์ไว้ ประกอบด้วย 1) รูปแบบหรือโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ 2) ระดับความยืดหยุ่น 3) จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 รูปแบบหรือโครงสร้างแบบสัมภาษณ์

มีนักวิชาการกล่าวถึงรูปแบบหรือโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ เกียรติสุดา ศรีสุข (2557 : 12–15) และ ณรงค์ โปธิ์พฤษานันท์ (2557 : 198–199) เคอร์ลินเจอร์ และ ลี (Kerlinger & Lee, 2000 : 693) ดังนี้

2.1.1 การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาก่อน เพื่อใช้เป็นกรอบของคำถามในการสัมภาษณ์ที่เหมือนกันกับผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนหรือกลุ่ม แบบสัมภาษณ์มีประเด็นคำถามที่กำหนดขึ้นไว้ในการสนทนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน หรือมีการเรียงลำดับก่อนหลังในการสัมภาษณ์ไว้เป็นอย่างดีจนถึงคำถามสุดท้าย เป็นวิธีการที่ง่ายสำหรับการนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล และเหมาะสมกับผู้สัมภาษณ์ที่ยังไม่มีประสบการณ์มากพอ

2.1.2 การสัมภาษณ์แบบใช้แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง (Non-structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้เพียงประเด็นหรือหัวข้อที่กำหนดขึ้นมาก่อนอย่างกว้าง ๆ เพียงประเด็นหลัก ๆ ส่วนประเด็นย่อยมีการเพิ่มเติมระหว่างการสนทนา โดยผู้สัมภาษณ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ ไม่มีการเรียงลำดับคำถามไว้แน่นอนตายตัว ไม่จำเป็นต้องถามคำถามเหมือนกันทุกคน ทำให้เกิดความยืดหยุ่น และเปิดกว้างมากกว่าแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและลึก ซึ่งในการนำมาพิจารณาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเหมาะกับผู้สัมภาษณ์ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญมากในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 ระดับความยืดหยุ่น

ในการสัมภาษณ์นั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ต้องมีระดับความยืดหยุ่น ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงระดับความยืดหยุ่น ดังนี้

สมชาย วรภิเกษมสกุล (2554 : 238–239) และ เมอร์เรียม (Merriam, 1998 : 79) ดังนี้

2.2.1 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Highly Structured) เป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้แบบสัมภาษณ์ที่กำหนดประเด็นคำถามไว้เป็นแนวทางอย่างชัดเจน คล้าย ๆ กับการใช้แบบสอบถามเพียงแต่เป็นการสนทนาแทนการเขียนตอบ โดยจะมีสร้างแบบฟอร์มที่มีส่วนของคำถามและช่องว่างให้บันทึกคำตอบ

2.2.2 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured) เป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้ประเด็นคำถามที่มียืดหยุ่นกว้าง ๆ หรือเป็นการใช้คำถามปลายเปิดในการซักถาม โดยอาจมีแนวทางคำถามไว้เป็นแนวทางสัมภาษณ์ไว้บ้าง เหมาะกับผู้วิจัยที่มีประสบการณ์ไม่มากนัก

2.2.3 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีแบบฟอร์ม จะใช้การสนทนาอย่างเป็นธรรมชาติตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้วิจารณญาณของผู้สัมภาษณ์ที่จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สูงในการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระในการตอบคำถามมักใช้วัดแนวความคิด ความรู้สึกที่อยู่ในระดับลึก ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์

2.3 จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์

ในการสัมภาษณ์นั้นจำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์จะมีผลต่อการสัมภาษณ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงระดับความยืดหยุ่น ดังนี้

สุวิมล ติรภานันท์ (2551 : 135) สมชาย วรภิเกษมสกุล (2554 : 239–240) ดาเลน (Dalen, 1979 : 159) และ เมอร์เรียม (Merriam, 1998 : 79) ได้กล่าวถึงจำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ไว้ คือ

2.3.1 การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview) เป็นการสัมภาษณ์ของผู้สัมภาษณ์ 1 คนต่อผู้ให้สัมภาษณ์ 1 คน

2.3.2 การสัมภาษณ์เป็นกลุ่มหรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

3. หลักการสัมภาษณ์ที่ดี

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงใกล้เคียงกันเกี่ยวกับหลักการสัมภาษณ์ที่ดีเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ มีหลักการในการปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้

สมชาย วรภิเกษมสกุล (2554 : 241) และ เกียรติสุตา ศรีสุข (2557 : 16) สรุปไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายและขั้นตอนในการสัมภาษณ์ให้ชัดเจนว่า ต้องการข้อมูลอะไร และหัวข้อสัมภาษณ์ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย
2. ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมตัวและวัสดุอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ให้พร้อม โดยผู้ให้สัมภาษณ์ต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์ให้ชัดเจน และลึกซึ้ง มีการสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก พร้อมทั้งจัดเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เช่น สมุด ปากกา ดินสอ เทปบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป เป็นต้น และมีแนวทางการสัมภาษณ์ที่ดี ดังนี้

2.1 มีการคัดเลือกผู้สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้อย่างแท้จริง มีการศึกษาประวัติเป็นรายบุคคลว่า มีความสัมพันธ์กับข้อมูลที่ต้องการสัมภาษณ์หรือไม่

2.2 ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรชี้แจงการตอบไปทางใดทางหนึ่ง ควรหลีกเลี่ยงการโต้แย้ง เป็นผู้ฟังที่ดีไม่ขัดจังหวะผู้ให้สัมภาษณ์ และพยายามนำผู้ถูกสัมภาษณ์ไปสู่เป้าหมายเพื่อได้ข้อมูลที่ต้องการมากที่สุด

2.3 การสัมภาษณ์ถามด้วยภาษาที่ง่ายเหมาะสมกับผู้ตอบและหลีกเลี่ยงคำถามที่ทำให้ผู้ตอบรู้สึกอึดอัดใจ

สรุปได้ว่า หลักการสัมภาษณ์ที่ดีต้องกำหนดจุดมุ่งหมายและขั้นตอนในการสัมภาษณ์ให้ชัดเจน เตรียมตัวและวัสดุอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ให้พร้อม เป็นผู้ฟังที่ดี ไม่ควรชี้นำการตอบ ใช้ภาษาที่ง่ายเหมาะสมกับผู้ถูกสัมภาษณ์และไม่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อึดอัด

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมจากนักวิชาการหลายคนเกี่ยวกับการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยหัวข้อย่อย 6 หัวข้อ คือ 1) ความหมายของการสนทนากลุ่ม 2) ประเภทของการสนทนากลุ่ม 3) จุดมุ่งหมายของการจัดสนทนากลุ่ม 4) องค์ประกอบของการจัดสนทนากลุ่ม 5) เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม และ 6) ขั้นตอนของการจัดสนทนากลุ่ม แต่ละหัวข้อย่อยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

ชินสุมล บุณนาค (2553 : 100-101) กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ รูปแบบ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทหนึ่งของการทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ต้องการล่วงรู้ข้อเท็จจริงระหว่างกลุ่มในเรื่องที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้ทราบถึงประสบการณ์ ทัศนคติ ความเชื่อความรู้และการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มของผู้ร่วมสนทนาโดยใช้วิธีการกระตุ้นให้เกิด ทศนะ และความคิดเห็นที่หลากหลายจากผู้ดำเนินการสนทนาภายในเวลาที่กำหนดไว้ ดังนั้น การสนทนากลุ่ม (Focus Group) จึงต้องใช้ผู้ดำเนินการสนทนาที่มีความชำนาญสูง เพื่อจะทำหน้าที่ แนะนำเรื่องที่จะพูดคุยและคอยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมสนทนา ให้ตอบโต้เพื่อแสดงความรู้สึกที่แท้จริง ความต้องการ หรือความรู้สึกส่วนลึกที่ซ่อนอยู่ในออกมา

เก็จกนก เอื้อวงศ์ และ พิษิต ฤทธิ์จรูญ (2556 : 2-15) ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากการนั่งสนทนากับผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) เป็นกลุ่มผู้ร่วมสนทนากลุ่มจะได้อาจมาจากการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่นักวิจัยกำหนด ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถให้คำตอบตรงประเด็นและสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้มากที่สุด โดยมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้ถามคำถามตามประเด็นการวิจัยให้กลุ่มตอบ ซึ่งทำให้คนในกลุ่มจะได้ยินคำตอบของคนอื่น ๆ และจะให้คำตอบเพิ่มเติมที่อาจเป็นคำตอบที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

พาวเวลล์ และ เซงกี (Powell & Single, 1996 : 499) ให้คำนิยามของการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ไว้ว่าเป็นกลุ่มของบุคคลที่ถูกเลือกโดยรวมถึงผู้วิจัย เพื่อทำการอภิปรายและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในหัวข้อของการวิจัย

มอร์แกน (Morgan, 1997 : 12) กล่าวว่า การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นรูปแบบของการสัมภาษณ์กลุ่มและมีความสำคัญที่ใช้ในการแยกแยะระหว่างของมากกว่าสองสิ่ง การสัมภาษณ์กลุ่มเกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลในเวลาเดียวกันโดยเน้นคำถามและการตอบสนองกันระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มในการสนทนา อย่างไรก็ตามการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ต่อกันภายในกลุ่ม บนพื้นฐานของประเด็นที่ผู้วิจัยได้เสนอ

พัตตอน (Patton, 2002 : 394) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มเป็นการเก็บรวบรวม ข้อมูลที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะได้ฟังคำตอบของคนอื่นๆ ในกลุ่ม และในขณะเดียวกันก็อาจให้ข้อมูลของตนเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นคำตอบที่ตนต้องการนำเสนอ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มอาจไม่เห็นด้วยกับความเห็นของเพื่อนสมาชิกก็ได้ ทั้งนี้เพราะการสนทนากลุ่มไม่ต้องการความเห็นหรือคำตอบที่เป็นเอกฉันท์ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพสูง โดยที่ผู้เข้าร่วมกลุ่ม 1 คน อาจเสนอความเห็นในมุมมองของตนภายในกลุ่มที่อาจมีความเห็นแตกต่าง ซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ในบริบททางสังคมที่แท้จริง

ครูเกอร์ (Krueger, 2008 : 293–294) ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นการสัมภาษณ์หรือการสนทนาของบุคคลที่มีความรู้ มีประสบการณ์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

สรุปได้ว่า การจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการอภิปรายที่มีรูปแบบหรือแบบแผนอันเป็นกิจกรรมกลุ่มซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในสภาพแวดล้อมทางสังคมในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดังกล่าวสร้างผลการวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้

2. ประเภทของการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

เก็จกนิก เอื้อวงศ์ และ พิเชิต ฤทธิจรูญ (2556 : 2–118) กล่าวถึง การดำเนินการสนทนากลุ่ม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการดำเนินการดังนี้ ระยะเวลาเริ่มการสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มควรมีข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เช่น อายุ อาชีพ ลักษณะงาน การศึกษา หรือข้อมูลอื่นๆ ที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการสนทนากลุ่มระหว่างการสนทนากลุ่ม

มอร์แกน (Morgan, 2002 : 47) ยังได้กล่าวถึงประเภทของการสนทนากลุ่ม โดยจำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ ไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. การสนทนากลุ่มที่มีโครงสร้าง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้มากในการวิจัยการตลาดที่จะมีโครงสร้างของคำถามชัดเจนเฉพาะเจาะจง และ

2. การสนทนากลุ่มที่ไม่เคร่งครัด ไม่มีโครงสร้างคำถามที่แน่นอนตายตัว ส่วนใหญ่ใช้ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์

งัมบา และ คณะ (Nyumba et al , 2018 : 20–32) ได้แบ่งประเภทการสนทนากลุ่มไว้ดังนี้

1. การสนทนากลุ่มแบบกลุ่มเดี่ยว (Single Focus Group) เป็นการจัดสนทนากลุ่มซึ่งการอภิปรายเชิงโต้ตอบในประเด็นที่กำหนดของกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนาทั้งหมดและคณะผู้อำนวยความสะดวกเป็นกลุ่มเดียว ในที่เดียวการสนทนากลุ่มประเภทนี้เป็นที่นิยมใช้มากที่สุดและถือเป็นลักษณะแบบดั้งเดิม การสนทนากลุ่มแบบกลุ่มเดี่ยวมีการใช้กันอย่างแพร่หลายโดยนักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานในสาขาวิชาต่าง ๆ

2. การสนทนากลุ่มแบบสองทาง (Two-way Focus Group) เป็นรูปแบบการสนทนากลุ่ม โดยใช้กลุ่มสองกลุ่มโดยกลุ่มหนึ่งจะอภิปรายแลกเปลี่ยนกันในเรื่องที่กำหนด ในขณะที่อีกกลุ่มจะเป็นผู้สังเกตการสนทนาของกลุ่มแรกโดยปกติแล้วการสนทนากลุ่มแบบนี้จะดำเนินการด้านหลังกระจกแบบทางเดียวกลุ่มผู้สังเกตการณ์และผู้ดำเนินการกลุ่มสามารถสังเกตและจดบันทึกการโต้ตอบและการอภิปรายกลุ่มแรกได้โดยอีกกลุ่มจะมองไม่เห็นการมีโอกาสดำเนินและสังเกตการโต้ตอบในการสนทนาของอีกกลุ่ม จะช่วยให้กลุ่มที่สองได้ข้อสรุปที่แตกต่างได้ การดำเนินการสนทนากลุ่มแบบสองทางนี้ต้องคำนึงถึงเรื่องจริยธรรมในคน เนื่องจากเป็นการสังเกตแบบปกปิดไม่ให้อีกกลุ่มหนึ่งเห็น นักวิจัยจึงควรเสนอขอการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมในคน และจัดทำเอกสารการให้การยินยอม (Consent Form) จากกลุ่มที่ถูกสังเกตด้วย

3. การสนทนากลุ่มแบบผู้ดำเนินการกลุ่ม 2 คน (Dual Moderator Focus Group) เป็นการจัด สนทนากลุ่ม โดยให้มีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม 2 คนที่ทำงานร่วมกันในกลุ่ม โดยแต่ละคนจะมีบทบาทที่แตกต่างกันการแบ่งบทบาทจะทำให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินการกลุ่มจะมีความราบรื่น และเก็บประเด็นสำคัญได้ทั้งหมด

4. การสนทนากลุ่มแบบผู้ดำเนินการกลุ่ม 2 คน มีประเด็นโต้แย้งกัน (Duelling Moderator Focus Group) เป็นการจัดสนทนากลุ่มโดยให้มีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม 2 คน ซึ่งถูกกำหนดบทบาทให้มีความเห็นโต้แย้งกันในเรื่องที่สนทนา การดำเนินการเช่นนี้จะช่วยให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลและได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น

5. การสนทนากลุ่มแบบผู้ดำเนินการกลุ่มมาจากผู้เข้าร่วมกลุ่ม (Respondent Moderator Focus Group) การสนทนากลุ่มนี้จะมีการรับสมัครสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนาขึ้นมาเป็นผู้ดำเนินการกลุ่มชั่วคราวทำให้สมาชิกมานำกลุ่มจะทำให้เกิดกระบวนการของกลุ่มที่จะ

ส่งผลต่อการให้คำตอบซึ่งจะช่วยให้มีโอกาสได้คำตอบที่หลากหลาย และเป็นคำตอบที่แท้จริงมากขึ้น

6. การสนทนากลุ่มแบบกลุ่มขนาดเล็ก (Mini Focus Group) นักวิจัยมักจะเผชิญกับสถานการณ์ที่มีผู้เข้ามีส่วนร่วมที่มีศักยภาพจำนวนน้อยและยากที่จะเข้าถึง แต่การออกแบบการวิจัยจำเป็นต้องมีการสนทนากลุ่มในประเด็นนี้ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ นักวิจัยสามารถประชุมกลุ่มเล็กๆ ระหว่างสองถึงห้าคน กลุ่มดังกล่าวมักประกอบด้วยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีความรอบรู้ในเรื่องนั้น ๆ

7. การสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ (Online-focus Group) การสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ไม่ได้เป็นการสนทนากลุ่มที่แตกต่างจากแบบเดิม ๆ เพียงแต่มีการนำอินเทอร์เน็ตมาปรับใช้ในการสนทนาแบบเดิมเป็นการประยุกต์ใช้ในสภาพแวดล้อมที่มีการใช้การประชุมทางโทรศัพท์ (Conference Calling) การใช้ห้องสนทนา (Chat Rooms) และการสื่อสารแบบออนไลน์อื่น ๆ การสนทนากลุ่มแบบนี้จะมีความทันสมัย และมีชีวิตชีวาว่าการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้าได้ แต่อย่างไรก็ตามแนวทางนี้จะใช้ได้เฉพาะผู้ที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเท่านั้น และอาจมีปัญหาทางเทคนิคเกิดขึ้นได้ขณะสนทนา ได้แก่ ปัญหาการเชื่อมต่อของสัญญาณ

มอร์แกน (Morgan, 1998 : 33-35) ได้อธิบายถึงลักษณะของการสนทนากลุ่ม และกลุ่มที่ไม่ถูกจัดไว้ว่าเป็นการสนทนากลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะของการสนทนากลุ่มได้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

1. การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มที่มีการพบปะกัน เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ จะไม่ใช่การสนทนากลุ่ม เช่น กลุ่มครุฑนัดประชุมและมีสนทนากันเป็นกลุ่มเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

2. ในการสนทนากลุ่ม การอภิปรายในกลุ่มจะทำให้ได้ข้อมูล ดังนั้นกลุ่มประเภทอื่น ๆ มารวมกลุ่มกัน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งโดยไม่ใช้การอภิปรายจึงไม่ใช่การสนทนากลุ่ม เช่น Nominal Groups หรือ Delphi Groups เป็นต้น

3. การสนทนากลุ่มต้องเป็นการดำเนินการที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบที่จะเชิญผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ให้ข้อมูลที่เหมาะสม และเตรียมคำถามในการสนทนาเพื่อให้ได้คำตอบในการวิจัย โดยจะต้องมีผู้ดำเนินการที่รับผิดชอบในการดูแลให้กลุ่มได้สนทนาตรงประเด็นที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ประเภทของการสนทนากลุ่ม มีความหลากหลาย เป็นการสนทนากลุ่มที่มีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่มที่ไม่มีโครงสร้าง ขึ้นอยู่กับวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ต้องมีสมาชิกการสนทนากลุ่มในจำนวนที่เหมาะสม

3. จุดมุ่งหมายของการจัดสนทนากลุ่ม

มีนักวิชาการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ไว้ ดังนี้
 สุรเจต ไชยพันพงศ์ (2547 : 129) จุดมุ่งหมายหลักของการจัดสนทนากลุ่มในการวิจัย คือ การดึงทัศนคติความรู้สึก ความเชื่อ ประสบการณ์ ตลอดจนปฏิกิริยาของผู้ตอบออกมา ซึ่งวิธีการอื่นไม่สามารถทำได้ เช่น การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ตัวต่อตัว หรือการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ซึ่งทัศนคติ ความรู้สึก ความเชื่อเหล่านี้ในบางส่วนอาจเป็นอิสระจากกลุ่มหรือสิ่งที่สังคมคาดหวัง แต่จะเป็นสิ่งที่เกิดจากการรวมกลุ่มทางสังคมและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่อยู่ในขอบข่ายของการจัดสนทนากลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล (Individual Interview) ที่ต้องการเพียงทัศนคติ ความรู้สึก และความเชื่อของแต่ละบุคคลเท่านั้น การจัดสนทนากลุ่มเป็นการดึงมุมมองที่หลากหลายและกระบวนการทางความรู้สึกออกมาในสภาพแวดล้อมของกลุ่ม การสัมภาษณ์รายบุคคลเป็นวิธีการที่ง่ายกว่าสำหรับนักวิจัยในการควบคุมซึ่งการจัดสนทนากับกลุ่มจะต้องใช้การตัดสินใจที่เป็นของตนเอง และเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสังเกตการณ์ (Observation) แล้วการจัดสนทนากลุ่มจะต้องให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่มากกว่าในระยะเวลาอันสั้น วิธีการสังเกตการณ์ จะต้องขึ้นอยู่กับการรอที่จะต้องมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ขณะที่ในการจัดสนทนากลุ่มนั้น ผู้วิจัยเพียงปฏิบัติตามร่วมคำถามนำเท่านั้น

มอร์แกน (Morgan, 1997 : 62) การจัดสนทนากลุ่มไม่ใช่กระบวนการตามธรรมชาติ แต่เป็นกระบวนการที่มีแบบแผนการจัดสนทนากลุ่มมีประโยชน์อย่างยิ่ง เมื่อมีความแตกต่างระหว่างผู้ร่วมกลุ่มสนทนาและผู้เชี่ยวชาญ และมีภาษาที่ใช้ในแต่ละวันและวัฒนธรรมของกลุ่มเฉพาะเป็นสิ่งที่น่าสนใจ รวมทั้งเมื่อแต่ละบุคคลต้องการที่จะวินิจฉัยระดับของความคิดเห็นส่วนใหญ่ในหัวข้อที่น่าเสนอ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการจัดสนทนากลุ่ม เป็นการดึงมุมมองที่หลากหลาย และกระบวนการที่มีแบบแผนการจัดสนทนากลุ่มมีประโยชน์อย่างยิ่ง

4. องค์ประกอบของการจัดสนทนากลุ่ม

องค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวไว้ ดังนี้
 เบญจา ยอดดำเนิน แอตติกัจ และคณะ (2552 : 401-405) กล่าวถึงองค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Personnel) ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถพูด และฟังภาษาท้องถิ่นได้เข้าใจเป็นอย่างดี ในส่วนของผู้บันทึกการสนทนา (Note Taker) ต้องบันทึกอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเนื้อหาและบรรยากาศที่เกิดขึ้นทุกระยะเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์สามารถพูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้เช่นกัน คนสุดท้ายคือ ผู้ช่วย (Assistant) จะทำหน้าที่ช่วยเหลือทั่วไป เช่น เตรียมสถานที่ บันทึกเสียง เป็นต้น

2. แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Group Discussion Guide) แนวทางการสนทนากลุ่ม และการจัดลำดับหัวข้อในการสนทนา ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร ต่าง ๆ ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยนั้น ๆ ควรต้องจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าแต่ทั้งนี้จะต้องยืดหยุ่นในการปฏิบัติจากบรรยากาศการสนทนาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยอาจจะได้ประเด็นซึ่งไม่ได้คาดคิดเอาไว้ก่อนจากผู้เข้าร่วมสนทนา ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนาเป็นผู้ยกขึ้นมาเอง ซึ่งประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ดำเนินการสนทนาสามารถซักต่อได้เพราะอาจเป็นข้อค้นพบที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อนซึ่งจะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย

3. อุปกรณ์สนาม (Field Instruments) อุปกรณ์สนามที่ควรเตรียม เนื่องจากเป็น สิ่งจำเป็นสำหรับการจัดสนทนากลุ่มได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เทปเปล่า ถ่านวิทยุ สำหรับอัดเสียง ขณะที่มีการสนทนากลุ่มกำลังดำเนินอยู่ ทั้งนี้เพื่อจะนำมาถอดเทปในภายหลังเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สำหรับผู้วิจัย นอกจากนี้ควรมีอุปกรณ์ในการจดบันทึกเพื่อผู้วิจัยจะได้ทราบบรรยากาศของการสนทนากลุ่มจากการจดบันทึกของผู้บันทึกด้วย

4. แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Screening Form) แบบฟอร์ม สำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน (Homogeneous) อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น เพศ อายุ สถานภาพ สถานที่อยู่อาศัย จำนวน เป็น ต้น ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จะเป็นเกณฑ์สำคัญในการคัดเลือกตามลักษณะของงานวิจัย

5. สิ่งเสริมบรรยากาศ (Refreshment & Snack) สิ่งเสริมบรรยากาศได้แก่ เครื่องดื่ม ของขบเคี้ยว เป็นต้น สิ่งของดังกล่าวจะเป็นการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างผู้มีส่วนร่วมในการสนทนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6. ของสมนาคุณแก่ผู้ที่เข้าร่วมสนทนา (Remuneration) ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วม สนทนา เพื่อเป็นการตอบแทนผู้เข้าร่วมสนทนาแม้จะเป็นสิ่งที่เล็กน้อยแต่ในทางจิตวิทยาแล้ว เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการแสดงออกซึ่งน้ำใจของผู้วิจัย เป็นการแสดงความขอบคุณผู้เข้าร่วม สนทนาที่ได้สละเวลามาครั้งนี้

7. สถานที่และระยะเวลา (Location & Time) สถานที่จัดการสนทนา ควรเป็น บริเวณที่ใกล้เคียงกับสถานที่ทำการวิจัยนั้น ๆ อาจจะเป็นบ้าน ศาลา วัด ห้องประชุม เป็นต้น ที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก ห่างไกลจากความพลุกพล่านเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสนทนาได้มีสมาธิในเรื่อง ต่าง ๆ ที่กำลังสนทนากัน ส่วนระยะเวลาในการสนทนาโดยทั่วไปไม่ควรจะเกิน 2 ชั่วโมง ต่อ 1 กลุ่ม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดสนทนากลุ่ม ระหว่างผู้นำการสนทนาและผู้ร่วม สนทนาหรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูล ในหลายองค์ประกอบ เช่น บุคลากรที่เกี่ยวข้อง แนวทางในการสนทนากลุ่ม อุปกรณ์ที่จำเป็นในการสนทนากลุ่ม แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือก ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม บรรยากาศในการสนทนากลุ่มของสมนาคุณแก่ผู้ที่เข้าร่วมสนทนา สถานที่และระยะเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น

5. เทคนิคของการจัดสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่ม สามารถนำมาใช้ในช่วงเริ่มต้นหรือช่วงบุกเบิกของการวิจัย ระหว่างการวิจัยก็ได้ บางครั้งเพื่อประเมินหรือพัฒนากิจกรรมการดำเนินการต่าง ๆ ในการวิจัย หรือหลังจากการวิจัยได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์แล้ว การใช้วิธีการจัดสนทนากลุ่มนั้น เพื่อประเมินผลกระทบหรือก่อให้เกิดเส้นทางการวิจัยที่ไปได้ไกลกว่าที่มีอยู่เดิม วิธีนี้สามารถใช้ได้ทั้งในฐานะวิธีการจัดสนทนากลุ่มโดยตรงหรือในฐานะการเติมเต็มให้แก่วิธีการวิจัยอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อการสอบยืนยันข้อมูล (Triangulation) และการตรวจสอบความสมบูรณ์ (Validity Checking) ก็ได้

โดยทั่วไปการจัดสนทนากลุ่ม ช่วยให้ค้นพบหรือก่อให้เกิดสมมติฐานการวิจัยและพัฒนาคำถามหรือแนวคิดสำหรับแบบสอบถาม และร่างคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ อย่างไรก็ตาม วิธีการนี้ก็ยังมีข้อจำกัดในด้านความสามารถของการอ้างอิงไปสู่ประชากรทั้งหมด โดยหลักการ จำนวนสมาชิกที่ร่วมสนทนากลุ่มมีขนาดเล็ก ซึ่งเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถเป็นตัวแทนประชากรที่ดีได้

นอกจากนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2552 : 23-24) ได้กล่าวเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ทางการศึกษาที่ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มนิยมนำมาใช้วิจัยในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

1. ใช้เพื่อสำรวจศึกษาความคิดเห็นทัศนคติของผู้ปกครองผู้เรียนหรือชุมชนต่อแนวทางการจัดการศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนตลอดจนกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่จะจัดให้มีขึ้น
2. ใช้เพื่อประเมินผลโครงการทางการศึกษาและโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ได้ดำเนินไปแล้ว
3. ใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัยบางประเภท เช่น แบบสอบถาม รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการหาคำตอบเพิ่มเติมให้กับงานวิจัยทางการศึกษาบางเรื่อง เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนมากขึ้น
4. ใช้เพื่อเป็นการศึกษารายเฉพาะกรณี เพื่อที่จะขยายขอบเขตการวิจัยทางการศึกษาให้กว้างขวางขึ้น

อรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551 : 146) กล่าวว่า ระหว่างผู้นำการสนทนาและผู้ร่วมสนทนา หรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้ (Key Informants) โดยควรมีสมาชิกในวงสนทนา 7-8 คน เพื่อความพอเหมาะในการโต้แย้ง ซึ่งผู้นำการสนทนาต้องกำหนดประเด็นคำถามล่วงหน้าที่เป็นหลักในของทางการศึกษา และคำถามทุกข้อต้องประกอบด้วยตัวแปรที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน รวมทั้งคำถามแต่ละข้อต้องตั้งสมมุติฐานย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล

เพียร์สัน (Pearson , 2014 : 471) ได้กล่าวถึงการสนทนากลุ่มเป็นวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้การกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มขนาดเล็กอภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นตามประเด็นการสนทนาที่ผู้วิจัยเตรียมการไว้ก่อนการสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มประมาณ 6–12 คน ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ในประเด็นที่เฉพาะเจาะจงตามจุดมุ่งหมาย โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนาเพื่อชักจูงให้กลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและตรงประเด็น เปิดเผยโดยไม่มีผู้ชี้นำความคิดเห็นหรือการตัดสินใจใด ๆ และเป็นการวิจัยโดยมีปฏิสัมพันธ์กัน ของสมาชิกในกลุ่มและมีการตรวจสอบกันเองในกลุ่มด้วยซึ่งเป็นการสนทนาแบบ Two way Communication ความสำคัญของการสนทนากลุ่มในงานวิจัย การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูลที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยง่าย และสามารถใช้ได้กับประเด็น

เอสกาลาดา และ แสงจ์ (Escalada & Heng, 2014 : 5) การกำหนดและคัดเลือก ผู้เข้าร่วมสนทนาหรือผู้ให้ข้อมูลจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์หรือมีข้อมูลในประเด็นที่ผู้วิจัย ต้องการและยังต้องมีคุณสมบัติสำคัญ ๆ ที่คล้ายคลึงกัน เพื่อช่วยให้ผู้ร่วมสนทนา รู้สึกสะดวกใจ ในการสนทนา และกลุ่มสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น ขนาดของกลุ่มควรมีจำนวน 7–8 คน ซึ่งเป็นขนาดของกลุ่มที่สามารถอภิปรายตอบโต้กันดีที่สุดที่สุด เป็นขนาดของกลุ่มที่ช่วยทำให้ การสนทนามีลักษณะเปิดกว้างเหมาะสมในการจัดประเด็นซักถาม ซึ่งหากกลุ่มใหญ่เกินไปก็จะ ทำให้การควบคุมกลุ่มเป็นไปได้ยาก หรือกลุ่มเล็กเกินไปก็อาจมีบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความเห็น ของกลุ่มได้

สรุปได้ว่า เทคนิคของการสนทนากลุ่มกว้าง ๆ เป็นการสนทนากลุ่มที่มีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่มที่ไม่มีโครงสร้าง ขึ้นอยู่กับวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ต้องมีสมาชิก การสนทนากลุ่มในจำนวนที่เหมาะสม โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอย จุดประเด็นในการสนทนาเพื่อชักจูงให้กลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและตรงประเด็น เปิดเผยโดยไม่มีผู้ชี้นำความคิดเห็นหรือการตัดสินใจใด ๆ และเป็นการวิจัยโดยมีปฏิสัมพันธ์กัน ของสมาชิกในกลุ่มและมีการตรวจสอบกันเองในกลุ่มด้วย

6. ขั้นตอนของการจัดสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่มมีขั้นตอนที่นักวิชาการหลายคนได้ระบุไว้ ดังนี้
ไพศาล วรคำ (2556 : 34) ได้สรุปขั้นตอนการสนทนากลุ่มไว้ดังนี้

1. กำหนดปัญหาหรือหัวข้อ รวมทั้งคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ เหมาะสม
2. กำหนดกรอบการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดทีมงาน ประกอบด้วย ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้จดบันทึก (Notetaker) และผู้ช่วยทั่วไป (Assistant)
4. สร้างหรือทดสอบแนวคำถาม
5. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม
6. จัดการสนทนากลุ่ม
7. สรุปและรายงานผลการสนทนากลุ่ม

มัลลิกา ผ่องแผ้ว (2558 : 16) ได้สรุปขั้นตอนการสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล
3. ตัดสินใจว่าจะทำกี่กลุ่ม
4. วางแผนเรื่อง ระยะเวลาและตารางเวลา
5. ออกแบบแนวคำถาม ควรเรียงคำถามจากคำถามที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ไปง่ายต่อการเข้าใจและสร้างบรรยากาศให้คุ้นเคยระหว่างนักวิจัยกับผู้เข้าร่วมสนทนา จึงวกเข้าสู่คำถามหลัก
6. ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น
7. ทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มและผู้จัดบันทึก
8. การจัดการเพื่อเตรียมการทำสนทนากลุ่ม เป็นการเตรียมสถานที่ กำหนด วัน เวลา และจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น

9. จัดสนทนากลุ่ม

นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวานิช (2558 : 144-145) ยังได้กล่าวถึงขั้นตอนในการใช้เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนิยามปัญหาและกำหนดประเด็นคำถามในการศึกษา การกำหนด เรื่องที่จะทำการศึกษาอาจเกิดมาจากแนวคิด ทฤษฎี หรือเรื่องที่สนใจ โดยนำประเด็นปัญหา ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ในการศึกษามากำหนดเป็นตัวแปร แล้วสร้างเป็นแนวคำถามย่อย ๆ ที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและเป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด

ขั้นที่ 2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ขนาดของกลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนานั้นควรมีพอเหมาะ หากน้อยเกินไปจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมสนทนา มีน้อย และหากผู้เข้าร่วมสนทนามีมากเกินไป โอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงก็จะมีน้อย การเลือกตัวอย่างที่เข้าร่วมกระบวนการควรคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เข้าร่วมสนทนาให้มีลักษณะใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 3 การกำหนดผู้เข้าดำเนินการสนทนา (Moderator) ซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำและกำกับการสนทนาให้ดำเนินไปตามหัวข้อการวิจัยและตามแนวทางการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกันความเป็นจริงและครอบคลุมภายในเวลาที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทางคู่มือการสนทนาและทดลองใช้ โดยการศึกษาจุดมุ่งหมายและตัวแปรที่ต้องการศึกษา มีการจัดลำดับความคิดและแนวทางการสนทนาไว้ล่วงหน้าเป็นขั้นตอน ช่วยให้ผู้ดำเนินการสามารถดำเนินการสนทนาในขอบเขตที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม พยายามใช้ทรัพยากรของหน่วยงานหรือองค์กรที่สนับสนุนให้มีการจัดสนทนากลุ่มเป็นแหล่งคัดเลือก อาจใช้วิธีการสุ่มเพื่อ คัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนา โดยคำนึงถึงต้นทุนและคุณภาพของผู้เข้าร่วมสนทนา ต้องระวังไม่ให้เกิดอคติในการเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา

ขั้นที่ 6 การดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาสร้างบรรยากาศให้ผู้เข้าร่วมสนทนามีความคุ้นเคย มีการแนะนำตัวการเสนอจุดประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม การขออนุญาตบันทึกข้อมูลโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง การดำเนินการสนทนาให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการให้เกิดการอภิปรายครบถ้วน ควบคุมการสนทนาให้อยู่ในประเด็น เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยไม่ชี้นำคำตอบที่ต้องการให้เกิด

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ข้อมูลในเครื่องบันทึกเสียงจะถูกถอดออกมาเป็นสนทนาเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยใช้วิธีการที่หลากหลายแต่ส่วนใหญ่มักใช้การทำเครื่องหมายในข้อความสำคัญแล้วมีการจัดหมวดหมู่ ปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 8 การจัดทำรายงานผลสนทนา การเขียนรายงานผลการจัดกลุ่มสนทนาก็เหมือนกับการจัดทำรายงานการวิจัยทั่วไป ศึกษาประเด็นนำเสนอข้อมูลที่เป็นคำตอบในประเด็นวิจัย แล้วเขียนเป็นข้อค้นพบ

เบญจา ยอดดำเนิน แอดติคัจ และคณะ (2552 : 405-408) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. เลือกบุคคลที่จะเข้าร่วมสนทนากลุ่มด้วยแบบฟอร์มที่เตรียมไว้ ตามขนาดของกลุ่มที่ต้องการ โดยทั่ว ๆ ไป ประมาณ 6-12 คน เพราะหัวข้อบางหัวข้อที่ยากหรือไม่น่าสนใจสำหรับผู้เข้าสนทนากลุ่ม จะทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถจุดประเด็นที่เร้าให้เกิดการสนทนาได้อย่างเต็มที่ และปฏิกริยาโต้ตอบกันในระหว่างผู้สนทนาเองก็จะแสดงออกไม่เต็มที่ ถ้าหากเกิน 12 คนแล้ว ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกคนก็จะไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองและเป็นการยุ่งยากสำหรับผู้ดำเนินการสนทนาในการที่จะชักนำให้กลุ่มนั้นหันเหเข้าสู่ประเด็นที่ต้องการ

2. เมื่อได้บุคคลที่เข้าข่ายแล้วคณะผู้วิจัย (ผู้ดำเนินการวิจัย ผู้จัดบันทึก ผู้ช่วย) จะเป็นผู้นำผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนามาพร้อมกัน ณ สถานที่ที่จัดเตรียมไว้ให้มีการสนทนากลุ่ม

3. ผู้ดำเนินการสนทนาแนะนำคณะผู้วิจัยอีกครั้งและบอกจุดมุ่งหมายในการสนทนาด้วยพร้อมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นกันเอง โดยเชิญให้รับประทานของขบเคี้ยวและเครื่องดื่มและขอความยินยอมจากผู้เข้าร่วมสนทนาในการขอทำการบันทึกเสียงการสนทนาและควรชี้แจงให้ทราบจุดมุ่งหมายในการบันทึกเสียงและการจดบันทึกและเปิดโอกาสให้ซักถามคณะผู้วิจัยก่อนเพื่อสร้างความไว้วางใจ

4. เริ่มการสนทนาโดยยึดแนวทางการสนทนาที่มีอยู่เป็นหลัก แต่ดูความเหมาะสมสามารถยืดหยุ่นได้แล้วแต่สถานการณ์กลุ่มพาไป อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงความครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการผู้ดำเนินการสนทนาควรพิจารณาระยะเวลาที่จะใช้ในแต่ละประเด็นเอาไว้ด้วย เพื่อไม่ให้เสียเวลามากเกินไปกับบางหัวข้อ แต่ทั้งนี้ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องไม่ทำให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา มีความรู้สึกถูกรัดตบหน เมื่อแน่ใจว่าได้เนื้อหาตามที่ต้องการในแนวทางการสนทนาแล้วจบการสนทนาด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาซักถามข้อข้องใจเพื่อเป็นการตอบข้อสงสัยในเรื่องที่สนทนาทั้งหมด

5. แจกของสนทนาคุณเพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณต่อผู้เข้าร่วมสนทนาสิ่งที่พึงป้องกันในการจัดสนทนา

เอสกาลาดา และ แสงจ (Escalada & Heng, 2014 : 5) กล่าวถึง การดำเนินการสนทนากลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการดำเนินการดังนี้

1) ผู้ดำเนินการต้องเริ่มต้น ในการสร้างสัมพันธภาพทั้งระหว่างผู้ดำเนินการกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ใกล้ชิด เป็นกันเอง โดยขอให้สมาชิกได้แนะนำตนเองซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนารู้จักกันเอง และผู้ดำเนินการจะได้มีข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมสนทนาเพิ่มเติม

2) ผู้ดำเนินการอธิบายวัตถุประสงค์และขอบข่ายของการสนทนากลุ่ม ตลอดจนกระบวนการและวิธีที่จะดำเนินการสนทนากลุ่ม การรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล สิทธิของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม และสอบถามความสมัครใจในการร่วมสนทนา

3) การร่วมกันกำหนดและปฏิบัติตามกติกาในการสนทนา เช่น การพูดทีละคน การแสดงความคิดเห็นได้ แม้จะมีความเห็นที่แตกต่างจากคนอื่น ๆ เป็นต้น

4) การขออนุญาตบันทึกเทประหว่างการสนทนากลุ่มจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

5) การเริ่มต้นการสนทนาด้วยคำถามนำ ซึ่งอาจเรียกว่า เป็นคำถามย่อยก่อนเข้าสู่การสนทนา (Small Talk) เป็นประเด็นการสนทนาในเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่จะนำผู้เข้าร่วมสนทนาเข้าสู่เรื่องราวที่จะสนทนา ควรเป็นคำถามที่ไม่ทำให้ผู้เข้าร่วมสนทนา รู้สึกอึดอัด เป็นการสร้างความคุ้นเคย แต่ควรเป็นประเด็นซึ่งสามารถจะเชื่อมโยงไปสู่ประเด็นหลักได้

6) เมื่อเข้าสู่ประเด็นหลัก ผู้ดำเนินการจะขอให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มอภิปรายอย่างอิสระเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา โดยผู้ดำเนินการใช้คำถามที่เตรียมไว้ทั้งคำถามหลักคำถามรองและคำถามตะล่อมกล่อมเกลา ซึ่งอาจใช้คำพูดการถามเพื่อแสดงความอยากรู้ในเรื่องที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มนำเสนอ ทั้งนี้ผู้ดำเนินการอาจใช้กลยุทธ์การเอื้ออำนาจกลุ่มที่หลากหลาย เช่น การกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้พูดคุยกันเอง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นการพูดกับผู้ดำเนินการกลุ่มเท่านั้น การให้กำลังใจบุคคลที่เขินอายหรือไม่กล้าพูด และพยายามลดบทบาทของผู้ที่ครอบงำกลุ่มโดยการใช้ทั้งคำพูดและภาษาท่าทาง โดยอาจดำเนินการดังนี้ เปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ พูดหรือเข้าไปแทรกแซงอย่างสุภาพ หรือหาโอกาสที่จะหยุดและให้คำแนะนำว่า ประเด็นดังกล่าวจะคุยกันในรายละเอียดในช่วงหน้า รวมทั้งการแสดงความสนใจในสิ่งที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มพูดเพื่อเป็นการสนับสนุนพฤติกรรมและให้การเสริมแรงสมาชิกคนอื่น ๆ ในกรณีการใช้คำถามแบบเจาะลึกควรทำโดยไม่เป็นการชี้แนะผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เป็นต้น

7) บางครั้งอาจเกิดความขัดแย้ง ผู้ดำเนินการต้องมีวิธีการและสามารถจัดการกับความขัดแย้งในกลุ่ม ควบคุมหรือตัดประเด็นที่คาดว่าจะนำไปสู่ความขัดแย้งและให้โอกาสแก่สมาชิกที่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น โดยต้องแสดงความเป็นกลางในประเด็นที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเห็นแตกต่างกัน หรือมีความขัดแย้งกัน

8) ผู้ดำเนินการไม่แสดงตัวว่าเป็นผู้รู้ดีในประเด็นที่สนทนา และไม่เข้าไปแก้ไขความรู้ความเข้าใจของสมาชิก หากสมาชิกขอให้แสดงความคิดเห็น ควรหลีกเลี่ยงการเสนอความเห็นอย่างสุภาพ

9) ผู้ดำเนินการควรใช้การตั้งประเด็นเพื่อให้เกิดการโต้เถียง อภิปรายเพื่อให้เกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ประเด็นคำถามที่ใช้อาจมีการปรับประเด็น หรือการจัดลำดับของหัวข้อใหม่ได้

สรุปขั้นตอนของการสนทนากลุ่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

- 1) กำหนดและนิยามปัญหาในการวิจัยและกำหนดประเด็นคำถามในการศึกษา
- 2) กำหนดกรอบในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
- 3) คัดเลือกผู้ร่วมสนทนากลุ่ม
- 4) สร้างและทดลองใช้แนวทางการสนทนากลุ่ม
- 5) คัดเลือกผู้ร่วมสนทนากลุ่ม
- 6) ดำเนินการสนทนากลุ่ม และ
- 7) การวิเคราะห์และจัดทำรายงานผลสนทนา

สรุปได้ว่า การจัดสนทนากลุ่มเป็นวิธีหนึ่งของการวิจัยเชิงคุณภาพ การได้มาของข้อมูลโดยวิธีนี้นับว่า มีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือและสะดวกในการดำเนินการ การจัดสนทนากลุ่มจะได้ผลมากน้อยแค่ไหนนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ผู้วิจัยและผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีทักษะไหวพริบ ตลอดจนความคล่องตัวในการดำเนินการสนทนากลุ่มที่ดี ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้สมาชิก จำนวน 7 คน เพราะสมาชิกสามารถอภิปรายได้อย่างทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของนักวิชาการหลายคน ประกอบด้วยหัวข้อรอง 2 หัวข้อ คือ 1) วิจัยในประเทศ และ 2) วิจัยต่างประเทศ แต่ละหัวข้อรอง มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 หัวข้อย่อย คือ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 2) การพัฒนา ค่านิยม แต่ละหัวข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีนักวิจัยหลายคนได้ศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79–91) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายประถมศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ ผลการศึกษาสภาพปัญหา การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามกรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ด้าน คือ 1) ด้านการค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหา 2) ด้านการวางแผนการดำเนินงานและแก้ปัญหา 3) ด้านการปฏิบัติงานตามแผนวิธีการที่ได้ตัดสินใจร่วมกัน และ 4) ด้านการติดตามและ ประเมินผล พบว่า มีสภาพปัญหาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้อเสนอแนะ ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาให้มีการประชุมชี้แจงให้กับ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาของสถานศึกษา และร่วมกันระดมความคิดหาวิธีการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น พิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่สำคัญ มีการใช้จ่ายงบประมาณที่เอื้อต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ด้านการวางแผน การดำเนินงาน และแก้ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ควรจัดให้มีการจัดทำเอกสารการแก้ปัญหาในแต่ละด้าน เพื่อเป็นกรอบแนวทางเดียวกัน ควรมีความจริงใจและร่วมมือกันอย่างจริงจังและควรมี ผู้ประสานงานให้แต่ละฝ่ายงานเพื่อสะดวกในการวางแผนการดำเนินงานควรมีการประชุม วางแผนอนาคตร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามแผน วิธีการที่ได้ตัดสินใจ ร่วมกัน ร่วมกันแก้ไขปัญหาจากการค้นพบปัญหาต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักและให้ ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานตามแผนเลือกแนวทางในการปฏิบัติที่ไปในทิศทางเดียวกัน ด้านการติดตามและประเมินผล ให้มีการพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามผล

การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพ ส่วนผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนวชิรวิทย์ฝ่ายประถมศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ ในด้านความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

นิติพงษ์ แก้วกล้า (2556 : 105–111) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสถานศึกษาประถมศึกษา กลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ 2) ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และรับผิดชอบการดำเนินการ 3) ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านความไว้วางใจ 4) ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน 5) ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและความสามารถดูแลตนเองได้ และ 6) ด้านความไว้วางใจตามลำดับ 2. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรกระจายอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการแสดงออกการตัดสินใจ การให้โอกาสในการจัดการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารควรมีบทบาทในการพัฒนาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 3) ควรมีการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมในการเสนอแนวความคิดเห็น กำหนดทิศทางการศึกษาและมีการวางแผนงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ 4) ควรมีการกระจายการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป 5) ควรมีความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นของสมาชิกในองค์กรการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรด้วยความเต็มใจให้มีการสร้างความสามัคคีขององค์กร และ 6) ควรมีการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ครูผู้สอนมีการสื่อสารด้านเทคโนโลยี

พจนารถ วาดกลิน (2556 : 85–90) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ สถานศึกษาในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และ 2) การดำเนินงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งโดยทางรวมและรายด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

โสมย์สิริ มูลทองทิพย์ (2556 : 65) ได้ทำการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษามัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแก้ว ซึ่งผลการวิจัยพบว่าระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมบุคลากรที่มีความผูกพันอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในทุกด้านมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์กร ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร และความเชื่อมั่น และการยอมรับเป้าหมายขององค์กร

ธัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67) ได้ทำการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในกลุ่มลำเหย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิต จากมากไปน้อยดังนี้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และการไว้วางใจตามลำดับ 2) แนวทางในการการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วมในการติดตามและจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันในองค์กร และการให้บริการบุคลากรควรมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

นิตยา แก้วแสนชัย (2557 : 115-229) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 : พุทธศรีศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สถานศึกษาทั้งสองขนาดมีการบริหารแบบชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามโครงสร้างงาน 4 กลุ่มงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยชุมชนมีส่วนร่วมตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ ในสถานศึกษาขนาดเล็กสูงมาก ในงานวิชาการ ซึ่งมีความเหมือนกับสถานศึกษาขนาดกลาง โดยผลการศึกษา พบว่าสถานศึกษาให้อำนาจตัดสินใจของชุมชนในการมีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่การประชุมวางแผนงาน การดำเนินงานวิชาการ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้าร่วมประชุม วิเคราะห์สภาพปัญหาและ ความต้องการในการจัดการศึกษากับบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อที่จะนำไปสู่ข้อสรุปในการกำหนด นโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ชุมชนมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการในงานบริหารทั่วไปสูง รองลงมาคืองานบริหาร งบประมาณ เนื่องจากสถานศึกษามีข้อจำกัดด้านทรัพยากรทั้งเงินและคนต้องอาศัยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนสถานศึกษาขนาดกลาง พบว่า

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจะเน้นไปที่งานบริหารงบประมาณและงานบริหารทั่วไป แต่จะไม่เด่นชัดเหมือนสถานศึกษาขนาดเล็ก เนื่องจากความพร้อมทางด้านบุคลากร ของสถานศึกษาขนาดกลางซึ่งมีบุคลากรจำนวนมากกว่า ชุมชนจึงมีบทบาทเด่นชัดในด้านการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมด้านรักษาผลประโยชน์ พบว่า สถานศึกษาทั้งสองขนาด ชุมชนมีส่วนร่วมด้านการรักษาผลประโยชน์ในงานทั้ง 4 กลุ่มงาน โดยร่วมเป็นเจ้าของและรับผลประโยชน์อันเกิดจากการดำเนินงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ และรักษามาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล พบว่า สถานศึกษาทั้งสองขนาด มีความสอดคล้องกันโดยชุมชนมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล มากที่สุดในงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานสำคัญและเป็นผลสะท้อนการจัดการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา

นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122-143) ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษามาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ระดับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4. การประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า 1) ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเท่าที่ควร ผู้บริหารขาดการปฏิสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้รับอิสระและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องงานและผู้บริหารไม่ไว้วางใจผู้ปฏิบัติงาน 2) ปัญหาประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ปฏิบัติงานได้ ผู้บริหารไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนทุกฝ่ายเข้าใจไม่ตรงกันและผู้บริหารไม่เข้าใจวัฒนธรรมและสภาพของสถานศึกษา 3) ข้อเสนอแนะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารควรเอาใจใส่และให้ความเป็นกันเองต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรให้อำนาจและอิสระในการทำงานแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารควรให้ความยุติธรรม 4) ข้อเสนอแนะประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษามาตรฐานสากล พบว่า ผู้บริหารควรวางแผนก่อนการทำงานและปรับแนวคิดวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรมีการวางแผนร่วมกันและผู้บริหารควรให้การสนับสนุนให้บุคลากรเข้าใจและทำวิจัยเพิ่มขึ้น ผู้บริหารควรให้ความยุติธรรม และผู้บริหารควรสนับสนุนโครงการและงบประมาณทุกโครงการ

ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์ (2557 : 101) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดสระแก้ว ซึ่งผลสรุปของการวิจัย ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย ในจังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการ พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานมีระดับการปฏิบัติสูงสุด และที่มีระดับต่ำที่สุด คือ ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132-142) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) การพัฒนาแนวทางการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้เป็นกระบวนการพัฒนา ตามหลักการบริหารแบบ PDCA อันเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร แบบมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจร่วมกัน ขั้นที่ 2 การเลือก ปัญหาวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางพัฒนา ขั้นที่ 3 นำไปปฏิบัติ ขั้นที่ 4 ติดตามประเมิน กระบวนการ ขั้นที่ 5 ปรับปรุงและพัฒนา

ประชา แก้วสวัสดิ์ (2558 : 67-79) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครู พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมมีความสัมพันธ์ ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วัชร มะรังศรี (2558 : 90-102) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการบริหารงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ครู ได้มีส่วนร่วมดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ คือ การให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อในการเรียนรู้ในแต่ละวิชาและรายหน่วย ด้านการบริหารงบประมาณ คือ ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อความชัดเจนตรวจสอบได้ ด้านการบริหารงานบุคคล คือ ควรให้ครูได้ มีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบ ด้านการบริหารทั่วไป คือ ควรดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านงบประมาณและดำเนินการต่าง ๆ

โสภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86-96) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านความผูกพันและความรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ

ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ ด้านความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบ และสามารถดูแลตนเองได้ และด้านความไว้วางใจกัน ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ทศพล อีชะพร (2559 : 145–151) การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารเครือข่ายโดยภาพรวมมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพในระดับมาก และผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า โดยภาพรวมกลุ่มผู้ทดลองใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153–157) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และรองลงมา คือ ด้านการนิเทศภายในส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ตั้ง และผลการทดสอบระดับชาติ พบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางการแก้ไขจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ผู้บริหารไม่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เท่าที่ควร ขาดความร่วมมือกันของครูในแต่ละรายวิชาในการบูรณาการ แนวทางการแก้ไขปัญหาก็เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้จัดให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้างความเข้าใจกับตัวหลักสูตรให้ไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายการบูรณาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และรับฟังความคิดเห็นจากครูผู้สอน

อัญชลี อุดรกิจ และคณะ (2559 : 132) ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสถานศึกษามีการปฏิบัติมากกว่าทุกด้าน ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนางานในสถานศึกษา ครูผู้ช่วยต้องจัด

กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรให้ความสำคัญกับการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อการใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูผู้ช่วยจะต้องพัฒนาการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน การพัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ การปลูกฝังวินัย ประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน การสร้างค่านิยมที่ดีงาม และความภูมิใจในความเป็นคนไทยของผู้เรียน การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาวิชาการ ครูผู้ช่วยควรมีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้และสร้างเครือข่ายทางวิชาการ 4) ด้านการพัฒนาสถานศึกษา ครูผู้ช่วยควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไปจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และค่านิยมร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา 5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ครูผู้ช่วยควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน มีการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้บริการชุมชนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อมูลคำแนะนำแก่ชุมชนเกี่ยวกับการใช้สถานที่ของสถานศึกษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สถานศึกษากับชุมชนจัดร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ

นุชา สระสม (2560 : 153-159) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด สถานศึกษา” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 5 ลักษณะ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยยึดหลักความอาวุโส 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโดยให้เกียรติผู้ที่มีบารมีหรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินการตามความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา 4) การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ร่วมกัน 5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตร โดยมีผลความสำเร็จของการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด สถานศึกษา” ของสถานศึกษา วัด สังกัดกรุงเทพมหานคร คือ 1) การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด สถานศึกษา” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาจัดการศึกษาได้มาตรฐานผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังนี้ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบ บ้าน วัด สถานศึกษา” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ เป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเชิงบูรณาการ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการการศึกษาในงาน 6 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการผู้เรียน งานบริหารงานบุคคล งานงบประมาณ งานระดมทรัพยากรและงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีระดับการมีส่วนร่วมทั้งสภาพจริงและความคาดหวังสูงสุด สำหรับการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมตามสภาพจริงมากที่สุด คือ ร่วมดำเนินการและระดับการมีส่วนร่วมตามความคาดหวังคือ ร่วมวางแผนส่วนการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลทั้งสภาพจริงและความคาดหวังมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด 2) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเชิงบูรณาการที่เหมาะสมจะต้องอยู่บนพื้นฐานการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมการเรียนรู้ตลอดชีวิตการบูรณาการ และการการศึกษาเชิงพื้นที่โดยใช้วิธีการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา

2. การพัฒนาค่านิยม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยม มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166–171) พบว่า 1) การปฏิบัติตนด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของผู้เรียนโรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านความมีน้ำใจ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความสะอาด ด้านความสุภาพ ด้านความขยัน และ ด้านความประหยัด 2) แนวทางการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของผู้เรียนโรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีการหาแนวทาง 3 ด้าน คือ ด้านความประหยัด ด้านความขยัน และด้านความสุภาพ สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอนแบบโครงงาน มีการอบรมคุณธรรม ฝึกมารยาทไทย และต้องสร้างความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับการพัฒนาทางวิชาการอย่างสมดุลการมีส่วนร่วม สอดส่องดูแลความประพฤติ และระแวดระวังปัจจัยเสี่ยง รวมถึงการสร้างความร่วมมือ ประเมินผล เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา นอกจากความร่วมมือของผู้ปกครองกับครูในการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียนแล้ว ชุมชนก็ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา และ 3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมชี้แจงกับผู้ปกครองและชุมชน ให้ทราบถึงแนวทาง

เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการให้มีการดำเนินการพัฒนาอย่างจริงจัง เกิดเป็นรูปธรรมพัฒนาผู้เรียนให้ดีขึ้น และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิคิต้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2557 : 17) เปิดเผยผลการวิจัยสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จากผลการวิจัยสำรวจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.68 ระบุว่า เป็นเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริต คอร์รัปชัน ร้อยละ 14.95 ระบุว่า เป็นเรื่องของการเสียสละแบ่งปัน ขาดความมีน้ำใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ร้อยละ 12.47 ระบุว่า เป็นเรื่องของการขาดความสามัคคีปรองดองรักใคร่กลมเกลียว เกิดความขัดแย้งในสังคม ร้อยละ 7.99 ระบุว่า เป็นเรื่องของการขาดจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและการประพฤติผิดศีลธรรมอันดีงาม ร้อยละ 4.48 ระบุว่า เป็นเรื่องของการไม่รักษากฎหมายขาดความมีระเบียบวินัย ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 1.20 ระบุว่า เป็นเรื่องของการไม่ละอาย ไม่เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา ร้อยละ 7.75 ระบุว่าอื่น ๆ เช่น การขาดสติ การไม่รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมไทย การไม่รู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน ขาดความอดทน อดกลั้น ความไม่เท่าเทียมกัน ความไม่ยุติธรรมใช้อำนาจในทางที่ผิดปัญหาสังคมค่านิยมที่ผิด ๆ ในเรื่องวัตถุนิยม เป็นต้น และร้อยละ 0.48 ไม่ระบุ ไม่แน่ใจ เมื่อถามถึงการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช. พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.12 ระบุว่าไม่ทราบถึงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช. ขณะที่ร้อยละ 47.88 ระบุว่า ทราบ เมื่อถามถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนท่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในสถานศึกษาว่าจะช่วยปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวแก่เด็กได้ ในระดับใด พบว่า ร้อยละ 18.63 ระบุว่า จะสามารถช่วยปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวให้แก่เด็กได้มากที่สุด ร้อยละ 53.72 ระบุว่า ช่วยได้มาก ร้อยละ 0.16 ระบุว่าช่วยได้ปานกลาง ร้อยละ 21.42 ระบุว่า ช่วยได้น้อย ร้อยละ 2.88 ระบุว่าช่วยได้น้อยที่สุด ร้อยละ 3.12 ระบุว่าไม่สามารถช่วยได้เลย และร้อยละ 0.08 ไม่ระบุไม่แน่ใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17-18) ได้วิจัยสำรวจความคิดเห็นจากค่านิยม 12 ประการ ที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มอบให้แก่ทุกหน่วยงานนำไปดำเนินการเพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง อีกทั้งมีการจัดทำเป็นอาชยานให้เด็กผู้เรียนท่อง เพื่อเป็นการตอกย้ำและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต เพื่อเป็นการสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศจำนวน 1,532 คน ระหว่างวันที่ 22-27 กันยายน พ.ศ. 2557 สรุปผลได้ มีรายละเอียดดังนี้ (1) “ค่านิยม” ของ คสช. ที่ประชาชนให้ความสำคัญ อันดับ 1 ได้แก่ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 96.13% อันดับ 2 กตัญญู

ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 90.80% อันดับ 3 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทนมีอุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 87.28% อันดับ 4 คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง 82.30% อันดับ 5 มีศีลธรรมรักษาความสัตย์หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน 80.12% อันดับ 6 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม 79.88% อันดับ 7 มีสติรู้ตัว รู้คิดรู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัว 78.40% อันดับ 8 มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 75.79% อันดับ 9 เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 75.14% อันดับ 10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสฯ 72.55% อันดับ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลสฯ 71.29% อันดับ 12 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 70.68% (2) ประชาชนเห็นด้วยกับ “ค่านิยม 12 ประการ” ของ คสช. ในระดับใด อันดับ 1 เห็นด้วยมาก 64.44% เพราะเป็นเรื่องสำคัญเป็น ค่านิยมที่คนไทยทุกคนควรมีหากทำได้จริงประเทศชาติจะสงบและนำอยู่มากขึ้น ฯลฯ อันดับ 2 ค่อนข้างเห็นด้วย 31.34% เพราะบ้านเมืองประสบปัญหาวิกฤติมานานควรเร่งฟื้นฟู เยียวยาโดยเฉพาะเรื่องจิตสำนึกของคนไทย อันดับ 3 ไม่ค่อยเห็นด้วย 2.46% เพราะเป็นไปได้ยาก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแนวคิดของคนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ฯลฯ อันดับ 4 ไม่เห็นด้วย 1.76% เพราะควรเร่งแก้ปัญหาอย่างอื่นก่อน หากกฎหมายเข้มงวดเศรษฐกิจดี คุณภาพชีวิตคนก็จะดีขึ้น และ (3) การจะปลูกฝัง “ค่านิยมไทยทั้ง 12 ประการ” ให้ได้ผล ในทางปฏิบัติประชาชน คิดว่าควรทำอย่างไร อันดับ 1 ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์แทรกเนื้อหา ในบทเรียนทุกระดับชั้น 36.41% อันดับ 2 ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี โดยเฉพาะ นายกรัฐมนตรี นักการเมือง ข้าราชการ 27.64% อันดับ 3 ภาครัฐต้องส่งเสริมสนับสนุน อย่างจริงจัง จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ 21.66% และอันดับ 4 ต้องเริ่มที่ตัวเอง มีจิตสำนึกตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองที่ดี 14.29%

กมล โปธิเย็น (2558 : 149-154) ศึกษาการจัดการเรียนรู้เพื่อนำความสุขสู่ผู้เรียน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนไม่มีความสุขในการเรียน ได้แก่ ปัจจัยจากตัวผู้เรียน ปัจจัยจาก ครูผู้สอน และปัจจัยจากสภาพแวดล้อม ความสุขของผู้เรียนจะประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความสนใจ ใฝ่เรียนรู้ ความพึงพอใจในการเรียน และการเห็นคุณค่าในตนเอง นอกจากนี้ แนวทางสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ คือ บทบาทของครูในการสร้างปฏิสัมพันธ์ กับผู้เรียนหาวิธีการใช้แนวคิด หลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยามาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แนวคิด ทฤษฎีทางจิตวิทยา มาประยุกต์ ในการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึง ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน แนวคิด ทฤษฎีทาง จิตวิทยาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้แก่ ขอบเขตแห่งการเรียนรู้ การช่วยเสริมสร้าง ศักยภาพแห่งการเรียนรู้ การสอน ความคิดรวบยอด การเสริมแรงทางลบ การใช้เบี่ยงอรรถกร

การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ การวิเคราะห์งานและการถ่ายโยงการเรียนรู้

วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157–167) การวิจัยกลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ กลยุทธ์ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ 10 กลยุทธ์ย่อย 41 โครงการ มีรายละเอียดดังนี้ 1) กลยุทธ์ที่ 1 วรรณคดีสร้างความตระหนักรับรู้คุณค่าของค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ แก่ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ย่อย 15 โครงการ 2) กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมอย่างยั่งยืน ในการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย 10 โครงการ 3) กลยุทธ์ที่ 3 บูรณาการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การเรียนรู้ในห้องเรียน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย 12 โครงการ และ 4) กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มศักยภาพในการกำกับติดตาม และการวัดผลประเมินผล การดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ย่อย 4 โครงการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า กลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีความเหมาะสม การประเมินการพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ศุภรัตน์ ภูพานี (2558 : 143–146) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ผลการศึกษาการวิจัย พบว่า 1) การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ของผู้เรียนสถานศึกษาในอำเภอโคกศรีสุพรรณ จำแนกตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย 2) การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ของผู้เรียนสถานศึกษาในอำเภอโคกศรีสุพรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูมีความคิดเห็นในการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ของผู้เรียนสถานศึกษาในอำเภอโคกศรีสุพรรณ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนด้านกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ด้านรักษาวินัยธรรมประเพณีไทยอันงดงาม ด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ด้านเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย ด้านมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ด้านปฏิบัติตามพระราชดำรัส ด้านรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจและด้านค่านึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

3) การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ของผู้เรียนสถานศึกษาในอำเภอโคกศรีสุพรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน ด้านกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ด้านใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียน ด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม ด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ด้านเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย ด้านมีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ด้านปฏิบัติตามพระราชดำรัส ด้านรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านมีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ และด้านค่านึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

อุไร จักษ์ตรีมงคล (2558 : 117-121) ได้ทำการพัฒนามาตรประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับผู้เรียนอายุระหว่าง 12-14 ปี ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกด้วยการวิเคราะห์สถิติเปรียบเทียบค่าที (T-test) ข้อคำถามที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 157 ข้อ วิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายในโดยใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนประจำข้อกับคะแนนรวมของแต่ละคุณลักษณะ (Item-total Correlation) พบว่า ข้อคำถาม จำนวน 157 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละคุณลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 153 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (153 ข้อ) มีค่าเท่ากับ 0.964 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ค่าไค-สแควร์ (X^2) มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่สอดคล้องกับโมเดลโครงสร้าง แต่เมื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้องอื่น ๆ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 297-735 สามารถแปลงเป็นคะแนนที่ปกติเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างบุคคลได้โดยมีค่าคะแนนที่ตั้งแต่ T17-T83

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สรุปได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสำคัญในการบริหารองค์กรเป็นอย่างมาก เพราะผู้บริหารระดับสูงเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร มีอิสระในการทำงาน ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งลักษณะดังกล่าว ย่อมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกร่วมกันและร่วมกัน รับผิดชอบต่อสิ่งที่ร่วมกันตัดสินใจ ดำเนินงานให้องค์การประสบผลสำเร็จต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลแก่สถานศึกษามากยิ่งขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากนักวิชาการหลายคน ประกอบด้วย 2 หัวข้อย่อย คือ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 2) การพัฒนาค่านิยม แต่ละหัวข้อมีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

เลวิส (Lewis, 2013 : 189–195) ศึกษาผลการวิจัยการเปลี่ยนคณะกรรมการบริหาร สถานศึกษา : การรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา โดยการทดสอบ เพื่อทดสอบและแสดงให้เห็นถึงกระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการ บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาระดับท้องถิ่นของสถานศึกษาขนาดใหญ่ในเขตเมือง รัฐวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลพบข้อสรุปและข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) เมื่อมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ทำให้ การทำงานของคณะกรรมการมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น 2) มิใช่เพียงความสัมพันธ์ของผู้อำนวยการ กับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเท่านั้นที่เห็นหัวใจหลักของการทำงานในสถานศึกษา แต่ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาก็ถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งหากสมาชิกใหม่มีความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถเข้าร่วมงานกับทีมคณะกรรมการบริหารเดิม และทีมผู้นำก็จะทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน 3) การปฏิบัติงาน ตามบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาต้องการความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารซึ่งเป็นความรู้เฉพาะทางบวกกับความรู้ด้านการปฏิบัติการ 4) กระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องซับซ้อน และควรจะให้มีความสำคัญกับเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีอาชีพพร้อมกันหรือจะ ฝึกฝนการเรียนรู้โดยแยกออกเป็น ส่วน ๆ ซึ่งจะให้ความสำคัญเฉพาะสมาชิกใหม่เท่านั้น

ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284) ศึกษาความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในการปรับนโยบายและวางแผนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนของสมาชิก คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาความเข้าใจของสมาชิกคณะกรรมการบริหาร สถานศึกษาแต่ละบุคคลถึงบทบาทหน้าที่ในการดูแลและติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนรายบุคคลในรัฐมิสซูรี สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า หน้าที่ของคณะกรรมการ บริหารสถานศึกษานี้ยังรวมถึงการดำเนินการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วย แต่สิ่ง ที่เคยกระทำสับสนบ่อยครั้งก็คือ คณะกรรมการบริหารจะเน้นให้ความสำคัญกับนโยบาย และเรื่องสาธารณูปโภคต่าง ๆ มากกว่าจะให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ แต่ความเข้าใจ

ที่ถูกต้องก็คือ บทบาทและหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน คือ ต้องมีการจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในหน่วยงานด้านการศึกษาของตนเอง โดยปรกติแล้วคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา สามารถกำหนดและใช้นโยบายเพื่อขับเคลื่อน กระบวนการเรียนรู้และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และยังสามารถกำหนดสิทธิพิเศษ ของพวกเข้าในสถานศึกษาในรูปของนโยบายได้อีกด้วย ด้วยเหตุนี้เองการส่งข้อมูลข่าวสาร ถึงคณะกรรมการ ผู้ปกครองและชุมชน จึงมีกระบวนว่า การดำเนินงานด้านการจัดการศึกษา ของพวกเขามีคุณภาพ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจและนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (Paired Sample T-test) นอกจากนี้ ผลการวิจัย ยังพบว่า สถานศึกษาใดที่ให้ความสำคัญกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้แล้วจะมีผลคะแนน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงและประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาด้วย

โคนโลน (Conlon, 2013 : 341) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองของ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในรัฐมินเนโซต้า สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนรู้อย่างเป็นทางการและกลุ่มที่เรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ เกิดการถ่ายโอนความรู้ จากภายนอกองค์กรสู่การพัฒนาทักษะความชำนาญ

พลัมป์ (Plumb, 2015 : 115-123) ได้สำรวจทัศนคติของผู้อำนวยการฝ่ายและ คณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษารัฐบาลแถบรัฐเซาท์ดาร์โกต้า มีความเห็นพ้องกันเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาด้านกระบวนการสื่อสาร การตั้งเป้าหมายเฉพาะ และการสร้างกระบวนการตัดสินใจสั่งการเชิงกลยุทธ์ และพบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายมีแนวโน้มสูงว่าน่าจะมีบทบาท และมีส่วนร่วมในคณะกรรมการด้านการบริหาร สถานศึกษามากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษารวมทั้งในการมีส่วนร่วม ด้านการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้และผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาด้วย ในตอนท้าย ยังพบอีกว่า ผู้อำนวยการฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีจำนวนผู้เรียนและจำนวนของบุคลากร ประจำการมากกว่ามีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษามากกว่าผู้อำนวยการฝ่าย และ คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีจำนวนผู้เรียน และจำนวนของบุคลากรประจำการน้อยกว่า ผู้อำนวยการฝ่ายมีแนวโน้มสูงว่าน่าจะมีบทบาทและมีส่วนร่วมในคณะกรรมการด้านการบริหาร สถานศึกษามากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษารวมทั้งในการมีส่วนร่วมด้านการเผยแพร่ ข้อมูลความรู้

คอตเทนนาวาร์ (Kottennavar, 2016 : 252) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วม ของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาและเจตคติต่อวิชาชีพรูของครูสถานศึกษา มัธยมศึกษาซึ่งพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและมีนัยสำคัญระหว่างการมีส่วนร่วม ของครูผู้สอนในการบริหารงานของสถานศึกษาและเจตคติต่อวิชาชีพรูของชายและหญิง

ในเมืองและชนบท ภาครัฐและเอกชน ระดับบัณฑิตศึกษาและจบปริญญาตรี แล้วครูศิลปะและครุวิทยาศาสตร์ที่ทำงานในสถานศึกษามัธยมศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นว่า คະแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษามากกว่าเจตคติต่อวิชาชีพครูของครูผู้สอน

สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จะเห็นได้ว่างานวิจัยส่วนมากจะเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ชุมชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมในทุกระดับการศึกษาหรือช่วงวัยตามกำหนดของรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สรุปการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมสังเกต และ 4) การร่วมสะท้อนผล ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมสังเกต และ 4) การร่วมสะท้อนผล

2. การพัฒนาค่านิยม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยม มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาไว้ มีรายละเอียดดังนี้

คูอาร์เต (Duarte, 2013 : 120–128) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนในวันนี้เพื่อประพฤติปฏิบัติในวันหน้าพบว่า ความเข้าใจการรับรู้การศึกษาจริยธรรมและความคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับการจัดการธุรกิจ โดยวิธีการวิจัยสำรวจเชิงคุณภาพและปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาโปรแกรมการจัดการ มีผลการวิจัยคือ จริยธรรมมีความสัมพันธ์กันหลายด้าน มีการเชื่อมโยงระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำ มีช่องว่างระหว่างอุดมการณ์กับการปฏิบัติตามจริยธรรม ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนจริยธรรม

ซัลโคว์สกี และ เดยคิน (Sulkowski & Deakin, 2013 : 154–166) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจวัฒนธรรมช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่าการปลูกฝังความคิดด้านพฤติกรรม และระเบียบวินัยผู้เรียนโดยวิธีการแบบสอบถาม ซึ่งจัดทำขึ้น เพื่อวัดคุณค่าของผู้เรียนที่ศึกษาคุณธรรมจริยธรรม ความใฝ่ฝันจุดเริ่มต้นของวัฒนธรรม โดยเน้นความเป็นตัวของตัวเองและธรรมชาติของผู้เรียน มีผลการยืนยันในเชิงบวกระหว่างคุณธรรมจริยธรรมและพฤติกรรมการเรียนรู้ แต่ก็ยังเกี่ยวข้องกับสถาบันสังคมและระดับการแสดงความเป็นส่วนตัวซึ่งส่วนเหล่านี้ จะมีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการเรียน จากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศได้

วอนเดอร์ลี (Wonderly, 2013 : 254) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผ่านทางสถาบันการศึกษา ครอบครัว สถาบันศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ การกำหนดนโยบายจากภาครัฐ สื่อมวลชน ชุมชน และบุคคลที่เป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธา

ไซม่อน (Simos, 2013 : 65) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ผ่านทางสถาบันการศึกษา ครอบครัว สถาบันศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ การกำหนด นโยบายจากภาครัฐ สื่อมวลชน ชุมชน และบุคคลที่เป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธา ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมปรากฏว่า การปรับพฤติกรรมทางปัญญายังส่งผลต่อความคงทนของพฤติกรรมทางสังคม (Social behavior) สูงกว่าการใช้วิธีฝึกอบรมทักษะทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 2013 : 315) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมทำได้โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน

เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157) ศึกษาเรื่องการวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างความดี มีคุณธรรม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสร้างความดีมีคุณธรรมควรส่งเสริมผ่านครอบครัว ศาสนา และชุมชน พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมทำได้โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน

เฉิง และ หง (Cheung & Ngai, 2013 : 156) ได้ใช้วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบบูรณาการ (Cognitive Behavioral Integrated Treatment : CBIT) เพื่อลดพฤติกรรมต่อต้านสังคม ก้าวร้าว ลดการติดยาเสพติด (Drug Abuse) และส่งเสริมพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้กับกลุ่มเยาวชนในประเทศจีน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเยาวชนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องยาเสพติด การใช้และพึ่งพายาเสพติดต่ำลง แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำลง และมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมสูงขึ้นหลังเข้ารับการปรับพฤติกรรม

ฮาคอร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 192–200) ได้ใช้แนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา (CBM) ร่วมกับการใช้ดนตรีบำบัด (Music therapy) เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การพัฒนาอารมณ์เชิงบวก ทักษะการจัดการตนเอง ลดความก้าวร้าว ลดความโกรธ และเพิ่มทักษะทางสังคม (Social Skills) ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นในประเทศเนเธอร์แลนด์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาร่วมกับการใช้ดนตรีบำบัดตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไป (GLM) สามารถส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา พัฒนาอารมณ์เชิงบวกเพิ่มทักษะการจัดการตนเองลดความก้าวร้าวและความโกรธ และเพิ่มทักษะทางสังคมได้

เซฟ และ คณะ (Suveg & Other, 2017 : 1–12) ได้เปรียบเทียบผลของการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบเน้นอารมณ์ (Emotion-focused Cognitive Behavioral Therapy : ECBT) กับการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบดั้งเดิม (Cognitive Behavioral Therapy : CBT) เพื่อพัฒนาการควบคุมอารมณ์ ลดความวิตกกังวลทางสังคม เพิ่มพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม และทักษะทางสังคม ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นตอนต้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย

พบว่า กลุ่มที่ใช้การปรับพฤติกรรมแบบ ECBT มีคะแนนการควบคุมอารมณ์ความวิตกกังวล และทักษะทางสังคมหลังทดลองสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ CBT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิวแมน นีแชม แมนวิลล์ และที (Newman, Neesham, Manville, & Tse, 2017 : 1-22) ได้ทำวิจัยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นผู้นำ (Leadership Styles) มาจากทั้งผู้นำภาครัฐ (Servant Leadership) และผู้นำภาคธุรกิจ (Entrepreneurial Leadership) กับระดับความมุ่งมั่นต่อองค์กร (Organizational Commitment) ผลลัพธ์ของงาน (Work Outcomes) และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในประเทศออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า พนักงานทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูงมีความมุ่งมั่นต่อองค์กร มีผลลัพธ์ของงานและมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมในระดับสูง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยนำผลระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากขั้นตอนที่ 1 มาหลอมรวมกับกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้มาจากการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้ยกร่างบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้สอน 3) ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น 4) คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง 5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 6) ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และ 7) สถานประกอบการ

จากนั้นผู้วิจัยจัดทำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ สารบัญตาราง สารบัญภาพ คำชี้แจง ประกอบด้วย 1) หลักแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา 5) แนวทางการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาไปใช้ แบ่งเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ก่อนนำไปใช้ ระยะที่ 2 ระหว่างนำไปใช้ และ ระยะที่ 3 หลังนำไปใช้ 6) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 7) แนวทางการวัดและประเมินผล บรรณานุกรม ภาคผนวก และเอกสารประกอบ และนำ ข้อมูลมาสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นรูปธรรมสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติกิจกรรมนำไปตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน จากนั้นนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมายใช้จริงในการวิจัยครั้งนี้ และมีสภาพปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา บริบทใกล้เคียงกัน ได้คู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จึงนำไปใช้จริง และเผยแพร่ต่อไป ซึ่งในการนำคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียนไปใช้ต้องพิจารณาให้รอบคอบ และปรับใช้อย่างหลากหลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ บริบทสภาพแวดล้อมและหากเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมในทุกขั้นตอนของการ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาด้วยแล้ว จะส่งให้การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างยั่งยืนตลอดไป ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551 : 28-32) จำนวน 6 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ได้แก่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย ข้อ 1 รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ กลุ่มที่สอง ได้แก่ ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และ

ทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

งานวิจัยส่วนมากยังไม่ได้นำเอาสถาบันอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารร่วมกัน ทำงาน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน อย่างไรก็ตามจากการที่ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ข้อมูล แนวทาง แนวคิดที่ดีอันจะเป็นประโยชน์ และนำมาใช้ในการทำวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาต่อไป

ทั้งนี้เป็นไปตามเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ เอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เช่น ทฤษฎีค่านิยมของ โรคีส (Rokeach) เกี่ยวกับมีฐานคติเกี่ยวกับค่านิยมของมนุษย์ 5 ประการ ทฤษฎีของบลูม (Bloom) ทฤษฎีการให้ค่านิยมของ ดิวอี้ (Dewey) ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanistic Theory) ของ ฮอว์ และ มาสโลว์ (Shaw & Maslow) ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Person Environment Fit Theory) ทฤษฎีโครงสร้างทางปรัชญาของ บรูเนอร์ และ พีเจต์ (Bruner & Piaget) ทฤษฎีความคาดหวัง-ค่านิยม (Expectancy-value-theory) ตามแนวคิดของ เลวิน (Lewin) ทฤษฎีค่านิยมว่าด้วยสภาพกับการกระทำ และสิ่งตรงข้ามกันที่เป็นคู่ของ สาโรช บัวศรี อธิบายค่านิยมตามแนวคิดทางพระพุทธศาสนา ทฤษฎีค่านิยมว่าด้วย “คุณค่าแท้ คุณค่าเทียม” ของพระราชาวรมุณี ทฤษฎีทางพุทธศาสตร์ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของพีเจต์ (Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมสำหรับคนไทย ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา เป็นต้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาสาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) เพื่อยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) เพื่อศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
3. สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
4. ตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

5. ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้

1.1 ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน
วัดสวนแตง

1.2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
วัดสวนแตง

2. ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้

2.1 ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน
อนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

2.2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนแสดงในการดำเนินการวิจัยตามภาพที่ 8

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

จากภาพที่ 8 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แต่ละลำดับขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อทราบสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาว่าเป็นอย่างไร คือ สอบถามจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กิจกรรม คือ 1) ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยมีการดำเนินการจาก 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และ 2) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา เพื่อทราบสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาว่าเป็นอย่างไร มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูหัวหน้าวิชาการ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนหัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนา ในท้องถิ่น ได้แก่ เจ้าคณะตำบลสวนแตง จำนวน 1 รูป ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน ในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลสวนแตง จำนวน 1 คน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน 1 คน ผู้แทนสถานประกอบการในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ เจ้าของโรงทอตำบลสวนแตง จำนวน 1 คน เจ้าของร้านทองตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และเจ้าของโรงทอตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ร่วมระดมความคิดเห็น กลุ่มละ 9 คน ตามแนวคิดของ ออสบอน (Osborn, 1957 : 228) ที่ระบุถึงจำนวนคนที่ร่วมระดมความคิดเห็นที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ควรมีจำนวน 4-9 คน (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 702)

3. ขอบเขตระยะเวลา

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561 กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561

4. ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

6. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบบันทึกการระดมความคิดเห็น และเทคนิคการระดมความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 1 แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 747)

3. สร้างแบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแนวทางการระดมความคิดเห็น 4 ประเด็น ประกอบด้วย

3.1 สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง

3.2 สาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาจากอะไรบ้าง

3.3 การบริหารจัดการและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใครควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง

3.4 แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ควรดำเนินการอย่างไร มีอะไรบ้าง

4. นำเครื่องมือ ฉบับที่ 1 แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรายการบันทึกและมีความเหมาะสมของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการบันทึกกับเนื้อหา (IOC : Index of Item-objective Congruence) เป็นรายชื่อแล้วพิจารณาเลือกรายข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 785) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญ ต้องมีคุณสมบัติ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา หลักสูตรและการสอน และการวัดผลและประเมินผล เหตุผลที่กำหนดสาขาหรือวิชาเอกของผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล จึงกำหนดเกณฑ์สาขาหรือวิชาเอกในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ

4.2 มีประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในฐานะผู้ปฏิบัติงาน หรืออาจารย์ผู้สอน หรือมีผลงานทางวิชาการ หรือผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เหตุผลที่กำหนดประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ทั้งองค์ความรู้และประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จึงกำหนดเกณฑ์ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำแบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายในการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำการระดมความคิดเห็นด้วยตนเอง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $IOC =$ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R =$ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

$N =$ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาผลการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ดังนี้ 1) เป็นสถานศึกษาต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาดีเด่น 2) เป็นสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับประเทศ และ 3) เป็นสถานศึกษาต้นแบบการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมระดับประเทศ เลือกจาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ดังนี้

ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1

ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

มีการดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 3) การสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทราบแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เมื่อได้ข้อมูลที่สำคัญมาเพื่อพิจารณานำมาเป็นองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1.2 ขอบเขตแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ประกอบด้วย แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเองประจำปี คู่มือการบริหารจัดการสถานศึกษา คู่มือการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แฟ้มโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ แผนบูรณาการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในปีการศึกษา 2559 และ ปีการศึกษา 2560 ทุกรายการ หากเอกสารรายการใดใช้ได้หลายปีการศึกษา จะนับเป็น 1 รายการ และหากเอกสารรายการใดมีลักษณะเหมือนกันใน 2 ปีการศึกษา (2559 และ 2560) จะนับเป็น 1 รายการ จำนวน 116 รายการ จำแนกเป็นเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จำนวน 52 รายการ มีรายละเอียดดังนี้ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 10 รายการ โรงเรียนบ้านจ้อง 9 รายการ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 12 รายการ โรงเรียนบ้านโนนศรี 12 รายการ และโรงเรียนบ้านลำช้าง 9 รายการ เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ

ประถมศึกษา จำนวน 64 รายการ มีรายละเอียดดังนี้ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 13 รายการ โรงเรียนบ้านจ้อย 10 รายการ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 13 รายการ โรงเรียนบ้านโนนศรี 15 รายการ และโรงเรียนบ้านลำซ่าง 13 รายการ

1.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

1.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาสังเคราะห์สรุปเป็นองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 2 แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1.6 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 748)
3. สร้างเครื่องมือแบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแนวทางและแบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐาน คือ 1) เอกสารหลักฐาน

เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอะไรบ้าง 2) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีอะไรบ้าง

4. นำเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) ของรายการบันทึกและความเหมาะสมของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างรายการบันทึกกับเนื้อหา (IOC : Index of Item-objective
Congruence) เป็นรายชื่อ แล้วพิจารณาเลือกรายข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป
ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli &
Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ใน
ภาคผนวก ง หน้า 787) ซึ่งผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพเครื่องมือ ฉบับที่ 1
(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำแบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือ ฉบับที่ 2 แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสาร
หลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบบันทึก
ผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of
Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี
และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี
(2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $IOC =$ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R =$ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

$N =$ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยดำเนินการสังเคราะห์สรุปเป็นองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของเอกสารหลักฐานแต่ละรายการ แล้วนำมาสังเคราะห์ตามแนวคิดของคูเปอร์ และ ลินด์เซย์ (Cooper & Lindsay, 1998 : 315–337) โดยรวบรวมสาระสำคัญของเอกสารและจัดหมวดหมู่สาระสำคัญที่มีความหมาย (Meaning) และทิศทาง (Properties) ในลักษณะเดียวกัน

2. การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยมีการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาจาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา

2.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน จากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ประกอบด้วย ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6 จำนวนสถานศึกษาละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกครูผู้สอนต้องเป็นครูต้นแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักในแต่ละระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6 จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 704)

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

2.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด และข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาสรุปเป็นองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาต่อไป

2.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.6 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาจากการศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 749–752)

3. สร้างเครื่องมือแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแนวทางและแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 20 ข้อ มีรายละเอียดของเครื่องมือ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ถูกสังเกต มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert, 1961 : 223) มี 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนของระดับการปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้

5	ระดับ	การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	ระดับ	การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	ระดับ	การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	ระดับ	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	ระดับ	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เติมข้อความ

4. หาคุณภาพของเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) เป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกรายข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินELLI และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 789) ซึ่งผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพเครื่องมือฉบับที่ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เกณฑ์การผ่าน โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.50 และปรับปรุงเครื่องมือ ตามความคิดเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มที่ใช้จริง จำนวน 30 คน โดยเลือกใช้โรงเรียนวัดด่านช้าง เหตุผลเพราะเป็นสถานศึกษาประถมศึกษา มีจำนวนผู้เรียนใกล้เคียงกัน และมีสภาพท้องถิ่น ชุมชน และตั้งอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เช่นเดียวกัน และหาค่าอำนาจจำแนกโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของเพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.60–0.78 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 790)

7. คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ระหว่าง 0.20–1.00 มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา α -coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202–204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94 (การหาคุณภาพเครื่องมือ อยู่ในภาคผนวก ง หน้า 791–792)

8. นำแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องคำถาม (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินเนลลี และ

แอมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของ เพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113)

$$\text{สูตร } r = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y

N = จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร X

$\sum Y$ = ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร Y

$\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณของคะแนนดิบของคะแนนตัวแปร X กับคะแนนของตัวแปร Y เป็นคู่ ๆ

เกณฑ์ ค่า r ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 S_i^2 = ความแปรปรวนรายข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนทั้งฉบับ
 K = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

เกณฑ์ค่า α ระหว่าง 0.80 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2554 : 137)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } SD = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนของทั้งหมดยกกำลังสอง
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

นำระดับค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมายของผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าของ บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 126) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00)

3. การสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทราบแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทราบแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา

3.2 ขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนสถานศึกษาละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 705)

3.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

3.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาสรุปเป็นองค์ประกอบ ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 4 แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการ บริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

3.6 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างเครื่องมือที่ 4 แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึก ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 753)

3. สร้างแบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะ เป็นแนวทางและแบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ

3.1 การบริหารจัดการสถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการบริหารจัดการอย่างไร

3.2 ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่ายใดบ้าง

3.3 การบริหารจัดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

3.4 ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่อย่างไรในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3.5 ผลที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไร

4. นำเครื่องมือฉบับที่ 4 แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรายการบันทึกและมีความเหมาะสมของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการบันทึกกับเนื้อหา (IOC : Index of Item-objective Congruence) เป็นรายชื่อ แล้วพิจารณาเลือกรายข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 794) ซึ่งผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพเครื่องมือฉบับที่ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำแบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือ ฉบับที่ 4 แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถาม (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของโรวินเนลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้ได้ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพ โดยแบ่งเป็น 5 กิจกรรม คือ

- 1) สัมภาษณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
- 2) ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
- 3) สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
- 4) ตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก

ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 5) ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยนำมาสังเคราะห์ได้กรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ขอบเขตแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยกำหนดจากฐานข้อมูลของ Thai LIS (โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายห้องสมุดอุดมศึกษาในประเทศไทย) ทุกรายการ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยกำหนดจากฐานข้อมูลของ Thai LIS (โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายห้องสมุดอุดมศึกษาในประเทศไทย) มีเกณฑ์การเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และงานวิจัย ดังนี้ หากเป็นแนวคิด กำหนดช่วงเวลาที่ตีพิมพ์ มีระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2551–2560) จำนวน 27 รายการ หากเป็นทฤษฎีหลัก (Grand Theory) ไม่กำหนดช่วงเวลา จำนวน 21 รายการ ส่วนงานวิจัย กำหนดช่วงเวลาที่ตีพิมพ์ มีระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2556–2560) จำนวน 36 รายการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 84 รายการ

3. ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 1–30 เดือนเมษายน พ.ศ. 2561

4. ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาสังเคราะห์ให้ได้กรอบต้นแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น ของ จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48) เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161) ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30) นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551 : 43) ภารดี อนันต์วารี (2551 : 22) วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7) ฉลาด จันทร์สมบัติ (2552 : 107, 2553 : 175-189) สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62-63) กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22) ทิพวรรณ แสนจันทร์ฉิมชัย (2553 : 36) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24) สัมมา รรณิตย์ (2553 : 38) นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52) สุภางค์ จันทร์วานิช (2554 : 84) สมพร ใช้งายาง (2554 : 114-116) ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2556 : 124) วินัย ดิสงศ์ (2556 : 92-94) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (2556 : 1-2) ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2557 : 209-211) ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2) อหิตยา ขาวคม (2557 : 12) เศรษฐภูมิ เกชาจารี (2558 : 114-120) สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11)

2. ศึกษาทฤษฎีหลัก (Grand Theory) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของ ลิเคิร์ต (Likert, (1961 : 223) วรูม และเดซี (Vroom & Deci, 1970 : 138) เดลเบค และ แอนดรูว์ (Delbecq & Andrew, 1971 : 466-492) คูทซ์ และ โอ ดอนเนลล์ (Kutz & O'Donnell, 1972 : 26) ไอส์เนอร์ (Eisner, 1976 : 192-193) กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41) แอนโทนี (Anthony, 1978 : 3) โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 2009 : 5, 213) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241) ซัชกิน (Sashkin, 1982 : 110-113) ไวท์ (White, 1982 : 18) ไบรย์แมน (Bryman, 1986 : 139) ไดรน์แนนท์ (Dirnan, 1991 : 114) แกลบเรธ และ ลอว์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217-218) สวานส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 914)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79-91) นิติพงษ์ แก้วกัลยา (2556 : 105-111) พจนารถ วาดกลิ่น (2556 : 85-90) ไสมย์สิริ มุลทองทิพย์ (2556 : 65) ธีชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67) นิตยา แก้วแสนชัย (2557 : 115-229) นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122-143) ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์ (2557 : 101) จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132-142) ประชา แก้วสวัสดิ์ (2558 : 67-79) วัชระ มะรังศรี (2558 : 90-102) โศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86-96) ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87) ทศพล

ธีระพร (2559 : 145–151) ปารีชาติ สุนทร (2559 : 153–157) อัญชลี อุตกรกิจ และคณะ (2559 : 132) นุชา สระสม (2560 : 153–159) สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134) เกียซิค (Geisick, 2013 : 186) เลวิส (Lewis, 2013 : 189–195) ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284) โคนโลน (Conlon, 2013 : 341) พลัมป์ (Plumb, 2015 : 203) คอทเทนนาวาร์ (Kottennavar, 2016 : 252)

ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์สรุปเพื่อนำไปใช้กำหนดเป็นกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาครั้งนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 42, 2557 : 1–4, 2559 : 67–69) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7–10) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7)

2. ศึกษาทฤษฎีหลัก (Grand Theory) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543 : 7) เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241) บลูม (Bloom, 1956 : 358) โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431–438) โรคิช (Rokeach, 1973 : 42) แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมของ ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166–171) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (ผลสำรวจของนิด้าโพล, 2557 : 17) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17–18) กมล โพธิเย็น (2558 : 149–154) วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157–167) ศุจิรัตน์ ภูพานี (2558 : 143–146) อุไร จักษ์ตรีมงคล (2558 : 117–121) เครตเทนาวาร์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157) เฉิง และ ไหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156) ฮาคอร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 112–178) เซฟ และ คณะ (Suveg & Other, 2017 : 89) นิวแมน นีแชมแมนนิล และที (Newman, Neesham, Manville, & Tse, 2017 : 128–129)

ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์สรุปเพื่อนำไปใช้กำหนดกรอบต้นแบบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาครั้งนี้

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 5 แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

6. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 5 แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 756–758)

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และรายการบันทึกเนื้อหา เพื่อสร้างเครื่องมือฉบับที่ 5 แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแนวทางและแบบบันทึก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การบันทึกประเด็นสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 การบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

4. นำเครื่องมือฉบับที่ 5 แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรายการบันทึกและมีความเหมาะสมของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการบันทึกกับเนื้อหา

(IOC : Index of Item-objective Congruence) เป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกรายข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินเนลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 796) ซึ่งผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพเครื่องมือฉบับที่ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำมาเป็นกรอบต้นแบบในการยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาเป็นการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยศึกษาจากฐานข้อมูล Thai LIS (โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายห้องสมุดอุดมศึกษาในประเทศไทย) ทั้งหมด ผู้วิจัยกำหนดปีที่พิมพ์ หากเป็นแนวคิด กำหนดช่วงเวลาที่ดีที่สุด มีระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2551–2560) จำนวน 27 รายการ หากเป็นทฤษฎีหลัก (Grand Theory) ไม่กำหนดช่วงเวลา จำนวน 21 รายการ ส่วนงานวิจัย กำหนดช่วงเวลาที่ดีที่สุด มีระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2556–2560) จำนวน 36 รายการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 84 รายการ ผลการสืบค้น พบว่า มีแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จำนวน 27 รายการ เมื่อคัดแยกเฉพาะเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จำนวน 23 รายการ และแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 4 รายการ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 21 รายการ เมื่อคัดแยกเฉพาะเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จำนวน 15 รายการ และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 6 รายการ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 36 รายการ เมื่อคัดแยกเฉพาะเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จำนวน 24 รายการ และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 12 รายการ บันทึกผลการศึกษาลงในเครื่องมือฉบับที่ 5 แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน

ระดับประถมศึกษา และผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อรวบรวมข้อมูลได้กรอบต้นแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษาและเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินเนลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของเอกสารหลักฐานแต่ละรายการ แล้วนำมาสังเคราะห์ตามแนวคิดของคูเปอร์ และ ลินด์เซย์ (Cooper & Lindsay, 1997 : 315-337) โดยรวบรวมสาระสำคัญของเอกสารและจัดหมวดหมู่สาระสำคัญที่มีความหมาย (Meaning) และทิศทาง (Properties) ในลักษณะเดียวกัน

ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยนำผลระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ
ของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้สภาพปัญหา
สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
ผลการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้องค์ประกอบของ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา จากขั้นตอนที่ 1 มาหลอมรวมกับกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้มา
จากผลการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และแนวทาง
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นไปได้ในทาง
ปฏิบัติ และเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงจัดทำเอกสารประกอบเป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดของ
การยกร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ปก

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

คำชี้แจงการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก

ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5) แนวทางการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาไปใช้ 6) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

7) แนวทางการวัดและประเมินผล

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

2. ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 1-30 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561

สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร ประเด็นที่ 2 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร และประเด็นที่ 3 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

2. ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำนวน 2 คน 2) ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

(Best Practice) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 จำนวน 1 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 1 คน 3) ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 4) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 5) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีผลการประเมินมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระดับดีเด่น จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสทนากลุ่ม (Focus Group) อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 706)

ผู้วิจัยกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 คน ตามแนวคิดของ เครอเกอร์ (Krueger, 2002 : 293–294) ที่ระบุถึงจำนวนคนที่เหมาะสมในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ 6–12 คน

3. ขอบเขตระยะเวลา

วันที่ 28 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561

4. ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาให้กลุ่มเป้าหมายพิจารณาถึงความครบถ้วน ถูกต้อง เหมาะสม และนำผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาพัฒนาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 6 แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

6. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างฉบับที่ 6 แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 759–761)
3. นำหัวข้อประเด็นของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มากำหนดเป็นข้อคำถามในการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) และสร้างเครื่องมือฉบับที่ 6 แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบบบันทึกผลฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
  - ตอนที่ 1 ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิดนำการสนทนา ในประเด็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้
    - ประเด็นที่ 1 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร
    - ประเด็นที่ 2 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร
    - ประเด็นที่ 3 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นประเด็นที่มีการเสนอแนะเพิ่มเติมจากประเด็นหลัก
4. หากคุณภาพของเครื่องมือแบบสรุปผลการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และความเหมาะสมของภาษาและเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) แล้วพิจารณาเลือกรายข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 :

60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 798) ผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพของเครื่องมือ ฉบับที่ 1 (รายละเอียด อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เกณฑ์การผ่าน โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และ ปรับปรุงเครื่องมือ ตามความคิดเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของประเด็น การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถาม (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของโรวินลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม
ได้แก่ 1) ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 2) ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความถูกต้องของร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการใช้
ภาษาและรูปรายการ 3) ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนา
ค่านิยมหลัก

1.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญ ต้องมี
คุณสมบัติ คือ 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกขึ้นไปหรือวิชาเอก
ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และ 2) มีประสบการณ์
ในการบริหารหรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอนหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการหลักสูตร
และการสอน อย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือฯ อยู่ในภาคผนวก ก
หน้า 707)

1.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 1–10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561

1.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และนำผลมาพัฒนาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 7 แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1.6 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 7 แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 762–764)

3. สร้างแบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ 3 รายการ คือ ถูกต้อง ไม่แน่ใจ และไม่ถูกต้อง มีรายละเอียดดังนี้

+1	หมายถึง	ถูกต้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ไม่ถูกต้อง

มีประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการใช้ภาษาและรูปร่างการ 3) ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และ
- 4) ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก ประกอบด้วย

ปก

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

คำชี้แจงการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5) แนวทางการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาไปใช้ 6) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 7) แนวทางการวัดและประเมินผล

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

4. หากคุณภาพของเครื่องมือฉบับที่ 7 แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรายการบันทึก และความเหมาะสมของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการบันทึกกับเนื้อหา (IOC : Index of Item-objective Congruence) เป็นรายชื่อ แล้วพิจารณาเลือกรายข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินเนลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ก หน้า 800) ซึ่งผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพของเครื่องมือฉบับที่ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องเกณฑ์การผ่าน โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และ ปรับปรุงเครื่องมือ ตามความคิดเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นการตรวจสอบความถูกต้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ใช้แบบตรวจสอบความถูกต้องของด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษาและรูปรายการ ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และ ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล ผลการตรวจสอบความถูกต้องของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) เกณฑ์การผ่านโดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.50

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความถาม และความเหมาะสมของภาษาของเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$$\text{เมื่อ } IOC = \text{ดัชนีความสอดคล้อง}$$

$$\sum R = \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการใช้ภาษาและรูปรายการ 3) ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของโรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC	=	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	=	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	=	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติ มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา 10 สถานศึกษา ๆ ละ 1 คน รวม 10 คน มีคุณสมบัติ คือ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือมีความรู้ความสามารถในสาขาหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาหรือการวัดผลและประเมินผล เหตุผลที่กำหนดสาขาหรือวิชาเอกของผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล จึงกำหนดเกณฑ์สาขาหรือวิชาเอก ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 10 คน

2. ครูผู้สอน 10 สถานศึกษา ๆ ละ 2 คน แยกเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 10 คน และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 10 คน รวม 20 คน มีคุณสมบัติ คือ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือมีความรู้ความสามารถในสาขาหรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการสอน และการวัดผลและประเมินผล ในสถานศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน สถานศึกษาละ 2 คน รวม 20 คน ผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 10 คน ครูผู้สอน สถานศึกษาละ 2 คน รวม 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือฯ อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 708)

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 10-30 เดือนมกราคม พ.ศ. 2562

2.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาพัฒนาเป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 8 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.6 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 8 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียด อยู่ในภาคผนวก ค หน้า 766–770)

3. สร้างแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert, 1961 : 223) มี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

มีประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้เติมข้อความ

เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ ประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ต่อไป

4. นำเครื่องมือฉบับที่ 8 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทาง ปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของเครื่องมือเป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพ เครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 802) ผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพของ เครื่องมือฉบับที่ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เกณฑ์การผ่าน โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.50 และปรับปรุงเครื่องมือ ตามความคิดเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำเครื่องมือฉบับที่ 8 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทาง ปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยการนำไป ทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มที่ใช้จริง คือ โรงเรียนวัดด่านช้าง จำนวน 30 คน และหาค่าอำนาจจำแนกโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของเพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.63-0.80, 0.61-0.78, 0.61-0.79 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 803)

7. คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ระหว่าง 0.20-1.00 มาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา α -coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่น ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และด้านประโยชน์ เท่ากับ 0.84, 0.89 และ 0.91 ตามลำดับ (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 804-809)

2.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวม 10 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มี การจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สถานศึกษาละ 2 คน รวม 20 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เครื่องมือ ฉบับที่ 8 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือที่ใช้ ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินเนลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

$$\text{IOC} = \text{ค่าดัชนีความสอดคล้อง}$$

$$\sum R = \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของ เพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113)

$$\text{สูตร } r = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
 N = จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร X
 $\sum Y$ = ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร Y
 $\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณของคะแนนดิบของคะแนนตัวแปร X กับคะแนนของตัวแปร Y เป็นคู่ ๆ

เกณฑ์ค่า r ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (C-coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 S_i^2 = ความแปรปรวนรายข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนทั้งฉบับ
 K = จำนวนข้อของแบบประเมิน

เกณฑ์ค่า α ระหว่าง 0.80 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่า ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2538 : 73-79)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \bar{X} &= \text{ค่าเฉลี่ย} \\ \sum x &= \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด} \\ n &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

$$\text{สูตร } SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } SD &= \text{ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\ \sum x^2 &= \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง} \\ (\sum x)^2 &= \text{ผลรวมของคะแนนของทั้งหมดยกกำลังสอง} \\ n &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

นำระดับค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมายของผลการประเมินความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา การวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว (2556 : 126) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำผลการประเมินมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00) หากรายการใดไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องแก้ไขปรับปรุง ให้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องแก้ไข

ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปทดลองใช้ (Try Out) ปีการศึกษา 2562 กับโรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และมีสภาพปัญหา บริบท เช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมายใช้จริง มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปหาคุณภาพโดยทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์ ประกอบด้วย ผู้เรียน จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 จำนวน 216 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 65 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 71 คน และกลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 235 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 79 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 67 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 89 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 451 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่มีสภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกัน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วม

ติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของ
สถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

4. ขอบเขตระยะเวลา

ปีการศึกษา 2562 ระหว่างวันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 27 เดือน
มีนาคม พ.ศ. 2563

5. ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปหาคุณภาพโดยทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนอนุบาล
วัดป่าเลไลยก์ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายและมีสภาพปัญหา บริบทเช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมายใช้จริง
คือ มีการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา และมีจำนวนบุคลากรใกล้เคียงกัน มีการดำเนินการ
ดังนี้

1. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาโดยผู้วิจัย
นำหนังสือไปติดต่อด้วยตนเอง
2. นัดหมายประชุม ชี้แจง กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา
และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา
3. ดำเนินการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
ก่อนใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา
4. ดำเนินการทดลองใช้ (Try Out) ตามร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
5. ดำเนินการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
หลังใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา และเก็บข้อมูลเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2562 (รายละเอียดอยู่ในร่างคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา)

ผู้วิจัยนำผลการทดลองใช้ (Try Out) มาพัฒนาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 9 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 โดยการประเมินของครูผู้สอน ซึ่งเป็นการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22–24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละข้อในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง	ดีเยี่ยม	มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4–5 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับ 2 หมายถึง	ดี	มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2–3 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60–79
ระดับ 1 หมายถึง	ผ่าน	มีผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัด ขึ้นไป ร้อยละ 50–59
ระดับ 0 หมายถึง	ไม่ผ่าน	มีผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัด ขึ้นไป ต่ำกว่าร้อยละ 50

ฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โดยการประเมินของครูผู้สอน ซึ่งเป็นการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนด ในแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (2563 : 22) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22–24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละข้อ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง	ดีเยี่ยม	มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4-5 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับ 2 หมายถึง	ดี	มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2-3 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60-79
ระดับ 1 หมายถึง	ผ่าน	มีผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ร้อยละ 50-59
ระดับ 0 หมายถึง	ไม่ผ่าน	มีผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ต่ำกว่าร้อยละ 50

เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลัก ก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

7. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลัก ก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 9 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 771-777)

3. สร้างแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้ง 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ตัวชี้วัด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 15 ตัวชี้วัด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด
เติมข้อความ

ฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยมีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ตัวชี้วัด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 15 ตัวชี้วัด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด
เติมข้อความ

4. หากคุณภาพของเครื่องมือฉบับที่ 9/1 และฉบับที่ 9/2 ทั้งสองฉบับแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของข้อความ และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของเครื่องมือเป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของโรวินเนลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมือ อยู่ในภาคผนวก ง หน้า 811, 816) ตามลำดับ ผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพของเครื่องมือฉบับที่ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เกณฑ์การผ่าน โดยพิจารณาจากตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.50 และปรับปรุงเครื่องมือ ตามความคิดเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำเครื่องมือทั้งสองฉบับ ไปหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มที่ใช้จริง แต่มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดสวนแตง คือ โรงเรียนวัดด่านช้าง จำนวน 30 คน และหาค่าอำนาจจำแนกโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของ เพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113) เครื่องมือฉบับที่ 9/1 และ ฉบับที่ 9/2 ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.62–0.80, 0.59–0.78 ตามลำดับ (การหาคุณภาพเครื่องมือ อยู่ในภาคผนวก ง หน้า 812, 817) ตามลำดับ

7. คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ระหว่าง 0.20–1.00 มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202–204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งสองฉบับ 0.89 และ 0.88 ตามลำดับ (การหาคุณภาพเครื่องมือ อยู่ในภาคผนวก ง หน้า 813–814, 818–819) ตามลำดับ

8. นำแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 9/1 ประเมินพฤติกรรม ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 และ ฉบับที่ 9/2 ประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โดยครูผู้สอนประเมินผู้เรียน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2562

จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือ ฉบับที่ 9/1 ประเมิน พฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 และ ฉบับที่ 9/2 ประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โดยครูผู้สอนประเมินผู้เรียน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือ ฉบับที่ 9/1 และฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\begin{array}{l} \text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N} \\ \text{เมื่อ} \quad \text{IOC} = \text{ค่าดัชนีความสอดคล้อง} \\ \quad \quad \quad \sum R = \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด} \\ \quad \quad \quad N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด} \end{array}$$

เกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของเครื่องมือฉบับที่ 9/1 และฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของ เพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113)

$$\text{สูตร} \quad r = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$\begin{array}{l} \text{เมื่อ} \quad r = \text{สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้วัด} \\ \quad \quad \quad N = \text{จำนวนผู้ตอบ} \\ \quad \quad \quad X = \text{คะแนนที่วัดได้แต่ละข้อจากการวัดครั้งแรก} \\ \quad \quad \quad Y = \text{คะแนนที่วัดได้แต่ละข้อจากการวัดครั้งหลัง} \end{array}$$

เกณฑ์ค่า r ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 9/1 และฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 S_i^2 = ความแปรปรวนรายข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนทั้งฉบับ
 K = จำนวนข้อของแบบประเมิน

เกณฑ์ค่า α ระหว่าง 0.80 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของเครื่องมือฉบับที่ 9/1 และฉบับที่ 9/2 โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของ นิสาร์ตัน ศิลปะเดช (2542 : 144)

$$\text{สูตร } P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
 n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าระดับคุณภาพการปฏิบัติของเครื่องมือ ฉบับที่ 9/1 และ ฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละข้อ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนดดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ดีเยี่ยม	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4-5 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับ 2 หมายถึง ดี	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2-3 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60-79
ระดับ 1 หมายถึง ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ร้อยละ 50-59
ระดับ 0 หมายถึง ไม่ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ต่ำกว่าร้อยละ 50

นำผลการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งค่านิยมหลักของผู้เรียนตามจุดเน้นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสำหรับผู้เรียน หากรายการใดไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ 1) ศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตง มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน วัดสวนแตง

ผู้วิจัยศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาล
หนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนแตง ผ่านเกณฑ์ระดับ
ดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งค่านิยมหลักของผู้เรียนตามจุดเน้นที่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสำหรับผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
3. ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
2. ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
3. ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส

มีความละเอียดรอบคอบแล้วต่อบาปตามหลักของศาสนา

1.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน
2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 จำนวน 240 คน ได้แก่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 77 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 94 คน และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 69 คน และกลุ่มที่สอง ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6
จำนวน 218 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน
68 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 90 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 458 คน การวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1.4 ขอบเขตระยะเวลา

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 18 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 26 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 (เนื่องจากสถานการณ์การเกิดโรคระบาดโคโรนา 2019 ทำให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศเปิดเรียน วันที่ 1 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเปิดเรียนของสถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ณ วันที่ 9 เดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ลงนามโดย นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

1.5 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการดำเนินการดังนี้

1. นัดหมายประชุม ชี้แจง กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน 2) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ

2. ดำเนินการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ก่อนใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

3. ดำเนินการตามคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

4. ดำเนินการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
หลังใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษาและเก็บข้อมูลเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2563 (รายละเอียดอยู่ในคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา)

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 9 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการประเมินของครูผู้สอน

ฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยการประเมินของครูผู้สอน

เครื่องมือทั้งสองฉบับนี้ เป็นเครื่องมือชุดเดียวกับเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอน
ทดลองใช้ (Try Out) ซึ่งผ่านขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือมาแล้ว

1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 9/1 ประเมินพฤติกรรม
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดย
การประเมินของครูผู้สอน และฉบับที่ 9/2 ประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยการประเมินของครูผู้สอนดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 18 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563

จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 9/1 ประเมินพฤติกรรม
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดย
การประเมินของครูผู้สอน และฉบับที่ 9/2 ประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยการประเมินของครูผู้สอน ดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 26 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของเครื่องมือทั้งสองฉบับ โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นิสารัตน์ ศิลปะเดช (2542 : 144)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าระดับคุณภาพการปฏิบัติของเครื่องมือทั้งสองฉบับ โดยมีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22–24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละข้อ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนดดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ดีเยี่ยม	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4–5 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับ 2 หมายถึง ดี	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2–3 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60–79
ระดับ 1 หมายถึง ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ร้อยละ 50–59
ระดับ 0 หมายถึง ไม่ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ต่ำกว่าร้อยละ 50

นำผลการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งค่านิยมหลักของผู้เรียนตามจุดเน้นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสำหรับผู้เรียน หากรายการใดไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องแก้ไข

2. ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน วัดสวนแตง

ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
วัดสวนแตง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร
จัดการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วม
5) ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ รองผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 30 คน รวมจำนวน
31 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนา
ในท้องถิ่น ได้แก่ เจ้าคณะตำบลสวนแตง จำนวน 1 รูป ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน
ในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบล
สวนแตง จำนวน 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน 1 คน ผู้แทนสถานประกอบการในตำบล
เขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง จำนวน 3 คน ได้แก่ เจ้าของโรงทอตำบลสวนแตง จำนวน
1 คน เจ้าของร้านทองตำบลศาลาขาว จำนวน 1 คน และเจ้าของโรงทอตำบลดอนโพธิ์ทอง
จำนวน 1 คน รวมจำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด (รายชื่อ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 710-712)

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 27-31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

2.4 ขั้นตอนดำเนินการ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปใช้ในการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.6 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 778-782)

3. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบประเมิน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่าตามวิธีของ ลีเคิร์ต (Likert, 1961 : 223) มี 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน มีรายละเอียดดังนี้

- 5 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มีประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้เติมข้อความ

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของเครื่องมือเป็นรายข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) โดยแต่ละข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และ 1.00 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 821) ผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการหาคุณภาพของเครื่องมือฉบับที่ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 703)

5. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เกณฑ์การผ่านโดยพิจารณาจากตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงเครื่องมือ ตามความคิดเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มที่ใช้จริงแต่ไม่ใช่กลุ่มที่ใช้จริง คือ โรงเรียนวัดด่านช้าง จำนวน 30 คน และหาค่าอำนาจจำแนกโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของ เพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.62-0.80 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 822)

7. คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ระหว่าง 0.20–1.00 มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202–204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.87 (การหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 823–824)
8. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ใช้ประเมินโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินेलลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46–47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC	=	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	=	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	=	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson' s Product Moment Correlation Coefficient) ของ เพียร์สัน (Pearson, 1981 : 113)

$$\text{สูตร } r = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2] [N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r =	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
N =	จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล
$\sum X$ =	ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร X
$\sum Y$ =	ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร Y
$\sum XY$ =	ผลรวมของผลคูณของคะแนนดิบของคะแนนตัวแปร X กับคะแนนของตัวแปร Y เป็นคู่ ๆ

เกณฑ์ค่า r ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ใช้ตรวจสอบเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α =	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
S_i^2 =	ความแปรปรวนรายข้อ
S_t^2 =	ความแปรปรวนทั้งฉบับ
K =	จำนวนข้อของแบบประเมิน

เกณฑ์ค่า α ระหว่าง 0.80 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้ประเมินโครงการทำการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2554 : 137)

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum x}{N}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \mu &= \text{ค่าเฉลี่ย} \\ \sum x &= \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด} \\ N &= \text{จำนวนประชากร} \end{aligned}$$

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum (x - \mu)^2}{N}}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \sigma &= \text{ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\ \sum (x - \mu)^2 &= \text{ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละตัวจากค่าเฉลี่ย ยกกำลังสอง} \\ N &= \text{จำนวนประชากร} \end{aligned}$$

สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าระดับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 126) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00) หากรายการใดไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องแก้ไข

ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ที่มี
สภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดสวนแตง มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) ศึกษาผล
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ
(วัดหนองหลวง) 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาล หนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

ผู้วิจัยศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาล
หนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาผลการเผยแพร่การใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ
(วัดหนองหลวง) ต้องผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

1.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ
(วัดหนองหลวง) จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน
228 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 64 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 85 คน
และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 79 คน กลุ่มที่ 2 ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
จำนวน 282 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 85 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน
95 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 102 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 510 คน การวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม คือ การบริหาร

แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1.4 ขอบเขตระยะเวลา

ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 17 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

1.5 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยนำคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปใช้เผยแพร่กับผู้เรียนโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายและมีสภาพปัญหา บริบทเช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้จริง คือ มีการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา และมีจำนวนบุคลากรใกล้เคียงกัน มีการดำเนินการดังนี้

1. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เผยแพร่คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาโดยผู้วิจัยนำหนังสือไปติดต่อด้วยตนเอง
2. นัดหมายประชุม ชี้แจง กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา
3. ดำเนินการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ก่อนใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
4. ดำเนินการใช้ตามคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
5. ดำเนินการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาหลังใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (รายละเอียดอยู่ในคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา) ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยเก็บข้อมูลเมื่อสิ้นสุดของปีการศึกษา

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการเผยแพร่

เครื่องมือที่ใช้ในการเผยแพร่ ได้แก่ 1) คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2) แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ฉบับที่ 9 แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และ ฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

1.7 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการมาแล้ว ในขั้นตอนที่ 2 การยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กิจกรรมที่ 5 ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในขั้นตอนที่ 3

1.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมค่านิยมของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประเมินพฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการประเมินของครูผู้สอน และเครื่องมือฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยการประเมินของครูผู้สอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 17 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมค่านิยมของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประเมินพฤติกรรมค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการประเมินของครูผู้สอน และเครื่องมือฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยการประเมินของครูผู้สอน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

1.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของเครื่องมือทั้งสองฉบับ โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นิสารัตน์ ศิลปะเดช (2542 : 144)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าระดับคุณภาพการปฏิบัติของเครื่องมือทั้งสองฉบับ โดยมีค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ข้อ ๆ ละ 5 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 ตัวชี้วัด ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22-24) ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละข้อ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่สถานศึกษากำหนดดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ดีเยี่ยม	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4-5 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับ 2 หมายถึง ดี	ผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2-3 ตัวชี้วัด และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60-79
ระดับ 1 หมายถึง ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ร้อยละ 50-59
ระดับ 0 หมายถึง ไม่ผ่าน	ผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป ต่ำกว่าร้อยละ 50

นำผลการประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งค่านิยมหลักของผู้เรียนตามจุดเน้นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสำหรับผู้เรียน หากรายการใดไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องแก้ไข

2. ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วม 5) ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (รองผู้บริหารสถานศึกษา) จำนวน 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 31 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น จำนวน 1 รูป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอน) คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 6 คน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น จำนวน 3 คน และสถานประกอบการ จำนวน 3 คน รวมจำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 28-31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

2.4 ขั้นตอนดำเนินการ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปใช้ในการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.6 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการมาแล้ว ในขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กิจกรรมที่ 2 ศึกษาผลความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความ และความเหมาะสมของภาษา ของเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ใช้ประเมินโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-objective Congruence) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามแนวคิดของ โรวินลลี และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1977 : 60) และ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 46-47) นำมาปรับสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } IOC &= \text{ค่าดัชนีความสอดคล้อง} \\ \sum R &= \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด} \\ N &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด} \end{aligned}$$

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ
1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมิน
ความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation)
แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของ เพียร์สัน
(Pearson, 1981 : 113)

$$\text{สูตร } r = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2] [N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } r &= \text{สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y} \\ N &= \text{จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล} \\ \sum X &= \text{ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร X} \\ \sum Y &= \text{ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร Y} \\ \sum XY &= \text{ผลรวมของผลคูณของคะแนนดิบของคะแนนตัวแปร X} \\ &\quad \text{กับคะแนนของตัวแปร Y เป็นคู่ ๆ} \end{aligned}$$

เกณฑ์ค่า r ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 10 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ใช้ตรวจสอบเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 S_i^2 = ความแปรปรวนรายข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนทั้งหมด
 K = จำนวนข้อของแบบประเมิน

เกณฑ์ค่า α ระหว่าง 0.80 ขึ้นไป หมายความว่า ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้ประเมินโครงการทำการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2554 : 137)

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนประชากร

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum (x - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ σ = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum (x - \mu)^2$ = ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละตัวจากค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง
 N = จำนวนประชากร

สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าระดับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 126) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการ ต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00) หากรายการใดไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องแก้ไข

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย ตามขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย 2 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการจาก 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา และ 2) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา โดยมีประเด็นในการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 ประเด็น ได้แก่

- 1) สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง
- 2) สาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาจากอะไรบ้าง
- 3) การบริหารจัดการและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใครควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง และ 4) แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ควรดำเนินการอย่างไร มีอะไรบ้าง

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นมาสรุปเพื่อได้สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีผลการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และ แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามประเด็นของแต่ละกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

สรุปจากผลการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าสภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีปัญหา เช่น ผู้เรียนบางส่วนยังขาดการพัฒนาในเรื่อง ความเข้าใจในการแสดงความรัก การอดทนอดกลั้น การเคารพผู้ใหญ่ การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีสาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เกิดจากสถานศึกษายังขาดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านค่านิยมหลักที่ชัดเจนและต่อเนื่องสม่ำเสมอ และควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนสถานศึกษาควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างหลากหลายต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นประเด็นศึกษาในหัวข้อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลัก

ของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง

“...ผมสังเกตเห็นว่า เด็ก ๆ สมัยนี้บางส่วนไม่ค่อยเคารพผู้ใหญ่...เจาก็ไม่ค่อยทักทายหรือไหว้สวัสดีครับ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผู้เรียนบางส่วนไม่ค่อยมีความอดทนรอคอย เช่น การเข้าแถวรับประทานอาหารเช้า...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผู้เรียนมีการทะเลาะวิวาท ชกต่อย...เค้าไม่ค่อยมีความอดกลั้น ระเบิดอารมณ์ใส่เพื่อน...บางครั้งกับครูก็มีค่ะ...โดยเฉพาะกับครูใหม่ ๆ ค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผู้เรียนไม่ทำการบ้านไม่ส่งการบ้าน ขี้เกียจเรียน...เวลาสอนก็ไม่ตั้งใจไม่สนใจครับ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ตามรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังมีผลการประเมินในบางข้อต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

2. สาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาจากอะไรบ้าง

“...ผมว่าเกิดจากผู้เรียนส่วนใหญ่พ่อแม่จะไปทำงานที่อื่นครับ ปล่อยให้อยู่กับปู่ย่าตายาย...ทำให้ผู้เรียนไม่ค่อยสนใจเรียน...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ตามความเห็นดิฉันเห็นว่า อาจเกิดจากการที่ผู้ปกครองเลี้ยงแบบตามใจ เช่น ซื้อโทรศัพท์ให้ลูกหลานเล่น จนติดเป็นนิสัย ไม่สนใจการเรียนค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...อีกอย่างนะครับผมว่า...การอบรมสั่งสอนไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ...บ้าน วัด และสถานศึกษายังไม่ได้มีการประสานความร่วมมืออย่างต่อเนื่องครับ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...และอีกอย่างนะคะดิฉันว่า...การจัดกิจกรรมยังไม่ชัดเจน และหลากหลาย ไม่ต่อเนื่องค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...เห็นด้วยค่ะ ดิฉันว่า...และการจัดกิจกรรมควรให้ชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามา มีส่วนร่วมด้วย เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือพระสงฆ์... เป็นต้นค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...เห็นด้วยกับคุณครู...ครับ จริง ๆ แล้ว ทุกฝ่ายควรให้ความร่วมมือและเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมได้ยิ่งดีครับ ...สถานศึกษาของเรามีผู้นำชุมชน มีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีผู้ประกอบการที่ให้การสนับสนุนและเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาจำนวนมาก...เราควรเชิญคนเหล่านี้มาร่วมขับเคลื่อนก็ดีนะคะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

3. การบริหารจัดการและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใครควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง

“...ในประเด็นนี้ดิฉันคิดว่า เราควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนค่ะ โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องมีบทบาทหน้าที่โดยตรง ร่วมกับครู...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันสนับสนุนแนวคิดของคุณครู...ค่ะ ทั้งนี้คงไม่ใช่แค่พ่อแม่ ผู้ปกครอง แต่ควรเป็นคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการ เครือข่ายผู้ปกครอง และในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอบรมปมนิสัย คนที่สำคัญมาก และมีผลต่อจิตใจมาก ๆ ดิฉันว่า พระสงฆ์ น่าจะเป็นแบบอย่างและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทย อยู่แล้ว...ผู้เรียนจะเชื่อฟังมากกว่านะคะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผู้ประกอบการสถานศึกษาก็มีส่วนมาก ๆ ดิฉันคิดว่าน่าจะยังมีอีกหลายคนที่ร่วม ด้วยช่วยกัน เพื่อผู้เรียนของเราค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่งเลยค่ะ...นอกจากบุคคลที่กล่าวมายังมีใครอีกบ้างที่พวกเรา เห็นว่า ควรจะเข้ามามีส่วนร่วมอีกค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผมว่า เฮีย...เจ้าของโรงท่อ และเจ้...เจ้าของร้านทองที่เราไปขอความอนุเคราะห์... ก็ไม่เคยขัดให้ความร่วมมือทุกครั้ง...เราควรเชิญบุคคลเหล่านั้นมีส่วนร่วมด้วยนะครับ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...อย่าลืมนายกเทศมนตรีตำบลสวนแตง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลอนโพธิ์ทอง ที่มีผู้เรียนมาเรียนกับเราด้วยนะคะ...และเราควรเชิญบุคคลเหล่านั้นมาร่วมหารือด้วยนะครับ” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

4. แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ควรดำเนินการอย่างไร มีอะไรบ้าง

“...ผมขอเสนอความคิดเห็นก่อนนะครับ ผมว่า จริง ๆ แล้ว สถานศึกษาของเราก็มีการปลูกฝังส่งเสริมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน มาโดยตลอด แต่ยังไม่ชัดเจนมากนัก ได้แก่ กิจกรรมประจำวันแต่ละวัน ตั้งแต่เช้าถึงเย็น เช่น การไหว้พระก่อนเข้าสถานศึกษา การทำความเคารพครูยืนเเวรประจำวัน กิจกรรมหน้าเสาธง การเข้าแถวรับอาหารกลางวัน ... การสวดมนต์ก่อนกลับบ้านในตอนเลิกเรียน...ครับ” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันว่า...นอกจากการระดมความคิดเห็น ดิฉันเสนอว่า เราควรไปศึกษาดูงาน สถานศึกษาต้นแบบหรือสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการด้านการส่งเสริม การพัฒนาคุณธรรม ค่านิยมหลักที่ประสบความสำเร็จด้วย จะได้มีแนวทางที่ถูกต้องด้วยค่ะ” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันสนับสนุนแนวคิดของครู...ค่ะ ” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันด้วยค่ะ ” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

สรุปผลการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังนี้ 1) สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา บางส่วนมีปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลการประเมินในบางข้อต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด 2) สาเหตุของปัญหาการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เกิดจากสถานศึกษายังขาดการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนในด้านค่านิยมหลักที่ชัดเจนและต่อเนื่องสม่ำเสมอ 3) ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน และ 4) สถานศึกษาควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน อย่างหลากหลายต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา

จากผลการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นอกสถานศึกษา โดยสรุปจากผลการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นอกสถานศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนบางคนไม่ไหว้ทักทาย ผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่าเมื่อพบเจอ ไม่สนใจเรียน หนีเรียน และมีผู้เรียนบางคนเมื่ออยู่นอก สถานศึกษามักไม่สนใจคำตักเตือนของผู้ใหญ่ และไม่เคารพกฎกติกา มารยาทในการรับบริการ เช่น การแซงคิวรับมอบส่งของ เป็นต้น การไม่สนใจเรียน การหนีเรียน และผู้เรียนบางคนยังมีนิสัยหยิ่งของก่อนได้รับอนุญาต ขาดความซื่อสัตย์สุจริต และไม่กลัวบาปกรรม ส่วนสาเหตุ ของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรม สั่งสอนผู้เรียน สถานศึกษาขาดการพัฒนาคุณธรรม ค่านิยมหลักไม่ต่อเนื่อง สถานศึกษาควร ประสานขอความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วน เกี่ยวข้องให้ชัดเจน จะได้มีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นประเด็นศึกษาในหัวข้อ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่สถานศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนให้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแต่ละ ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไรบ้าง

“...ผมมีความเห็นว่า เด็ก ๆ รุ่นหลัง ๆ มา นี้ไม่ค่อยให้ความเคารพผู้ใหญ่เหมือน เด็กสมัยก่อน...เจอก็ไม่ค่อยทักทายหรือสวัสดี...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องฯ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผมก็มีความเห็นเช่นเดียวกับท่าน...ว่า เด็กสมัยนี้ ไม่ค่อยเชื่อฟังผู้ใหญ่เหมือน สมัยเรา ๆ ...ตักเตือนก็ทำเฉย ไม่สนใจ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องฯ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผมว่าอาจเกิดจากการที่เด็กเข้าถึงสื่อโซเซียลง่ายเกินไป...อาจทำให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมได้...เราต้องมาช่วยกันล่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันเห็นมีเด็ก ๆ หนีเรียน ใส่ชุดผู้เรียนแล้วไม่เข้าสถานศึกษาก็มี...เห็นแล้วเป็นห่วงแทน...พ่อแม่ผู้ปกครองจะรู้บ้างรึเปล่า...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันก็เคยเห็นมีเด็ก ๆ ข้างบ้าน กลับจากสถานศึกษาก็ไปอยู่แต่ที่ร้านเกม ไม่ช่วยเหลืองานบ้านผู้ปกครอง...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

2. สาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาจากอะไรบ้าง

“...ผมว่า เด็ก ๆ ที่มีปัญหาเหล่านี้ น่าจะมาจากสาเหตุหลายอย่างครับ เช่น พ่อแม่แยกทางกัน หย่าร้าง หรือไม่กักตึงไว้กับปู่ย่าตายายดูแล ซึ่งก็ดูบ้างไม่ดูบ้าง...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันว่า อีกสาเหตุหนึ่ง คือ ความยากจน ขาดโอกาสหลาย ๆ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นอย่างข้าวของเครื่องใช้ เงินทองที่จะจับจ่ายใช้สอย...พ่อแม่ต้องหาเข้ากินค่าไม่มีเวลาดูแลอบรมสั่งสอนลูกหลานค่ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผมว่า...พวกเราเนี่ยแหละควรจะต้องมาช่วยกันดูแลเด็ก ๆ เหล่านี้...จริง ๆ แล้วก็เป็นลูกหลานเราทั้งนั้นครับ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันก็ยินดีให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ค่ะ...มีอะไรบอกได้นะคะ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดิฉันขอเสนอแนะหนึ่งค่ะ ทางสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อบรมบ่มนิสัย...การนิมนต์พระมาเทศน์ มาให้ความรู้กับผู้เรียนบ้าง น่าจะดีขึ้นบ้างนะคะ...หรือหลวงพ่อก็เห็นว่าจะอย่างไรบ้างคะ ถ้าทางสถานศึกษาจะนิมนต์พระมาช่วยอบรมบ่มนิสัยผู้เรียน ให้เด็ก ๆ ได้ใกล้ชิดพระสงฆ์บ้าง ก็จะช่วยพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลักของเด็ก ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้นะคะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ทางพระไม่มีอะไรติดขัด...ยินดีให้ความร่วมมือเต็มที่ ขอให้ทางคุณครู และสถานศึกษาบอกมาจ้ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

3. การบริหารจัดการและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใครควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง

“...ดีฉันว่า การบริหารจัดการและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พวกเราทุกคนต้องให้ความร่วมมือกับทางสถานศึกษา...ขอให้คุณครูแจ้งมาจ้ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดีฉันว่า ถ้าจะให้ดี สถานศึกษาควรแจ้งล่วงหน้าว่า จะให้พวกเราช่วยเหลือเรื่องอะไรได้บ้าง...ยินดีอย่างยิ่งจ้ะ” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผมว่าก็ดีนะครับ ถ้าเรามีการช่วยเหลือร่วมมือกัน ขอให้บอกมาว่า จะให้พวกผมช่วยเหลือเรื่องอะไร เพื่อลูกหลานเรา ทุกคนยินดีครับ...”

4. แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ควรดำเนินการอย่างไร มีอะไรบ้าง

“...ดีฉันว่า แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา น่าจะต้องมีหลาย ๆ วิธี...เวลาครูสอนก็สามารถปลูกฝังคุณธรรมสิ่งดีงามได้ และที่สำคัญต้องจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และต้องสื่อสารกับผู้ปกครองด้วย...ไม่เช่นนั้นเด็ก ๆ ก็จะไม่ติดเป็นนิสัย...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ผมว่าอย่างน้อย...ต้องจัดโครงการเข้าค่ายธรรมะและนิมนต์พระมาเป็นวิทยากรด้วยครับ...พระวัดเรานี้แหละครับ หรือจะเป็นพระที่รับบรรยายบ้างก็ดีนะครับ...แต่ขอให้จัดทำเป็นโครงการต่อเนื่องเลย...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

“...ดีฉันว่า กิจกรรมที่ผู้เรียนทำทุกวัน น่าจะช่วยขัดเกลาได้บ้าง แต่อีกนั้นแหละ หากผู้ปกครองไม่ต่อยอด มันก็จะไม่ยั่งยืนจ้ะ...” (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ ในการระดมความคิดเห็น สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

สรุปผลการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังนี้ 1) สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา บางส่วนมีปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 2) สาเหตุของปัญหา

การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เกิดจากผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมดูแลสถานศึกษายังขาดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านค่านิยมหลักที่ชัดเจนและต่อเนื่อง สม่าเสมอ 3) ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน และ 4) สถานศึกษาควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างหลากหลายต่อเนื่องสม่าเสมอ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

สรุปผลการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาและกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พบว่า สภาพปัญหาการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เกิดจากผู้เรียนบางส่วนมีปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยมีสาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่เกิดจากผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมดูแลและสถานศึกษายังขาดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านค่านิยมหลักที่ชัดเจนและต่อเนื่องสม่าเสมอ ซึ่งสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน และสถานศึกษาควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างหลากหลายต่อเนื่องสม่าเสมอ เช่น กิจกรรมประจำวัน จัดทำโครงการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น โดยเปิดโอกาสให้ชุมชน หรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากขึ้น

ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 3) การสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทราบสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดทำเอกสารที่มีความสำคัญ จำเป็นในการใช้ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี หลักสูตร

สถานศึกษา คู่มือการบริหารสถานศึกษา และบันทึกการประชุมต่าง ๆ เช่น บันทึกการประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษา บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บันทึกการประชุมผู้ปกครอง บันทึกหัวหน้าบริหารงาน 4 ฝ่าย บันทึกการนิเทศภายใน เป็นต้น รวมถึงมีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และแฟ้มรายงานการจัดกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นต้น ซึ่งใช้เป็นแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอีกด้วย มีรายละเอียดดังนี้

เมื่อพิจารณารายสถานศึกษา พบว่า แต่ละสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในแต่ละประเด็นมีรายละเอียดดังนี้

สถานศึกษาที่ 1 มีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1.1.1 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1.2 แผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.3 คู่มือการบริหารสถานศึกษา

1.1.4 บันทึกการประชุมต่าง ๆ เช่น บันทึกการประชุมครูและบุคลากร

ทางการศึกษา บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บันทึกการนิเทศภายใน เป็นต้น

1.1.5 คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

1.1.6 สมุดบันทึกการขอศึกษาดูงาน และหนังสือขอบคุณ ตามลำดับ

1.1.7 แฟ้มงาน แฟ้มโครงการต่าง ๆ

1.1.8 รายงานโครงการ

1.1.9 รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

1.1.10 รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.

1.2 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 หลักสูตรสถานศึกษา

1.2.2 โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

1.2.3 เพิ่มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม

1.2.4 รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

1.2.5 กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา

1.2.6 กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.7 กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.8 กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1.2.9 บันทึกความดี

1.2.10 บันทึกการทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ

1.2.11 รูปภาพกิจกรรม

1.2.12 โครงงานคุณธรรม

1.2.13 ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี

สถานศึกษาที่ 2 มีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1.1.1 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1.2 แผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.3 คู่มือการบริหารสถานศึกษา

1.1.4 บันทึกการประชุมภาคีเครือข่าย

1.1.5 คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

1.1.6 เพิ่มงาน เพิ่มโครงการต่าง ๆ

1.1.7 รายงานโครงการ

1.1.8 รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

1.1.9 บันทึกการประชุม PLC

1.2 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

1.2.2 เพิ่มโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- 1.2.3 กิจกรรมชุมชน เช่น ชุมชมรักการอ่าน ชุมชมรักโลก เป็นต้น
- 1.2.4 กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา
- 1.2.5 แฟ้มกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
- 1.2.6 บันทึกความดีของผู้เรียน
- 1.2.7 บันทึกการทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ
- 1.2.8 รูปภาพกิจกรรม
- 1.2.9 โครงการคุณธรรม
- 1.2.10 ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี เช่น รางวัลสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

สถานศึกษาที่ 3 มีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย
  - 1.1.1 ธรรมนูญสถานศึกษา
  - 1.1.2 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 1.1.3 แผนปฏิบัติการประจำปี
  - 1.1.4 แผนผังการบริหารสถานศึกษา
  - 1.1.5 บันทึกการประชุมต่าง ๆ เช่น บันทึกการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บันทึกการประชุม PLC บันทึกการประชุมผู้ปกครอง บันทึกหัวหน้าบริหารงาน 4 ฝ่าย บันทึกการประชุมภาคีเครือข่าย บันทึกการนิเทศภายใน เป็นต้น
    - 1.1.6 คำสั่งแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษา
    - 1.1.7 สมุดตรวจเยี่ยม
    - 1.1.8 แฟ้มงาน แฟ้มโครงการต่าง ๆ
    - 1.1.9 รายงานโครงการ
    - 1.1.10 เอกสารงานธุรการประจำห้องเรียน
    - 1.1.11 รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)
    - 1.1.12 รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.

1.2 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 หลักสูตรสถานศึกษา

1.2.2 โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

1.2.3 แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม

1.2.4 รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

1.2.5 กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา

1.2.6 กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.7 กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.8 โครงการที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1.2.9 สมุดบันทึกความดี

1.2.10 บันทึกการทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ

1.2.11 รูปภาพกิจกรรม

1.2.12 โครงการคุณธรรม

1.2.13 ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี

สถานศึกษาที่ 4 มีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1.1.1 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1.2 แผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.3 แผนผังการบริหารสถานศึกษา

1.1.4 บันทึกการประชุมต่าง ๆ เช่น บันทึกการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บันทึกการประชุมผู้ปกครอง บันทึกการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง บันทึกการนิเทศภายใน บันทึกการประชุม PLC เป็นต้น

1.1.5 คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

1.1.6 สมุดบันทึกการขอศึกษาดูงาน และหนังสือขอบคุณ

1.1.7 แฟ้มงาน แฟ้มโครงการต่าง ๆ

1.1.8 รายงานโครงการ

1.1.9 แฟ้มภาพกิจกรรม

1.1.10 เอกสารงานธุรการประจำห้องเรียน

1.1.11 รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

1.1.12 รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.

1.2 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 หลักสูตรสถานศึกษา

1.2.2 โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี
การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

1.2.3 แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม

1.2.4 รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม

1.2.5 กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา

1.2.6 กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.7 กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.8 กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1.2.9 บันทึกความดี

1.2.10 บันทึกการทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ

1.2.11 รูปภาพกิจกรรม

1.2.12 โครงงานคุณธรรม

1.2.13 Website สถานศึกษา

1.2.14 ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี

1.2.15 สื่อนิทานคุณธรรม

สถานศึกษาที่ 5 มีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในแต่ละประเด็น
มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1.1.1 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1.2 แผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.3 หลักสูตรสถานศึกษา

1.1.4 แผนการจัดการเรียนรู้

1.1.5 แผนผังการบริหารสถานศึกษา

1.1.6 บันทึกการประชุมต่าง ๆ เช่น บันทึกการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บันทึกการประชุมผู้ปกครอง บันทึกหัวหน้าบริหารงาน 4 ฝ่าย บันทึกการนิเทศภายใน เป็นต้น

1.1.7 คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

1.1.8 สมุดบันทึกการขอศึกษาดูงาน และหนังสือขอขอบคุณ

1.1.9 แฟ้มงาน แฟ้มโครงการต่าง ๆ

1.1.10 เอกสารงานธุรการประจำห้องเรียน

1.1.11 รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

1.1.12 รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.

1.2 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

1.2.2 แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม

1.2.3 รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

1.2.4 กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา

1.2.5 กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.6 กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.7 กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1.2.8 บันทึกความดี

1.2.9 บันทึกการทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ

1.2.10 รูปภาพกิจกรรม

1.2.11 โครงงานคุณธรรม

1.2.12 ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี

1.2.13 สื่อนิทานคุณธรรม

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาคุณธรรมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา และความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังกล่าวข้างต้น นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ

ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ
การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) แผนปฏิบัติการประจำปี 3) คู่มือการบริหารสถานศึกษา 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 1) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) แผนปฏิบัติการประจำปี 3) คู่มือการบริหารสถานศึกษา 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) ธรรมนูญสถานศึกษา 2) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) แผนปฏิบัติการประจำปี 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) แผนปฏิบัติการประจำปี 3) แผนผังการบริหารสถานศึกษา 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) แผนปฏิบัติการประจำปี 3) หลักสูตรสถานศึกษา 4) แผนการจัดการเรียนรู้ 5) แผนผังการบริหารสถานศึกษา	มีการประชุมวางแผนปรึกษาหารือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐาน ผู้แทนผู้ปกครองเครือข่าย และ ผู้อุปการะคุณสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนปรึกษาหารือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และ ผู้อุปการะคุณสถานศึกษา มีการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมประชุม วางแผน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน และผู้อุปการะคุณสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนปรึกษาหารือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และ ผู้อุปการะคุณสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนปรึกษาหารือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และผู้อุปการะคุณ สถานศึกษา	1. การร่วมวางแผน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) บันทึกการประชุมต่าง ๆ 2) คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 3) คู่มือการบริหารสถานศึกษา 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 1) บันทึกการประชุมต่าง ๆ 2) คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) บันทึกการประชุมต่าง ๆ 2) คำสั่งแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรในสถานศึกษา 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) บันทึกการประชุมต่าง ๆ 2) คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) บันทึกการประชุมต่าง ๆ 2) คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ	มีการแต่งตั้งคณะทำงานมีส่วนร่วมดำเนินการ โดยมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการดำเนินการอย่างชัดเจนและมีภาพ การดำเนินงานประกอบ มีการบันทึกผลการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน ต่อเนื่อง มีการออกคำสั่งการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ตามภาระงานของสถานศึกษาและมีภาพ การปฏิบัติงานประกอบ มีภาพการปฏิบัติงานร่วมกันของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีภาพการปฏิบัติงานร่วมกันของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	2. การร่วมปฏิบัติ
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย บันทึกการนิเทศภายใน 2. โรงเรียนบ้านจ้อย บันทึกการนิเทศภายใน 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง บันทึกการนิเทศภายใน 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) บันทึกการนิเทศภายใน. 2) บันทึกการประชุม PLC 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง บันทึกการนิเทศภายใน	มีภาพการนิเทศร่วมกันของคณะกรรมการนิเทศ มีการนิเทศติดตามของคณะกรรมการและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการนิเทศติดตามของคณะกรรมการและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการนิเทศติดตามของคณะกรรมการและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีภาพการประชุม PLC มีการนิเทศติดตามของคณะกรรมการและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3. การร่วมตรวจสอบติดตาม

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) แผนงาน แผนโครงการต่าง ๆ 2) รายงานโครงการ 3) คู่มือการบริหารสถานศึกษา 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 1) แผนงาน แผนโครงการต่าง ๆ 2) รายงานโครงการ 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) แผนงาน แผนโครงการต่าง ๆ 2) รายงานโครงการ 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) แผนงาน แผนโครงการต่าง ๆ 2) รายงานโครงการ 3) แผนภาพกิจกรรม 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง แผนงาน แผนโครงการต่าง ๆ	มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมประเมินผล มีแบบบันทึกการประเมินผล มีการรายงานผลโครงการ มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมประเมินผล มีแบบบันทึกการประเมินผล มีการรายงานผลโครงการ มีแบบบันทึกการประเมินผล มีการรายงานผลโครงการ มีแบบบันทึกการประเมินผล มีการรายงานผลโครงการ มีรูปภาพประกอบ มีแบบบันทึกการประเมินผล มีการรายงานผลโครงการ	4. การร่วมประเมิน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) บันทึกการประชุมครูและบุคลากร ทางการศึกษา 2) บันทึกการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) บันทึกการประชุมผู้ปกครอง 4) บันทึกหัวหน้าบริหารงาน 4 ฝ่าย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย บันทึกการประชุมภาคีเครือข่าย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) บันทึกการประชุมครูและบุคลากร ทางการศึกษา 2) บันทึกการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) บันทึกการประชุมผู้ปกครอง	มีการบันทึกรายละเอียดการลงความเห็น ร่วมกัน มีการบันทึกผลการลงมติความคิดเห็น ร่วมกัน มีการบันทึกผลการลงมติความคิดเห็น ร่วมกัน	5. การร่วมตัดสินใจ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
4) บันทึกหัวหน้าบริหารงาน 4 ฝ่าย 5) บันทึกการประชุมภาคีเครือข่าย 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) แผนงาน แผนโครงการต่าง ๆ 2) รายงานโครงการ 3) แผนภาพกิจกรรม 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง แผนงาน แผนโครงการต่าง ๆ	มีการบันทึกผลการลงมติ ความคิดเห็นร่วมกัน มีการบันทึกผลการลงมติ ความคิดเห็นร่วมกันในวาระ การประชุม	
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) รายงานโครงการ 2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) 3) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ. 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 1) รายงานโครงการ 2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) 3) บันทึกการประชุม PLC 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) รายงานโครงการ 2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) 3) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ. 4) บันทึกการประชุม PLC 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) รายงานโครงการ 2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) 3) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ. 4) บันทึกการประชุม PLC 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) 2) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.	มีร่องรอยการบันทึกผลก่อน ดำเนินการ ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ มีการบันทึกผลตามข้อเสนอแนะ ของ สมศ. ร่องรอยการบันทึกผลก่อน ดำเนินการ ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ ร่องรอยการบันทึกผลก่อน ดำเนินการ ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ มีการบันทึกผลตามข้อเสนอแนะ ของ สมศ. ร่องรอยการบันทึกผลก่อน ดำเนินการ ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ มีการบันทึกผลตามข้อเสนอแนะ ของ สมศ. มีการบันทึกผลตามข้อเสนอแนะ ของ สมศ. มีภาพการเปรียบเทียบก่อนและ หลังดำเนินการ	6. การร่วมปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
<p>1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย</p> <p>1) รายงานโครงการ</p> <p>2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>3) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.</p> <p>2. โรงเรียนบ้านจ้อง</p> <p>1) รายงานโครงการ</p> <p>2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>3) บันทึกการประชุม PLC</p> <p>3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง</p> <p>1) รายงานโครงการ</p> <p>2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>3) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.</p> <p>4) บันทึกการประชุม PLC</p> <p>4. โรงเรียนบ้านโนนศรี</p> <p>1) รายงานโครงการ</p> <p>2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>3) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.</p> <p>4) บันทึกการประชุม PLC</p> <p>5. โรงเรียนบ้านลำช้าง</p> <p>2) รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>3) รายงานผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.</p>	<p>มีการสรุปผลการปฏิบัติงานหลังเสร็จ สิ้นโครงการ</p> <p>มีการนำผลการประเมินภายนอกของ สมศ. มาปรึกษาหารือ เพื่อ ดำเนินการต่อไป</p> <p>มีการแสดงความชื่นชมยินดี</p> <p>มีการสรุปผลการปฏิบัติงานหลังเสร็จ สิ้นโครงการ</p> <p>มีการแสดงความชื่นชมยินดีต่อ ความสำเร็จของงาน</p> <p>มีการสรุปผลการปฏิบัติงานหลังเสร็จ สิ้นโครงการ</p> <p>มีการนำผลการประเมินภายนอกของ สมศ. มาปรึกษาหารือ เพื่อ ดำเนินการต่อไป</p> <p>มีการแสดงความชื่นชมยินดีต่อ ความสำเร็จของงาน</p> <p>มีการนำผลการประเมินภายนอกของ สมศ. มาปรึกษาหารือ เพื่อ ดำเนินการต่อไป</p> <p>มีการสรุปผลการปฏิบัติงานหลังเสร็จ สิ้นโครงการ</p> <p>มีการนำผลการประเมินภายนอกของ สมศ. มาปรึกษาหารือ เพื่อ ดำเนินการต่อไป</p> <p>มีการแสดงความชื่นชมยินดีต่อ ความสำเร็จของงาน</p>	<p>7. การร่วมสะท้อนผล</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
<p>1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย</p> <p>1) โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>2) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>3) รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>2. โรงเรียนบ้านจ้อง</p> <p>1) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>2) รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง</p> <p>1) โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>2) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>3) รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4. โรงเรียนบ้านโนนศรี</p> <p>1) โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>2) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>3) รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p>	<p>มีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>มีรายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>มีรายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>มีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>มีรายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>มีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม</p> <p>มีรายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p>	<p>1. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) โครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 2) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม 3) รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	มีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม มีรายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม	1. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) กิจกรรมชุมนุม 2. โรงเรียนบ้านจ้อย กิจกรรมชุมนุม เช่น ชุมนุมรักการอ่าน ชุมนุมรักษ์โลก เป็นต้น 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) กิจกรรมชุมนุม 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) กิจกรรมชุมนุม 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) กิจกรรมชุมนุม	มีการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีกิจกรรมชุมนุม มีกิจกรรมชุมนุม เช่น ชุมนุมรักการอ่าน ชุมนุมรักษ์โลก เป็นต้น มีกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีกิจกรรมชุมนุม มีกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีกิจกรรมชุมนุม มีกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีกิจกรรมชุมนุม	2. การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) กิจกรรมชุมนุม 2) รูปภาพกิจกรรม 3) โครงการงานคุณธรรม 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 1) กิจกรรมชุมนุม 2) รูปภาพกิจกรรม 3) โครงการงานคุณธรรม	มีกิจกรรมชุมนุม มีรูปภาพกิจกรรม มีการจัดทำโครงการงานคุณธรรม มีกิจกรรมชุมนุม มีรูปภาพกิจกรรม มีการจัดทำโครงการงานคุณธรรม	3. การบูรณาการในชั่วโมงชุมนุม

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) กิจกรรมชุมนุม 2) รูปภาพกิจกรรม 3) โครงการคุณธรรม 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) กิจกรรมชุมนุม 2) รูปภาพกิจกรรม 3) โครงการคุณธรรม 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) กิจกรรมชุมนุม 2) รูปภาพกิจกรรม 3) โครงการคุณธรรม	มีรูปภาพกิจกรรม มีการจัดทำโครงการคุณธรรม มีกิจกรรมชุมนุม มีรูปภาพกิจกรรม มีการจัดทำโครงการคุณธรรม Website สถานศึกษา มีกิจกรรมชุมนุม มีรูปภาพกิจกรรม มีการจัดทำโครงการคุณธรรม	3. การบูรณาการในชั่วโมงชุมนุม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม 2) รูปภาพกิจกรรม 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม 2) รูปภาพกิจกรรม 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม 2) รูปภาพกิจกรรม 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) แฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม 2) รูปภาพกิจกรรม	มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม มีรูปภาพกิจกรรม มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม มีรูปภาพกิจกรรม มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม มีรูปภาพกิจกรรม มีแฟ้มโครงการหรือกิจกรรมค่ายคุณธรรม มีรูปภาพกิจกรรม	4. การจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
<p>1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย</p> <p>1) กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)</p> <p>2) โครงการคุณธรรม</p> <p>3) บันทึกรักความดี</p> <p>2. โรงเรียนบ้านจ้อง</p> <p>1) กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)</p> <p>2) โครงการคุณธรรม</p> <p>3) บันทึกรักความดี</p> <p>3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง</p> <p>1) กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)</p> <p>2) โครงการคุณธรรม</p> <p>3) บันทึกรักความดี</p> <p>4. โรงเรียนบ้านโนนศรี</p> <p>1) กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)</p> <p>2) โครงการคุณธรรม</p> <p>3) บันทึกรักความดี</p> <p>4) Website สถานศึกษา</p>	<p>มีกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมสำหรับผู้เรียน</p> <p>มีโครงการคุณธรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม มีการให้ผู้เรียนบันทึกความดี</p> <p>มีกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมสำหรับผู้เรียน</p> <p>มีโครงการคุณธรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม มีการบันทึกการทำความดีของผู้เรียน</p> <p>มีกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมสำหรับผู้เรียน</p> <p>มีโครงการคุณธรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม มีการบันทึกการทำความดีของผู้เรียน</p> <p>มีกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมสำหรับผู้เรียน</p> <p>มีโครงการคุณธรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม มีการบันทึกการทำความดีของผู้เรียน</p> <p>มีแสดงบน Website สถานศึกษา</p>	<p>5. การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) กิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 2) โครงการคุณธรรม 3) บันทึกความดี	มีกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมสำหรับผู้เรียน มีโครงการคุณธรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม มีการบันทึกการทำความดีของผู้เรียน	5. การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 2) กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 2) กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 2) กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 2) กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐานการเรียนรู้	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ในช่วงโมงลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมคุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ในกิจกรรมชุมนุม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ในช่วงโมงลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมคุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ในกิจกรรมชุมนุม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ในช่วงโมงลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมคุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ในกิจกรรมชุมนุม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ในช่วงโมงลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	6. การบูรณาการในฐานการเรียนรู้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดเป็นฐานการเรียนรู้ 2) กิจกรรมชุมนุม จัดเป็นฐาน การเรียนรู้	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม คุณธรรมค่านิยมในรูปแบบฐาน การเรียนรู้ในกิจกรรมชุมนุม	6. การบูรณาการในฐาน การเรียนรู้
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา 2) บันทึกการทำความสะดวกสะอาดเขต รับผิดชอบ 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 1) กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา 2) บันทึกการทำความสะดวกสะอาดเขต รับผิดชอบ 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา 2) บันทึกการทำความสะดวกสะอาดเขต รับผิดชอบ 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา 2) บันทึกการทำความสะดวกสะอาดเขต รับผิดชอบ 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง 1) กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา 2) บันทึกการทำความสะดวกสะอาดเขต รับผิดชอบ	มีการจัดกิจกรรมประจำวันของ สถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น มีบันทึกไว้ในสมุดบันทึกการทำ ความสะดวกสะอาดรับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมประจำวันของ สถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น มีบันทึกไว้ในสมุดบันทึกการทำ ความสะดวกสะอาดรับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมประจำวันของ สถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น มีบันทึกไว้ในสมุดบันทึกการทำ ความสะดวกสะอาดรับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมประจำวันของ สถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น มีบันทึกไว้ในสมุดบันทึกการทำ ความสะดวกสะอาดรับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมประจำวันของ สถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น มีบันทึกไว้ในสมุดบันทึกการทำ ความสะดวกสะอาดรับผิดชอบ	7. การสอดแทรกในกิจวัตร ประจำวัน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษาประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 1) หลักสูตรสถานศึกษา 2) ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 1) หลักสูตรสถานศึกษา 2) ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 1) หลักสูตรสถานศึกษา 2) ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 1) หลักสูตรสถานศึกษา 2) ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี	มีการบูรณาการและสอดแทรก การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมหลักในหลักสูตรสถานศึกษา ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี มีการบูรณาการและสอดแทรก การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมหลักในหลักสูตรสถานศึกษา มีพระสงฆ์มาอบรมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมให้กับผู้เรียน ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี มีการบูรณาการและสอดแทรก การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมหลักในหลักสูตรสถานศึกษา ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี มีการบูรณาการและสอดแทรก การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมหลักในหลักสูตรสถานศึกษา ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี ผลงานผู้เรียน รางวัล ใบประกาศนียบัตรยกย่องความดี	8. การบูรณาการเข้ากับกลุ่ม สาระการเรียนรู้

2. ผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยมีการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ได้แก่ ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 มีผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แต่ละสถานศึกษา ดังตารางที่ 7-12

ตารางที่ 7 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา

(n = 30)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปล ความหมาย
1.	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.82	0.21	มากที่สุด
2.	วางแผนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.57	0.26	มากที่สุด
3.	ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.73	0.25	มากที่สุด
4.	ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.62	0.20	มากที่สุด
5.	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.63	0.29	มากที่สุด
6.	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.66	0.29	มากที่สุด
7.	จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการ กับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.64	0.21	มากที่สุด
8.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.80	0.23	มากที่สุด
9.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหาให้แก่ สถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม	4.65	0.13	มากที่สุด
10.	จัดกิจกรรมโดยใช้ฐานการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.75	0.29	มากที่สุด
11.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.80	0.15	มากที่สุด
12.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน	4.70	0.28	มากที่สุด
13.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน	4.79	0.23	มากที่สุด
14.	ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.57	0.23	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา	4.66	0.22	มากที่สุด
16.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.70	0.18	มากที่สุด
17.	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.74	0.23	มากที่สุด
18.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.67	0.13	มากที่สุด
19.	วัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.62	0.18	มากที่สุด
20.	วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.70	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.69	0.27	มากที่สุด

เกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00)

จากตารางที่ 7 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, $SD = 0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, $SD = 0.21$) รองลงมา มี 2 ข้อ คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.23$) และ ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.15$) ตามลำดับ และ อันดับสาม คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, $SD = 0.23$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.13–0.49 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 8 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

(n = 6)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปล ความหมาย
1.	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.73	0.29	มากที่สุด
2.	วางแผนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.64	0.21	มากที่สุด
3.	ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.86	0.23	มากที่สุด
4.	ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.57	0.21	มากที่สุด
5.	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.75	0.27	มากที่สุด
6.	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.67	0.23	มากที่สุด
7.	จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.63	0.28	มากที่สุด
8.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	4.69	0.29	มากที่สุด
9.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหา ให้แก่สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	4.77	0.24	มากที่สุด
10.	จัดกิจกรรมโดยใช้ฐานการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.54	0.28	มากที่สุด
11.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.87	0.23	มากที่สุด
12.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน	4.63	0.23	มากที่สุด
13.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน	4.75	0.15	มากที่สุด
14.	ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.81	0.22	มากที่สุด
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา	4.60	0.18	มากที่สุด

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
16.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.85	0.21	มากที่สุด
17.	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.53	0.26	มากที่สุด
18.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.74	0.25	มากที่สุด
19.	วัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.67	0.20	มากที่สุด
20.	วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.61	0.29	มากที่สุด
โดยรวม		4.70	0.17	มากที่สุด

เกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00)

จากตารางที่ 8 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, $SD = 0.23$) รองลงมา คือ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, $SD = 0.23$) และอันดับสาม คือ เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, $SD = 0.21$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.15–0.29 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วย

ตารางที่ 9 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3

(n = 6)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปล ความหมาย
1.	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.62	0.19	มากที่สุด
2.	วางแผนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.64	0.21	มากที่สุด
3.	ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.74	0.23	มากที่สุด
4.	ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.55	0.23	มากที่สุด
5.	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.69	0.18	มากที่สุด
6.	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.83	0.26	มากที่สุด
7.	จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.71	0.23	มากที่สุด
8.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	4.57	0.25	มากที่สุด
9.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือ เพื่อแก้ปัญหาให้แก่สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	4.58	0.20	มากที่สุด
10.	จัดกิจกรรมโดยใช้ฐานการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.53	0.23	มากที่สุด
11.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.83	0.24	มากที่สุด
12.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน	4.68	0.24	มากที่สุด
13.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน	4.70	0.21	มากที่สุด
14.	ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.80	0.20	มากที่สุด
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา	4.53	0.26	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปล ความหมาย
16.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.71	0.21	มากที่สุด
17.	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.57	0.21	มากที่สุด
18.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.63	0.19	มากที่สุด
19.	วัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.66	0.23	มากที่สุด
20.	วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.77	0.17	มากที่สุด
โดยรวม		4.67	0.21	มากที่สุด

เกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00)

จากตารางที่ 9 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 2 ข้อ คือ จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, $SD = 0.26$), ($\bar{X} = 4.83$, $SD = 0.24$) ตามลำดับ รองลงมา คือ ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.21$) และ อันดับสาม คือ วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, $SD = 0.17$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.17–0.26 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 10 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

(n = 6)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปล ความหมาย
1.	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.58	0.23	มากที่สุด
2.	วางแผนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.66	0.21	มากที่สุด
3.	ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.84	0.17	มากที่สุด
4.	ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.79	0.23	มากที่สุด
5.	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.79	0.28	มากที่สุด
6.	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.82	0.24	มากที่สุด
7.	จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.88	0.22	มากที่สุด
8.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	4.67	0.20	มากที่สุด
9.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหา ให้แก่สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	4.87	0.23	มากที่สุด
10.	จัดกิจกรรมโดยใช้ฐานการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.65	0.14	มากที่สุด
11.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.75	0.25	มากที่สุด
12.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน	4.57	0.22	มากที่สุด
13.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน	4.75	0.28	มากที่สุด
14.	ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.81	0.20	มากที่สุด
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา	4.80	0.18	มากที่สุด

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
16.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.71	0.25	มากที่สุด
17.	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.57	0.22	มากที่สุด
18.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.61	0.22	มากที่สุด
19.	วัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.57	0.24	มากที่สุด
20.	วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.74	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.72	0.17	มากที่สุด

เกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00)

จากตารางที่ 10 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, $SD = 0.22$) รองลงมา คือ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหาให้แก่สถานศึกษา ชุมชน และสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, $SD = 0.23$) และ อันดับสาม คือ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, $SD = 0.17$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.14–0.28 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วย

ตารางที่ 11 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหมากดาหาร เขต 1

(n = 6)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปล ความหมาย
1.	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.73	0.24	มากที่สุด
2.	วางแผนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.64	0.21	มากที่สุด
3.	ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.67	0.23	มากที่สุด
4.	ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.67	0.23	มากที่สุด
5.	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.68	0.18	มากที่สุด
6.	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.65	0.19	มากที่สุด
7.	จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.78	0.23	มากที่สุด
8.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	4.66	0.18	มากที่สุด
9.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหา ให้แก่สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	4.55	0.13	มากที่สุด
10.	จัดกิจกรรมโดยใช้ฐานการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.53	0.22	มากที่สุด
11.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.85	0.25	มากที่สุด
12.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน	4.67	0.22	มากที่สุด
13.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน	4.70	0.23	มากที่สุด
14.	ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.80	0.11	มากที่สุด
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา	4.53	0.20	มากที่สุด

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
16.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.73	0.25	มากที่สุด
17.	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.58	0.20	มากที่สุด
18.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.63	0.14	มากที่สุด
19.	วัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.77	0.23	มากที่สุด
20.	วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.57	0.17	มากที่สุด
โดยรวม		4.67	0.12	มากที่สุด

เกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00)

จากตารางที่ 11 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, $SD = 0.25$) รองลงมา คือ ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.11$) และ อันดับสาม คือ จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, $SD = 0.23$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.11–0.25 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 12 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง
เขต 2

(n = 6)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปล ความหมาย
1.	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	4.63	0.19	มากที่สุด
2.	วางแผนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.64	0.14	มากที่สุด
3.	ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.87	0.23	มากที่สุด
4.	ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.57	0.23	มากที่สุด
5.	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.69	0.18	มากที่สุด
6.	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.74	0.19	มากที่สุด
7.	จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.79	0.20	มากที่สุด
8.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	4.67	0.21	มากที่สุด
9.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหา ให้แก่สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	4.81	0.21	มากที่สุด
10.	จัดกิจกรรมโดยใช้ฐานการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.53	0.23	มากที่สุด
11.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.83	0.27	มากที่สุด
12.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน	4.58	0.22	มากที่สุด
13.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน	4.74	0.23	มากที่สุด
14.	ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.82	0.21	มากที่สุด
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา	4.53	0.21	มากที่สุด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
16.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.78	0.25	มากที่สุด
17.	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.71	0.20	มากที่สุด
18.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.69	0.24	มากที่สุด
19.	วัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.77	0.23	มากที่สุด
20.	วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.67	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.70	0.14	มากที่สุด

เกณฑ์การผ่าน ซึ่งแต่ละรายการต้องได้ค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 3.51–5.00)

จากตารางที่ 12 ผลการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 โดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, $SD = 0.23$) รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, $SD = 0.27$) และ อันดับสาม คือ ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, $SD = 0.21$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.14–0.27 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบฐานการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วย

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
ท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา
และความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังกล่าวข้างต้น นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ
ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา	สาระสำคัญจากการสังเกต	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีการวางแผนการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1. การร่วมวางแผน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริม การมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคน มีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของ สถานศึกษา	2. การร่วมปฏิบัติ
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	ทั้ง 5 สถานศึกษา มีการเปิดโอกาส ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมนิเทศติดตาม ในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3. การร่วมตรวจสอบ ติดตาม

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	สาระสำคัญจากการสังเกต	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีการวัดและประเมินผลกิจกรรม พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลที่ หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4. การร่วมประเมิน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีการนำผลการดำเนินการครั้ง ก่อน ๆ มาปรึกษาหารือ เพื่อปรับปรุงการดำเนินกิจกรรม	5. การร่วมปรับปรุงแก้ไข
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา	6. การร่วมสะท้อนผล

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	สาระสำคัญจากการสังเกต	ผลการสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนา ค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อย่างต่อเนื่อง	1. การบูรณาการกับ โครงการที่เกี่ยวกับ การพัฒนา ค่านิยมหลักของ ผู้เรียน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีการจัดกิจกรรมเสริมการพัฒนา ค่านิยมหลักในกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	2. การบูรณาการในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วม กิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือ เพื่อแก้ปัญหาให้แก่สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	3. การบูรณาการในชั่วโมง ชุมนุม
1. โรงเรียนบ้านจ้อง 2. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง	มีการจัดค่ายอบรมธรรมะ มีการจัดบรรพชาสามเณรร่วมกับ ชุมชน	4. การจัดกิจกรรมค่าย คุุณธรรม

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา	สาระสำคัญจากการสังเกต	ผลการสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริม ความกระตือรือร้นของผู้เรียน	5. การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างใกล้ชิด	6. การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	7. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. ผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใช้ในการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา ได้แก่ ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1 และภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ด้านการบริหารงานการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้สรุปผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ภาพรวม พบว่า ทุกสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วยบุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกสถานศึกษา ได้แก่ พระสงฆ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ หน่วยงาน ห้างร้าน ผู้อุปการะคุณสถานศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามา มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมตรวจสอบติดตาม 4) การร่วมประเมิน 5) การร่วมตัดสินใจ 6) การร่วมปรับปรุงแก้ไข และ 7) การร่วมสะท้อนผล ซึ่งมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 4) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 5) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งผลให้สถานศึกษามีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน โดยผู้วิจัยเกริ่นนำ ด้วยการสนทนาสภาพทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับ

บริบท สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน จากนั้นเข้าสู่การสัมภาษณ์ในประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้ให้สัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 1 เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในชุมชน ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน แม่ครัว คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีส่วนร่วมให้คำปรึกษา ชี้แนะ ร่วมประชุมวางแผน ร่วมติดตามตรวจสอบ ร่วมประเมินผล ร่วมปรับปรุงแก้ไขพัฒนา และร่วมชื่นชมยินดี และ มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่หลากหลาย ได้แก่ การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน สวดมนต์ประจำสัปดาห์ในทุกวันศุกร์ มีรายละเอียดการให้สัมภาษณ์แต่ละประเด็นดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการบริหารจัดการอย่างไร

“...สถานศึกษาของเราเป็นสถานศึกษาที่อยู่ในชุมชนชนบท ดังนั้นการบริหารจัดการก็ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่ายใดบ้าง

“...ที่สำคัญตัวเรา...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา เช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน แม่ครัว โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นต้น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนทุกกิจกรรม...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

3. การบริหารจัดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

“...สถานศึกษา...มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายค่ะ สอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน เช่น ตอนเช้า มีการแบ่งเขตรับผิดชอบทำความสะอาด โดยมีครูประจำชั้นดูแล ส่วนตัวเราก็ต้องเดินดูคอยให้กำลังใจ และก็มีสวดมนต์ประจำสัปดาห์ในทุกวันศุกร์ และจัดค่ายคุณธรรมตามโครงการที่จัดทำขึ้น ทางสถานศึกษาจะนิมนต์พระที่วัดใกล้ ๆ สถานศึกษานี้แหละ มาจัดอบรมให้ก็จะคล้าย ๆ กับทุกสถานศึกษาแหละค่ะ...และมีผู้มาเยียนบ่อย ๆ ค่ะ เลยทำให้เด็ก ๆ

เขาตื่นตัวมีโอกาสและพยายามประพฤติปฏิบัติค่านิยมหลักของผู้เรียน เกือบตลอดเวลา...”
(ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

4. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่อย่างไรในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

“...ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง...ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ร่วมประชุมวางแผน...ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ร่วมประเมินผล ร่วมปรับปรุงแก้ไขพัฒนา...และร่วมชื่นชมยินดี...ในการกำหนด ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมหรือโครงการ ก็เปิดโอกาสผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา...”
(ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2561)

5. ผลที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไร

“...ผลของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ก็...ผู้เรียนมีค่านิยมหลักเป็นไปตามที่ สถานศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้...การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา บูรณาการในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ การบูรณาการในกิจกรรมชุมนุม ฐานการเรียนรู้ใน กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และจัดโครงการค่ายอบรม...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2561)

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารจัดการ สถานศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาแบบ มีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ พระสงฆ์ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีบทบาทร่วม SWOT ร่วมประชุมวางแผน ร่วมจัดทำแผนพัฒนาโครงการ มีส่วนร่วมในการดำเนินการของสถานศึกษา และร่วมแสดงความชื่นชมยินดี และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ได้แก่ มีการจัด กิจกรรมสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา บูรณาการกับการเรียนรู้ จัดโครงการ ค่ายอบรม มีรายละเอียดการให้สัมภาษณ์แต่ละประเด็นดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการบริหารจัดการอย่างไร

“...การบริหารจัดการของสถานศึกษาเรานะครับ สถานศึกษาเรายึดหลักการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่ายใดบ้าง

“...ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ในท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง...และมีพระสงฆ์ที่มอบธรรมะให้แก่เด็ก ๆ ด้วยครับ”
(ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

3. การบริหารจัดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

“...ผมว่า การปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีของครูผู้สอนถือว่าสำคัญที่สุด เพราะเด็กผู้เรียน จะยึดถือแบบอย่างจากครูผู้สอน...จัดประกวดเด็กดีศรี...และนอกจากนี้ ผมยังมอบหมายให้ ครูผู้สอนโดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้...โดยเฉพาะในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนครับ...”
(ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

4. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่อย่างไร ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

“...การได้มีโอกาสปฏิบัติค่านิยมหลักอย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กได้ปฏิบัติจริง อย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย...การจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมในการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา...ส่วนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก็เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วม ในขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ให้มากที่สุด เช่น ร่วม SWOT ร่วมประชุมวางแผน ร่วมจัดทำ แผนพัฒนาโครงการ มีส่วนร่วมในการดำเนินการของสถานศึกษา...รวมทั้งร่วมแสดงความชื่นชม ยินดี เหมือนครั้งนี้ก็แจ้งคณะกรรมการ มาร่วมต้อนรับคณะศึกษาดูงานด้วยครับ...”
(ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

5. ผลที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไร

“...ทางสถานศึกษาจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามที่สถานศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้...มีการจัดกิจกรรมสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา บูรณาการกับ การเรียนรู้ หรือแม้กระทั่งสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาด้วยครับ...เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง ช่วงรับประทานอาหารกลางวัน หรือแม้กระทั่งการเข้าแถว...” (ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 3 เกี่ยวกับการบริหารจัดการ สถานศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหาร

จัดการสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) บุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน แม่ครัว และ 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกสถานศึกษา ได้แก่ พระสงฆ์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ หน่วยงาน ห้างร้าน เจ้าของโรงสีข้าว ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมประชุมวางแผน และร่วมให้คำแนะนำ ร่วมแก้ปัญหา และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่หลากหลาย ได้แก่ จัดกิจกรรมจิตศึกษาก่อนเข้าเรียน สอดแทรกอยู่ในการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ ควรสอดแทรกและบูรณาการในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีรายละเอียดการให้สัมภาษณ์แต่ละประเด็นดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการบริหารจัดการอย่างไร

“...สถานศึกษาของเรา จะเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกับการดำเนินการของสถานศึกษา และให้ความสำคัญกับชุมชนมาก เพราะชุมชนที่นี่เข้มแข็ง และมีความสามัคคีขอความร่วมมือก็มักจะได้ทุกเรื่องค่ะ...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่ายใดบ้าง

“...บุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกสถานศึกษา เช่น พระสงฆ์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ หน่วยงาน ห้างร้าน เจ้าของโรงสี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

3. การบริหารจัดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

“...สถานศึกษาของเรามีการดำเนินกิจกรรมจิตศึกษา ในการปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลักของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมจิตศึกษาทุกเช้าก่อนเข้าเรียน...เราควรสอดแทรกอยู่ในการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ และควรสอดแทรกและบูรณาการในชีวิตประจำวันของผู้เรียน...ควรมีการจัดต่อเนื่อง...และต้องมีการติดตามตรวจสอบ วัดประเมินผลอย่างสม่ำเสมอด้วยค่ะ” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

4. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่อย่างไรในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

“...ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สถานศึกษาของเรา จะมีการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษา ค่ะ...ทางสถานศึกษาจะมีหนังสือเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมประชุมวางแผน และร่วมให้คำแนะนำ ร่วมแก้ปัญหา และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ร่วมกันเสมอค่ะ... โดยเฉพาะคณะกรรมการฯ จะให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งค่ะ...หลวงพ่อบุญมา...ก็สนับสนุน มอบทุนการศึกษาให้ผู้เรียนทุกปี...ซึ่งทางสถานศึกษา จะมีการประชุมภาคเรียนละ 2 ครั้ง เป็นอย่างน้อย...สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ในการปรับปรุง พัฒนางานในสถานศึกษานั้น จะมีการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชุม เพื่อร่วมกันวางแผน ดำเนินการ และปรับปรุงภาระงานอยู่เสมอ เชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครูและบุคลากร และผู้เรียน ทั้งการเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา สู่ความเป็นเลิศ...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

5. ผลที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไร

“...ทุก ๆ วัน หลังเคารพธงชาติ ตารางกิจกรรมในแต่ละวันหรือที่พวกเราเรียกว่า “ตารางสอน” ของทุกชั้นเรียน จะจัดกิจกรรมของผู้เรียน 3 ช่วง คือ ช่วงเช้าเป็นการพัฒนา ความฉลาดทางด้านอารมณ์ และจิตวิญญาณ (EQ และ SQ) ช่วงสายเป็นช่วงพัฒนาทางด้าน ปัญญา (IQ) และช่วงบ่ายเป็นช่วงพัฒนาทางด้านร่างกาย (PQ = Physical Quotient) ในตอนเช้าคุณครูจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาทางด้านจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อม ที่จะเริ่มการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในแต่ละวัน กิจกรรมเหล่านี้จะแตกต่างกันไป ในแต่ละระดับ ชั้นเรียน โดยคุณครูจะเป็นผู้พัฒนากิจกรรม ให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน เช่น ถ้าเป็น ระดับอนุบาลคุณครูจะให้ฝึกใช้การเคลื่อนไหวของมือและนิ้ว การนับเลข เป็นต้น ถ้าเป็นเด็ก ประถมศึกษาคุณครูจะให้ทำกิจกรรม เพื่อฝึกสมาธิ เช่น การส่งต่อสิ่งของ เป็นต้น...” (ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 4 เกี่ยวกับการบริหารจัดการ สถานศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในชุมชน แบบ 100 % และมีการจัดกิจกรรมสอดแทรก ในกิจกรรมยามเช้าของสถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง จัดกิจกรรมบูรณาการในกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียน เช่น ค่าคุณธรรม การเข้าค่ายลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น มีรายละเอียดการให้สัมภาษณ์แต่ละประเด็นดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการบริหารจัดการอย่างไร

“...สถานศึกษาของดิฉัน มีการบริหารจัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบ 100 %...โดยเฉพาะในการร่วมบริจาคเงิน...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่ายใดบ้าง

“...ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่าย ผู้นำในท้องถิ่น ผู้อุปการะคุณสถานศึกษา เช่น เจ้าของสถานประกอบการ เจ้าของร้านทอง เจ้าของบริษัทต่าง ๆ... เป็นต้น” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

3. การบริหารจัดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

“...การจัดกิจกรรมควรจัดอย่างต่อเนื่องตลอดปี โดยจัดทำเป็นโครงการอบรมคุณธรรม...สอดแทรกในกิจกรรมยามเช้าของสถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมจัดบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ค่าคุณธรรม การเข้าค่ายลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

4. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่อย่างไรในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

“...ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริม สนับสนุน ครูผู้สอนจัดกิจกรรมสอดแทรกและบูรณาการกับเนื้อหาสาระวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง...นิมนต์พระสงฆ์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสอนธรรมะ อบรมจริยธรรม...เข้าค่ายพุทธบุตร-ธิดา... ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมประชุมวางแผน ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา ร่วมนิเทศติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการ และร่วมประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน รวมถึงการจัดทำโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

5. ผลที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไร

“...การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แต่ละระดับชั้นจะมี Best Practice ของแต่ละชั้น ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชั้นเรียน โดยเริ่มต้นจากการรวมกลุ่มเพื่อจัดทำ

โครงการเป็นไปโดยสมัครใจ เน้นวิธีการเรียนรู้ เน้นปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนให้เหมาะสมกับแต่ละสาระการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ภายในห้องเรียน...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา คนที่ 5 เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในชุมชน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง พระสงฆ์ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชุมครูและบุคลากรเพื่อชี้แจง ทำความเข้าใจ ทำแผนการเรียนรู้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมหลัก และบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ โดยมีการนิเทศติดตาม วัดประเมินผล และรายงานผล และมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่หลากหลาย ได้แก่ การบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน เน้นการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง และประสานผู้ปกครองในการช่วยกันดูแลปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมหลัก มีรายละเอียดการให้สัมภาษณ์แต่ละประเด็นดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการบริหารจัดการอย่างไร

“...ที่สถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ พระสงฆ์ ในวัดใกล้บ้านที่มองเห็นนี้ค่ะ...ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม...รวมทั้งสถานศึกษาใกล้เคียง...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

2. ผู้มีส่วนรวมในการจัดการศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่ายใดบ้าง

“...ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง พระสงฆ์ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

3. การบริหารจัดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

“...การบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน...การได้มีโอกาสปฏิบัติค่านิยมหลักอย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กยึดติดเป็นนิสัย และนิสัยนี้จะติดตัวเด็กไปจนโต...ประสานผู้ปกครองในการช่วยกันดูแลปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และ

ค่านิยมหลัก...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

4. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่อย่างไรในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

“...สถานศึกษามีการประชุมครูและบุคลากรเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ทำแผน การเรียนรู้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมหลักและบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในรายวิชาต่าง ๆ โดยมีการนิเทศติดตาม วัดประเมินผล และรายงานผล ซึ่งทุกขั้นตอน การดำเนินงาน เราจะให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมทุกเรื่องค่ะ...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561)

5. ผลที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไร

“...การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สถานศึกษาได้เน้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงาน กิจกรรมชุมนุม ฐานการเรียนรู้ในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ อย่างแท้จริงเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และโครงการห้องสมุดมีชีวิตเน้นให้รักการอ่าน การสร้างสภาพแวดล้อมให้เด็กมีความสุขในการเรียน...” (ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2561)

จากผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา ประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจาก การสัมภาษณ์เชิงลึก	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	การบริหารจัดการที่ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้คำปรึกษา ชี้แนะ ร่วมประชุมวางแผน เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วม ในขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ให้มากที่สุด เช่น ร่วม SWOT ร่วมประชุมวางแผน ร่วมจัดทำ แผนพัฒนาโครงการ	1. การร่วมวางแผน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา เช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน แม่ครัว โดยเฉพาะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นต้น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทุก ขั้นตอนทุกกิจกรรม มีส่วนร่วมในการดำเนินการของ สถานศึกษา	2. การร่วมปฏิบัติ
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนบ้านโนนศรี 4. โรงเรียนบ้านลำช้าง	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมนิเทศติดตามตรวจสอบ ในการกำหนดผู้รับผิดชอบ ในกิจกรรมหรือโครงการ	3. การร่วมตรวจสอบติดตาม

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา ประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจาก การสัมภาษณ์เชิงลึก	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อย 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	ร่วมประเมินผลและร่วมชื่นชมยินดีใน การกำหนดผู้รับผิดชอบในกิจกรรม หรือโครงการ ก็เปิดโอกาสผู้มีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษา	4. การร่วมประเมิน
2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) บุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน แม่ครัว และ 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกสถานศึกษา ได้แก่ พระสงฆ์ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ หน่วยงาน ห้างร้าน เจ้าของโรงสีข้าว ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง ร่วมประชุมวางแผน และ ร่วมให้คำแนะนำ ร่วมแก้ปัญหา และ การตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตาม แผนที่วางไว้	5. การร่วมตัดสินใจ
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้คำปรึกษา ชี้แนะ ร่วมปรับปรุงแก้ไขพัฒนาและร่วมชื่น ชมยินดี	6. การร่วมปรับปรุงแก้ไข
2. โรงเรียนบ้านจ้อย 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมให้คำแนะนำ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมชื่นชมยินดี	7. การร่วมสะท้อนผล

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา ประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจาก การสัมภาษณ์เชิงลึก	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	<p>การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน</p> <p>การได้มีโอกาสปฏิบัติค่านิยมหลัก อย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กได้ปฏิบัติจริง จนเป็นนิสัย</p> <p>มีการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน การดำเนินงานของสถานศึกษา</p> <p>การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา แต่ละระดับชั้นจะ มี Best Practice ของแต่ละชั้นซึ่ง เป็นอัตลักษณ์ของชั้นเรียน</p> <p>การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา สถานศึกษาได้เน้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญโดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงาน</p>	1. การบูรณาการกับโครงการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยม หลัก
1. โรงเรียนบ้านจ้อง 2. โรงเรียนบ้านโนนศรี 3. โรงเรียนบ้านลำช้าง	<p>ครูผู้สอนโดยบูรณาการกับ 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้โดยเฉพาะในกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน</p> <p>จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดปี โดยจัดทำเป็นโครงการอบรมคุณธรรม สอดแทรกในกิจกรรมยามเช้าของ สถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง จัดบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>การบูรณาการในกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน สอดแทรกในกิจกรรม ประจำวัน เน้นการปฏิบัติจริงอย่าง ต่อเนื่อง และประสานผู้ปกครองใน การช่วยกันดูแล</p>	2. การบูรณาการในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ชื่อสถานศึกษา ประเภทเอกสาร	สาระสำคัญจาก การสัมภาษณ์เชิงลึก	ผลการสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของ การพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีการบริหารจัดการศึกษาโดยเปิด โอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	3.การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	มีการจัดกิจกรรมสอดแทรกใน กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา	4.การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน
1. โรงเรียนวัดตะปอนน้อย 2. โรงเรียนบ้านจ้อง 3. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง 4. โรงเรียนบ้านโนนศรี 5. โรงเรียนบ้านลำช้าง	บูรณาการในการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้	5. การบูรณาการเข้ากับกลุ่ม สาระการเรียนรู้

จากตารางที่ 14 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา พบว่า จากการดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 3) การสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปเป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 5 ภูมิภาค
5 สถานศึกษา โดยรวม

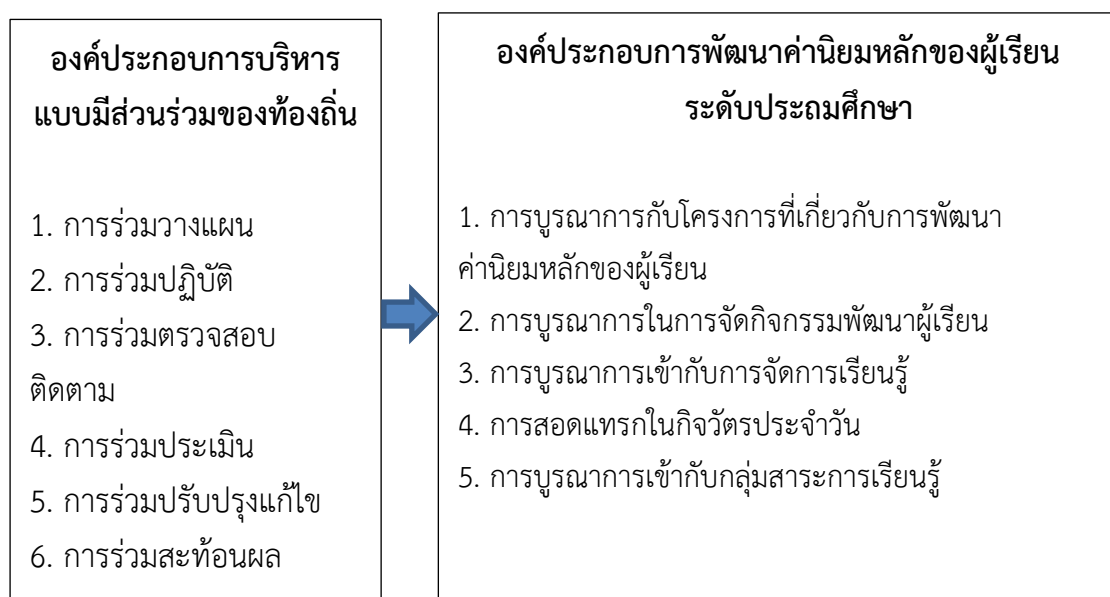
ผลการสังเคราะห์ จากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์ การสังเกตการจัด กิจกรรมของ ครูผู้สอน	ผลการสังเคราะห์ การสัมภาษณ์ ระดับลึกผู้บริหาร สถานศึกษา	สรุปผลการสังเคราะห์ ภาพรวมเป็นองค์ประกอบ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
1. การร่วม วางแผน 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วม ตรวจสอบติดตาม 4. การร่วม ประเมิน 5. การร่วม ตัดสินใจ 6. การร่วม ปรับปรุงแก้ไข 7. การร่วม สะท้อนผล	1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วม ตรวจสอบติดตาม 4. การร่วมประเมิน 5. การร่วมปรับปรุง แก้ไข 6. การร่วม สะท้อนผล	1. การร่วม วางแผน 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วม ตรวจสอบติดตาม 4. การร่วม ประเมิน 5. การร่วม ตัดสินใจ 6. การร่วม ปรับปรุงแก้ไข 7. การร่วม สะท้อนผล	1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมตรวจสอบ ติดตาม 4. การร่วมประเมิน 5. การร่วมปรับปรุงแก้ไข 6. การร่วมสะท้อนผล

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ผลการสังเคราะห์ จากเอกสาร	ผลการสังเคราะห์การ สังเกตการจัด กิจกรรมของครูผู้สอน	ผลการสังเคราะห์การ สัมภาษณ์ระดับลึก ผู้บริหารสถานศึกษา	สรุปผลการสังเคราะห์ ภาพรวมเป็น องค์ประกอบ การพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา
<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการกับ โครงการที่เกี่ยวกับ การพัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียน 2. การบูรณาการใน การจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน 3. การบูรณาการใน ชั่วโมงชุมนุม 4. การจัดกิจกรรม ค่ายคุณธรรม 5. การบูรณาการ เข้ากับการจัดการ เรียนรู้ 6. การบูรณาการใน ฐานการเรียนรู้ 7. การสอดแทรกใน กิจกรรมประจำวัน 8. การบูรณาการ เข้ากับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการกับ โครงการที่เกี่ยวกับ การพัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียน 2. การบูรณาการใน การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 3. การบูรณาการใน ชั่วโมงชุมนุม 4. การจัดกิจกรรมค่าย คุณธรรม 5. การบูรณาการเข้า กับการจัดการเรียนรู้ 6. การสอดแทรกใน กิจกรรมประจำวัน 7. การบูรณาการเข้า กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการกับ โครงการที่เกี่ยวกับ การพัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียน 2. การบูรณาการใน การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 3. การบูรณาการเข้า กับการจัดการเรียนรู้ 4. การสอดแทรกใน กิจกรรมประจำวัน 5. การบูรณาการเข้า กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการกับ โครงการที่เกี่ยวกับ การพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียน 2. การบูรณาการในการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. การบูรณาการเข้ากับ การจัดการเรียนรู้ 4. การสอดแทรกใน กิจกรรมประจำวัน 5. การบูรณาการเข้ากับ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จากตารางที่ 15 ผลการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีผลการสังเคราะห์ภาพรวมเป็นองค์ประกอบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมตรวจสอบติดตาม 4) การร่วมประเมิน 5) การร่วมปรับปรุงแก้ไข และ 6) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 4) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 5) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ รายละเอียดดังภาพที่ 9

**องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

ภาพที่ 9 องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

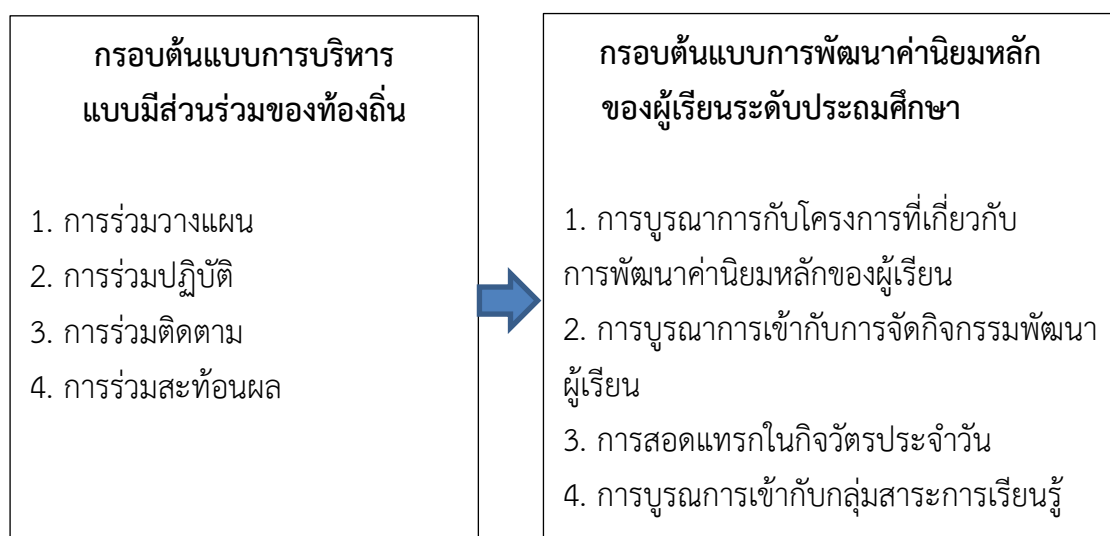
ผู้วิจัยดำเนินการยกร่างและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

ผลการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สรุปประเด็นสำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาหลอมรวมกับ องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้ การบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมตรวจสอบติดตาม 4) การร่วมประเมิน 5) การร่วมปรับปรุงแก้ไข และ 6) การร่วม สะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการเข้า กับการจัดการเรียนรู้ 3) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) การสอดแทรกใน กิจกรรมประจำวัน และ 5) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา จากนั้นมาสรุปเป็นกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบ ต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน และ 4) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลดำเนินการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบต้นแบบการบริหาร
 แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย
 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วม
 วางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และกรอบต้นแบบ
 การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่
 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการเข้า
 กับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการ
 เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ รายละเอียดดังภาพที่ 10

**กรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
 ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

ภาพที่ 10 กรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ
 ผู้เรียนระดับประถมศึกษา

จากภาพที่ 10 กรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร
 ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ
 การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 16-17

ตารางที่ 16 ผลการบันทึกประเด็นสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	
จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการคิด 3. การร่วมปฏิบัติ 4. การร่วมตัดสินใจ 5. การร่วมติดตามผล ตรวจสอบ 6. การร่วมรับประโยชน์
เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมสะท้อนผล 4. การกำหนดความต้องการร่วมกัน 5. การร่วมตัดสินใจ 6. การร่วมวัดและประเมินผล 7. การร่วมติดตามผล ตรวจสอบ
ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการคิด 3. การร่วมปฏิบัติ 4. การร่วมรับผิดชอบ 5. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 6. การร่วมตัดสินใจ 7. การร่วมวัดและประเมินผล
ภารดี อนันต์วารี (2551 : 22)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การจัดการ 3. การดำเนินงาน 4. การควบคุม

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการคิด 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมรับผลประโยชน์ 4. การร่วมแก้ปัญหา 5. การร่วมตัดสินใจ 6. การร่วมจัดการศึกษา 7. การร่วมบริหารจัดการ 8. การร่วมระดมทรัพยากร
ฉลาด จันทสมบัติ (2552 : 107, 121, 2553 : 175-189)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมพัฒนา 2. การมีส่วนร่วมในการกำหนดความจำเป็นพื้นฐาน 3. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง 4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5. การร่วมแก้ปัญหา
สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62-63)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมคิด 2. การร่วมรับผิดชอบ 3. การร่วมปฏิบัติ 4. การร่วมแก้ปัญหา 5. การร่วมปรับปรุง 6. การร่วมประเมินผลงาน
กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมคิด 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมติดตามตรวจสอบ 4. การร่วมพัฒนา

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
ทิพวรรณ เสนจันทร์ชัย (2553 : 36)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมคิด 2. การร่วมกำหนดเป้าหมาย 3. การกำหนดวิสัยทัศน์ 4. การร่วมปฏิบัติ 5. การร่วมทบทวนผลการจัดการที่ผ่านมา 6. การร่วมพัฒนา 7. การร่วมสร้างโอกาส 8. การร่วมแรงร่วมใจ 9. การร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ 10. การร่วมติดตามผลวัดและประเมินผล 11. การร่วมปรับปรุงแก้ไข
เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการค้นคว้าหาปัญหา และสาเหตุ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5. การมีส่วนร่วมในการติดตามผล 6. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 7. การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมแสดงความคิดเห็น 3. การร่วมปฏิบัติ 4. การร่วมสะท้อนผล 5. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 6. การร่วมตัดสินใจ

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114-116)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการคิด 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 4. การร่วมรับผิดชอบ 5. การร่วมตัดสินใจ
หวน พิณรุพันธ์ (2553 : 2)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมดำเนินการ 2. การร่วมพัฒนา 3. การร่วมติดตามผล ตรวจสอบ 4. การร่วมวัดและประเมินผล
สุภาพค์ จันทวานิช (2554 : 84)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมกำหนดปัญหา 2. การร่วมวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการสังเกต 4. การร่วมปฏิบัติ 5. การร่วมสะท้อนผล 6. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา
อรทัย ก๊กผล (2555 : 11)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมกำหนดทิศทาง 2. การร่วมแก้ปัญหา 3. การร่วมรับผิดชอบ 4. การร่วมจัดการ
ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2556 : 124)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมคิด 2. การร่วมทำงาน 3. การร่วมพัฒนา

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
วินัย ดิสงส์ (2556 : 92-94)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมจัดทำแผน 3. การร่วมวิเคราะห์สภาพจุดเด่นจุดด้อย เป้าหมาย 4. การมีส่วนร่วมในการคิด 5. การร่วมปฏิบัติ 6. การร่วมรับผิดชอบ 7. การร่วมแก้ปัญหา 8. การร่วมพัฒนา 9. การร่วมตัดสินใจ 10. การร่วมติดตามผล ตรวจสอบ 11. การร่วมวัดและประเมินผล 12. การร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 1-2)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมกำหนดนโยบาย 2. การร่วมแสดงความคิดเห็น 3. การร่วมดำเนินการ 4. การร่วมรับผลประโยชน์ 5. การร่วมพัฒนา 6. การร่วมตัดสินใจ 7. การร่วมติดตามผล ตรวจสอบ 8. การร่วมวัดและประเมินผล

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2557 : 209–211)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกระจายอำนาจและการตัดสินใจ 2. ความไว้วางใจ 3. การติดตามตรวจสอบ 4. การกำหนดวัตถุประสงค์ 5. การร่วมรับผิดชอบ 6. การร่วมตัดสินใจ
ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน 2. การร่วมให้ความเห็นชอบ 3. การร่วมส่งเสริมสนับสนุน การร่วมระดมทรัพยากร 4. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 5. การร่วมติดตามการดำเนินการ
อทิติยา ขาวคม (2557 : 12)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมตัดสินใจ 4. การร่วมติดตามผล 5. การร่วมวัดและประเมินผล 6. การร่วมรับผลประโยชน์
เศรษฐภูมิ เถาซารี (2558 : 114–120)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมระดมความคิด 2. การร่วมแสดงความคิดเห็น 3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น 4. การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 6. การกระจายอำนาจการบริหารงาน 7. การร่วมตัดสินใจ

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การกำหนดนโยบาย 3. การร่วมตัดสินใจ 4. การร่วมวัดและประเมินผล 5. การร่วมติดตามผล ตรวจสอบ 6. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	
ลิเครท (Likert, (1961 : 223)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดเป้าหมาย 2. การร่วมตัดสินใจ 3. การมีส่วนร่วมในการคิด 4. การร่วมปฏิบัติ 5. การร่วมแก้ปัญหา 6. การกระจายการควบคุมงาน
วรูม และ เดซี (Vroom & Dec, 1970 : 138)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการคิด 3. การร่วมรับผิดชอบ 4. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน 5. การร่วมรับผิดชอบ 6. การร่วมตัดสินใจ 7. การร่วมวัดและประเมินผล 8. การร่วมติดตามผล ตรวจสอบ 9. การร่วมรับผลประโยชน์

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
เดลเบค และ แอนดรูว์ (Delbecq & Andrew, 1971 : 466–492)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล 2. การร่วมวิเคราะห์หรือสรุปปัญหา 3. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4. การร่วมดำเนินการแก้ไข 5. การร่วมติดตามและประเมินผล
กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมวิเคราะห์ปัญหา 3. การร่วมดำเนินการ 4. การร่วมติดตาม 5. การร่วมประเมินผล 6. การรับผลประโยชน์
แอนโทนี (Anthony, 1978 : 3)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมตัดสินใจ 2. การร่วมดำเนินการ 3. การร่วมแก้ปัญหา 4. การร่วมควบคุม 5. การร่วมรับผิดชอบ 6. การร่วมกำหนดเป้าหมาย
โคเฮน และ อัฟโฮฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980 : 213, 2009 : 5)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมตัดสินใจ 2. การร่วมดำเนินงาน 3. การร่วมรับผิดชอบ 4. การร่วมประเมินผล
องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมใช้ประโยชน์ 4. การร่วมได้รับผลประโยชน์

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
ซัชคิน (Sashkin, 1982 : 110–113)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมาย 2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 3. การมีส่วนร่วมแก้ปัญหา 4. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง
ไวท์ (White, 1982 : 18)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมตัดสินใจ 2. การร่วมปฏิบัติ 3. การร่วมพัฒนา 4. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 5. การร่วมประเมินผล
ไบรย์แมน (Bryman, 1986 : 139)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมควรจะต้องทำให้แนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย 2. การเพิ่มเป้าหมายส่วนบุคคลกับเป้าหมายองค์การให้เท่าเทียมกัน 3. การควบคุมงาน 4. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ
ดอร์แนนท์ (Dornan, 1991 : 218)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมวางแผน 2. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 3. การร่วมประเมินผล
เกลแบรธ และลอร์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217–218)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมกำหนดเป้าหมาย 2. การยอมรับ 3. การร่วมแรงร่วมใจ 4. การร่วมปฏิบัติ 5. การร่วมปรับปรุงแก้ไขปัญหา 6. การร่วมตัดสินใจ 7. การร่วมประเมินผล

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
สแวนส์เบอร์ก (Swansburg, 1996 : 914)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการคิด 2. การร่วมบริหารจัดการ 3. การร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา 4. มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน 5. การร่วมรับผิดชอบ 6. การร่วมตัดสินใจ 7. การร่วมนิเทศติดตามผล 8. การร่วมพัฒนา
โฮโนล (Honold, 1997 : 247)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมพัฒนา 2. การร่วมควบคุมคุณภาพ
ดูบริน (Dubrin, 2006 : 165)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การร่วมพัฒนา 2. การสร้างแรงจูงใจ 3. การร่วมตัดสินใจ 4. การมอบอำนาจ
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	
ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79-91)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมกันระดมความคิดหาวิธีการแก้ไข 2. การวางแผน 3. การดำเนินงาน 4. การแก้ปัญหา 5. การติดตามและประเมินผล
นิติพงษ์ แก้วกล้า (2556 : 105-111)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ 2. การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและรับผิดชอบการดำเนินการ 3. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4. ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
พจนารถ วาดกลีน (2556 : 85-90)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 2. การดำเนินงานด้านวิชาการ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ
โสมย์สิริ มุลทองทิพย์ (2556 : 65)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์กร 2. ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร 3. ความเชื่อมั่น และการยอมรับเป้าหมายขององค์กร
รัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2. ความยึดมั่นผูกพัน 3. ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบ 4. มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการศึกษา
นิตยา แก้วแสนชัย (2557: 115-229)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ 2. การประชุมวางแผนงาน 3. การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ 4. การมีส่วนร่วมด้านรักษาผลประโยชน์ 5. การมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล
นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122-143)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนร่วมกัน 2. การสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติงาน 3. อำนาจและอิสระในการทำงาน 4. รับฟังความคิดเห็น

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์ (2557 : 101)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน 2. วัตถุประสงค์ของงาน 3. ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน
จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132-142)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสร้างความเข้าใจร่วมกัน 2. การปัญหาวิเคราะห์ปัญหา 3. การนำไปปฏิบัติ 4. การติดตามประเมินกระบวนการ 5. การปรับปรุงและพัฒนา
ประชา แก้วสวัสดิ์ (2558 : 67-79)	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา
วัชระ มะรังศรี (2558 : 90-102)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อในการเรียนรู้ 2. การมีส่วนร่วมในการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อความชัดเจนตรวจสอบได้ 3. มีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบ 4. ควรดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา
ไศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86-96)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. ความผูกพันและความรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน 3. การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย 4. ร่วมรับผิดชอบดำเนินการ

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
ทศพล ธีมะพร (2559 : 145-151)	การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153-157)	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1. การวัดและประเมินผล 2. การนิเทศภายใน 3. การจัดการเรียนรู้ 4. การวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางการแก้ไข
อัญชลี อุดรกิจ และคณะ (2559 : 132)	1. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา 3. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 4. การมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผล 5. การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
นุชา สระสม (2560 : 153-159)	1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 4. การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ 5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล
สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134)	1. การมีส่วนร่วมดำเนินการ 2. การมีส่วนร่วมวางแผน 3. การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
เลวิส (Lewis, 2013 : 189–195)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของสมาชิก 2. การมีส่วนร่วมความสัมพันธ์ของผู้อำนวยการกับสมาชิก 3. การมีส่วนร่วมการปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของสมาชิก 4. การมีส่วนร่วม กระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิก
ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมกำหนดและใช้นโยบาย 2. การมีส่วนร่วมการดำเนินการ 3. การมีส่วนร่วมการส่งข้อมูลข่าวสาร 4. การมีส่วนร่วมการเก็บรวบรวมข้อมูล 5. การมีส่วนร่วมความสำเร็จในการจัดการศึกษา
โคนโลน (Conlon, 2013 : 341)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมการถ่ายโอนความรู้ 2. การมีส่วนร่วมการพัฒนาทักษะความชำนาญ
พลัมป์ (Plumb, 2015 : 203)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 2. การมีส่วนร่วมกระบวนการสื่อสาร 3. การมีส่วนร่วมการตั้งเป้าหมายเฉพาะ 4. การมีส่วนร่วมการสร้างกระบวนการตัดสินใจสั่งการเชิงกลยุทธ์ 5. การมีส่วนร่วมการเผยแพร่ข้อมูลความรู้
คอตเทนนาวาร์ (Kottennavar, 2016 : 252)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา 2. เจตคติต่อวิชาชีพครูของครูสถานศึกษา

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	
กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 2. การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน 3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ทำงานร่วมกับผู้อื่น 5. การบูรณาการในฐานการเรียนรู้ 6. การบูรณาการในชั่วโมงชุมนุม 7. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 8. การจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม 9. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 10. แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2551 : 42, 2557 : 1-4, 2559 : 67-69)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. การบูรณาการเข้ากับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน 4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 5. การเรียนรู้ทำงานร่วมกับผู้อื่น 6. การบูรณาการในฐานการเรียนรู้ 7. การบูรณาการในชั่วโมงชุมนุม 8. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 9. การจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม 10. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 11. การใช้กิจกรรมกลุ่ม

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
<p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7-10)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. การบูรณาการเข้ากับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน 4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 5. การเรียนรู้ทำงานร่วมกับผู้อื่น 6. การบูรณาการในฐานการเรียนรู้ 7. การบูรณาการในชั่วโมงชุมนุม 8. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 9. การจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม 10. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 11. การสะท้อนความคิด 12. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม 13. การใช้กิจกรรมกลุ่ม 14. กิจกรรมแนะแนว 15. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
<p>สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 2. การบูรณาการเข้ากับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน 4. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 5. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	
ดวงเดือน พันธมนาวิน (2543 : 7)	การพัฒนาค่านิยมจะต้องพัฒนาทางด้านจิตใจ และพฤติกรรมไปพร้อมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิด พฤติกรรม จริยธรรมตามที่ปรารถนา
เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241)	1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. พฤติกรรมการเลียนแบบ
บลูม (Bloom, 1956 : 358)	1. การผสมผสานความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 2. พฤติกรรมการเลียนแบบ 3. การปรับตัว 4. การสร้างมโนทัศน์ 5. การยอมรับ การสร้างความเข้าใจ
โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-438)	ทฤษฎีบูรณาการ (Integrated Theory) โดย Kohlberg เชื่อว่า มนุษย์จะมีพัฒนาการทาง จริยธรรมเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง ตามลำดับ
โรคีส (Rokeach, 1973 : 42)	การปลูกฝังค่านิยม บุคคลจะได้รับ การอบรม สั่งสอนและได้รับการเน้นถึงความสำคัญของ ค่านิยมในแต่ละเรื่องแตกต่างกันจาก ประสบการณ์ที่เขาได้รับตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้ เขาค่อย ๆ เรียนรู้ที่จะแยกพวkc่านิยมที่ได้รับ จากการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มตัวแล้ว
แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613)	1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. การผสมผสานความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 3. พฤติกรรมการเลียนแบบ 4. การปรับตัว

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	
ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166-171)	สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอนแบบโครงงาน มีการอบรมคุณธรรม ฝึกมารยาทไทย และต้องสร้างความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ควบคู่กับการพัฒนาทางวิชาการอย่างสมดุล การมีส่วนร่วมสอดส่องดูแลความประพฤติ และระแวงระวังปัจจัยเสี่ยง รวมถึงการสร้างความร่วมมือประเมิณผล เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา และชุมชนก็ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ผลสำรวจของนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2557 : 17)	การส่งเสริมให้ผู้เรียนท่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการให้แก่เด็กได้มากที่สุด ร้อยละ 53.72 ระบุว่า ช่วยได้มาก ร้อยละ 0.16 ระบุว่าช่วยได้ปานกลาง ร้อยละ 21.42 ระบุว่าช่วยได้น้อย ร้อยละ 2.88 ระบุว่าช่วยได้น้อยที่สุด ร้อยละ 3.12 ระบุว่า ไม่สามารถช่วยได้เลย และร้อยละ 0.08 ไม่ระบุไม่แน่ใจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17-18)	การจะปลูกฝัง “ค่านิยมไทยทั้ง 12 ประการ” ให้ได้ผลในทางปฏิบัติประชาชน ควรดำเนินการ คือ 1) ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์ แทรกเนื้อหาในบทเรียนทุกระดับชั้น 2) ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี 3) ภาครัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
กมล โปธิเย็น (2558 : 149–154)	<p>แนวทางสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียน มีความสุขในการเรียนรู้ คือ บทบาทของครูในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนหาวิธีการใช้แนวคิด หลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยา มาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แนวคิด ทฤษฎีทางจิตวิทยา มาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึง ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ การวิเคราะห์งานและการถ่ายโยงการเรียนรู้</p>
วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157–167)	<ol style="list-style-type: none"> 1. รมรณรงค์สร้างควมตระหนัก รั้บรู้คุณค่าของค่านิยมหลัก 2. สร้างควมเข้มแข็งของเครือข่ายควมร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมอย่างยั่งยืนในการพัฒนา ค่านิยมหลัก 3. บูรณาการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การเรียนรู้ในห้องเรียน 4. เพิ่มศักยภาพในการกำกับติดตามและการวัดผลประเมินผล การดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
ศุจิรัตน์ ภูพานี (2558 : 143–146)	<p>การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ</p>

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
อุไร จักร์ตรีมงคล (2558 : 117-121)	การพัฒนามาตรฐานประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับผู้เรียนอายุระหว่าง 12-14 ปี
เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157)	การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมทำได้ โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัดกิจกรรม ที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมผ่านสื่อมวลชน
เฉิง และไหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156)	วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบบูรณาการ (Cognitive Behavioral Integrated Treatment : CBIT) เพื่อลดพฤติกรรมต่อต้านสังคม ก้าวร้าว ลดการติดยาเสพติด (Drug Abuse) และส่งเสริมพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้กับกลุ่มเยาวชนในประเทศจีน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเยาวชนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องยาเสพติด การใช้และพึ่งพาเสพติดต่ำลง แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำลง และมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมสูงขึ้นหลังเข้ารับการปรับพฤติกรรม
ฮาคออร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 192-200)	แนวคิด การปรับพฤติกรรมทางปัญญา (CBM) ร่วมกับการใช้ดนตรีบำบัด (Music therapy) เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การพัฒนาอารมณ์เชิงบวก ทักษะการจัดการตนเอง ลดความก้าวร้าว ลดความโกรธ และเพิ่มทักษะทางสังคม (Social Skills) ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นในประเทศเนเธอร์แลนด์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาร่วมกับการใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
	<p>ดนตรีบำบัดตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไป (GLM) สามารถส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา พัฒนาอารมณ์เชิงบวกเพิ่มทักษะการจัดการตนเองลดความก้าวร้าวและความโกรธ และเพิ่มทักษะทางสังคมได้</p>
<p>เซฟ และ คณะ (Suveg & Other, 2017 : 1-12)</p>	<p>การปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบเน้นอารมณ์ (Emotion-focused Cognitive Behavioral Therapy : ECBT) กับการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบดั้งเดิม (Cognitive Behavioral Therapy : CBT) เพื่อพัฒนาการควบคุมอารมณ์ ลดความวิตกกังวลทางสังคม เพิ่มพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมและทักษะทางสังคม</p>
<p>นิวแมน นีแฮมม แมนวิล และที (Newman, Neesham, Manville, & Tse, 2017 : 1-22)</p>	<p>วิจัยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นผู้นำ (Leadership Styles) มาจากทั้งผู้นำภาครัฐ (Servant Leadership) และผู้นำภาคธุรกิจ (Entrepreneurial Leadership) กับระดับความมุ่งมั่นต่อองค์กร (Organizational Commitment) ผลลัพธ์ของงาน (Work Outcomes) และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม พนักงานทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มามีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูง มีความมุ่งมั่นต่อองค์กร มีผลลัพธ์ของงานและมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมในระดับสูง</p>

จากตารางที่ 16 ผลการบันทึกประเด็นสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยนำมาสรุปสาระสำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 17-18

ตารางที่ 17 สรุปผลการบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48)	การบริหารมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน มีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและ เสริมสร้าง (Reinforcement) ในการ ปฏิบัติงานของบุคลากร และให้ ความสำคัญในการมีส่วนร่วมวางแผน	1. การร่วมวางแผน
เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161)	การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนโครงการ พัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และ วัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ และแนวทางการดำเนินงาน กำหนด ทรัพยากร และแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ ในโครงการ เป็นต้น	
ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30)	เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้า มาร่วมดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การศึกษา ปัญหาการวางแผนร่วมกัน	
ภาวดี อนันต์วารี (2551 : 22)	การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการการวางแผน ของกลุ่มบุคคลที่ มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยการ ดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
วิชาณา อับดุลเลาะ (2551 : 7)	การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเป็นธรรมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีส่วนร่วมใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา ด้านการบริหาร และการจัดการศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรอื่น	1. การร่วมวางแผน
ฉลาด จันทสมบัติ (2552 : 107, 2553 : 175-189)	การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบาย และประชาชนที่เกี่ยวข้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน	
สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62-63)	การบริหารแบบมีส่วนร่วม ต้องมีการร่วมคิด ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานบางคน บางกลุ่มหรือทั้งหมดร่วมคิด อาจจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม การร่วมคิดมีประโยชน์หลายประการต่อองค์กร โดยทั่วไปก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการเปิดใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตามการคิดเป็นกระบวนการขั้นต้นของการดำเนินงาน สำหรับการเริ่มต้นด้วยการคิดก็คือ การแสดงความเป็นเจ้าของ ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22)	การเชิญผู้ปกครองให้กว้างขวางขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมคิด ตั้งแต่การสร้างธรรมนูญสถานศึกษา หรือสนับสนุนให้เกิดกลุ่มผู้ปกครองที่ติดตามแผนการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง การสร้างกระบวนการพัฒนาผู้นำแก่กลุ่มผู้ปกครอง การกระจายอำนาจให้ผู้ปกครอง ตรวจสอบผลงานของสถานศึกษาได้อย่างโปร่งใส ตลอดจนการร่วมเป็นคณะกรรมการแผนการศึกษาต่าง ๆ ในส่วนบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชน	
ทิพวรรณ เสนจันทร์ดิชัย (2553 : 36)	เทคนิคชบา 5 กลีบ การได้คิดวางแผนร่วมกันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ในกลีบที่ 5 R (Result) คือ การร่วมกันมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพราะผลสัมฤทธิ์เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารหรือการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ คุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษาการให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ใด ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง	
เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24)	การวางแผนเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52)	การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมในการ การวางแผน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากการบริหารงานในองค์การให้ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น	1. การร่วมวางแผน
สุภางค์ จันทวานิช (2554 : 84)	การมีส่วนร่วมเป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยและผู้ถูกวิจัยได้มีโอกาสกำหนดปัญหา วางแผนการมีส่วนร่วมนี้จะต้องมีตลอดในกระบวนการวิจัย	
สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114-116)	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	
วินัย ดิสงส์ (2556 : 92-94)	การมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผนพัฒนาสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ	
สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ (2556 : 1-2)	การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การดำเนินการ การรับผลประโยชน์ การติดตาม ประเมินผลในทุกระดับ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2557 : 209-211)	การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ ความไว้วางใจกัน แนวคิดที่เป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ หากได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงาน ฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และดูแลผลสุดท้ายของงานก็เพียงพอแล้ว 3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ	1. การร่วมวางแผน
ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2)	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา	
อติทยา ขาวคม (2557 : 12)	การมีส่วนร่วม เป็นการร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้านระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครอง โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผน	
เศรษฐภูมิ เถาชาลี (2558 : 114-120)	เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมใน การร่วมระดมความคิด และการร่วมแสดงความคิดเห็น	
สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11)	การมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการต่าง ๆ สนับสนุน ตัดสินใจ กำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
ลิเคิร์ต (Likert, (1961 : 223)	การมีส่วนร่วมเป็นการกำหนดเป้าหมาย ร่วมกันการร่วมตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการคิด	1. การร่วมวางแผน
วรูม และ เดซี (Vroom & Dec, 1970 : 138)	รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การวางแผน คือ การวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล การตัดสินใจ	
เดลเบค และ แอนดรูว์ (Delbecq & Andrew, 1971 : 466-492)	รูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน 5 รูปแบบ ดังนี้ 1) การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ 2) การวิเคราะห์หรือสรุปปัญหา 3) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) ดำเนินการแก้ไขปัญหา 5) ติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อนำไปสู่การพัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	
กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41)	เสนอกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนร่วมกัน	
โคเฮน และ อัฟโฮฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980 : 213, 2009 : 5)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น การกำหนด ความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241)	การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การวางแผน คือ การวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมายกำหนด การใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตาม ประเมินผล การตัดสินใจ	1. การร่วมวางแผน
ซัชคิน (Sashkin, 1982 : 110-113)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (Participation in Goal Setting) มีความหมายถึงการ ที่ ผู้ปฏิบัติงานทั้งในระดับบุคคล ระดับ ผู้บังคับบัญชา หรือระดับกลุ่มได้มีส่วนร่วมในงานในการกำหนดเป้าหมายของงาน เพื่อที่พวกเขาจะได้พยายามทำงาน หรือ ผลการปฏิบัติงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเกิดผลงานที่ดี	
ดอร์แนนท์ (Dornan, 1991 : 218)	สถานศึกษาและชุมชนเป็นสิ่งแยกกัน ไม่ออก โรงเรียนละชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน	
สแวนส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 914)	การมีส่วนร่วมในการคิด การกำหนด เป้าหมายร่วมกัน และการร่วมตัดสินใจ	
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79-91)	กรอบแนวคิดแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การวางแผน การดำเนินงาน	1. การร่วมวางแผน
นิติพงษ์ แก้วกัลยา (2556 : 105-111)	ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา ประถมศึกษา พบว่า ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284)	คณะกรรมการบริหารจะเน้นให้ความสำคัญกับนโยบายร่วมกัน	1. การร่วมวางแผน
พลัมป์ (Plumb, 2015 : 203)	ในการบริหารงานสถานศึกษา ด้านกระบวนการสื่อสาร การตั้งเป้าหมาย เฉพาะ ทักษะของผู้อำนวยความสะดวก มีแนวโน้มในการมีบทบาทและมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษา	
คอตเทนนาวาร์ (Kottennavar, 2016 : 252)	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา มากกว่าเจตคติต่อวิชาชีพครู ของครูผู้สอน	
แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48)	การบริหารมีส่วนร่วมในการร่วมทำ มีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและ เสริมสร้าง (Reinforcement) ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร	2. การร่วมปฏิบัติ
เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161)	การมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมในชั้นดำเนิน โครงการ เป็นชั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การทำประโยชน์ให้แก่โครงการ ร่วมช่วยเหลือ ทางด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจาก ภายนอก เป็นต้น	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30)	เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การศึกษาปัญหาการวางแผนร่วมกัน	2. การร่วมปฏิบัติ
ภารดี อนันต์วารี (2551 : 22)	เป็นกระบวนการการดำเนินงานและการควบคุมของกลุ่มบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ	
วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7)	การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเป็นธรรม	
ฉลาด จันทรสมบัติ (2552 : 107)	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน และเป็นสิทธิมนุษยชน ดังนั้นการดำเนินการพัฒนาจึงควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม	
สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62-63)	การมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารควรให้เขามีส่วนร่วมขึ้นอยู่กับทักษะประสบการณ์ รวมถึงความสามารถในการจัดการของผู้บริหารแต่ละคน การร่วมปฏิบัตินั้น ต้องอยู่ในระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน ในแต่ละคนในความแตกต่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อองค์กร ดังนั้นการร่วมทำจะต้องคำนึงถึงทีมงานที่มีศักยภาพเป็นสำคัญ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22)	กำหนดสิทธิการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของพ่อแม่ผู้ปกครองผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2. การร่วมปฏิบัติ
ทิพวรรณ เสนจันทร์ดิษฐ์ (2553 : 36)	เทคนิคขบหา 5 กลีบ การได้คิดวางแผนร่วมกันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ในกลีบที่ 4 O (Opportunity) คือ การร่วมกันสร้างโอกาส สร้างทุก ๆ สถานการณ์ให้เป็นโอกาส แม้สถานการณ์นั้นจะเป็นวิกฤตก็ตาม ไม่นำเอาวิกฤติและความขาดแคลนมาเป็นข้ออ้างหรืออุปสรรคในการทำงาน ร่วมแรงร่วมใจ ร่วมลงมือดำเนินการใด ๆ ก็ตามที่ก่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน บุคลากร สถานศึกษา และชุมชน	
เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24)	การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	
สัมมา รัตนิตย์ (2553 : 38)	การร่วมปฏิบัติเป็นแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงานในแต่ละคนในความแตกต่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อองค์กร	
นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52)	ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากการบริหารงานในองค์กรให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
สุภางค์ จันทวานิช (2554 : 84)	การปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งเป็นวิธีการที่ผู้ถูกวิจัยหรือชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมโดยมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล และช่วยหาวิธีแก้ไข ปัญหา และการมีส่วนร่วมนี้จะต้องมีตลอดในกระบวนการวิจัย	2. การร่วมปฏิบัติ
สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114-116)	หลักการมีส่วนร่วมโดยประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการในขอบเขต มีรายละเอียดดังนี้ 1) ยึดหลักการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข ปัญหา และร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวข้อง 2) เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินแผนงานและโครงการ	
ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2556 : 124)	การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการ ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของ แต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับ การเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัย อีกด้วยโดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญ ในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือ ผู้มีส่วนร่วมเข้าใจ สถานการณ์และอุทิศ ตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและ พัฒนา	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
วินัย ดิสงส์ (2556 : 92-94)	การร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษาของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารให้ความเห็นชอบอนุมัติใช้แผนปฏิบัติการประจำปี การมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือ สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมทำงานกับผู้บริหารและคณะครู เป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ	2. การร่วมปฏิบัติ
ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2557 : 209-211)	การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	
อติทยา ขาวคม (2557 : 12)	การมีส่วนร่วม เป็นการร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้านระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครอง โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
เศรษฐภูมิ เกชาชารี (2558 : 114-120)	เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล และ ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถ และทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจและความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้นการมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นการตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้นและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงงาน ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น	2. การร่วมปฏิบัติ
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
ลิเคิร์ต (Likert, 1961 : 223)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีปฏิริยาโต้ตอบกัน อย่างเปิดเผยและโดยกว้างขวางเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์การ การปฏิบัติงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์การ	
วรูม และ เดซี (Vroom & Dec, 1970 : 138)	รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การดำเนินกิจกรรม คือ การดำเนินการจัดการ และการบริหารทรัพยากรมีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมทางการเงินและการบริการ	
กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41)	การดำเนินกิจกรรมการดำเนินงาน ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารการใช้ทรัพยากร และ มีความรับผิดชอบในการควบคุมจัดสรรทางการเงิน	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
แอนโทนี (Anthony, 1978 : 3)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อหน่วยงาน มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง บุคลากรในหน่วยงานก็สามารถรับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ดีกว่าหน่วยงานที่ไม่ได้บริหารงานในลักษณะนี้	2. การร่วมปฏิบัติ
โคเฮน และ อัฟโฮฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980 : 213, 2009 : 5)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสานงานโครงการต่าง ๆ	
องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241)	การดำเนินกิจกรรม คือ การดำเนินการจัดการ และการบริหารทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมทางการเงินและการบริการ	
ไวท์ (White, 1982 : 18)	การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา และลงมือปฏิบัติการตามที่ตัดสินใจ เป็นพฤติกรรม การมีส่วนร่วม	
ไบรย์แมน (Bryman, 1986 : 139)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่จะมีผลต่อทัศนคติการปฏิบัติงานและการกระตุ้นจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชา	
แกลเบรธ และ ลอว์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217-218)	หลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้ประสบความสำเร็จ มีการปฏิบัติการ (Action) และสอดแทรกกิจกรรม (Intervene)	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
สแวนส์เบอร์ก (Swansburg, 1996 : 391–399)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมลดความสับสนในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน โดยการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้นนิเทศงานด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้วินิจฉัย และแก้ปัญหา ให้ผู้ปฏิบัติงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาอาชีพ มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎระเบียบ เพิ่มประสิทธิภาพในตำแหน่งงานที่สูงขึ้น	2. การร่วมปฏิบัติ
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
ชุตินธ์ นามวงศ์ (2556 : 79–91)	ศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่าต้องการปฏิบัติงานตามแผนวิธีการที่ได้ตัดสินใจร่วมกัน	2. การร่วมปฏิบัติ
นิตินพงษ์ แก้วกัลยา (2556 : 105–111)	การบริหารแบบมีส่วนร่วม ควรมีการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมในการเสนอแนวความคิดเห็น กำหนดทิศทางการศึกษาและมีการวางแผนงาน การกำหนดวัตถุประสงค์	
พจนารถ วาดกลิ่น (2556 : 85–90)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	
โสมย์สิริ มูลทองทิพย์ (2556 : 65)	ความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์การเป็นการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในสถานศึกษา	
ธัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62–67)	บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการศึกษาร่วมกัน	
นิตยา แก้วแสนชัย (2557: 115–229)	ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมพบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	
นุรีโอนี เจ๊ะกา (2557 : 122–143)	ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนให้บุคลากรเข้าใจและทำวิจัยเพิ่มขึ้น	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์ (2557 : 101)	ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีม ของครูพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน มีระดับการปฏิบัติสูงสุด	2. การร่วมปฏิบัติ
จिरายุ พรหมจักร (2558 : 132-142)	การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้เป็นกระบวนการพัฒนาตามหลักการบริหาร แบบ PDCA ขั้นการนำไปปฏิบัติ อันเป็นแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วม	
ประชา แก้วสวัสดิ์ (2558 : 67-79)	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษา	
วัชระ มะรังศรี (2558 : 90-102)	การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของครูจำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน	
โศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86-96)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา	
ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมร่วมต้องมีความผูกพัน และความรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน รับผิดชอบดำเนินการ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153-157)	วิจัยการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในสถานศึกษา เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ จัดให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้าง ความเข้าใจกับตัวหลักสูตรให้ไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายการบูรณาการ ผู้บริหารควร สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และรับฟังความคิดเห็น จากครูผู้สอน	2. การร่วมปฏิบัติ
อัญชลี อุดรทิจ และคณะ (2559 : 132)	ส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนางาน ในสถานศึกษา ครูผู้ช่วยต้องจัด กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุตามเป้าหมาย	
นุชา สระสม (2560 : 153-159)	ลักษณะการมีส่วนร่วมใน“การบริหารแบบบ้าน วัด สถานศึกษา” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้าง เอราวัณ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและ ดำเนินการตามความเชื่อและความศรัทธาใน พระพุทธศาสนา	
สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134)	ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของ สถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน เชิงบูรณาการ ระดับการมีส่วนร่วมตามสภาพจริง มากที่สุด คือ ร่วมดำเนินการ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
เลวิส (Lewis, 2013 : 189-195)	ศึกษาผลการวิจัยการเปลี่ยนคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา : การรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา การปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาต้องการความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารซึ่งเป็นความรู้เฉพาะทางบวกกับความรู้ด้านการปฏิบัติการ	2. การร่วมปฏิบัติ
ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284)	ศึกษาความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการปรับนโยบายและวางแผนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนของสมาชิก ต้องมีการจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในหน่วยงาน ด้านการศึกษาของตนเอง คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา การดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาของพวกเขาที่มีคุณภาพ	
โคนโลน (Conlon, 2013 : 341)	ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนรู้อย่างเป็นทางการและกลุ่มที่เรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ เกิดการถ่ายโอนความรู้จากภายนอกองค์กรสู่การพัฒนาทักษะความชำนาญ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
พลัมป์ (Plumb, 2015 : 203)	สำรวจทัศนคติของผู้บริหารฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษา ด้านกระบวนการสื่อสารของผู้บริหารฝ่ายมีแนวโน้มสูงว่าน่าจะมีบทบาทและมีส่วนร่วมในคณะทำงาน	2. การร่วมปฏิบัติ
คอตเทนนาร์ (Kottennavar, 2016 : 252)	ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาและเจตคติต่อวิชาชีพครูของครูสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและมีนัยสำคัญระหว่างการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานของสถานศึกษาและเจตคติต่อวิชาชีพครู	
แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48)	การบริหารมีส่วนร่วมในการร่วมติดตามมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและเสริมสร้าง (Reinforcement) ในการปฏิบัติงานของบุคลากร	3. การร่วมติดตาม
ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30)	การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมกัน	
นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551 : 43)	การกระตุ้นการทำงาน (Stimulation) หมายถึง การให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	
ภารดี อนันต์วารี (2551 : 22)	เป็นกระบวนการการดำเนินงานและการควบคุมของกลุ่มบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ	
อุทุมพร จามรมาน (2551 : 23)	เป็นการตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องเหตุผลระหว่างตัวแปร	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22)	กำหนดสิทธิการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของพ่อแม่ผู้ปกครองผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การกระจายอำนาจให้ผู้ปกครอง ตรวจสอบผลงานของสถานศึกษาได้ อย่างโปร่งใส ตลอดจนการร่วมเป็นคณะกรรมการแผนการศึกษาต่าง ๆ ในส่วนบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชน	3. การร่วมติดตาม
เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24)	การมีส่วนร่วมในการติดตาม และ ประเมินผล เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	
สัมมา รัตนิตย์ (2553 : 38)	การควบคุม (Controlling) กระบวนการควบคุมนั้น เรามีการควบคุมในหลายจุด ทั้งทางด้านปริมาณ เช่น การควบคุมด้านการเงิน การทำบัญชีการควบคุมงบประมาณ และการควบคุมทางด้านคุณภาพ เช่น ความพึงพอใจของพนักงาน ประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน เป็นต้น กระบวนการควบคุมเป็นกระบวนการที่ป้องกันความล้มเหลวในการทำงาน (Fail-safe Mechanism) กระบวนการนี้จะชี้ให้เห็นปัญหา โอกาสในการแก้ไข ในเบื้องต้นเพื่อที่จะหาวิธีแก้ไขปัญหาหรือจัดทำกิจกรรมทางธุรกิจหรืออื่น ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และทันเวลา	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
สุภางค์ จันทวานิช (2554 : 84)	การมีส่วนร่วมเป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยและผู้ถูกวิจัยได้มีโอกาสกำหนดปัญหา วางแผน ปฏิบัติการแก้ปัญหา สังเกตการณ์ และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งเป็นวิธีการที่ผู้ถูกวิจัยหรือชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมโดยมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล และช่วยหาวิธีแก้ไขปัญหา และการมีส่วนร่วมนี้จะต้องมีตลอดในกระบวนการวิจัย	3. การร่วมติดตาม
สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114-116)	หลักการมีส่วนร่วมโดยประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินแผนงานและโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้น โดยเน้นรูปแบบประชาวิจารณ์และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง รวมทั้งการจัดรูปแบบรับแจ้งข้อมูลข่าวสารจากประชาชน และรับประกันความปลอดภัยกรณีพิเศษ เป็นข้อมูลความลับ	
วินัย ดิสงส์ (2556 : 92-94)	การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการด้านการเงิน ได้แก่ ร่วมเป็นคณะกรรมการควบคุม ดูแลการมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมทำงานกับผู้บริหารและคณะครู ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ (2556 : 1-2)	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ ติดตามประเมินผลในทุกระดับ	3. การร่วมติดตาม
ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2)	บทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผน ของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้ มาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มี ความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนา เต็มตามศักยภาพ และ เสนอแนวทาง และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้าน วิชาการ ด้านงบประมาณด้านบริหารงาน บุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของ สถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษาลดจน วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุก ด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับท้องถิ่นตลอดจน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยากรของท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในการ พัฒนาท้องถิ่นและท้องถิ่น	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
อติตยา ขาวคม (2557 : 12)	การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้านระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครอง โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	3. การร่วมติดตาม
สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11)	การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการต่าง ๆ สนับสนุน ตัดสินใจ กำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ กำหนดนโยบาย มีการติดตามผล และประเมินผลร่วมกันนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุง พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
ลิเครท (Likert, 1961 : 223)	การควบคุมงานมีลักษณะกระจายไปในหมู่ผู้ร่วมงานให้มีการควบคุมตนเอง และเน้นในเรื่องการแก้ปัญหาเป็นหลัก ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการพัฒนาพนักงานโดยการฝึกอบรม เพื่อให้การทำงานมีผลงานที่สูงที่สุดและสำเร็จตามเป้าหมาย	3. การร่วมติดตาม

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
คูทซ์ และ โอ ดอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 1972 : 26)	การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผล การปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด	3. การร่วมติดตาม
กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41)	ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาจัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากรกำหนดวิธีติดตามประเมินผลและมีความรับผิดชอบในการควบคุมจัดสรรทางการเงิน การใช้ประโยชน์ประชาชน ต้องนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งเป็น การเพิ่มระดับของการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม	
องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241)	การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมทางการเงินและบริการ การนำกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพิ่มระดับพึ่งพาตนเองและควบคุมสังคม	
ซัชคิน (Sashkin, 1982 : 110-113)	การมีส่วนร่วมของผู้ได้บังคับบัญชาในการมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาหารือในหลาย ๆ โอกาสมีอิทธิพลในการกำหนดเป้าหมายของงานมีส่วนร่วมรับผิดชอบในทางเลือกของวิธีการตัดสินใจ ตลอดจนตรวจสอบและประเมินทางเลือกในการตัดสินใจต่าง ๆ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ไบรย์แมน (Bryman, 1986 : 139)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่จะมีผลต่อทัศนคติมีส่วนร่วมจะเพิ่มการควบคุมงานมากขึ้นถ้ามีแรงจูงใจและความเป็นอิสระเพิ่มขึ้นซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเพียรพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น	3. การร่วมติดตาม
แกลแบรธ และ ลอว์เลอร์ (Galbraith & Lawler, 1993 : 217-218)	หลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ เป้าหมายกระบวนการควรมุ่งที่จะให้บรรลุเป้าหมายมากกว่าการควบคุมหรือการกำหนดกฎเกณฑ์	
สวานส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 391-399)	การบริหารแบบมีส่วนร่วมลดความสับสนในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน โดยการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้น นิเทศงานด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้วินิจฉัย และแก้ปัญหา ให้ผู้ปฏิบัติงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาอาชีพ มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎระเบียบเพิ่มประสิทธิภาพในตำแหน่งงานที่สูงขึ้น	
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79-91)	แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนวชิรวิทย์กรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า มีสภาพปัญหาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้อเสนอแนะในการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหาให้มีการประชุมชี้แจงให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาของสถานศึกษา	3. การร่วมติดตาม

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ธัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67)	แนวทางในการการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพบว่า บริหารควรตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วมในการติดตามและจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันในองค์กรและการให้บริการบุคลากรควรมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน	3. การร่วมติดตาม
นิตยา แก้วแสนชัย (2557: 115-229)	ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา การมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผลมากที่สุดในงานวิชาการซึ่งเป็นงานสำคัญและเป็นผลสะท้อนการจัดการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา	
จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132-142)	ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ชั้น โดยชั้นที่ 4 ติดตามประเมินกระบวนการ	
วัชรระ มะรังศรี (2558 : 90-102)	ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อความชัดเจนตรวจสอบ	
ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153-157)	จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา และรองลงมา คือ ด้านการนิเทศภายใน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด	
อัญชลี อุดรกิจ และคณะ (2559 : 132)	การวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
นุชา สระสม (2560 : 153–159)	การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตรโดยมีผลความสำเร็จของการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด สถานศึกษา” ของสถานศึกษา	3. การร่วมติดตาม
สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134)	ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเชิงบูรณาการการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลทั้งสภาพจริงและความคาดหวังมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด	
ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284)	ศึกษาความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการปรับนโยบายและวางแผนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนของสมาชิก คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่า สมาชิก คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาแต่ละบุคคลถึงบทบาทหน้าที่ในการดูแลและติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48)	การมีส่วนร่วมคิด ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับประโยชน์ ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและเสริมสร้างในการปฏิบัติงานของบุคลากร	4. การร่วมสะท้อนผล
เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161)	การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลที่เกิดจากโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากโครงการ หรือมีส่วนในการรับผลเสียที่อาจเกิดจากโครงการ ซึ่งผลต่อสังคมหรือบุคคลก็ได้การมีส่วนร่วมในขั้นการประเมินผล	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30)	การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4. การร่วมสะท้อนผล
วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7)	กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเป็นการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเป็นธรรมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	
ฉลาด จันทรสมบัติ (2552 : 107)	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น จากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มนั้น รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคล และสังคมและการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62-63)	การร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ เป็นการปฏิบัติในทุกองค์กร เมื่อวงจรกิจการปฏิบัติงานจบลง ผลของงานทั้งผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ มีความจำเป็นจะต้องร่วมกันเสนอประเด็นที่ต้องการเสนอแนะปรับปรุงการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นไป โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปปรับปรุงตามความเหมาะสม เพื่อยกระดับวิธีการบริหารของตนเองต่อไป	4. การร่วมสะท้อนผล
ทิพวรรณ เสนจันทร์ดิษฐ์ (2553 : 36)	เทคนิคชบา 5 กลีบ กลีบที่ 5 R (Result) เป็นการร่วมกันมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพราะผลสัมฤทธิ์เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารหรือการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ คุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษาการให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ใด ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง ดังนั้นจึงได้คิดวางแผนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งร่วมกันประเมินผลกิจกรรมตลอดจนร่วมกันปรับปรุงแก้ไข	
เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24)	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานเป็นกระบวนการที่สำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52)	การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจการรับผิดชอบ การวางแผน การปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุดัตุประสงค์หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากการบริหารงานในองค์กรให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น	4. การร่วมสะท้อนผล
สุภาภค์ จันทวานิช (2554 : 84)	การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสกำหนดปัญหา วางแผน ปฏิบัติการแก้ปัญหา สังเกตการณ์ และสะท้อนผลร่วมกัน รวมทั้งเป็นวิธีการที่ผู้ถูกวิจัยหรือชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมโดยมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล และช่วยหาวิธีแก้ไขปัญหา	
สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114-116)	หลักการมีส่วนร่วมโดยประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีรายละเอียดดังนี้ 1) ยึดหลักการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวข้อง 2) เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินแผนงานและโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้น	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
วินัย ดิสงส์ (2556 : 92-94)	<p>การมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมรับผิดชอบ การบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมแก้ปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษา คณะกรรมการจัดสภาพภูมิทัศน์ในบริเวณสถานศึกษา รวมทั้งการมีส่วนร่วมรับผิดชอบพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ได้แก่ การร่วมเป็นคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร ติดต่อสื่อมวลชน รับผิดชอบต่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนให้มีความเข้าใจ นโยบายของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมกำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อร่วมพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จ หรือมีส่วนรับผลประโยชน์ มีส่วนร่วมรับรู้ มีความภาคภูมิใจในผลการกระทำและผลสำเร็จที่เกิดขึ้น</p>	4. การร่วมสะท้อนผล
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 1-2)	<p>การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปปฏิบัติ</p>	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2)	<p>การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ</p> <p>เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับท้องถิ่นตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและท้องถิ่น ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน</p>	4. การร่วมสะท้อนผล
เศรษฐภูมิ เถาชาลี (2558 : 114-120)	<p>การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิด และอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดคนเดียวเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถ และทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจและความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น</p>	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
	การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นการตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้น และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงงาน ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น	4. การร่วมสะท้อนผล
สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11)	การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการต่าง ๆ สนับสนุน ตัดสินใจ กำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ กำหนดนโยบาย มีการติดตามผล และประเมินผลร่วมกันนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุง พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
เดลเบค และ แอนดรูว์ (Delbecq & Andrew, 1971 : 466-492)	รูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน 5 รูปแบบ ดังนี้ 1) การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ 2) การวิเคราะห์หรือสรุปปัญหา 3) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) ดำเนินการแก้ไขปัญหา 5) ติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อนำไปสู่การพัฒนา และปรับปรุง การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4. การร่วมสะท้อนผล

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ไอส์เนอร์ (Eisner, 1976 : 192–193)	เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอริยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High Credit) ของวิชาชีพนั้น เป็นสำคัญ	4. การร่วมสะท้อนผล
โคเฮน และ อัปโฮฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980 : 213, 2009 : 5)	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะทำงานหรือคณะกรรมการในการประเมินผล หรือการเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ในการวิจัยประเมินผล สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ซัชคิน (Sashkin, 1982 : 110-113)	<p>การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (Participation in Problem Solving) เป็นความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้มีความสามารถในการวิเคราะห์ ข้อมูลพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนา ปรับปรุงงาน การมีส่วนร่วมในการ เปลี่ยนแปลง (Participation in Change) จะมีความยากและซับซ้อนและ ถือเป็นจุดที่สำคัญที่สุด ซึ่งรูปแบบนี้จะมา หลังจากการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา นั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้าง วิเคราะห์ และแปลความหมายของข้อมูล องค์กร เพื่อที่จะทำให้เกิดนวัตกรรม ใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาขององค์กร เพื่อ นำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร และเพิ่มประสิทธิภาพของงานตามหลัก วิทยาศาสตร์</p>	4. การร่วมสะท้อน ผล
ไวท์ (White, 1982 : 18)	<p>การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการ ดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล เป็นขั้นตอนของการ มีส่วนร่วม</p>	
ดอร์แนนท์ (Dornan, 1991 : 218)	<p>สถานศึกษาและชุมชนเป็นสิ่งแยกกันไม่ ออก โรงเรียนละชุมชนมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหา และการประเมินผลของ สถานศึกษา</p>	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
<p>แกลบเบธ และ ลอว์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217-218)</p>	<p>หลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้ ประสบผลสำเร็จ การเสริมสร้างพลังใน องค์กรจะต้องการแก้ปัญหา และการให้ อิสระในการทำงาน กลุ่มและชุมชนต้องมี ความตระหนักหรือจิตสำนึกในตนเอง และต่อกัน มีการยอมรับความแตกต่าง ในกลุ่มย่อมและมีการร่วมแรงร่วมใจ มี การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เหมาะสม และมีความปรองดองกันการตัดสินใจที่ เหมาะสม มีการจัดวางความสัมพันธ์ และ มีความชัดเจนในบทบาท</p>	<p>4. การร่วมสะท้อน ผล</p>
<p>สแวนส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 391-399)</p>	<p>การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยในการ ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์กร ลดการขาดงาน เพิ่มประสิทธิผล และ ผลผลิตในงาน รวมถึงปรับปรุงคุณภาพ ของงาน เพิ่มการเรียนรู้ในงานให้มากขึ้น เพิ่มขวัญ และแรงจูงใจในการทำงานเพิ่ม ความกระตือรือร้นในการเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารงานของ ผู้ปฏิบัติงานได้รับความคิดใหม่ ๆ ในการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา เพิ่มความ พึงพอใจในการทำงาน เกิดความรู้สึก ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะว่าการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้เพิ่ม ความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่ม ความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร การปรับตัวและการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ</p>	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น		
ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79-91)	ร่วมกันระดมความคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมกันแก้ไขปัญหาจากการค้นพบปัญหาต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักและให้ความสำคัญ ต่อการปฏิบัติงานตามแผนเลือกแนวทาง ในการปฏิบัติที่ไปในทิศทางเดียวกัน	4. การร่วม สะท้อนผล
นิติพงษ์ แก้วกล้า (2556 : 105-111)	ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในสถานศึกษาประถมศึกษา แนวทางการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ดังนี้ 1) ผู้บริหาร ควรกระจายอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้ทุกคน ในองค์กรมีส่วนร่วมในการแสดงออกการตัดสินใจ การให้โอกาสในการจัดการเรียนรู้ 2) ผู้บริหาร ควรมีบทบาทในการพัฒนาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน 3) ควรมีการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วม ในการเสนอแนวความคิดเห็นกำหนดทิศทาง การศึกษาและมีการวางแผนงาน การกำหนด วัตถุประสงค์ 4) ควรมีการกระจายการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป 5) ควรมีความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นของสมาชิก ในองค์กรการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรด้วย ความเต็มใจให้มีการสร้างความสามัคคี ขององค์กร และ 6) ควรมีการบริหารงาน ด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ครูผู้สอนมีการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยี	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
ธัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67)	ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้บุคลากร มีความผูกพันในองค์กรและการให้บริการ บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ของสถานศึกษาร่วมกัน บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผล การดำเนินงานและประเมินคุณภาพ การศึกษาร่วมกัน	4. การร่วม สะท้อนผล
นิตยา แก้วแสนชัย (2557: 115-229)	การมีส่วนร่วมด้านรักษาผลประโยชน์ พบว่า สถานศึกษาทั้งสองขนาด ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการรักษาผลประโยชน์ในงานทั้ง 4 กลุ่มงาน โดยร่วมเป็นเจ้าของและ รับผลประโยชน์อันเกิด จากการดำเนินงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ และรักษามาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาซึ่งเป็นงานสำคัญและเป็นผลสะท้อน การจัดการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา	
นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122-143)	ผลการวิจัย พบว่าประสิทธิผลของผู้บริหาร สถานศึกษาในสถานศึกษามาตรฐานสากล พบว่า ผู้บริหารควรวางแผนก่อนการทำงาน และปรับแนวคิดวิธีการใหม่ ๆ	
จिरายุ พรหมจักร (2558 : 132-142)	การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาในชั้นที่ 2 การเลือก ปัญหาวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางพัฒนาและ ชั้นที่ 5 ปรับปรุงและพัฒนา	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
วัชระ มะรังศรี (2558 : 90-102)	ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ครู ได้มีส่วนร่วมด้านการบริหาร งานบุคคล คือ ควรให้ครูได้ มีส่วนร่วมในการ พิจารณาความดีความชอบ ด้านการบริหารทั่วไป คือ ควรดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม	4. การร่วม สะท้อนผล
ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87)	ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการ กระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ ด้าน ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ และด้านความไว้วางใจกัน	
ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153- 157)	การแนวทางการแก้ไขปัญหาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วน ร่วมในการจัดการเรียนรู้จัดให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้างความเข้าใจกับตัวหลักสูตรให้ไปในทิศทาง เดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายการบูรณาการ ผู้บริหารควร สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และรับฟังความคิดเห็นจาก ครูผู้สอน	
อัญชลี อุดรทิจ และคณะ (2559 : 132)	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและค่านิยม ร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา 5) ด้านความสัมพันธ์ กับชุมชน ครูผู้ช่วยควรประสานความร่วมมือ กับผู้ปกครองและชุมชน มีการศึกษาเกี่ยวกับชุมชน ให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ให้บริการชุมชนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อมูล คำแนะนำแก่ชุมชนเกี่ยวกับการใช้สถานที่ ของสถานศึกษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สถานศึกษา กับชุมชนจัดร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
นุชา สระสม (2560 : 153-159)	ลักษณะการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด สถานศึกษา” มีลักษณะการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโดยให้เกียรติผู้ที่มีบารมีหรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ร่วมกัน และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตร	4. การร่วม สะท้อนผล
ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284)	คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา สามารถกำหนดและใช้นโยบายเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และยังสามารกำหนดสิทธิพิเศษเข้าในสถานศึกษาในรูปของนโยบายได้อีกด้วย	
โคนโลน (Conlon, 2013 : 341)	ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่เรียนรู้อย่างเป็นทางการและกลุ่มที่เรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ เกิดการถ่ายโอนความรู้จากภายนอกองค์กรสู่การพัฒนาทักษะความชำนาญ	4. การร่วม สะท้อนผล
พลัมป์ (Plumb, 2015 : 203)	ได้สำรวจทัศนคติของผู้อำนวยความสะดวกและคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษา	

ตารางที่ 18 สรุปผลการบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117)	การอบรมสั่งสอนผู้เรียนทั้งนอกและในห้องเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และหน้าที่ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอสืบเนื่องไม่ขาดตอน กิจกรรมการส่งเสริมการจัดจริยธรรมภายนอกสถานศึกษาให้สัมพันธ์กับภายในสถานศึกษา โดยการบูรณาการกับชีวิตทั้งในและนอกสถานศึกษา	1 การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 42)	การนำนโยบายค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การปฏิบัติสถานศึกษาประถมศึกษาแผนกค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7-10)	การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการค่านิยมหลัก 12 ประการในการจัดการเรียนรู้ สามารถบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการ	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา (2560 : 7)	กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 2 ประการสู่การปฏิบัติไว้ว่า สถานศึกษา ต้องดำเนินการ ปกป้องและพัฒนา ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตั้งนั้น สถานศึกษาอาจเลือกแนวทางใด แนวทางหนึ่ง หรือหลายแนวทาง ในการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพ และบริบทของตนเองบูรณาการเข้ากับ การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้	1 การบูรณาการ เข้ากับการ จัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
ดวงเดือน พันธุนาวิน (2543 : 7)	การพัฒนาค่านิยมจะต้องพัฒนาทางด้าน จิตใจ และพฤติกรรมไปพร้อมกันเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม จริยธรรมตามที่ ปรารถนา	1 การบูรณาการ เข้ากับการ จัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้
เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241)	การพัฒนาค่านิยมสามารถเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สามารถศึกษาธรรมชาติ ความเป็นมาเกี่ยวกับจริยธรรมของเด็กโดย ไม่ต้องอาศัยเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่ตั้งไว้และ สามารถพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูง	การเรียนรู้
บลูม (Bloom, 1956 : 358)	การเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้า นั้น ๆ โดยพยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งซึ่งเป็น การตอบสนองอย่างสม่ำเสมอ ปรับ พฤติกรรมของตนเองให้สมบูรณ์พร้อมตาม แนว หรือระบบที่ตนเองต้องการ การ แสดงออกอย่างสม่ำเสมอและถาวร จน ได้รับการยอมรับจากวงกว้างหรือหมู่คณะ	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
	ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็น เครื่องละคนได้เกือบสมบูรณ์	1 การบูรณาการ เข้ากับการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้
โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-438)	ทฤษฎีบูรณาการ (Integrated Theory) โดย Kohlberg เชื่อว่า มนุษย์จะมีพัฒนาการทาง จริยธรรมเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง ตามลำดับ	
โรคิช (Rokeach, 1973 : 42)	การปลูกฝังค่านิยม บุคคลจะได้รับ การอบรม สอนและได้รับการเน้นถึงความสำคัญของ ค่านิยมในแต่ละเรื่องแตกต่างกันจาก ประสบการณ์ที่เขาได้รับตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้ เขาค่อย ๆ เรียนรู้ที่จะแยกพวกค่านิยมที่ ได้รับจากการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มตัว แล้ว	
แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613)	การเรียนรู้เพื่อแสดงพฤติกรรมหรือการ เลียนแบบพฤติกรรมเป็นกระบวนการที่เกิด จากผู้เลียนแบบตั้งใจสังเกตพฤติกรรมของ ตัวแบบ (Model) และใช้สติปัญญาเก็บจำไว้ (Retention) จากนั้นจึงคิดประดิษฐ์ หรือ ประสานความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม	
ศูนย์สำรวจนิด้าโพล สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2557 : 17)	การส่งเสริมให้ผู้เรียนท่องค่านิยมหลัก ของคนไทย 12 ประการ	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166-171)	แนวทางการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของผู้เรียนจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสอนแบบโครงงาน มีการอบรมคุณธรรม ฝึกมารยาทไทย	1 การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17-18)	ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์แทรกเนื้อหาในบทเรียนทุกระดับชั้นผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ภาครัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ต้องเริ่มที่ตัวเอง มีจิตสำนึกตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองที่ดี	
กมล โปธิเย็น (2558 : 149-154)	การจัดการเรียนรู้เพื่อนำความสุขสู่ผู้เรียน	
วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-167)	การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ ดังนี้ 1) รณรงค์สร้างความตระหนัก รับรู้คุณค่าของค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ แก่ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง 2) สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมอย่างยั่งยืนในการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 3) บูรณาการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การเรียนรู้ในห้องเรียน 4) เพิ่มศักยภาพในการกำกับติดตามและการวัดผล ประเมินผล การดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
ศุจิรัตน์ ภูพานี (2558 : 143-146)	ศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติ ตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ผลการศึกษาการวิจัย พบว่า 1) การปฏิบัติตนตาม ค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของ ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ การปฏิบัติตนตามค่านิยม พื้นฐาน 12 ประการ ของผู้เรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน	1 การบูรณาการเข้า กับการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
อุไร จักษ์ตรีมงคล (2558 : 117-121)	ทำการพัฒนามาตรประเมิน ค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับ ผู้เรียนอายุระหว่าง 12-14 ปี ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนกด้วยการ วิเคราะห์สถิติเปรียบเทียบค่าที (T-test) ข้อคำถามที่มีความ แตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนน สูงและคะแนนต่ำอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ	
แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2551 : 42)	นำนโยบายค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่การ ปฏิบัติสถานศึกษาประถมศึกษา ผนวกค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษาในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็น รูปธรรม	2. การบูรณาการใน การจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7-10)	การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ ค่านิยมหลัก 12 ประการในการ จัดการเรียนรู้ สามารถบูรณาการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ ค่านิยมหลัก 12 ประการ บูรณา การค่านิยมหลัก 12 ประการใน การจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทาง สำคัญที่ครูผู้สอนทุกคนสามารถ ดำเนินการสร้างเสริม ค่านิยมหลัก 12 ประการในการ จัดการเรียนรู้ของตน	2. การบูรณาการใน การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7)	กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ โดยการบูรณาการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
ดวงเดือน พันธุนาวิน (2543 : 7)	การพัฒนาค่านิยมจะต้องพัฒนา ทางด้านจิตใจ และพฤติกรรมไป พร้อมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิด พฤติกรรม จริยธรรมตามที่ ปรารถนา	2. การบูรณาการใน การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน
เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241)	การพัฒนาค่านิยมสามารถเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สามารถศึกษา ธรรมชาติ ความเป็นมาเกี่ยวกับ จริยธรรมของเด็กโดยไม่ต้อง อาศัยเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่ตั้งไว้และ สามารถพัฒนาการทางจริยธรรม ขั้นสูง	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
บลูม (Bloom, 1956 : 358)	การเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้า โดยพยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งซึ่งเป็นการตอบสนองอย่างสม่ำเสมอ ปรับพฤติกรรมของตนเองให้สมบูรณ์พร้อมตามแนว หรือระบบที่ตนเองต้องการ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอและถาวร จนได้รับการยอมรับจากว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นเครื่องละคนได้เกือบสมบูรณ์	2. การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-438)	ทฤษฎีบูรณาการ (Integrated Theory) โดย Kohlberg เชื่อว่า มนุษย์จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง ตามลำดับ	
โรคีส (Rokeach, 1973 : 42)	การปลูกฝังค่านิยม บุคคลจะได้รับ การอบรมสั่งสอนและได้รับการเน้นถึงความสำคัญของค่านิยมในแต่ละเรื่อง แตกต่างจากประสบการณ์ที่เขาได้รับ ตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้เขาค่อย ๆ เรียนรู้ที่จะแยกพวกค่านิยมที่ได้รับจากการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มตัวแล้ว	
แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613)	การเรียนรู้เพื่อแสดงพฤติกรรมหรือการเลียนแบบพฤติกรรมเป็นกระบวนการที่เกิดจากผู้เลียนแบบตั้งใจสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ (Model) และใช้สติปัญญาเก็บจำไว้ (Retention) จากนั้นจึงคิดประดิษฐ์ หรือประสานความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166-171)	สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2. การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ศุภย์สารวณิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิต้า) (2557 : 17)	การส่งเสริมให้ผู้เรียนท่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในสถานศึกษา	
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17-18)	การมอบให้แก่ทุกหน่วยงานนำไปดำเนินการเพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง อีกทั้งมีการจัดทำเป็นอาชยานให้เด็กผู้เรียนท่อง เพื่อเป็นการตอกย้ำและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต	
กมล โพธิเย็น (2558 : 149-154)	การจัดการเรียนรู้เพื่อนำความสุขสู่ผู้เรียนพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนไม่มีความสุขในการเรียน แนวทางสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้	
วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-167)	การปฏิบัติในสถานศึกษา ดังนี้ 1) รณรงค์สร้างความตระหนัก รับรู้คุณค่าของค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ แก่ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง 2) สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมอย่างยั่งยืนในการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 3) บูรณาการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
	ประการ สู่การเรียนรู้ในห้องเรียน 4) เพิ่มศักยภาพในการกำกับติดตามและการวัดผล ประเมินผล การดำเนินงานขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	2. การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157)	กระบวนการสร้างความดีมีคุณธรรมควรส่งเสริมผ่านครอบครัว ศาสนา และชุมชน พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมทำได้โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน	
เฉิง และไหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156)	วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบบูรณาการ เพื่อลดพฤติกรรมต่อต้านสังคม ก้าวร้าว ลดการติดยาเสพติด (Drug Abuse) และส่งเสริมพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้กับกลุ่มเยาวชนในประเทศจีน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเยาวชนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องยาเสพติด การใช้และพึ่งพายาเสพติดต่ำลง แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำลง และมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมสูงขึ้นหลังเข้ารับการปรับพฤติกรรม	
ฮาควอร์ท และ โบเกิร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 192–200)	การใช้วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาร่วมกับการใช้ดนตรีบำบัดตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไป (GLM) สามารถส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา พัฒนาอารมณ์เชิงบวกเพิ่มทักษะการจัดการตนเองลดความก้าวร้าวและความโกรธ และเพิ่มทักษะทางสังคมได้	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์
แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117)	ส่งเสริมให้การสอนแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการสอนวิชาต่าง ๆ และจัดกิจกรรมทุกอย่างของ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้คิดให้มากที่สุดเมื่อมี โอกาส	3. การสอดแทรก ในกิจวัตร ประจำวันของ สถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2551 : 42)	สถานศึกษาจัดกิจกรรมปลูกฝังและ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาให้กับผู้เรียนอย่าง สม่าเสมอและต่อเนื่อง เน้นการ ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจนเกิด เป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน	
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2559 : 67-69)	ค่านิยมหลักควรส่งเสริมและพัฒนา ให้ครบทั้ง 12 ประการให้กับผู้เรียน อย่างสม่าเสมอและต่อเนื่อง เน้น การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจน เกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืนการที่ ผู้เรียนได้คิด ปฏิบัติ และมีความพึง พอใจในงาน กิจกรรมและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาลักษณะ นิสัยคุณธรรม และค่านิยมของ ตนเอง	
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7)	กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ โดยการสอดแทรก ในกิจวัตรประจำวัน ของสถานศึกษา	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
ดวงเดือน พันธุ์มนาวิน (2543 : 7)	การพัฒนาค่านิยมจะต้องพัฒนาทางด้านจิตใจ และ พฤติกรรมไปพร้อมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม จริยธรรมตามที่ปรารถนา	3. การ สอดแทรกใน กิจวัตร
เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241)	การพัฒนาค่านิยมสามารถเรียนรู้สิ่งแวดล้อม สามารถ ศึกษาธรรมชาติ ความเป็นมาเกี่ยวกับจริยธรรมของเด็ก โดยไม่ต้องอาศัยเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่ตั้งไว้และสามารถ พัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูง	ประจำวันของ สถานศึกษา
บลูม (Bloom, 1956 : 358)	การเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้า โดยพยายามปฏิบัติ ตามบ่อยครั้งซึ่งเป็นการตอบสนองอย่างสม่ำเสมอ ปรับ พฤติกรรมของตนเองให้สมบูรณ์พร้อมตามแนว หรือ ระบบที่ตนเองต้องการ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ และถาวร จนได้รับการยอมรับจากวงกว้างหรือหมู่คณะว่า เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นเครื่องละคนได้เกือบ สมบูรณ์	
โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-438)	ทฤษฎีบูรณาการ (Integrated Theory) โดย Kohlberg เชื่อว่า มนุษย์จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ จาก ขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง ตามลำดับ	
โรคิช (Rokeach, 1973 : 42)	การปลูกฝังค่านิยม บุคคลจะได้รับ การอบรมสั่งสอนและ ได้รับการเน้นถึงความสำคัญของค่านิยมในแต่ละเรื่อง แตกต่างกันจากประสบการณ์ที่เขาได้รับตั้งแต่วัยเด็ก ทำ ให้เขาค่อย ๆ เรียนรู้ที่จะแยกพวค่านิยมที่ได้รับจากการ อบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มตัวแล้ว	
แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613)	การเรียนรู้เพื่อแสดงพฤติกรรมหรือการเลียนแบบ พฤติกรรมเป็นกระบวนการที่เกิดจากผู้เลียนแบบตั้งใจ สังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ (Model) และใช้สติปัญญา เก็บจำไว้ (Retention) จากนั้นจึงคิดประดิษฐ์ หรือ ประสานความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
คิลปากร จุมพิช (2557 : 166–171)	สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีการอบรมคุณธรรม ฝึกมารยาทไทย และต้องสร้างความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด	3. การสอดแทรก ในกิจกรรม ประจำวันของ สถานศึกษา
ศูนย์สำรวจนิด้าโพล สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2557 : 17)	ส่งเสริมให้ผู้เรียนท่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในสถานศึกษา	
เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157)	การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมทำได้โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน	
เฉิง และเหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156)	การเข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด การใช้และพึ่งพายาเสพติดต่ำลง แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำลง และมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมสูงขึ้นหลังเข้ารับการปรับพฤติกรรม	
ฮาควอร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 192–200)	การใช้วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาร่วมกับการใช้ดนตรีบำบัดตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไป (GLM) สามารถส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา พัฒนาอารมณ์เชิงบวกเพิ่มทักษะการจัดการตนเองลดความก้าวร้าวและความโกรธ และเพิ่มทักษะทางสังคมได้	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117)	<p>หลักการจัดกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไว้ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คือ 1.1) จัดสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ให้เอื้ออำนวยต่อการสอนคุณธรรม จริยธรรม อย่างสืบเนื่องสม่ำเสมอ 1.2) ให้ผู้เรียนได้เห็นตัวแบบอย่างทางคุณธรรมที่หลากหลาย โดยให้ครูอาจารย์และให้เจ้าหน้าที่ทุก ๆ คน ในสถานศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมตามหน้าที่ของตน โดยสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย 1.3) ดำเนินการอบรมสั่งสอนผู้เรียนทั้งนอกและในห้องเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และหน้าที่ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอสืบเนื่องไม่ขาดตอน 1.4) กิจกรรมการส่งเสริมการจัดจริยธรรมภายนอกสถานศึกษาให้สัมพันธ์กับภายในสถานศึกษา 1.5) กำหนดระเบียบสถานศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ตามหลักธรรม และดำเนินการให้ผู้เรียนถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ 1.6) ส่งเสริมการสอนจริยธรรมในห้องเรียน ให้มีทั้งการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ</p>	4. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2551 : 42)	ทำโครงการหรือโครงการตามแนว พระราชดำริ	4. การบูรณาการ กับโครงการที่ เกี่ยวกับการ พัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียน ระดับ ประถมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2559 : 67-69)	หลักการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ในสถานศึกษาต้องได้รับ ความร่วมมือจากทุกฝ่ายใน สถานศึกษาเริ่มตั้งแต่ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู-อาจารย์ และ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ โดยเน้นปฏิบัติ มากกว่าการจดจำเนื้อหาที่สำคัญทุก งานทุกโครงการภายในสถานศึกษา สามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7)	กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ โดยการ จัดทำโครงการเพื่อปลูกฝัง และพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241)	การพัฒนาค่านิยมสามารถเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สามารถศึกษาธรรมชาติ ความเป็นมาเกี่ยวกับจริยธรรมของ เด็กโดยไม่ต้องอาศัยเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่ตั้ง ไว้และสามารถพัฒนาการทาง จริยธรรมขั้นสูง	4. การบูรณาการ กับโครงการที่ เกี่ยวกับการ พัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียน ระดับ ประถมศึกษา

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
บลูม (Bloom, 1956 : 358)	การเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้า โดยพยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งซึ่งเป็นการตอบสนองอย่างสม่ำเสมอ ปรับพฤติกรรมของตนเองให้สมบูรณ์พร้อมตามแนว หรือระบบที่ตนเองต้องการ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอและถาวร จนได้รับการยอมรับว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นเครื่องละคนได้เกือบสมบูรณ์	4. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-438)	ทฤษฎีบูรณาการ (Integrated Theory) โดย Kohlberg เชื่อว่ามนุษย์จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง	
โรคิช (Rokeach, 1973 : 42)	การปลูกฝังค่านิยม บุคคลจะได้รับการอบรมสั่งสอนและได้รับการเน้นถึงความสำคัญของค่านิยมในแต่ละเรื่องแตกต่างกันจากประสบการณ์ที่เขาได้รับตั้งแต่วัยเด็กทำให้เขาค่อย ๆ เรียนรู้ที่จะแยกพวกค่านิยมที่ได้รับจากการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มตัว	
แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613)	การเรียนรู้เพื่อแสดงพฤติกรรมหรือการเลียนแบบพฤติกรรมเป็นกระบวนการที่เกิดจากผู้เลียนแบบตั้งใจสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ (Model) และใช้สติปัญญาเก็บจำไว้ (Retention) จากนั้นจึงคิดประดิษฐ์หรือประสานความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา		
ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166-171)	สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17-18)	การมอบให้แก่ทุกหน่วยงานนำไปดำเนินการเพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง อีกทั้งมีการจัดทำเป็นอาชยานให้เด็กผู้เรียนท่อง เพื่อเป็นการตอกย้ำและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตภาครัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ	หลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-167)	การวิจัยกลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาผลการวิจัย พบว่า การพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา คือ บูรณาการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การเรียนรู้ในห้องเรียน 4) เพิ่มศักยภาพในการกำกับติดตามและการวัดผลประเมินผล การดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157)	การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ทำได้โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัด กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน	4. การบูรณาการ กับโครงการที่ เกี่ยวกับการ พัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียน ระดับ
เฉิง และไหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156)	วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบ บูรณาการ (Cognitive Behavioral Integrated Treatment : CBIT) เพื่อลด พฤติกรรมต่อต้านสังคม ก้าวร้าว ลดการ ติดยาเสพติด (Drug Abuse) และส่งเสริม พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้กับกลุ่มเยาวชน ในประเทศจีน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่ม เยาวชนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วม กิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องยาเสพติด การใช้และพึ่งพายาเสพติดต่ำลง แสดง พฤติกรรมก้าวร้าวต่ำลง และมีพฤติกรรม เอื้อต่อสังคมสูงขึ้นหลังเข้ารับการปรับ พฤติกรรม	ประถมศึกษา
ฮาคออร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 192-200)	การใช้วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ร่วมกับการใช้ดนตรีบำบัดตามทฤษฎี การเรียนรู้ทั่วไป (GLM) สามารถส่งเสริม ทักษะการแก้ปัญหา พัฒนาอารมณ์เชิง บวกเพิ่มทักษะการจัดการตนเองลด ความก้าวร้าวและความโกรธ และเพิ่ม ทักษะทางสังคมได้	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผล การสังเคราะห์
นิวแมน นีแชม แมนวิลล์ และ ที (Newman, Neesham, Manville, & Tse, 2017 : 1–22)	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นผู้นำ (Leadership Styles) มาจากทั้งผู้นำภาครัฐ (Servant Leadership) และผู้นำภาคธุรกิจ (Entrepreneurial Leadership) กับระดับความมุ่งมั่นต่อองค์กร (Organizational Commitment) ผลลัพธ์ของงาน (Work Outcomes) และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูงมีความมุ่งมั่นต่อองค์กร มีผลลัพธ์ของงานและมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมในระดับสูง	4. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

จากตารางที่ 17–18 ผลการบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มี 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. การร่วมวางแผน หมายถึง การร่วมพัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงสิ่งที่มีปัญหา ซึ่งเป็นแนวการปฏิบัติงานที่มีโครงสร้างและแนวทางการวางแผนต้องมีความยืดหยุ่น และต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อแผนที่กำหนดไว้

สังเคราะห์มาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48) เจริญศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161) ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30) ภารดี อนันต์วารี (2551 : 22) วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7) ฉลาด จันทรมบัติ (2552 : 107, 2553 : 175–189) สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62–63) กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22) ทิพวรรณ เสนจันทร์ชัย (2553 : 36) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24) นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52) สุภางค์ จันทวานิช (2554 : 84) สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114–116) วินัย ดิสงส์ (2556

: 92–94) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 1–2) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2557 : 209–211) ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2) อติตยา ขาวคม (2557 : 12) เศรษฐภูมิ เกาชาลี (2558 : 114–120) สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ลิเคิร์ต (Likert, (1961 : 223) วรูม และเดซี (Vroom & Deci, 1970 : 138) เดลเบค และ แอนดรูว์ (Delbecq & Andrew (1971 : 466–492) กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41) โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 2009 : 5, 213) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241) ซัชกิน (Sashkin, 1982 : 110–113) ดอร์แนนท์ (Dornan, 1991 : 218) สแวนส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 914) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ชูติพนธ์ นามวงศ์ (2556 : 79–91) นิติพงษ์ แก้วกัลยา (2556 : 105–111) ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284) ปลัมป์ (Plumb, 2015 : 203) คอทเทนนาวาร์ (Kottennavar, 2016 : 252)

2. การร่วมปฏิบัติ หมายถึง การร่วมปฏิบัติตามแผน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้อย่างละเอียดรอบคอบ และมีการควบคุมอย่างสมบูรณ์ สั่งเคราะห์มาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48) เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161) ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30) ภาวดี อนันต์วารี (2551 : 22) วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7) ฉลาด จันทรมบัติ (2552 : 107, 2553 : 175–189) สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62–63) กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22) ทิพวรรณ แสนจันทร์ดิษฐ์ (2553 : 36) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24) สัมมา รรณิตย์ (2553 : 38) นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52) สุภางค์ จันทวานิช (2554 : 84) สมพร ใช้งายาง (2554 : 114–116) ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2556 : 124) วินัย ดิสงศ์ (2556 : 92–94) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2557 : 209–211) อติตยา ขาวคม (2557 : 12) เศรษฐภูมิ เกาชาลี (2558 : 114–120) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ลิเคิร์ต (Likert, (1961 : 223) วรูม และเดซี (Vroom & Deci, 1970 : 138) กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41) แอนโทนี (Anthony, 1978 : 3) โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 2009 : 5, 213) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241) ไวท์ (White, 1982 : 18) ไบรย์แมน (Bryman, 1986 : 139) แกลบเรธ และ ลอว์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217–218) สแวนส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 391–399) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ชูติพนธ์ นามวงศ์ (2556 : 79–91) นิติพงษ์ แก้วกัลยา (2556 : 105–111) พจนารถ วาดกลิ่น (2556 : 85–90) โสมย์สิริ มูลทองทิพย์ (2556 : 65) ธีพงษ์ มีแก้ว (2557 : 62–67) นิตยา แก้วแสนชัย (2557 : 115–229) นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122–

143) ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์ (2557 : 101) จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132-142) ประชา แก้วสวัสดิ์ (2558 : 67-79) วัชระ มะรังศรี (2558 : 90-102) ไศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86-96) ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87) ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153-157) อัญชลี อุดรกิจ และคณะ (2559 : 132) นุชา สระสม (2560 : 153-159) สาธิต ปรีชญาอริยะกุล และคณะ (2560 : 134) เลวิส (Lewis, 2013 : 189-195) ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284) โคนโลน (Conlon, 2013 : 341) พลัมป์ (Plumb, 2015 : 203) คอทเทนนาวาร์ (Kottennavar, 2016 : 252)

3. การร่วมติดตาม หมายถึง การร่วมติดตามผลการปฏิบัติ เป็นการบันทึกข้อมูลหลักฐาน หรือร่องรอยต่าง ๆ อย่างมีวิจารณ์ญาณเกี่ยวกับผลที่ได้จากการปฏิบัติ โดยอาจใช้วิธีการวัดแบบต่าง ๆ เข้ามาช่วย ซึ่งสารสนเทศจากการสังเกตนี้ จะนำไปสู่การสะท้อนและปรับปรุงการปฏิบัติอย่างเข้าใจและถูกทิศทาง สังเคราะห์มาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ จารุงศ์ พลเดช (2551 : 48) ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30) นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551 : 43) ภาวดี อนันต์วารีย์ (2551 : 22) อุทุมพร จามรमान (2551 : 23) กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 22) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24) สัมมา รธนิตย์ (2553 : 38) สุภางค์ จันทวานิช (2554 : 84) สมพร ไร่บางยาง (2554 : 114-116) วินัย ดิสสงค์ (2556 : 92-94) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 1-2) ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2) อทิตยา ขาวคม (2557 : 12) สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ลิเครท (Likert, (1961 : 223) คูทซ์ และ โอ ดอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 1972 : 26) กองทุนเพื่อเด็กสหประชาชาติ (UNICEF, 1978 : 41) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981 : 241) ซัชคิน (Sashkin, 1982 : 110-113) ไบรย์แมน (Bryman, 1986 : 139) แกลแบรธ และ ลอว์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217-218) สวานส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 391-399) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ชูติพนธ์ นามวงค์ (2556 : 79-91) รัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67) นิตยา แก้วแสนชัย (2557 : 115-229) จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132-142) วัชระ มะรังศรี (2558 : 90-102) ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153-157) อัญชลี อุดรกิจ และคณะ (2559 : 132) นุชา สระสม (2560 : 153-159) สาธิต ปรีชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134) ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284)

4. การร่วมสะท้อนผล หมายถึง การร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นกระบวนการ ทบทวนการปฏิบัติจากแบบบันทึก แบบประเมินต่าง ๆ ว่าได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อ ขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป สังเคราะห์มา

จากแนวคิดที่เกี่ยวกับ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ จารุพงศ์ พลเดช (2551 : 48) เจริญศักดิ์ ปิ่นทอง (2551 : 161) ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 30) วิชานา อับดุลเลาะ (2551 : 7) ฉลาด จันทสมบัติ (2552 : 107, 2553 : 175-189) สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 62-63) ทิพวรรณ แสนจันทร์ชัย (2553 : 36) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 24) นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52) สุภางค์ จันทวานิช (2554 : 84) สมพร ใช้บางยาง (2554 : 114-116) วินัย ดิสงส์ (2556 : 92-94) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 1-2) ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557 : 2) เศรษฐภูมิ เกชาอารี (2558 : 114-120) สุวิมล หงส์วิไล (2559 : 11) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของเดลเบค และ แอนดรูว์ (Delbecq & Andrew (1971 : 466-492) ไอส์เนอร์ (Eisner, 1976 : 192-193) โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 2009 : 5, 213) ซัชคิน (Sashkin, 1982 : 110-113) ไวท์ (White, 1982 : 18) ดอร์แนนท์ (Dornan, 1991 : 218) แกลบเรธ และ ลอว์เลอร์ (Galbrath & Lawler, 1993 : 217-218) สแวนส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 : 391-399) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ของ ชูติพนธ์ นามวงศ์ (2556 : 79-91) นิติพงษ์ แก้วกัลยา (2556 : 105-111) ธัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67) นิตยา แก้วแสนชัย (2557 : 115-229) นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122-143) จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132-142) วัชระ มะรังศรี (2558 : 90-102) ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87) ปารีชาติ สุนทร (2559 : 153-157) อัญชลี อุดรกิจ และคณะ (2559 : 132) นุชา สระสม (2560 : 153-159) ฮัทเซล (Hutsell, 2013 : 284) โคนโลน (Conlon, 2013 : 341) ปลัมป์ (Plumb, 2015 : 203)

การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่

1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ สักระยะหนึ่งจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2551 : 42) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7-10) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543 : 7) เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241) บลูม (Bloom, 1956 : 358) โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 431-

438) โรคีช (Rokeach, 1973 : 42) และ แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166-171) ศูนย์สำรวจนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2557 : 17) สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2557 : 17-18) กมล โพธิเย็น (2558 : 149-154) วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-167) ศุจิรัตน์ ภูพานี (2558 : 143-146) อุไร จักษตรีมงคล (2558 : 117-121)

2. การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น สืบเคราะห์มาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 42) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7-10) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543 : 7) เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241) บลูม (Bloom, 1956 : 358) โคลเบอร์ก (Kohlberg , 1964 : 431-438) โรคีช (Rokeach, 1973 : 42) และ แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166-171) ศูนย์สำรวจนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2557 : 17) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17-18) กมล โพธิเย็น (2558 : 149-154) วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-167) เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157)

3. การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนบูรณาการในประจำวันของผู้เรียนที่อยู่ในสถานศึกษา เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมการทำความสะอาด เขตรับผิดชอบ การเข้าแถวรับบริการ เป็นต้น สืบเคราะห์มาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 42) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7-10) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543 : 7) เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241) บลูม (Bloom, 1956 : 358) โคลเบอร์ก (Kohlberg , 1964 : 431-438) โรคีช (Rokeach, 1973 : 42) และ แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613)

และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166–171) ศูนย์สำรวจนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2557 : 17) เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157) เฉิง และไหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156) ฮาคอร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 192–200)

4. การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนการบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สังเคราะห์มาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 42) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 7–10) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 7) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ เพียเจต์ (Piaget, 1932 : 241) บลูม (Bloom, 1956 : 358) โคลเบอร์ก (Kohlberg , 1964 : 431–438) โรคิช (Rokeach, 1973 : 42) และ แบนดูรา (Bandura, 1977 : 613) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของ ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166–171) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล, 2557 : 17–18) วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157–167) เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และ เฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157) เฉิง และไหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156) ฮาคอร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 192–200) นิวแมน นีแชมแมน วิล และ ที (Newman, Neesham, Manville, & Tse, 2017 : 1–22)

สรุปผลการสังเคราะห์เนื้อหาจากการบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

หลังจากที่ผู้วิจัยไปศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำมาสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดสวนแดงแล้ว จึงได้ยกร่างบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้สอน 3) ผู้นำศาสนา ในท้องถิ่น 4) คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง 5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 6) ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และ 7) สถานประกอบการ มีรายละเอียดดังนี้

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ร่วมรับรู้ปัญหา
2. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ
3. กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี
4. ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
5. ร่วมกำหนดบทบาท
6. ร่วมกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาท
7. ร่วมวางแผนการจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
8. ให้คำปรึกษากับคณะกรรมการดำเนินการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายนั้น ๆ
9. ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ เครื่องมือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
10. ประสานงานกับบุคลากรภายนอก และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมให้การสนับสนุนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
11. ส่งสอนปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน
12. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี
13. ติดตามการดำเนินงานการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
14. ร่วมประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้
15. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะในการดำรงชีวิต

16. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคูดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ทั้งรายงานเป็นรายกรณีและเป็นรายกลุ่ม

17. การส่งต่อกรณีปัญหาของผู้เรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะของปัญหา

18. ร่วมทบทวนการปฏิบัติกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึก แบบประเมินว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป

19. ร่วมปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้ เป็นไปตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

บทบาทครูผู้สอน

ครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ร่วมรับรู้ปัญหา
2. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ
3. กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. ร่วมกำหนดบทบาท
5. ร่วมกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาท
6. ร่วมวางแผนการจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
7. ศึกษาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
8. ศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อรู้จักและเข้าใจผู้เรียนอย่างแท้จริง
9. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนแก่ครูที่ปรึกษา และให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
10. พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำมาบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

11. ดำเนินการตามคู่มือฉบับนี้เป็นหลักในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

12. ส่งสอนปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน

13. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี

14. บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงาน

15. ร่วมนิเทศติดตามการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

16. บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน สรุปผล และรายงานส่งหัวหน้าฝ่าย มีการดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนด

17. การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

18. การคัดกรองผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกจัดกลุ่มผู้เรียน เช่น กลุ่มเด็กมีความสามารถพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาต้องการช่วยเหลือโดยเร่งด่วน (จำนวนกลุ่มและเกณฑ์ในการคัดกรองอยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา)

19. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะในการดำรงชีวิต

20. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคู่ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทั้งรายงานเป็นรายกรณีและเป็นรายกลุ่ม

21. การส่งต่อกรณีปัญหาของผู้เรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะของปัญหา

22. ร่วมทบทวนการปฏิบัติกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกแบบประเมินว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป

23. ร่วมปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

บทบาทผู้นำศาสนาในท้องถิ่น

ผู้นำศาสนาในท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ร่วมรับรู้ปัญหา
2. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ
3. กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. ร่วมกำหนดบทบาท
5. ร่วมกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาท
6. ร่วมวางแผนการจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
7. ให้คำปรึกษากับคณะกรรมการดำเนินการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายนั้น ๆ
8. ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ เครื่องมือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
9. ประสานงานกับบุคลากรภายนอก และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมให้การสนับสนุนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
10. ดำเนินการตามคู่มือฉบับนี้เป็นหลักในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กิจกรรมที่ 4 ได้แก่ การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
  - 10.1 จัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ตามตารางสอนที่สถานศึกษาและผู้นำศาสนาในท้องถิ่นกำหนดร่วมกัน
  - 10.2 อบรมผู้เรียนในการเข้าค่ายคุณธรรมวิถีพุทธ ตามโครงการสถานศึกษาคุณธรรมวิถีพุทธตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อกัน เห็นอกเห็นใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กตัญญูรู้คุณพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ
  - 10.2 เป็นผู้นำประกอบพิธีทางศาสนาทำให้ครูผู้สอน บุคลากร ผู้เรียน และประชาชนทั่วไป มีความรักความสามัคคีกัน รู้จักแยกแยะบาปบุญคุณโทษ
  - 10.3 เป็นแกนนำในการปลุกฝังให้ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียนในสถานศึกษามีจิตสำนึกเป็นพลเมืองที่ดี
11. ส่งสอนปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน
12. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี

13. มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
14. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะในการดำรงชีวิต
15. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทั้งรายงานเป็นรายกรณีและเป็นรายกลุ่ม
16. การส่งต่อกรณีปัญหาของผู้เรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะของปัญหา
17. ร่วมทบทวนการปฏิบัติกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกแบบประเมินว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป
18. ร่วมปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้ เป็นไปตามเกณฑ์การผ่านตามาที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

บทบาทคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองมีหน้าที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ร่วมรับรู้ปัญหา
2. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ
3. กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. ร่วมกำหนดบทบาท
5. ร่วมกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาท
6. ร่วมวางแผนการจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
7. ให้คำปรึกษากับคณะกรรมการดำเนินการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายนั้น ๆ
8. ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ เครื่องมือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

9.ประสานงานกับบุคลากรภายนอก และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมให้การสนับสนุน การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน

10. ส่งสอนปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน

11. ติดตามการดำเนินงานการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน

12. ร่วมประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ สถานศึกษากำหนดไว้

13. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะในการดำรงชีวิต

14. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคูดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ทั้งรายงานเป็นรายกรณีและเป็นรายกลุ่ม

15. การส่งต่อกรณีปัญหาของผู้เรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะของปัญหา

16. ร่วมทบทวนการปฏิบัติกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึก แบบประเมินว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการ วางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป

17. ร่วมปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้ เป็นไปตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ร่วมรับรู้ปัญหา

2. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ

3. กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี

ของสถานศึกษา

4. ร่วมกำหนดบทบาท

5. ร่วมกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาท

6. ร่วมวางแผนการจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน

7. ให้คำปรึกษากับคณะกรรมการดำเนินการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายนั้น ๆ
8. ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ เครื่องมือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
9. ประสานงานกับบุคลากรภายนอก และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมให้การสนับสนุนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
10. ส่งสอนปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน
11. ติดตามการดำเนินงานการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
12. ร่วมประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้
13. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะในการดำรงชีวิต
14. การป้องกันและแก้ไขปัญหา ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทั้งรายงานเป็นรายกรณีและเป็นรายกลุ่ม
15. การส่งต่อกรณีปัญหาของผู้เรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะของปัญหา
16. ร่วมทบทวนการปฏิบัติกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกแบบประเมินว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป
17. ร่วมปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

บทบาทผู้นำชุมชนในท้องถิ่น

ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา คือ

1. ร่วมรับรู้ปัญหา
2. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ
3. กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

4. ร่วมกำหนดบทบาท
5. ร่วมกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาท
6. ร่วมวางแผนการจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
7. ให้คำปรึกษากับคณะกรรมการดำเนินการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายนั้น ๆ
8. ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ เครื่องมือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
9. ประสานงานกับบุคลากรภายนอก และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมให้การสนับสนุนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
10. ส่งสอนปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน
11. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี
12. ติดตามการดำเนินงานการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
13. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะในการดำรงชีวิต
14. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทั้งรายงานเป็นรายกรณีและเป็นรายกลุ่ม
15. ร่วมทบทวนการปฏิบัติกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกแบบประเมินว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป
16. ร่วมปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

บทบาทสถานประกอบการ

สถานประกอบการมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา คือ

1. ร่วมรับรู้ปัญหา
2. ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ
3. กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

4. ร่วมกำหนดบทบาท
5. ร่วมกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาท
6. ร่วมวางแผนการจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
7. ให้คำปรึกษากับคณะกรรมการดำเนินการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายนั้น ๆ
8. ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ เครื่องมือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
9. ประสานงานกับบุคลากรภายนอก และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมให้การสนับสนุนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
10. ส่งสอนปลูกฝังค่านิยมหลักของผู้เรียน
11. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี
12. ติดตามการดำเนินงานการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
13. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะในการดำรงชีวิต
14. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทั้งรายงานเป็นรายกรณีและเป็นรายกลุ่ม
15. ร่วมทบทวนการปฏิบัติกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกแบบประเมินว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป
16. ร่วมปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

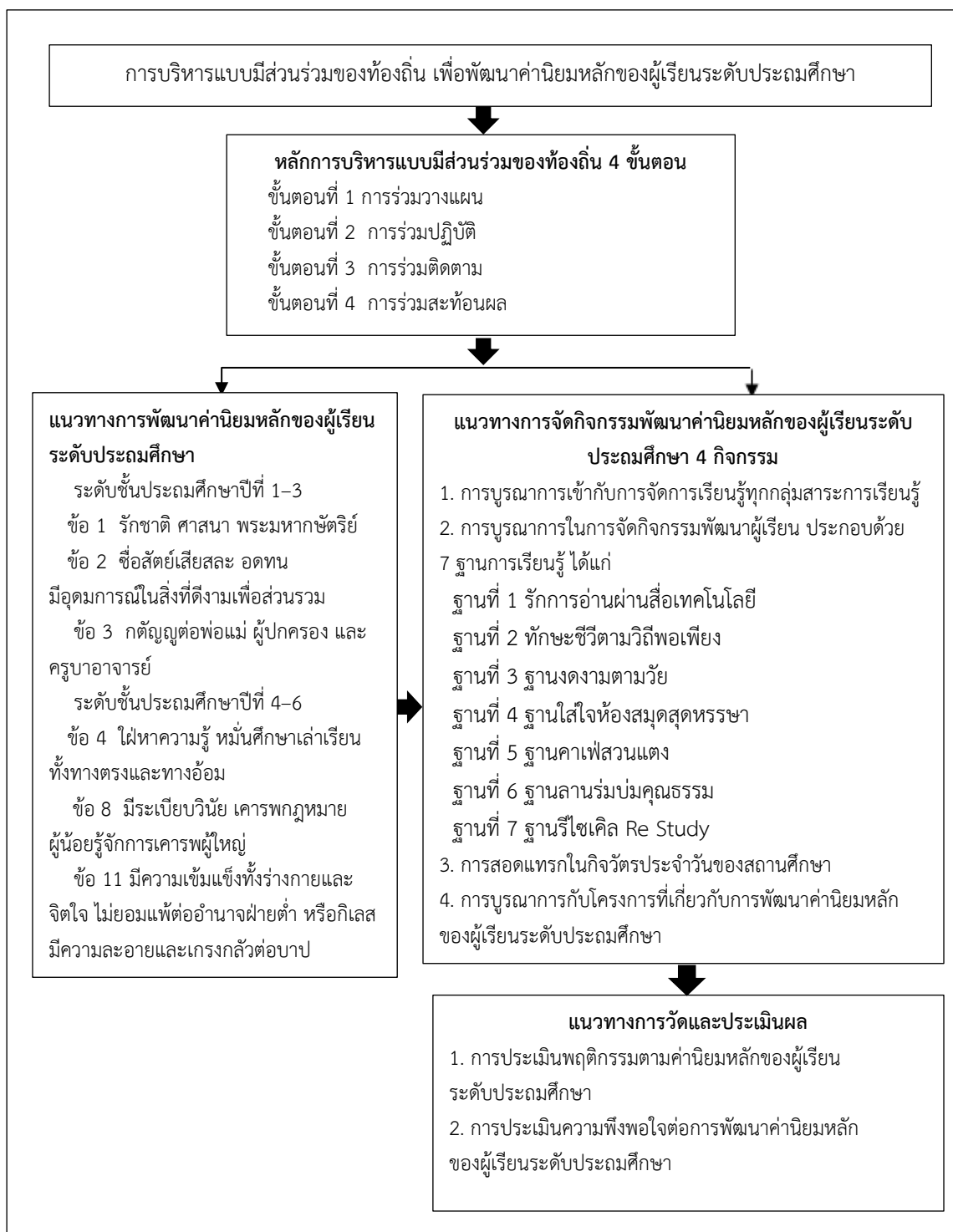
สรุปว่า บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ จะสามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ผลการร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้จากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากขั้นตอนที่ 1 มาหลอมรวมกับกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน เพื่อให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นรูปธรรมสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติกิจกรรม ที่สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้เกิดคุณภาพอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังภาพที่ 11

**ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

ภาพที่ 11 ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ทั้งนี้ มีขั้นตอนการนำร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
 ประถมศึกษา โดยผู้วิจัยจัดทำเอกสารประกอบเป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
 ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีเนื้อหา ดังนี้ การบริหาร
 แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และแนวทาง
 การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ปก

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

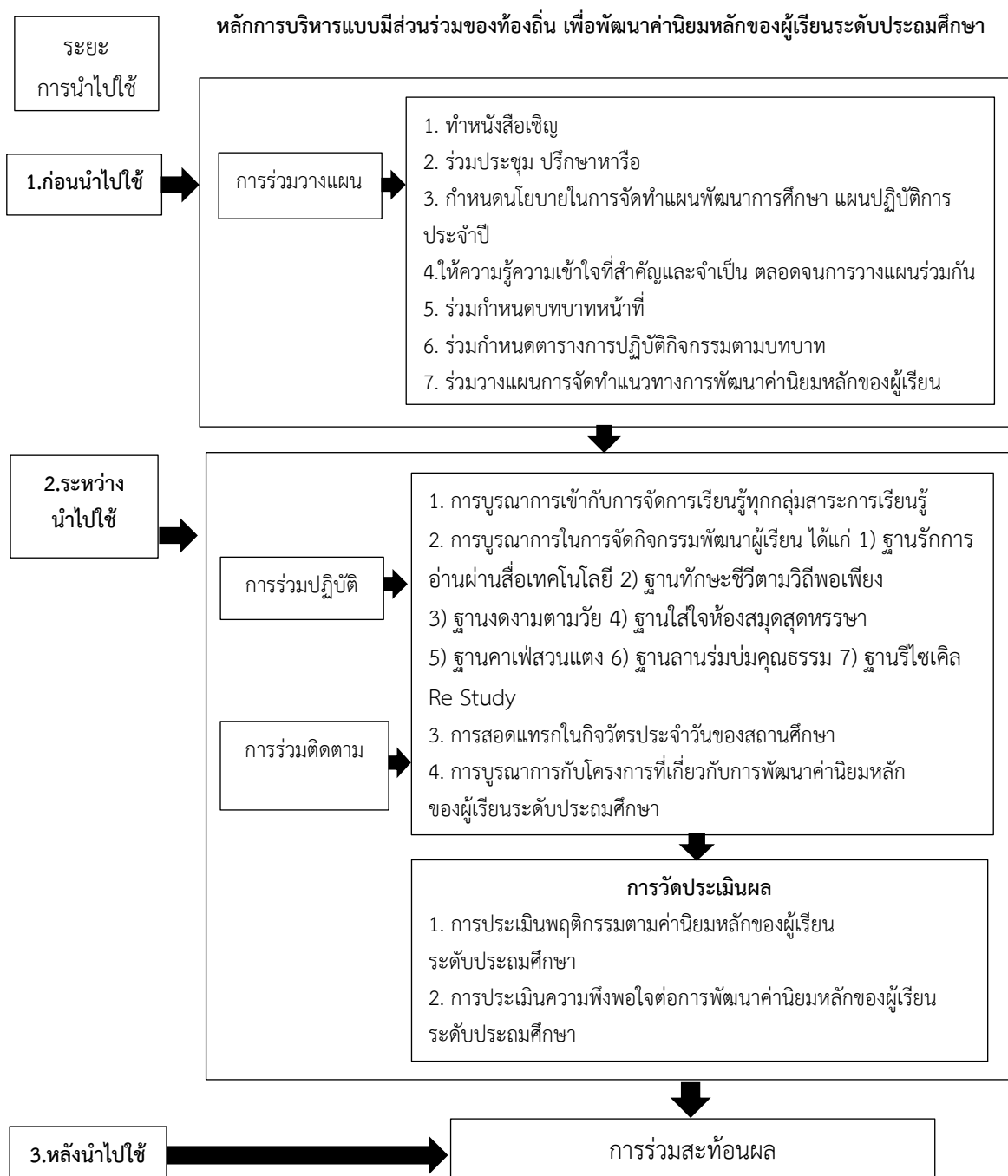
สารบัญภาพ

คำชี้แจงการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
 ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
 เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของ
 ผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
 ประถมศึกษา 5) แนวทางการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
 ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาไปใช้ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ก่อนนำไปใช้ ระยะที่ 2 ระหว่าง
 นำไปใช้ และ ระยะที่ 3 หลังนำไปใช้ 6) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหาร
 แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
 7) แนวทางการวัดและประเมินผล

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ขั้นตอนการนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ภาพที่ 12 ขั้นตอนการนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ซึ่งมีแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สู่การปฏิบัติ

ค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	กิจกรรมการพัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา
1. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	<ol style="list-style-type: none"> เปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ ฯลฯ ก่อนเข้าแถวตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสายช่วงพักเที่ยง กิจกรรมหน้าเสาธง เช่น ร่วมร้องเพลงชาติด้วยความภาคภูมิใจ รู้ความหมายและการร้องเพลงชาติอย่างถูกต้อง จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ การเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีในสถานศึกษา ชุมชน สังคม การเข้าร่วมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา เป็นต้น การเข้าค่ายคุณธรรม จัดกิจกรรมฟังธรรมะจากพระอาจารย์ กิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ การสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย (เพื่อระลึกถึงคุณพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์) พร้อมทำสมาธิก่อนเข้าเรียน เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบัน เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันจักรี วันปิยมหาราช เป็นต้น การเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 	<p>สอดคล้องกับกิจกรรมตามแนวทาง</p> <ol style="list-style-type: none"> กิจกรรมหน้าเสาธง เช่น การเข้าแถวร้องเพลงชาติ เคารพธงชาติ สวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตา เป็นต้น โครงการเยาวชนคนดีศรีสวนแตง กิจกรรมค่ายคุณธรรม กิจกรรมน้องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง ศิษย์ไหว้ครู โครงการวันสำคัญ กิจกรรมสวดมนต์วันศุกร์สุดสัปดาห์ กิจกรรมฐานการเรียนรู้งดงามตามวัย โครงการคุณธรรมวิถีพุทธตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการจัดการเรียนรู้สู่โลกกว้างตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานใส่ใจห้องสมุดสุดศรัทธา

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	กิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน	1. การกล่าวคำปฏิญาณตนหน้าเสาธง 2. การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ตามหลักสูตร 3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับชีวิตประจำวัน เน้นความซื่อสัตย์ อดทน ความเสียสละ ผ่านประพจน์กรรมทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง เช่น การให้ข้อมูลที่เป็นจริงปราศจากความลำเอียง การปฏิบัติตาม คำมั่นสัญญา มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป การประพฤติตรงตามความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อผู้อื่น เช่น การไม่ถือเอาของคนอื่นเป็นของตน การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาผลประโยชน์ 4. กิจกรรมจิตอาสา 5. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “หนังสืออ่านเพิ่มเติม” 6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง นิทานคุณธรรม สถานการณ์ วิดิทัศน์ ฯลฯ เป็นต้น 7. การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลที่ทำความดี	สอดคล้องกับ 1. กิจกรรมยามเช้า เช่น ทำความสะอาดโรงเรียน ห้องเรียน เขตบริการ เป็นต้น 2. กิจกรรมหน้าเสาธง เช่น กิจกรรมของหายได้คืน เป็นต้น 3. กิจกรรมออมทรัพย์ 4. กิจกรรมค่ายคุณธรรม 5. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี 6. กิจกรรมบูรณาการค่านิยมหลักในการเรียนรู้ปกติตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร 7. โครงการเยาวชนคนดีศรีสวนแตง 8. กิจกรรมฐานรักการอ่านผ่านสื่อเทคโนโลยี 9. ฐานการเรียนรู้ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม “7-base Model” อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 1) ฐานรักการอ่านผ่านสื่อเทคโนโลยี 2) ฐานทักษะชีวิตตามวิถีพอเพียง 3) ฐานงดงามตามวัย 4) ฐานใส่ใจห้องสมุดสุดธรรมดา 5) ฐานคาเฟ่สวนแตง 6) ฐานลานร่มบ่มคุณธรรม 7) ฐานรีไซเคิล Re Study

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	กิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	<p>1. การจัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว เป็นต้น</p> <p>2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น 1) การสอนให้ผู้เรียนยกน้ำดื่มให้พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ แขกผู้ใหญ่ 2) มีน้ำใจช่วยเหลือของ สิ่งของ สัมภาระ 3) การช่วยทำงานบ้านตามกำลังของผู้เรียน 4) การชื่นชมให้กำลังใจผู้เรียน 5) การแสดงความรู้สึก การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น</p> <p>3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนิทาน เพลง สื่อสถานการณ์การเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อปลูกฝังค่านิยมความกตัญญู</p> <p>4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญู เช่น การจัดปายนิเทศ การมอบเกียรติบัตรยกย่อง เชิดชูเกียรติคนดีของสังคม เป็นต้น</p> <p>5. การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี ผู้เรียนที่ดี คนดีของสังคม</p>	<p>สอดคล้องกับ</p> <p>1. กิจกรรมยามเช้า ได้แก่ การแสดงความเคารพพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำสถานศึกษา</p> <p>2. กิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว เป็นต้น</p> <p>3. การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร</p> <p>4. การสอดแทรกในชีวิตประจำวัน</p> <p>5. ฐานทักษะชีวิตตามวิถีพอเพียง</p> <p>6. โครงการเยาวชนคนดีศรีสวนแดง</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	กิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียรศึกษา เล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรมการรักการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต 1. การมอบหมายงาน หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 2. การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 3. การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย 4. การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัย เช่น หนังสือ สื่อ สิ่งตีพิมพ์ เอกสาร วิดิทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น 5. การสรุป นำเสนอวิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ 6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน	สอดคล้องกับ 1. กิจกรรมรักการอ่าน 2. ห้องสมุดมีชีวิต 3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปกติ 4. กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 5. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม “7- base Model” เพื่อพัฒนาคุณธรรมอย่างยั่งยืนได้แก่ ฐานรักการอ่านผ่านสื่อเทคโนโลยี ฐานใส่ใจห้องสมุดสุทธรรษา และ ฐานลานร่มบ่มคุณธรรม
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อย รู้จักเคารพผู้ใหญ่	1. จัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ดังนี้ 1.1 การเข้าแถวตามลำดับ 1.2 การแสดงกิริยาที่เหมาะสมต่อบุคคลและสถานที่ 1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน สถานศึกษา สังคม เช่น ทิ้งขยะในถัง การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ 1.4 การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม 1.5 การแสดงความเคารพบุคคลในระดับต่าง ๆ อย่างถูกวิธี	สอดคล้องกับ 1. กิจกรรมหน้าเสาธง เช่น การเข้าแถว การเดินแถว เข้าห้องเรียน เป็นต้น 2. กิจกรรมคัดแยกขยะ 3. ฐานคาเฟ่ สวนแตง 3. โครงการเยาวชนคนดีศรีสวนแตง 4. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	กิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อย รู้จักเคารพผู้ใหญ่	2. กิจกรรมยิ้มไหว้ ทักทาย น่องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง 3. จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอย่างต่อเนื่อง เพื่อบ่มเพาะระเบียบวินัย 4. กิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เพลงคุณธรรม นิทานคุณธรรมเพื่อ ปลูกฝังจิตสำนึก	5. ฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมและพัฒนา คุณธรรม “7- base Model” พัฒนาคุณธรรม อย่างยั่งยืน
11. มีความเข้มแข็งทั้ง ทางร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจ ฝ่ายต่ำ	1. น้อมนำหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขสู่การปฏิบัติทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัด กระบวนการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ด้านกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลที่ เกิดกับสถานศึกษา ผู้เรียน 2. ถอดบทเรียนหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข จากการเรียนรู้ (หลักเหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี) 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสม 4. กิจกรรมแข่งขันกีฬา โครงการหนูนารีกีฬากับ ปตท.สผ. 5. จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม การเดินรณรงค์ต่อต้านยา เสพติด การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์6. จัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมผ่านฐานการ เรียนรู้สู่การปฏิบัติจริงด้วย “7- base Model” พัฒนาคุณธรรมอย่างยั่งยืน	สอดคล้องกับ 1. การน้อมนำหลัก หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษา 2. การพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา 3. การบูรณาการ ทักษะการคิดกับ การเรียนรู้ปกติ 4. กิจกรรมค่าย คุณธรรม 5. ฐาน การเรียนรู้ส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรม “7- base Model” พัฒนา คุณธรรมอย่างยั่งยืน

จากตารางที่ 19 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาสู่การปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าเป็นการจัดกิจกรรมที่สามารถจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างหลากหลาย ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วม ปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล

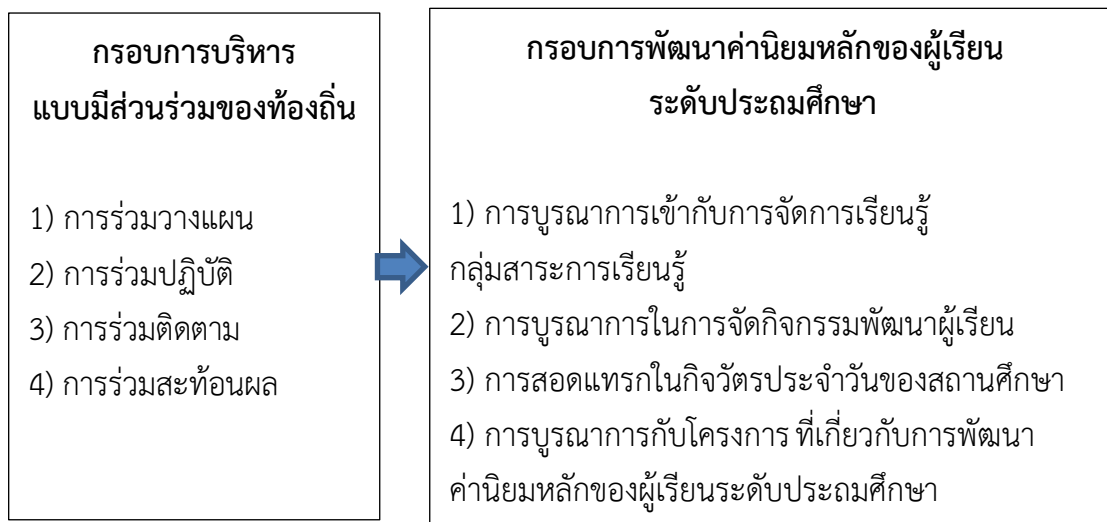
ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา มาจัดทำเป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมที่ 2 ศึกษาดูงาน สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาหลอมรวมกับขั้นตอนที่ 2 การยกร่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในกิจกรรมที่ 1 สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา และกิจกรรมที่ 2 ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาสร้างร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ สารบัญตาราง สารบัญภาพ คำชี้แจง ประกอบด้วย 1) หลักแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) แนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5) แนวทางการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาไปใช้ 6) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ บริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 7) แนวทางการวัดและประเมินผล บรรณานุกรม ภาคผนวก และเอกสารประกอบ นำข้อมูลมาสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใน 3 ประเด็น

ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เมืองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร ประเด็นที่ 2 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เมืองค์ประกอบ ครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร และประเด็นที่ 3 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยมีผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ศึกษาในเทศก์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามวัดและประเมินผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ผู้วิจัยสรุปผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาพัฒนาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในการหลอมรวมองค์ประกอบและกรอบต้นแบบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน มาไว้ในขั้นตอนเดียวกัน เพื่อให้ได้กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และกรอบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรก ในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังภาพที่ 13

**กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

ภาพที่ 13 กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

จากภาพที่ 13 กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ด้านเนื้อหา	ประเด็นคำถาม	บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	1. ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มีองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้องหรือไม่อย่างไร	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะดังนี้</p> <p>“...ร่างคู่มือฯ มีความถูกต้องสมบูรณ์ ตามความคิดของผมน คิดว่า องค์ประกอบมีความเหมาะสม แต่องค์ประกอบครบ น่าจะสะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้อย่างมาก...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6)</p> <p>“...เห็นด้วยกับท่าน...จำนวนองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ตามเอกสารที่แนบมา ถ้าปรับคำหรือข้อความที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน เป็นข้อเดียวกันก็จะสมบูรณ์และสะดวกในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้ดีขึ้นค่ะ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)</p> <p>“...เห็นด้วยกับทั้ง 2 ท่าน...ถ้าผู้วิจัยปรับองค์ประกอบให้น้อยลงจะลงตัวมากเลยคะ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)</p> <p>“...ดิฉันเห็นด้วยนะคะ...ที่ผู้วิจัยหลอมรวมองค์ประกอบให้น้อยลงจาก 6 ข้อ เหลือ 4 ข้อ จะลงตัวมากเลยคะ...เช่น องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ องค์ประกอบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมดำเนินการ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา</p>

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านเนื้อหา	ประเด็นคำถาม	<p>บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา</p>
		<p>ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา จากนั้นนำมาสรุปเป็นกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลัก ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>ปรับคำให้กระชับแต่ความหมายคงเดิม...เหลือแค่... 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมวัดประเมินผล...”</p> <p>(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6) “...เห็นด้วยกับท่าน...แต่ในข้อที่ 4 อาจจะไม่ครอบคลุมถึงการปรับปรุง การได้ข้อมูลต่าง ๆ ครบถ้วน ถ้าเราปรับเป็น การร่วมสะท้อนผล จะรวมถึงการร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นกระบวนการทบทวนการปฏิบัติจากบันทึกที่ได้จากการสังเกตว่า ได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้ง</p>

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านเนื้อหา	ประเด็นคำถาม	บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
		<p>อย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7)</p> <p>“...เห็นด้วยกับที่ผู้วิจัยนำเสนอค่ะ...ลงตัวอยู่แล้วค่ะ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)</p> <p>“...เห็นด้วยเช่นกันค่ะ...ลงตัวมากเลยค่ะ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)</p> <p>“...เห็นด้วยเช่นกันค่ะ...ลงตัวมากเลยค่ะ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5)</p>
การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	<p>2. ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา</p> <p>มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้องหรือไม่อย่างไร</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะดังนี้</p> <p>“...ร่างคู่มือฯ...การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความถูกต้องสมบูรณ์ดีครับ แต่ก็เช่นเดียวกับประเด็นแรก คือ มีองค์ประกอบหลายข้อเกินไป ตามความคิดของผมนึกคิดว่า ถ้าปรับองค์ประกอบให้น้อยลง แต่เนื้อหาครบ โดยการหลอมรวมเนื้อหาให้ครบถ้วนก็น่าจะดีต่อการนำไปใช้เช่นเดียวกันครับ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7)</p> <p>“...เห็นด้วยค่ะ ถ้าปรับคำหรือข้อความให้น้อยลงจะสมบูรณ์และสะดวกในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้ดีขึ้นมาก ๆ เลยค่ะ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)</p> <p>“...ดิฉันเห็นด้วยกับที่ผู้วิจัยปรับองค์ประกอบให้น้อยลงจาก 6 ข้อ เหลือ 4-5 ข้อ ลงตัวมากเลยค่ะ...เช่นการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน</p>

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านเนื้อหา	ประเด็นคำถาม	<p style="text-align: center;">บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา</p>
		<p>ระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ตามเอกสารที่แนบมา... เราปรับ...เหลือ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา...เป็นต้น หรือท่านอื่นว่าใครจะช่วยกันแสดงความคิดเห็นได้ค่ะ เพื่อความสมบูรณ์แบบของร่างคู่มือฯ มากขึ้น...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6)</p> <p>“...เห็นด้วยกับท่าน...4 กิจกรรมที่ท่าน...เสนอมา ดิฉันว่า ก็โอเคนะคะ สนับสนุนค่ะ” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5)</p> <p>“...เห็นด้วยกับท่าน...เช่นกันค่ะ ทั้ง 4 กิจกรรมที่ท่าน...เสนอมา คิดว่าน่าจะครอบคลุมดีค่ะ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)</p> <p>“...ดิฉันเห็นด้วยกับทุกท่าน...เช่นกันค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1)</p> <p>“...ดิฉันก็เห็นด้วย...เช่นกันค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)</p>

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านเนื้อหา	ประเด็นคำถาม	บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
ความเหมาะสมของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	3. ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด	<p>“...ร่างคู่มือ...มีความเหมาะสมมากที่สุด หากปรับตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิครับ...ท่านอื่นมีความคิดเห็นเป็นอย่างไรกันบ้างครับ...ช่วยเสนอแนะเพิ่มเติมด้วยครับ ผู้วิจัยจะได้สรุปร่างคู่มือเพื่อนำไปปรับใช้ต่อไปครับ” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7)</p> <p>“...ดิฉันเห็นด้วยกับทุกท่าน...เช่นกันค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6)</p> <p>“...ดิฉันเห็นด้วยกับทุกท่าน...เช่นกันค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5)</p> <p>“...ดิฉันเห็นด้วยกับทุกท่าน...เช่นกันค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1) “...ดิฉันเห็นด้วยกับทุกท่าน...เช่นกันค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4)</p> <p>“...ดิฉันก็เห็นด้วยค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2)</p> <p>“...ดิฉันก็เห็นด้วยค่ะ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3)</p>

จากตารางที่ 20 ผลบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาจัดทำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือฯ ที่สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้ต่อไป โดยมีกรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติมว่ามีการ

หลอมรวมองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ตามที่ผู้วิจัยเสนอ ประกอบด้วย 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล

ประเด็นที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้อง มีการเรียงลำดับขั้นตอนการดำเนินการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่ดี มีการกำหนดบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง สะดวกในการนำไปปฏิบัติในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนให้เกิดคุณภาพ และประสิทธิภาพได้ และเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ผู้วิจัยหลอมรวมองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จาก 5 กิจกรรม ตามกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยเสนอ เป็น 4 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ส่งผลให้การดำเนินการถูกต้อง เหมาะสม สะดวกเป็นไปในทางปฏิบัติ และเกิดประโยชน์ในการการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ประเด็นที่ 3 ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสม และมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพราะเป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการขั้นตอนที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยหลากหลายขั้นตอน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และเป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาโดยตรง ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและได้ปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยได้นำผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาพัฒนาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในการหลอมรวมองค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน มาไว้ในขั้นตอนเดียวกัน ได้กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม คือ การบริหาร

แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และองค์ประกอบของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ต่อไป

ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมที่ 2 การยกร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และจากขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมที่ 3 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 2) ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผลการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีผลการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน แสดงความคิดเห็น ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการใช้ภาษาและรูปเล่ม 3) ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก มีรายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษาและรูปเล่ม ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ΣR	IOC
		ถูกต้อง + 1	ไม่ ถูกต้อง - 1	ไม่ แน่ใจ 0		
ด้านเนื้อหา						
1.	การลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอนชัดเจน	+ 4	-	0	4	0.80
2.	เนื้อหาครบทุกประเด็นสามารถนำไปปฏิบัติได้	+ 5	-	-	5	1.00
3.	ประเด็นที่นำเสนอมีความละเอียดเข้าใจง่าย	+ 5	-	-	5	1.00
4.	การลำดับขั้นตอนการจัดทำคู่มือ เข้าใจง่าย	+ 5	-	-	5	1.00
5.	คำชี้แจงการใช้คู่มือเข้าใจง่าย ปฏิบัติได้จริง	+ 5	-	-	5	1.00
6.	ขั้นตอนการนำไปปฏิบัติได้ชัดเจน เหมาะสม เข้าใจง่าย	+ 5	-	-	5	1.00
ด้านการใช้ภาษาและรูปเล่ม						
7.	การใช้สำนวนภาษาในการเขียนสารบัญ มีความเหมาะสม	+ 4	-	0	4	0.80
8.	ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย	+ 5	-	-	5	1.00
9.	การใช้ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมอ่านง่าย ตลอดทั้งเล่ม	+ 5	-	-	5	1.00
10.	การออกแบบปกคู่มือมีสีสันสวยงาม น่าใช้	+ 5	-	-	5	1.00
11.	รูปเล่มเหมาะสมไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป	+ 5	-	-	5	1.00
12.	การจัดทำรูปเล่มแข็งแรง หยิบจับได้ง่าย	+ 5	-	-	5	1.00
ด้านการนำไปใช้และประโยชน์						
13.	ผู้เรียนมีค่านิยมหลักระดับประถมศึกษา ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนดไว้	+ 5	-	-	5	1.00
14.	ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรม อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	+ 5	-	-	5	1.00

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ΣR	IOC
		ถูกต้อง + 1	ไม่ ถูกต้อง - 1	ไม่ แน่ใจ 0		
15.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น	+ 4	-	0	4	0.80
16.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	+ 5	-	-	5	1.00
17.	สถานศึกษาอื่นนำไปใช้พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน	+ 5	-	-	5	1.00
18.	สามารถใช้พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้	+ 5	-	-	5	1.00
ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก						
19.	การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้	+ 5	-	-	5	1.00
20.	การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+ 5	-	-	5	1.00
21.	การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา	+ 5	-	-	5	1.00
22.	การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	+ 5	-	-	5	1.00

เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.50 หมายความว่า แปลผลผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

จากตารางที่ 21 ผลการตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 และ 1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ ประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

(n = 30)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ			ประโยชน์		
		$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
1.	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการศึกษาในปัจจุบัน	4.54	0.43	มากที่สุด	4.55	0.43	มากที่สุด	4.59	0.33	มากที่สุด
2.	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทของสังคมไทย	4.60	0.27	มากที่สุด	4.65	0.42	มากที่สุด	4.57	0.29	มากที่สุด

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ			ประโยชน์		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ
3.	รายละเอียดของร่าง คู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสม	4.60	0.32	มากที่สุด	4.60	0.42	มากที่สุด	4.60	0.24	มากที่สุด
4.	สาระสำคัญของร่าง คู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมและ เพียงพอ	4.54	0.30	มากที่สุด	4.57	0.30	มากที่สุด	4.51	0.26	มากที่สุด
5.	ทำความเข้าใจร่างคู่มือ การบริหารแบบมีส่วน ร่วมของท้องถิ่น เพื่อ พัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก	4.52	0.30	มากที่สุด	4.60	0.20	มากที่สุด	4.60	0.31	มากที่สุด

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ			ประโยชน์		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ
6.	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความครอบคลุมกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	4.60	0.37	มากที่สุด	4.70	0.29	มากที่สุด	4.56	0.27	มากที่สุด
7.	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความถูกต้องโดยไม่ขัดกับหลักการและทฤษฎีทางการศึกษา	4.60	0.44	มากที่สุด	4.70	0.38	มากที่สุด	4.70	0.28	มากที่สุด
8.	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความครอบคลุมตามภารกิจของการจัดการศึกษาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้	4.70	0.28	มากที่สุด	4.20	0.48	มาก	4.60	0.27	มากที่สุด

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ			ประโยชน์		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ
9.	สาระสำคัญที่ได้จากร่างคู่มือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา มีความครอบคลุมเพียงพอ ต่อการนำไปใช้ประกอบ การจัดการเรียนรู้	4.71	0.43	มากที่สุด	4.61	0.27	มาก ที่สุด	4.60	0.25	มากที่สุด
10.	ร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นแนวทางในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา	4.57	0.25	มากที่สุด	4.68	0.29	มาก ที่สุด	4.50	0.29	มาก
11.	ร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นไปได้ที่จะมีการ ยอมรับ	4.55	0.34	มากที่สุด	4.50	0.23	มาก	4.70	0.22	มากที่สุด
12.	ได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดี จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการตามร่าง คู่มือการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อ พัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.50	0.23	มาก	4.40	0.22	มาก	4.70	0.28	มากที่สุด

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ			ประโยชน์		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ
13.	ร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นไปได้ สอดคล้อง นโยบายของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	4.60	0.23	มากที่สุด	4.64	0.42	มาก ที่สุด	4.62	0.23	มากที่สุด
14.	สาระสำคัญที่กำหนด ในร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความน่าเชื่อถือ	4.60	0.22	มากที่สุด	4.30	0.47	มาก	4.30	0.27	มาก
15.	ร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.40	0.42	มาก	4.20	0.39	มาก	4.40	0.31	มาก
16.	ร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการเป็นมาตรฐานการ จัดการเรียนรู้	4.70	0.28	มากที่สุด	4.70	0.38	มาก ที่สุด	4.70	0.28	มากที่สุด

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ			ประโยชน์		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ คุณภาพ
17.	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน	4.68	0.45	มากที่สุด	4.63	0.25	มากที่สุด	4.75	0.25	มากที่สุด
18.	ผลจากการดำเนินการตามร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จะมีความคุ้มค่าต่อการจัดการเรียนรู้	4.59	0.43	มากที่สุด	4.57	0.46	มากที่สุด	4.52	0.30	มากที่สุด
19.	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นการส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการจัดการเรียนรู้	4.40	0.24	มาก	4.40	0.42	มาก	4.50	0.33	มาก
20.	สาระสำคัญที่ได้จากร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สามารถทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.50	0.23	มาก	4.50	0.23	มาก	4.30	0.27	มาก
โดยรวม		4.58	0.24	มากที่สุด	4.54	0.27	มากที่สุด	4.57	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 22 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ ประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยรวม ในการประเมินร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุดทั้ง 3 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านความเหมาะสม มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58, SD = 0.24$) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ ความมีประโยชน์มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, SD = 0.22$) และ อันดับสาม คือ ด้านความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54, SD = 0.27$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.20–0.48 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ผลการทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปทดลองใช้ (Try Out) ปีการศึกษา 2562 กับโรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายใช้จริงในการวิจัยครั้งนี้ และมีสภาพปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา บริบทใกล้เคียงกัน คือ เป็นสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและครูอัตราจ้าง จำนวน 30 คน ผู้เรียนชั้นอนุบาล รวม 108 คน ผู้เรียนชั้นประถมศึกษา รวม 451 คน รวมจำนวนผู้เรียนทั้งสิ้น 559 คน ซึ่งมีจำนวนบุคลากรและจำนวนผู้เรียนใกล้เคียงกันกับกลุ่มเป้าหมายใช้จริง

ในการทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้โรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์ คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 451 คน

ผลการทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 216 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 65 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 71 คน ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 235 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 79 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 67 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 89 คน ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังตารางที่ 23-38

ตารางที่ 23 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 216)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลง ชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	216	216	216	216	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิม พระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	216	216	216	216	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้าง ความสามัคคี เป็นต้น	216	216	216	216	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น	216	216	216	216	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	216	216	216	216	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	212	216	151	189	46	23	15	4	4	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	208	214	142	195	52	18	14	1	8	2
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	210	213	127	175	70	35	13	3	6	3
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	209	213	137	182	60	28	12	3	7	3
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อมทุกครั้งที่ได้เจอ	214	215	137	183	69	30	8	2	2	1

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระจ่าง หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	216	216	121	174	70	39	25	3	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักถูกระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามถูกระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	211	216	141	186	57	28	13	2	5	-
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	216	216	150	192	52	24	14	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	211	216	131	177	68	36	12	3	5	-
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วยความสุภาพ เป็นต้น	216	216	158	198	49	17	9	1	-	-

เกณฑ์การผ่านตามสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 23 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผล การประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และ พอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8
ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 216)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติ ทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	216	100	216	100	-	-	-	-	216	100	216	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษา และท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองาน เฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	216	100	216	100	-	-	-	-	216	100	216	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้าง ความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและ สังคม เช่น งานบำเพ็ญ ประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬา สร้างความสามัคคี เป็นต้น	216	100	216	100	-	-	-	-	216	100	216	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนาและปฏิบัติตนตาม หลักของศาสนา เช่น กิจกรรม ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือ ประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	216	100	216	100	-	-	-	-	216	100	216	100

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าว พระราชกรณียกิจ ข่าวใน พระราชสำนักอยู่เสมอ	216	100	216	100	-	-	-	-	216	100	216	100
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่ง สอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	212	98.15	216	100	4	1.85	-	-	151	69.91	189	87.50
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมี โอกาส ไม่สร้างความหนักใจ ให้ท่าน	208	96.29	214	99.07	8	3.71	2	0.93	142	65.74	195	90.28
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการ ปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษา เล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเอง	210	97.22	213	98.61	6	2.78	3	1.39	127	58.80	175	81.02
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบา ภาระงานบ้านหรือช่วยทำงาน ตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์	209	96.76	213	98.61	7	3.24	3	1.39	137	63.43	182	84.26
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	214	99.07	215	99.54	2	0.93	1	0.46	137	63.43	183	84.72

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อ เวลาเสมอ เป็นต้น	216	100	216	100	-	-	-	-	121	56.02	174	80.56
2. ผู้เรียนรู้จักระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียน และเต็มใจปฏิบัติตาม กฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	211	97.69	216	100	5	2.31	-	-	141	65.28	186	86.11
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถ ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	216	100	216	100	-	-	-	-	150	69.44	192	88.89
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด เป็นต้น	211	97.69	216	100	5	2.31	-	-	131	60.65	177	81.94
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	216	100	216	100	-	-	-	-	158	73.15	198	91.67

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 24 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่ สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของ ผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรม วันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬา สร้างความสามัคคี เป็นต้น และ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของ ศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์ การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 91.67 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม คือ ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมี โอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.28 ของ ผู้เรียนทั้งหมด

ตารางที่ 25 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 65)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลง ชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	65	65	65	65	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระ เกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	65	65	65	65	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้าง ความสามัคคี เป็นต้น	65	65	65	65	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น	65	65	65	65	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	65	65	65	65	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำ ของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	61	65	46	56	11	7	4	2	4	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	65	65	43	58	15	6	7	1	-	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	64	65	40	51	21	14	3	-	1	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	63	65	36	53	25	12	2	-	2	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	65	65	44	55	18	9	3	1	-	-

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋า หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	65	65	34	54	24	11	7	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	60	65	40	58	14	7	6	-	5	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	65	65	45	60	15	5	5	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	65	65	36	55	21	8	8	2	-	-
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	65	65	47	62	13	3	5	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 25 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ
มีผลการประเมิน ระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และ
พอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ
มีผลการประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
(1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบ
วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 65)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของ ผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	65	100	65	100	-	-	-	-	65	100	65	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรือ งานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	65	100	65	100	-	-	-	-	65	100	65	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬา สร้างความสามัคคี เป็นต้น	65	100	65	100	-	-	-	-	65	100	65	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนาและปฏิบัติตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	65	100	65	100	-	-	-	-	65	100	65	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	65	100	65	100	-	-	-	-	65	100	65	100

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตาม คำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความ เต็มใจ	61	93.85	65	100	4	6.15	-	-	46	70.76	56	86.15
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบา อาจารย์ และตั้งใจตอบแทน ท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้าง ความหนักใจให้ท่าน	65	100	65	100	-	-	-	-	43	66.15	58	89.23
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณ ของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดี ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบหน้าที่ของ ตนเอง	64	98.46	65	100	1	1.54	-	-	40	61.54	51	78.46
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบา ภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย จากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	63	69.92	65	100	2	3.08	-	-	36	55.38	53	81.54
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ อย่าง นอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	65	100	65	100	-	-	-	-	44	67.69	55	84.61

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	65	100	65	100	-	-	-	-	34	52.31	54	83.08
2. ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	60	92.31	65	100	5	7.69	-	-	40	61.54	58	89.23
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	65	100	65	100	-	-	-	-	45	69.23	60	92.31
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	65	100	65	100	-	-	-	-	36	55.39	55	84.62
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	65	100	65	100	-	-	-	-	47	72.31	62	95.39

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามสถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียน ดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์ การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.39 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนปฏิบัติ ตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ ในทุก ๆ เรื่องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.31 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 80)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวนผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	80	80	80	80	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	80	80	80	80	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งาน บำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	80	80	80	80	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของ ศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	80	80	80	80	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวใน พระราชสำนักอยู่เสมอ	80	80	80	80	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวนผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	80	80	56	69	18	9	6	2	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	75	78	53	71	19	7	3	-	5	2
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการ ปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเอง	75	77	47	64	26	10	2	3	5	3
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วยทำงาน ตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	75	77	45	66	21	8	9	3	5	3
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่ได้เจอ	80	80	54	68	24	11	2	1	-	-
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือ ให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัดและตรงต่อ เวลาเสมอ เป็นต้น	80	80	46	61	25	16	9	3	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและ เต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	80	80	53	65	23	13	4	2	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	80	80	55	67	21	13	4	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรง ทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	78	80	50	62	26	17	2	1	2	-
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	80	80	58	69	19	10	3	1	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 27 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน
 ระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่ม
 มากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1)
 หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
 การประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
 ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
 (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
 ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และ ข้อ 8 มีระเบียบ
 วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
 เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=80)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของ ผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	80	100	80	100	-	-	-	-	80	100	80	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษา และท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	80	100	80	100	-	-	-	-	80	100	80	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬา สร้างความสามัคคี เป็นต้น	80	100	80	100	-	-	-	-	80	100	80	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติ ตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือ ประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	80	100	80	100	-	-	-	-	80	100	80	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	80	100	80	100	-	-	-	-	80	100	80	100

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	80	100	80	100	-	-	-	-	56	70.00	69	86.25
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้าง ความหนักใจให้ท่าน	75	93.75	78	97.50	5	6.25	2	2.50	53	66.25	71	88.75
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	75	93.75	77	96.25	5	6.25	3	3.75	47	58.75	64	80.00
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	75	93.75	77	96.25	5	6.25	3	3.75	45	56.25	66	82.50
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	80	100	80	100	-	-	-	-	54	67.50	68	85.00

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้ เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมี การนัดหมายจะไปตามนัดและ ตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	80	100	80	100	-	-	-	-	46	57.50	61	76.25
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียน และเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบ ได้อย่างถูกต้อง	80	100	80	100	-	-	-	-	53	66.25	65	81.25
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติ ตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	80	100	80	100	-	-	-	-	55	68.75	67	83.75
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด เป็นต้น	78	97.50	80	100	2	2.50	-	-	50	62.50	62	77.50
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	80	100	80	100	-	-	-	-	58	72.50	69	86.25

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรกมี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยินตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 88.75 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ และผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 86.25 ของผู้เรียนทั้งหมดตามลำดับ

ตารางที่ 29 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 71)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลง ชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม										
71	71	71	71	-	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่หรืองานเฉลิมพระเกียรติ อื่น ๆ										
71	71	71	71	-	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้าง ความสามัคคี เป็นต้น										
71	71	71	71	-	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น										
71	71	71	71	-	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ										
71	71	71	71	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	71	71	49	64	17	7	5	-	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	68	71	46	66	18	5	4	-	3	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	71	71	40	60	23	11	8	-	-	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	71	71	56	63	14	8	1	-	-	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	69	70	39	60	27	10	3	-	2	1

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋า หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	71	71	41	59	21	12	9	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักถูกระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามถูกระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	71	71	48	63	20	8	3	-	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	71	71	50	65	16	6	5	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	68	71	45	60	21	11	2	-	3	-
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	71	71	53	67	17	4	1	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 29 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน
ระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่ม
มากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1)
หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
การประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
(1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบ
วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=71)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของ ผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	71	100	71	100	-	-	-	-	71	100	71	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัด ขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิม พระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	71	100	71	100	-	-	-	-	71	100	71	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬา สร้างความสามัคคี เป็นต้น	71	100	71	100	-	-	-	-	71	100	71	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรม ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	71	100	71	100	-	-	-	-	71	100	71	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	71	100	71	100	-	-	-	-	71	100	71	100

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	71	100	71	100	-	-	-	-	49	69.01	64	90.14
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	68	95.78	71	100	3	4.23	-	-	46	64.79	66	92.96
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	71	100	71	100	-	-	-	-	40	56.34	60	84.51
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	71	100	71	100	-	-	-	-	56	78.87	63	88.73
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	69	97.18	70	98.59	2	2.82	1	1.41	39	54.93	60	84.51

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัด และตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	71	100	71	100	-	-	-	-	41	57.75	59	83.10
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	71	100	71	100	-	-	-	-	48	67.61	63	88.73
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียน และสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	71	100	71	100	-	-	-	-	50	70.42	65	91.55
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	68	95.77	71	100	3	4.23	-	-	45	63.38	60	84.51
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	71	100	71	100	-	-	-	-	53	74.65	67	94.37

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยินดียินดีเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 94.37 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.96 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 31 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 235)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	233	235	143	200	73	28	17	7	2	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	229	235	155	206	59	24	15	5	6	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอ และช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	230	235	126	197	82	30	22	8	5	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	233	235	134	193	86	36	13	6	2	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับ ก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	226	233	164	210	44	20	18	3	9	2

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อ การเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	231	235	162	198	48	32	21	5	4	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรม หลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนา ตนเอง เป็นต้น	231	235	149	201	57	26	25	8	4	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง เสมอ	233	235	166	195	48	33	19	7	2	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูผู้สอน อย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	225	234	155	201	44	27	26	6	10	1
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสาร ของโลกยุคปัจจุบัน	231	235	144	192	62	36	25	7	4	-

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	226	235	162	203	48	26	16	6	9	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รัก และห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	230	235	145	198	65	30	20	7	5	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	235	235	157	195	55	32	23	8	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	230	235	162	203	51	27	17	5	5	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถ ควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	233	235	145	195	67	33	21	7	2	-

เกณฑ์การผ่านตามีสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 31 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผล การประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และ พอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือ กิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่าน การประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11
ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=235)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	233	99.15	235	100	2	0.85	-	-	143	60.85	200	85.11
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยับของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	229	97.45	235	100	6	2.55	-	-	155	65.96	206	87.66
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	230	97.87	235	100	5	2.13	-	-	126	53.62	197	83.83
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	233	99.15	235	100	2	0.85	-	-	134	57.02	193	82.13
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	226	96.17	233	99.15	9	3.83	2	0.85	164	69.79	210	89.36

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	231	98.30	235	100	4	1.70	-	-	162	68.94	198	84.26
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ พัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	231	98.30	235	100	4	1.70	-	-	149	63.40	201	85.53
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	233	99.15	235	100	2	0.85	-	-	166	70.64	195	82.98
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	225	95.74	234	99.57	10	4.26	1	0.43	155	65.96	201	85.53
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	231	98.30	235	100	4	1.70	-	-	144	61.28	192	81.70

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทาง กายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่ เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหาร ปลอดภัยเป็นต้น	226	96.17	235	100	9	3.83	-	-	162	68.94	203	86.38
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและ มีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลา อย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลา ส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	230	97.87	235	100	5	2.13	-	-	145	61.70	198	84.26
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นใน ความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	235	100	235	100	-	-	-	-	157	66.81	195	82.98
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่ บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและ สิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	230	97.87	235	100	5	2.13	-	-	162	68.94	203	86.38
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง และสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	233	99.15	235	100	2	0.85	-	-	145	61.70	195	82.98

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 32 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่ สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของ ผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเป็นผู้มี มารยาทให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 89.36 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าว ให้อายผู้อื่น เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 87.66 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อ ร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น และ ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ ผ่านเกณฑ์ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 86.38 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 79)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	79	79	48	67	27	12	4	-	-	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	79	79	52	69	25	10	2	-	-	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือ คนอื่นเมื่อมีโอกาส	79	79	42	66	30	13	7	-	-	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	79	79	45	65	29	14	5	-	-	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	74	79	55	70	16	9	3	-	5	-

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	79	79	54	67	19	12	6	-	-	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรม หลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนา ตนเอง เป็นต้น	79	79	50	70	20	9	9	-	-	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง เสมอ	79	79	55	66	18	13	6	-	-	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครู อย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	73	79	52	68	15	11	6	-	6	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของ โลกยุคปัจจุบัน	79	79	48	65	23	14	8	-	-	-

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	73	79	54	72	15	7	4	-	6	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รัก และห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	79	79	46	67	28	12	5	-	-	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	79	79	50	66	21	13	8	-	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	79	79	55	70	20	9	4	-	-	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถ ควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	79	79	49	68	21	11	9	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 33 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผล การประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และ พอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือ กิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่าน การประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=79)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	79	100	79	100	-	-	-	-	48	60.76	67	84.81
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยับของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	52	65.82	69	87.34
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	79	100	79	100	-	-	-	-	42	53.16	66	83.54
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	79	100	79	100	-	-	-	-	45	56.96	65	82.27
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	74	93.67	79	100	5	6.33	-	-	55	69.62	70	88.61

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	79	100	79	100	-	-	-	-	54	68.35	67	84.81
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	50	63.29	70	88.61
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	79	100	79	100	-	-	-	-	55	69.62	66	83.54
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	73	92.41	79	100	6	7.59	-	-	52	65.82	68	86.08
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	79	100	79	100	-	-	-	-	48	60.76	65	82.28

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทาง กายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่ เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหาร ปลอดภัยเป็นต้น	73	92.41	79	100	6	7.59	-	-	54	68.35	72	91.14
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่ เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิต อาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	46	58.23	67	84.81
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถ ตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจใน ตนเอง	79	100	79	100	-	-	-	-	50	63.29	66	83.54
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่ อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้ อภัยทุกคนได้เสมอ	79	100	79	100	-	-	-	-	55	69.62	70	88.61
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง และสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	79	100	79	100	-	-	-	-	49	62.02	68	86.08

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามสถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 91.14 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา มี 3 ข้อ คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลังซื้ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น และ ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 88.61 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 87.34 ของผู้เรียนทั้งหมด

ตารางที่ 35 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 67)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	65	67	42	57	18	8	5	2	2	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	64	67	46	59	14	6	4	2	3	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	64	67	36	56	23	8	5	3	3	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	67	67	39	55	28	12	-	-	-	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	63	65	49	60	8	4	6	1	4	2

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	65	67	48	57	9	9	8	1	2	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรม หลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	65	67	44	55	15	8	6	4	2	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	67	67	50	56	12	8	5	3	-	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครู อย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	65	67	46	58	11	7	8	2	2	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	65	67	42	55	19	10	4	2	2	-

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	67	67	48	55	15	10	4	2	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รัก และห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	64	67	44	57	12	8	8	2	3	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความ เชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	67	67	46	56	14	7	7	4	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่าง เข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	64	67	50	58	9	6	5	3	3	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถ ควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	67	67	42	55	18	8	7	4	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 35 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 36

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=67)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	65	97.01	67	100	2	2.99	-	-	42	62.68	57	85.07
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยีบของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	64	95.52	67	100	3	4.48	-	-	46	68.65	59	88.06
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	64	95.52	67	100	3	4.48	-	-	36	53.73	56	83.58
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	67	100	67	100	-	-	-	-	39	58.20	55	82.09
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	63	94.03	65	97.01	4	5.97	2	2.99	49	73.13	60	89.55

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	65	97.01	67	100	2	2.99	-	-	48	71.64	57	85.07
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	65	97.01	67	100	2	2.99	-	-	44	65.67	55	82.09
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	67	100	67	100	-	-	-	-	50	74.62	56	83.58
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	65	97.01	67	100	2	2.99	-	-	46	68.66	58	86.57
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	65	97.01	67	100	2	2.99	-	-	42	62.69	55	82.09

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทาง กายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหาร ปลอดภัยเป็นต้น	67	100	67	100	-	-	-	-	48	71.64	55	82.09
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิต อาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	64	95.52	67	100	3	4.48	-	-	44	65.67	57	85.07
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นใน ความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	67	100	67	100	-	-	-	-	46	68.66	56	83.58
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่ บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและ สิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	64	95.52	67	100	3	4.48	-	-	50	74.62	58	86.57
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของ ตนเองและสามารถควบคุมจัดการ อารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	67	100	67	100	-	-	-	-	42	62.69	55	82.09

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามสถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 89.55 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 88.06 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและ ส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ และ ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 86.57 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 37 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 89)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	89	89	53	76	28	8	8	5	-	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและระมัดระวังต่อการกระทำผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	86	89	57	78	20	8	9	3	3	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่น เมื่อมีโอกาส	87	89	48	75	29	9	10	5	2	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	87	89	50	73	29	10	8	6	2	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับ ก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	89	89	60	80	20	7	9	2	-	-

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	87	89	60	74	20	11	7	4	2	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	87	89	55	76	22	9	10	4	2	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	87	89	61	73	18	12	8	4	2	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	87	89	57	75	21	9	9	5	2	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	87	89	54	72	20	12	13	5	2	-

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น	86	89	60	76	18	9	8	4	3	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รัก และห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	87	89	55	74	25	10	7	5	2	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง	89	89	61	73	20	12	8	4	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	87	89	57	75	22	12	8	2	2	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	87	89	54	72	28	14	5	3	2	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 37 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=89)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับดี เยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	89	100	89	100	-	-	-	-	53	59.55	76	85.39
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยับของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	86	96.63	89	100	3	3.37	-	-	57	53.93	78	87.64
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	48	53.93	75	84.27
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	50	56.18	73	82.02
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	89	100	89	100	-	-	-	-	60	67.42	80	89.89

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	60	67.42	74	83.15
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็น ต้น	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	55	61.80	76	85.39
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	61	68.54	73	82.02
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	57	64.04	75	84.27
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	54	60.67	72	80.90

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความสะอาดเริงกาย ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ ทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทาน อาหารครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหาร ปลอดภัยเป็นต้น	86	96.63	89	100	3	3.37	-	-	60	67.42	76	85.39
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมี คุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หา ความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รัก และห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็น ระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	55	61.80	74	83.15
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึง คุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่น ในความสามารถตนเอง ยอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง	89	100	89	100	-	-	-	-	61	68.54	73	82.02
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่ บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและ สิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	57	64.04	75	84.27
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของ ตนเองและสามารถควบคุม จัดการอารมณ์ของตนเอง และ เตือนสติผู้อื่นได้	87	97.75	89	100	2	2.25	-	-	54	60.67	72	80.90

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 89.89 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 87.64 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม มี 3 ข้อ คือ ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกง เอาของใครมาเป็นของตนเอง และ ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น และ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และ เลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 85.39 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ 1) ศึกษาผลการใช้
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2) ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) ศึกษาผลการพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง 2) ศึกษาความพึงพอใจของ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตง มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง มีรายละเอียดดังนี้

ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง ซึ่ง
ตั้งอยู่เลขที่ 119 หมู่ 4 ตำบลสวนแตง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รหัสไปรษณีย์
72210 โทรศัพท์ 035-599194 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี
เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอน
ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและครูอัตราจ้าง
จำนวน 30 คน ผู้เรียนชั้นอนุบาล รวม 135 คน ผู้เรียนชั้นประถมศึกษา รวม 458 คน รวม
จำนวนผู้เรียนทั้งสิ้น 593 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 240 คน ได้แก่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 77 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 94 คน และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 69 คน ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ข้อ 1 มีความรัก
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8
มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 218 คน ได้แก่
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 68 คน และ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 90 คน ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ข้อ 2 ชื่อสัตย์
 เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียน
 ทั้งทางตรง และทางอ้อม และข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจ
 ฝายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา ดังตารางที่ 39–54

ตารางที่ 39 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 240)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลง ชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	240	240	240	240	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	240	240	240	240	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความ สามัคคี เป็นต้น	240	240	240	240	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น	240	240	240	240	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	240	240	240	240	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	238	240	168	221	57	19	13	-	2	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้าง ความหนักใจให้ท่าน	238	240	147	203	71	37	20	-	2	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	238	240	153	209	69	31	16	-	2	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	234	240	143	197	79	43	12	-	6	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	240	240	162	217	71	23	7	-	-	-

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋า หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	240	240	138	203	93	35	9	2	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	235	240	158	218	73	22	4	-	5	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติ ตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	233	240	168	217	60	23	5	-	7	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	236	240	148	209	80	31	8	-	4	-
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วยความสุภาพ เป็นต้น	240	240	177	230	59	10	4	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 39 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
การประเมิน โดยรวมระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ

ประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับ ดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาด้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมิน อยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 40

ตารางที่ 40 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8
ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=240)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของ ผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ ที่เหมาะสม	240	100	240	100	-	-	-	-	240	100	240	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ สถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและ ท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	240	100	240	100	-	-	-	-	240	100	240	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความ สามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญ ประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้าง ความสามัคคี เป็นต้น	240	100	240	100	-	-	-	-	240	100	240	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีใน ท้องถิ่น เป็นต้น	240	100	240	100	-	-	-	-	240	100	240	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราช กรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	240	100	240	100	-	-	-	-	240	100	240	100

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่ง สอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	238	99.17	240	100	2	0.83	-	-	168	70.00	221	92.08
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมี โอกาส ไม่สร้างความหนักใจ ให้ท่าน	238	99.17	240	100	2	0.83	-	-	147	61.25	203	84.58
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการ ปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษา เล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเอง	238	99.17	240	100	2	0.83	-	-	153	63.75	209	87.08
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบา ภาระงานบ้านหรือช่วยทำงาน ตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์	234	97.50	240	100	6	2.50	-	-	143	59.58	197	82.08
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	240	100	240	100	-	-	-	-	162	67.50	217	90.42

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อ เวลาเสมอ เป็นต้น	240	100	240	100	-	-	-	-	138	57.50	203	84.58
2. ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียน และเต็มใจปฏิบัติตาม กฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	235	97.92	240	100	5	2.08	-	-	158	65.83	218	90.83
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถ ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	233	97.08	240	100	7	2.92	-	-	168	70.00	217	90.42
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด เป็นต้น	236	98.33	240	100	4	1.67	-	-	148	61.67	209	87.08
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	240	100	240	100	-	-	-	-	177	73.75	230	95.83

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 40 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่ สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของ ผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรกมี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียน เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคีที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียน มีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.83 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.08 ของผู้เรียนทั้งหมด

ตารางที่ 41 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 77)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลง ชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	77	77	77	77	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองาน เฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ	77	77	77	77	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความ สามัคคี เป็นต้น	77	77	77	77	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น	77	77	77	77	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าว ในพระราชสำนักอยู่เสมอ	77	77	77	77	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	75	77	54	70	18	7	3	-	2	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	77	77	47	64	26	13	4	-	-	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	75	77	49	66	23	11	3	-	2	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	75	77	45	62	28	15	2	-	2	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	77	77	52	69	23	8	2	-	-	-

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระจ่าง หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	77	77	42	65	30	10	5	2	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	72	77	48	69	22	8	2	-	5	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	70	77	54	72	13	5	3	-	7	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	73	77	44	66	25	11	4	-	4	-
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วยความสุภาพ เป็นต้น	77	77	56	74	19	3	2	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 41 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน
ระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่ม
มากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1)
หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
การประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
(1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบ
วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 42

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=77)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับ ประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	77	100	77	100	-	-	-	-	77	100	77	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัด ขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิม พระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	77	100	77	100	-	-	-	-	77	100	77	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและ สังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	77	100	77	100	-	-	-	-	77	100	77	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของ ศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวด มนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีใน ท้องถิ่น เป็นต้น	77	100	77	100	-	-	-	-	77	100	77	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณีย กิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	77	100	77	100	-	-	-	-	77	100	77	100

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	75	97.40	77	100	2	2.60	-	-	54	70.13	70	90.90
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	77	100	77	100	-	-	-	-	47	61.04	64	83.12
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	75	97.40	77	100	2	2.60	-	-	49	63.64	66	85.71
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	75	97.40	77	100	2	2.60	-	-	45	58.44	62	80.52
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	77	100	77	100	-	-	-	-	52	67.53	69	89.61

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้ เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมี การนัดหมายจะไปตามนัดและ ตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	77	100	77	100	-	-	-	-	42	54.54	65	84.42
2. ผู้เรียนรู้จักถูกระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียน และเต็มใจปฏิบัติตาม กฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	72	92.31	77	100	5	6.50	-	-	48	62.34	69	89.61
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติ ตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	70	100	77	100	7	9.10	-	-	54	70.12	72	93.51
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนน ตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมาย จราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	73	100	77	100	4	5.20	-	-	44	57.14	66	85.71
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	77	100	77	100	-	-	-	-	56	72.73	74	96.10

เกณฑ์การผ่านตามสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามสถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยินดียินดีเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 96.10 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียน และสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 93.51ของผู้เรียนทั้งหมด

ตารางที่ 43 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 94)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียนที่ไม่ ผ่าน
	รวม	ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)		
	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง		
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติ ไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	94	94	94	94	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	94	94	94	94	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งาน บำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	94	94	94	94	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตาม หลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	94	94	94	94	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวใน พระราชสำนักอยู่เสมอ	94	94	94	94	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียนที่ ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	94	94	64	85	22	9	8	-	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	92	94	57	79	25	15	10	-	2	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	94	94	59	81	29	13	6	-	-	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	90	94	56	77	30	17	4	-	4	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	94	94	62	84	30	10	2	-	-	-

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียนที่ ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมา ตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	94	94	56	80	38	14	-	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักฐานะเปรียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	94	94	63	87	31	7	-	-	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติ ตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	94	94	65	81	29	13	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด เป็นต้น	94	94	60	84	32	10	2	-	-	-
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพ ผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วย ความสุภาพ เป็นต้น	94	94	69	90	25	4	-	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 43 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน
 ระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่ม
 มากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1)
 หลังการพัฒนาดัน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
 การประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
 ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
 (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
 ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบ
 วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
 เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 44

ตารางที่ 44 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=94)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่ เหมาะสม	94	100	94	100	-	-	-	-	94	100	94	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ สถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและ ท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	94	100	94	100	-	-	-	-	94	100	94	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความ สามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญ ประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้าง ความสามัคคี เป็นต้น	94	100	94	100	-	-	-	-	94	100	94	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีใน ท้องถิ่น เป็นต้น	94	100	94	100	-	-	-	-	94	100	94	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณีย กิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	94	100	94	100	-	-	-	-	94	100	94	100

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	94	100	94	100	-	-	-	-	64	68.09	85	90.43
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้าง ความหนักใจให้ท่าน	92	97.87	94	100	2	2.13	-	-	57	60.64	79	84.04
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	94	100	94	100	-	-	-	-	59	62.77	81	86.17
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	90	95.74	94	100	4	4.26	-	-	56	59.57	77	81.91
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อมทุกครั้งที่ได้เจอ	94	100	94	100	-	-	-	-	62	65.96	84	89.36

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้ เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมี การนัดหมายจะมาตามนัดและ ตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	94	100	94	100	-	-	-	-	56	59.57	80	85.11
2. ผู้เรียนรู้จักถูกระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียน และเต็มใจปฏิบัติตาม กฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	94	100	94	100	-	-	-	-	63	67.02	87	92.55
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถ ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	94	100	94	100	-	-	-	-	65	69.15	81	86.17
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนน ตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมาย จราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	94	100	94	100	-	-	-	-	60	63.83	84	89.36
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	94	100	94	100	-	-	-	-	69	73.40	90	95.74

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 44 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยินตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.74 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.55 ของผู้เรียนทั้งหมด

ตารางที่ 45 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 69)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลง ชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม										
69	69	69	69	-	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่หรืองานเฉลิมพระเกียรติ อื่นๆ										
69	69	69	69	-	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้าง ความสามัคคี เป็นต้น										
69	69	69	69	-	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีใน ท้องถิ่น เป็นต้น										
69	69	69	69	-	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าว ในพระราชสำนักอยู่เสมอ										
69	69	69	69	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 45 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	69	69	50	66	17	3	2	-	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	69	69	43	60	20	9	6	-	-	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	69	69	45	62	17	7	7	-	-	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	69	69	42	58	21	11	6	-	-	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	69	69	48	64	18	5	3	-	-	-

ตารางที่ 45 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระจ่าง หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	69	69	40	58	25	11	4	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักถูกระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามถูกระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	69	69	47	62	20	7	2	-	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	69	69	49	64	18	5	2	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	69	69	44	59	23	10	2	-	-	-
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วย ความสุภาพ เป็นต้น	69	69	52	66	15	3	2	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 45 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน
 ระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่ม
 มากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1)
 หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
 การประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
 ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
 (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
 ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และ ข้อ 8 มีระเบียบ
 วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
 เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 46

ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=69)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของ ผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	69	100	69	100	-	-	-	-	69	100	69	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัด ขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิม พระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	69	100	69	100	-	-	-	-	69	100	69	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและ สังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	69	100	69	100	-	-	-	-	69	100	69	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรม ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	69	100	69	100	-	-	-	-	69	100	69	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	69	100	69	100	-	-	-	-	69	100	69	100

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่ง สอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	69	100	69	100	-	-	-	-	50	72.46	66	95.65
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมี โอกาส ไม่สร้างความหนักใจ ให้ท่าน	69	100	69	100	-	-	-	-	43	62.32	60	86.96
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการ ปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษา เล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเอง	69	100	69	100	-	-	-	-	45	65.22	62	89.86
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบา ภาระงานบ้านหรือช่วยทำงาน ตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์	69	100	69	100	-	-	-	-	42	60.87	58	84.06
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	69	100	69	100	-	-	-	-	48	69.57	64	92.75

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลา เสมอ เป็นต้น	69	100	69	100	-	-	-	-	40	57.97	58	84.06
2. ผู้เรียนรู้จักถูกระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียนและ เต็มใจปฏิบัติตามถูกระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	69	100	69	100	-	-	-	-	47	68.12	62	89.86
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและ กฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของ ห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	69	100	69	100	-	-	-	-	49	71.01	64	92.75
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้า ลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่าง เคร่งครัด เป็นต้น	69	100	69	100	-	-	-	-	44	63.77	59	85.51
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วยความสุภาพ เป็นต้น	69	100	69	100	-	-	-	-	52	75.36	66	95.65

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคีที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ และ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.65 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ และ ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียน และสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.75 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 47 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N =218)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	212	218	136	188	64	25	12	5	6	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	213	218	147	193	46	21	20	4	5	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	213	218	121	185	67	26	25	7	5	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	213	218	128	181	68	29	17	8	5	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับ ก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	218	218	155	197	46	17	17	4	-	-

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อ การเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	215	218	154	190	46	23	15	5	3	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	215	218	141	191	56	21	18	6	3	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและ ตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	215	218	158	184	42	26	15	8	3	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่าง ถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลา เสมอ	215	218	148	190	49	21	18	7	3	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสาร ของโลกยุคปัจจุบัน	215	218	137	181	56	29	22	8	3	-

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	215	218	156	196	47	16	12	6	3	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและ มีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่ รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	215	218	141	188	58	23	16	7	3	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง	218	218	151	184	53	27	14	7	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	216	218	154	192	50	19	12	7	2	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถ ควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	214	218	139	184	60	24	15	10	4	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 47 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อน การพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือ กิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่าน การประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 48

ตารางที่ 48 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11
ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=218)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับ ดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ข้อสัจย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	212	97.25	218	100	6	2.75	-	-	136	62.39	188	86.24
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	213	97.71	218	100	5	2.29	-	-	147	67.43	193	88.53
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	213	97.71	218	100	5	2.29	-	-	121	55.50	185	84.86
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	213	97.71	218	100	5	2.29	-	-	128	58.72	181	83.03
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาทให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	218	100	218	100	-	-	-	-	155	71.10	197	90.37

ตารางที่ 48 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	215	98.62	218	100	3	1.38	-	-	154	70.64	190	87.16
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ พัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	215	98.62	218	100	3	1.38	-	-	141	64.68	191	87.61
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	215	98.62	218	100	3	1.38	-	-	158	72.48	184	84.40
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	215	98.62	218	100	3	1.38	-	-	148	67.89	190	87.16
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	215	98.62	218	100	3	1.38	-	-	137	62.84	181	83.03

ตารางที่ 48 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกาย อยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อ ร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	215	98.62	218	100	3	1.38	-	-	156	71.56	196	89.91
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและ มีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลา อย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลา ส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	215	98.62	218	100	3	1.38	-	-	141	64.68	188	86.24
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถ ตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง	218	100	218	100	-	-	-	-	151	69.27	184	84.40
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดีคิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่ อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้ อภัยทุกคนได้เสมอ	216	99.08	218	100	2	0.92	-	-	154	70.64	192	88.07
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง และสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของ ตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	214	98.17	218	100	4	1.83	-	-	139	63.76	184	84.40

เกณฑ์การผ่านตามี่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 48 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่ สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของ ผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเป็นผู้มี มารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.37 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 89.91 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 88.53 ของผู้เรียน ทั้งหมด

ตารางที่ 49 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 60)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	60	60	37	52	18	8	5	-	-	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	60	60	40	53	11	7	9	-	-	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	60	60	33	51	19	9	8	-	-	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	60	60	35	50	20	10	5	-	-	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถว ตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	60	60	42	54	14	6	4	-	-	-

ตารางที่ 49 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	60	60	42	52	14	8	4	-	-	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรม หลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	60	60	38	54	20	6	2	-	-	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	60	60	43	51	14	9	3	-	-	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	60	60	40	53	18	7	2	-	-	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	60	60	37	50	18	10	5	-	-	-

ตารางที่ 49 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	60	60	44	56	14	4	2	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	60	60	36	52	22	8	2	-	-	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความ เชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจ ในตนเอง	60	60	40	51	18	9	2	-	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	60	60	45	54	13	6	2	-	-	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถ ควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	60	60	39	53	20	7	1	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามีสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 49 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 50

ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=60)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	60	100	60	100	-	-	-	-	37	61.67	52	86.00
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยีบของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	60	100	60	100	-	-	-	-	40	66.67	53	88.33
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	60	100	60	100	-	-	-	-	33	55.00	51	85.00
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	60	100	60	100	-	-	-	-	35	58.33	50	83.33
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	60	100	60	100	-	-	-	-	42	70.00	54	90.00

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	60	100	60	100	-	-	-	-	42	70.00	52	86.67
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	60	100	60	100	-	-	-	-	38	63.33	54	90.00
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	60	100	60	100	-	-	-	-	43	71.67	51	85.00
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	60	100	60	100	-	-	-	-	40	66.67	53	88.33
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	60	100	60	100	-	-	-	-	37	61.67	50	83.33

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกาย อยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อ ร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น	60	100	60	100	-	-	-	-	44	73.33	56	93.33
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ฝึกหาความรู้อยู่เสมอ อยู่ กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่าง เป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไป ทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบาง โอกาส เป็นต้น	60	100	60	100	-	-	-	-	36	60.00	52	86.66
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถ ตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง	60	100	60	100	-	-	-	-	40	66.67	51	85.00
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจ ควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัย ทุกคนได้เสมอ	60	100	60	100	-	-	-	-	45	75.00	54	90.00
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและ สามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของ ตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	60	100	60	100	-	-	-	-	39	65.00	53	88.33

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามสถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 93.33 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา มี 3 ข้อ คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลังซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น และ ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.00 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม มี 3 ข้อ คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบ และส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ และ ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 88.33 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 51 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 68)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	65	68	44	59	18	7	3	2	3	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	66	68	48	61	16	6	2	1	2	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	65	68	38	58	20	7	7	3	3	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	65	68	41	57	20	7	4	4	3	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	68	68	51	62	12	4	5	2	-	-

ตารางที่ 51 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	66	68	50	62	11	5	5	1	2	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรม หลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	66	68	46	59	14	7	6	2	2	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	66	68	52	58	10	7	4	3	2	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	66	68	48	60	12	6	6	2	2	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	66	68	44	57	14	8	8	3	2	-

ตารางที่ 51 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น	67	68	50	62	12	4	5	2	1	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัวไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	67	68	46	60	16	5	5	3	1	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง	68	68	48	58	15	8	5	2	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	68	68	52	61	12	5	4	2	-	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	66	68	44	57	14	8	8	3	2	-

เกณฑ์การผ่านตามีสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 51 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 52

ตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=68)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความ ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอา ของใครมาเป็นของตนเอง	68	95.59	68	100	3	4.41	-	-	44	64.71	59	86.76
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอา เปรียบผู้อื่น ไม่หยับของผู้อื่นโดยไม่ได้รับ อนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	66	97.06	68	100	2	2.94	-	-	48	70.59	61	89.71
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมี โอกาส	65	95.59	68	100	3	4.41	-	-	38	55.88	58	85.29
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วน ตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็น สำคัญ	65	95.59	68	100	3	4.41	-	-	41	60.29	57	83.82
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือ การรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	68	100	68	100	-	-	-	-	51	75.00	62	91.18

ตารางที่ 52 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	66	97.06	68	100	2	2.94	-	-	50	73.53	62	91.18
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	66	97.06	68	100	2	2.94	-	-	46	67.65	59	86.76
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	66	97.06	68	100	2	2.94	-	-	52	76.47	58	85.29
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	66	97.06	68	100	2	2.94	-	-	48	70.59	60	88.24
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสารสื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	66	97.06	68	100	2	2.94	-	-	44	64.71	57	83.82

ตารางที่ 52 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่ เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อ ร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น	67	98.53	68	100	1	1.47	-	-	50	73.53	62	91.18
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับ คนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็น ระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงาน จิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	67	98.53	68	100	1	1.47	-	-	46	67.65	60	88.24
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง	68	100	68	100	-	-	-	-	48	70.59	58	85.29
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจ ควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้ เสมอ	68	100	68	100	-	-	-	-	52	76.47	61	89.71
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและ สามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และ เตือนสติผู้อื่นได้	66	97.06	68	100	2	2.94	-	-	44	64.71	57	83.82

เกณฑ์การผ่านตามีสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 3 ข้อ คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาทให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลังซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น และ ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกาย อยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และ เลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 91.18 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ รองลงมา มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอาย ต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น และ ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 89.71 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ และอันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบ และส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ และ ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัวไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 88.24 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 53 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 90)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	87	90	55	77	28	10	4	3	3	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	87	90	59	79	19	8	9	3	3	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	88	90	50	76	28	10	10	4	2	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	88	90	52	74	28	12	8	4	2	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	90	90	62	81	20	7	8	2	-	-

ตารางที่ 53 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	89	90	62	76	21	10	6	4	1	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	89	90	57	78	22	8	10	4	1	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำราเอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	89	90	63	75	18	10	8	5	1	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	89	90	60	77	19	8	10	5	1	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	89	90	56	74	24	11	9	5	1	-

ตารางที่ 53 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความสะอาด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	88	90	62	78	21	8	5	4	2	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ฝึกหาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่ รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสา ช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	88	90	59	76	20	10	9	4	2	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง	90	90	63	75	20	10	7	5	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	88	90	57	77	25	8	6	5	2	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและ สามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และ เตือนสติผู้อื่นได้	88	90	56	74	26	9	6	7	2	-

เกณฑ์การผ่านตามีสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 53 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 54

ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N=90)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	87	96.67	90	100	3	3.33	-	-	55	61.11	77	85.56
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	87	96.67	90	100	3	3.33	-	-	59	65.56	79	87.78
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	88	97.78	90	100	2	2.22	-	-	50	55.56	76	84.44
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	88	97.78	90	100	2	2.22	-	-	52	57.78	74	82.22
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	90	100	90	100	-	-	-	-	62	68.89	81	90.00

ตารางที่ 54 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ประถมศึกษา										ระดับ	
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	89	98.89	90	100	1	1.11	-	-	62	68.89	76	84.44
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	89	98.89	90	100	1	1.11	-	-	57	63.33	78	86.67
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	89	98.89	90	100	1	1.11	-	-	63	70.00	75	83.33
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	89	98.89	90	100	1	1.11	-	-	60	66.67	77	85.56
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	89	98.89	90	100	1	1.11	-	-	56	62.22	74	82.22

ตารางที่ 54 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความสะอาดเริงใจ ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทาง กายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหาร ปลอดภัยเป็นต้น	88	97.78	90	100	2	2.22	-	-	62	68.89	78	86.67
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิต อาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	88	97.78	90	100	2	2.22	-	-	59	65.56	76	84.44
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึง คุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นใน ความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	90	100	90	100	-	-	-	-	63	70.00	75	83.33
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่ บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่าง เข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	88	97.78	90	100	2	2.22	-	-	57	63.33	77	85.56
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของ ตนเองและสามารถควบคุมจัดการ อารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	88	97.78	90	100	2	2.22	-	-	56	62.22	74	82.22

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.00 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยีบข่มขู่ผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 87.78 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง ตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น และ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 86.67 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตง

ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตงที่ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน รวม 31 คน และ 2) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ประกอบด้วย ประกอบด้วย ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น จำนวน 1 รูป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอน) คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 6 คน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น จำนวน 3 คน และสถานประกอบการ จำนวน 3 คน รวมจำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 57 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นใน การบริหารจัดการศึกษา และ

ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยนำเสนอผลการประเมินคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 55-69

ตารางที่ 55 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(N = 57)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1.	ด้านการบริหารจัดการ	4.65	0.13	มากที่สุด
2.	ด้านครูผู้สอน	4.66	0.20	มากที่สุด
3.	ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน	4.70	0.24	มากที่สุด
4.	ด้านการมีส่วนร่วม	4.70	0.20	มากที่สุด
5.	ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา	4.72	0.16	มากที่สุด
6.	ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน	4.76	0.24	มากที่สุด
โดยรวม		4.70	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 55 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.24$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.16$) และอันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน และ ด้านการมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.20$) เท่ากัน และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.13-0.24 แสดงว่า แต่ละด้านและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 56 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
1.	ด้านการบริหารจัดการ	4.60	0.23	มากที่สุด
2.	ด้านครูผู้สอน	4.61	0.20	มากที่สุด
3.	ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน	4.65	0.24	มากที่สุด
4.	ด้านการมีส่วนร่วม	4.67	0.21	มากที่สุด
5.	ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา	4.69	0.19	มากที่สุด
6.	ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน	4.72	0.28	มากที่สุด
โดยรวม		4.66	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 56 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม
มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผล
ต่อผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.28$) รองลงมา คือ
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.19$) และอันดับสาม คือ ด้านการมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.21$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่า
ระหว่าง 0.14–0.28 แสดงว่า แต่ละด้านและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 57 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการบริหารจัดการ				
1.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความสอดคล้องและ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สนองต่อนโยบายของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.51	0.30	มากที่สุด
2.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระ เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.64	0.26	มากที่สุด
3.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.59	0.33	มากที่สุด
4.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเทคนิค การสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการศึกษา	4.68	0.25	มากที่สุด
5.	ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาด้วยความเต็มใจ	4.53	0.27	มากที่สุด
6.	สถานศึกษาพาคครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาไปศึกษาดูงานและนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสถานศึกษาให้ดีขึ้น	4.65	0.26	มากที่สุด
โดยรวม		4.60	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 57 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ด้านการบริหารจัดการ พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหาร

แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.25$) รองลงมา คือ สถานศึกษาพาครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไปศึกษาดูงาน และนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาให้ดีขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.26$) และอันดับสาม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.26$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.23–0.33 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 58 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านครูผู้สอน				
1	ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.62	0.29	มากที่สุด
2	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.64	0.19	มากที่สุด
3	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลัก ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง	4.63	0.25	มากที่สุด
4	ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างจริงจัง	4.56	0.24	มากที่สุด
5	ครูผู้สอนสามารถพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนทุกคน	4.58	0.37	มากที่สุด
โดยรวม		4.61	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 58 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านครูผู้สอน พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61, \sigma = 0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64, \sigma = 0.19$) รองลงมา คือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลัก ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63, \sigma = 0.25$) และอันดับสาม คือ ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62, \sigma = 0.29$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.19–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 59 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน				
1.	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.65	0.37	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่น เพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนา ค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.69	0.28	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีระบบการบริหารงานด้านการเงินที่โปร่งใสเป็นธรรมตรวจสอบได้	4.68	0.23	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ	4.57	0.24	มากที่สุด
โดยรวม		4.65	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 59 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่น เพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.28$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีระบบการบริหารงานด้านการเงินที่โปร่งใสเป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.23$) และอันดับสาม คือ สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.37$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.23–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 60 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วม				
1.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระ	4.69	0.26	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูผู้สอนนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	4.63	0.24	มากที่สุด
3.	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับท้องถิ่นในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	4.61	0.28	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น	4.74	0.39	มากที่สุด
	โดยรวม	4.67	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 60 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67, \sigma = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, \sigma = 0.39$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69, \sigma = 0.26$) และอันดับสาม คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูผู้สอนนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63, \sigma = 0.24$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า มีค่าระหว่าง 0.21–0.39 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 61 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา				
1.	ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.67	0.37	มากที่สุด
2.	ท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา	4.69	0.27	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรียนรู้ เสริมทักษะอาชีพมากขึ้น	4.68	0.26	มากที่สุด
4.	ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น	4.73	0.29	มากที่สุด
โดยรวม		4.69	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 61 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.29$) รองลงมา คือ ท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.27$) และอันดับสาม คือ สถานศึกษามีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรียนรู้ เสริมทักษะอาชีพมากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.26$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า มีค่าระหว่าง 0.19–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 62 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน				
1.	ผู้เรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน	5.00	0.23	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนมีชื่อเสียงเสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	4.63	0.36	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.70	0.29	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทางตรงและทางอ้อม	4.69	0.23	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่	4.65	0.29	มากที่สุด
6.	ผู้เรียนมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลสมีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	4.64	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.72	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 62 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.23$) รองลงมา คือ ผู้เรียนกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.29$) และอันดับสาม คือ ผู้เรียนใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทางตรงและทางอ้อม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.23$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า มีค่าระหว่าง 0.23–0.36 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 63 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอก
สถานศึกษา

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
1.	ด้านการบริหารจัดการ	4.70	0.26	มากที่สุด
2.	ด้านครูผู้สอน	4.71	0.22	มากที่สุด
3.	ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน	4.75	0.25	มากที่สุด
4.	ด้านการมีส่วนร่วม	4.73	0.21	มากที่สุด
5.	ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา	4.74	0.23	มากที่สุด
6.	ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน	4.80	0.28	มากที่สุด
โดยรวม		4.74	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 63 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ
ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.28$) รองลงมา คือ ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน
มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.25$) และอันดับสาม คือ
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.23$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง
0.14–0.28 แสดงว่า แต่ละด้านและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 64 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
 นอกสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการบริหารจัดการ				
1.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สนองต่อนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.71	0.30	มากที่สุด
2.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.84	0.26	มากที่สุด
3.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.69	0.33	มากที่สุด
4.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา	4.68	0.25	มากที่สุด
5.	ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาด้วยความเต็มใจ	4.63	0.27	มากที่สุด
6.	สถานศึกษาพาครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ไปศึกษาดูงานและนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาให้ดีขึ้น	4.67	0.26	มากที่สุด
	โดยรวม	4.70	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 64 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
 ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
 การจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 กับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
 เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
 ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
 ระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง มีความพึงพอใจอยู่ใน
 ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.84$, $\sigma = 0.26$) รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
 เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท
 ของสถานศึกษา สนองต่อนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
 มากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.30$) และ อันดับสาม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
 เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ
 ความสามารถและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีความพึงพอใจอยู่ใน
 ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.33$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า
 มีค่าระหว่าง 0.25–0.33 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 65 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านครูผู้สอน				
1.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ประถมศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.72	0.29	มากที่สุด
2.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.65	0.19	มากที่สุด
3.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลัก ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการฝึก ปฏิบัติจากประสบการณ์จริง	4.63	0.25	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและท้องถิ่นร่วมกันพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างจริงจัง	4.86	0.24	มากที่สุด
5.	ครูผู้สอนสามารถพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนทุกคน	4.68	0.37	มากที่สุด
โดยรวม		4.71	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 65 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ
ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษาอย่างจริงจัง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.24$)
รองลงมาคือ ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา
อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.29$) และ
อันดับสาม คือ ครูผู้สอนสามารถพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนทุกคนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.37$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่า
ระหว่าง 0.19–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 66 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน				
1.	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรม การ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.75	0.47	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่นเพื่อช่วยในการ จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.79	0.38	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีระบบการบริหารงานด้านการเงินที่โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้	4.68	0.23	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้ประกอบการจัด การ เรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ	4.77	0.24	มากที่สุด
โดยรวม		4.75	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 66 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน พบว่า โดยรวม
กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจาก
มากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับ
ท้องถิ่นเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.38$) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดหา
วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ
มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.24$) และ อันดับสาม คือ สถานศึกษา
มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$,
 $\sigma = 0.47$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.23–0.47
แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 67 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วม				
1.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างอิสระ	4.75	0.26	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูผู้สอนนำประสบการณ์ในการจัดการ เรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	4.73	0.24	มากที่สุด
3.	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับท้องถิ่นในชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้	4.64	0.28	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น	4.79	0.39	มากที่สุด
	โดยรวม	4.73	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 67 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ
สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น มีความพึงพอใจ
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.39$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียน
มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$,
 $\sigma = 0.26$) และอันดับสาม คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูผู้สอนนำประสบการณ์
ในการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.24$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่า
ระหว่าง 0.21–0.39 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 68 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา				
1.	ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.87	0.37	มากที่สุด
2.	ท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา	4.69	0.27	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีการจัดการเรียนรู้ เสริมทักษะอาชีพมากขึ้น	4.68	0.26	มากที่สุด
4.	ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น	4.73	0.29	มากที่สุด
โดยรวม		4.74	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 68 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.37$) รองลงมาคือ ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.29$) และอันดับสาม คือ ท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.27$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.23–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 69 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน				
1.	ผู้เรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลัก ของชาติในปัจจุบัน	5.00	0.20	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนมีชื่อเสียงเสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้ง เพื่อส่วนรวม	4.73	0.36	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.91	0.29	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทางตรงและทางอ้อม	4.69	0.23	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่	4.75	0.29	มากที่สุด
6.	ผู้เรียนมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่าย ต่ำหรือกิเลสมีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	4.74	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.80	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 69 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน
พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่
ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้
ลำดับแรก คือ ผู้เรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติ
ในปัจจุบัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu 5.00$, $\sigma = 0.20$) รองลงมา คือ ผู้เรียน
กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.91$,
 $\sigma = 0.29$) และ อันดับสาม คือ ด้านผู้เรียนมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก
การเคารพผู้ใหญ่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.29$) และเมื่อพิจารณา
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.22–0.48 แสดงว่า แต่ละข้อมีระดับปฏิบัติ
ใกล้เคียงกัน

ผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ที่มีสภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดสวนแตง มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

ผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) หมู่ 5 ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี รหัสไปรษณีย์ 72240 โทรศัพท์ 035-577119 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครูผู้สอนและครูอัตราจ้าง จำนวน 30 คน ผู้เรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 40 คน ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 228 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 64 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 85 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 79 คน ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 282 คน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 85 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 95 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 102 คน รวมจำนวนผู้เรียนทั้งสิ้น 510 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษานั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา และผู้เรียนระดับประถมศึกษา ตามการออกแบบการประเมินระดับการปฏิบัติค่านิยมหลักของผู้เรียน ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 228 คน ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 282 คน ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา ซึ่งมีผลการประเมินแสดงดังตารางที่ 70-84

ตารางที่ 70 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 228)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	228	228	228	228	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัด ขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิม พระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	228	228	228	228	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและ สังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	228	228	228	228	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรม ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	228	228	228	228	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	228	228	228	228	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 70 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำ ของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	228	228	155	211	57	15	16	2	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมี โอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	228	228	145	202	68	21	15	5	-	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	228	228	149	202	65	24	14	2	-	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือ ช่วยทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	228	228	137	195	78	30	13	3	-	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	228	228	157	212	62	16	9	-	-	-

ตารางที่ 70 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	228	228	134	200	77	26	17	2	-	-
2. ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	228	228	152	208	63	20	13	-	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	228	228	162	214	51	14	15	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลายปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	228	228	144	202	60	16	24	10	-	-
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตนเคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	228	228	171	221	47	7	10	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 70 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผล การประเมิน โดยรวมระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับ ดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาดัน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่าน การประเมิน คือ มีผลการประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลง ก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผล การประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และ ข้อ 8 มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 71

ตารางที่ 71 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8
ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 228)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้ง ที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ ที่เหมาะสม	228	100	228	100	-	-	-	-	228	100	228	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ สถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและ ท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	228	100	228	100	-	-	-	-	228	100	228	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้าง ความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งาน บำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้าง ความสามัคคี เป็นต้น	228	100	228	100	-	-	-	-	228	100	228	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น	228	100	228	100	-	-	-	-	228	100	228	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าว พระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนัก อยู่เสมอ	228	100	228	100	-	-	-	-	228	100	228	100

ตารางที่ 71 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตาม คำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	228	100	228	100	-	-	-	-	155	67.98	211	92.54
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจ ตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้าง ความหนักใจให้ท่าน	228	100	228	100	-	-	-	-	145	63.60	202	88.60
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติ ตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	228	100	228	100	-	-	-	-	149	65.35	202	88.60
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระ งานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ได้รับ มอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	228	100	228	100	-	-	-	-	137	60.09	195	85.53
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	228	100	228	100	-	-	-	-	157	68.86	212	92.98

ตารางที่ 71 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	228	100	228	100	-	-	-	-	134	58.77	200	87.72
2. ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	228	100	228	100	-	-	-	-	152	66.67	208	91.23
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	228	100	228	100	-	-	-	-	162	71.05	214	93.86
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	228	100	228	100	-	-	-	-	144	63.16	202	88.60
5. ผู้เรียนมีความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	228	100	228	100	-	-	-	-	171	75.00	221	96.93

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 71 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่ สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของ ผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรกมี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียน เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคีที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตน ตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณี ในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียน มีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 96.93 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและ สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 93.86 ของผู้เรียนทั้งหมด

ตารางที่ 72 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 64)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยิน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	64	64	64	64	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองาน เฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	64	64	64	64	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและ สังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	64	64	64	64	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติ ตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือ ประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	64	64	64	64	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	64	64	64	64	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 72 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำ ของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	64	64	46	60	16	4	2	-	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมี โอกาส ไม่สร้าง ความหนักใจให้ท่าน	64	64	40	54	20	8	4	2	-	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	64	64	41	56	20	7	3	1	-	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือ ช่วยทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	64	64	37	53	23	10	4	1	-	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	64	64	44	59	17	5	3	-	-	-

ตารางที่ 72 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	64	64	35	55	27	7	2	2	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	64	64	40	58	22	6	2	-	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	64	64	45	61	17	3	2	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	64	64	37	56	23	7	4	1	-	-
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตนเคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	64	64	48	62	13	2	3	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 72 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน
โดยรวมระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวน
เพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1)
หลังการพัฒนาดัน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
การประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
(1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบ
วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 73

ตารางที่ 73 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 64)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยืน เพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	64	100	64	100	-	-	-	-	64	100	64	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่น จัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองาน เฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	64	100	64	100	-	-	-	-	64	100	64	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและ สังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	64	100	64	100	-	-	-	-	64	100	64	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรม ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	64	100	64	100	-	-	-	-	64	100	64	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าว พระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนัก อยู่เสมอ	64	100	64	100	-	-	-	-	64	100	64	100

ตารางที่ 73 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่ง สอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	64	100	64	100	-	-	-	-	46	71.88	60	93.75
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมี โอกาส ไม่สร้างความหนักใจ ให้ท่าน	64	100	64	100	-	-	-	-	40	62.50	54	84.38
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการ ปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษา เล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเอง	64	100	64	100	-	-	-	-	41	64.06	56	87.50
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระ งานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	64	100	64	100	-	-	-	-	37	57.81	53	82.81
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	64	100	64	100	-	-	-	-	44	68.75	59	92.18

ตารางที่ 73 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อ เวลาเสมอ เป็นต้น	64	100	64	100	-	-	-	-	35	54.69	55	85.94
2. ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียน และเต็มใจปฏิบัติตาม กฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	64	100	64	100	-	-	-	-	40	62.50	58	90.63
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติ ตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	64	100	64	100	-	-	-	-	45	70.31	61	95.31
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด เป็นต้น	64	100	64	100	-	-	-	-	37	57.81	56	87.50
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	64	100	64	100	-	-	-	-	48	75.00	62	96.88

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 73 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก มี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยินตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 96.88 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียน และ ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.31ของผู้เรียนทั้งหมด

ตารางที่ 74 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 85)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียนที่ ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลง ชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	85	85	85	85	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระ เกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	85	85	85	85	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬา สร้างความสามัคคี เป็นต้น	85	85	85	85	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติ ตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตัก บาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือ ประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	85	85	85	85	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	85	85	85	85	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 74 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียนที่ไม่ ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง	ก่อน หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	85	85	51	75	20	8	14	2	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	85	85	52	75	22	7	11	3	-	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	85	85	54	76	22	8	9	1	-	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	85	85	50	74	29	9	6	2	-	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	85	85	56	79	23	6	6	-	-	-

ตารางที่ 74 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียนที่ไม่ ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋า หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมาย จะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	85	85	51	75	29	10	5	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	85	85	58	78	21	7	6	-	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	85	85	60	79	22	6	3	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด เป็นต้น	85	85	55	74	20	8	10	3	-	-
5. ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทาย ด้วยความสุภาพ เป็นต้น	85	85	63	83	17	2	5	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 74 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 75

ตารางที่ 75 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 85)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้ง ที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตาม สถานการณ์ที่เหมาะสม	85	100	85	100	-	-	-	-	85	100	85	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิม พระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	85	100	85	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความ สามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งาน กีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	85	100	85	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลัก ของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตัก บาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	85	100	85	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราช กรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนัก อยู่เสมอ	85	100	85	100	-	-	-	-	85	100	85	100

ตารางที่ 75 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตาม คำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	85	100	85	100	-	-	-	-	51	60.00	75	88.24
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบ แทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	85	100	85	100	-	-	-	-	52	61.18	75	88.24
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณ ของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วย การปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตนเอง	85	100	85	100	-	-	-	-	54	63.53	76	89.41
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบา ภาระงานบ้านหรือช่วยทำงาน ตามที่ได้รับมอบหมายจาก พ่อแม่ ครูบาอาจารย์	85	100	85	100	-	-	-	-	50	58.82	74	87.06
5. ผู้เรียนทำความเคารพ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่าง นอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	85	100	85	100	-	-	-	-	56	65.88	79	92.94

ตารางที่ 75 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	51	60.00	75	88.24
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	85	100	85	100	-	-	-	-	58	68.24	78	91.76
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียน และสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	85	100	85	100	-	-	-	-	60	70.59	79	92.94
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	55	64.71	74	87.06
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	63	74.12	83	97.65

เกณฑ์การผ่านตามสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 75 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรกมี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 97.65 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ และ ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.29 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 76 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 79)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม	79	79	79	79	-	-	-	-	-	-
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่นๆ	79	79	79	79	-	-	-	-	-	-
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งาน บำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	79	79	79	79	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตาม หลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	79	79	79	79	-	-	-	-	-	-
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ	79	79	79	79	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 76 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์										
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำ ของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	79	79	58	76	21	3	-	-	-	-
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบแทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้างความหนักใจให้ท่าน	79	79	53	73	26	6	-	-	-	-
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	79	79	54	70	23	9	2	-	-	-
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านหรือช่วย ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์	79	79	50	68	26	11	3	-	-	-
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	79	79	57	74	22	5	-	-	-	-

ตารางที่ 76 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่										
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋า หนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น	79	79	48	70	21	9	10	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของ ห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ อย่างถูกต้อง	79	79	54	72	20	7	5	-	-	-
3. เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของ สถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	79	79	57	74	12	5	10	-	-	-
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติ ตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น	79	79	52	72	17	1	10	6	-	-
5. ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	79	79	60	76	17	3	2	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามาที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 76 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมิน
ระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่ม
มากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลัง
การพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผล
การประเมิน ระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้
ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
(1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 1 มีความรักชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และ ข้อ 8 มีระเบียบ
วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน
เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 77

ตารางที่ 77 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 79)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับ ดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์												
1. ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุก ครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตาม สถานการณ์ที่เหมาะสม	79	100	79	100	-	-	-	-	79	100	79	100
2. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรือ งานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	79	100	79	100
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้าง ความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อ สังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	79	100	79	100
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนาและปฏิบัติตามหลัก ของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	79	100	79	100
5. ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระ ราชกรณียกิจ ข่าวใน พระราชสำนักอยู่เสมอ	79	100	79	100	-	-	-	-	79	100	79	100

ตารางที่ 77 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์												
1. ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่ง สอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ	79	100	79	100	-	-	-	-	58	73.42	76	96.20
2. ผู้เรียนระลึกถึงบุญคุณ ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และตั้งใจตอบ แทนท่าน เมื่อมีโอกาส ไม่สร้าง ความหนักใจให้ท่าน	79	100	79	100	-	-	-	-	53	67.09	73	92.41
3. ผู้เรียนตอบแทนพระคุณ ของ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วย การปฏิบัติตนเป็นเด็กดีตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบต่อ หน้าที่ของตนเอง	79	100	79	100	-	-	-	-	54	68.35	70	88.61
4. ผู้เรียนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระ งานบ้านหรือช่วยทำงานตามที่ ได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ ครูบา อาจารย์	79	100	79	100	-	-	-	-	50	63.29	68	86.08
5. ผู้เรียนทำความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ อย่างนอบน้อม ทุกครั้งที่เจอ	79	100	79	100	-	-	-	-	57	72.15	74	93.67

ตารางที่ 77 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่												
1. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ในตัวเอง และตรงต่อเวลา ในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัด หมายจะมาตามนัดและตรงต่อ เวลาเสมอ เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	48	60.76	70	88.61
2. ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของ สถานศึกษาหรือของห้องเรียน และเต็มใจปฏิบัติตาม กฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง	79	100	79	100	-	-	-	-	54	68.35	72	91.14
3. ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา ของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติ ตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง	79	100	79	100	-	-	-	-	57	72.15	74	93.67
4. ผู้เรียนเคารพกฎหมายและ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	52	65.82	72	91.14
5. ผู้เรียนมีความสุขภาพ และ อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น	79	100	79	100	-	-	-	-	60	75.95	76	97.47

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 77 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรกมี 5 ข้อ คือ ผู้เรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติไทย ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สถานศึกษาและท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ หรืองานเฉลิมพระเกียรติอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม เช่น งานบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม งานกีฬาสร้างความสามัคคี เป็นต้น ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา เช่น กิจกรรมทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หรือประเพณีในท้องถิ่น เป็นต้น ผู้เรียนดูข่าวหรืออ่านข่าวพระราชกรณียกิจ ข่าวในพระราชสำนักอยู่เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 100 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสุข และอ่อนน้อม ถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 97.47 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ด้วยความเต็มใจ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 96.20 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 78 สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 282)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	277	282	182	252	72	25	23	5	5	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	276	282	194	257	60	21	22	4	6	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	275	282	168	249	78	25	29	8	7	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	278	282	174	245	78	29	26	8	4	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับ ก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	273	282	205	264	54	14	14	4	9	-

ตารางที่ 78 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	278	282	205	261	58	17	15	4	4	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรม หลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	277	282	183	246	78	26	16	10	5	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	277	282	199	247	60	27	18	8	5	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	277	282	197	256	57	21	23	5	5	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	278	282	183	244	81	30	14	8	4	-

ตารางที่ 78 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	สรุปผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรง กลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	279	282	208	270	52	9	19	3	3	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่ รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	280	282	187	257	74	19	19	6	2	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง	279	282	198	253	68	23	13	6	3	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	278	282	209	260	56	17	13	5	4	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถ ควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	278	282	182	253	79	22	17	7	4	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 78 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินโดยรวมระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาดัน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 79

ตารางที่ 79 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11
ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 282)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความ ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คด โกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	277	98.23	282	100	5	1.77	-	-	182	64.54	252	89.36
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอาย ต่อการกระทำความผิด จึงไม่ กระทำความผิด เช่น ไม่เอา เปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าว ให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	276	97.87	282	100	6	2.13	-	-	194	68.79	257	91.13
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและ ช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	275	97.52	282	100	7	2.48	-	-	168	59.57	249	88.30
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละ ประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นสำคัญ	278	98.58	282	100	4	1.42	-	-	174	61.70	245	86.88
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถว ตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	273	96.81	282	100	9	3.19	-	-	205	72.70	264	93.62

ตารางที่ 79 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	278	98.58	282	100	4	1.42	-	-	205	72.70	261	92.55
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	277	98.23	282	100	5	1.77	-	-	183	64.89	246	87.23
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	277	98.23	282	100	5	1.77	-	-	199	70.57	247	87.59
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	277	98.23	282	100	5	1.77	-	-	197	69.86	256	90.78
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	278	98.58	282	100	4	1.42	-	-	183	64.89	244	86.52

ตารางที่ 79 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกาย อยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อ ร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น	279	98.94	282	100	3	1.06	-	-	208	73.76	270	95.74
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ฝึกความรู้ อยู่เสมอ อยู่กับคนที่ รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัวไปทำงานจิตอาสา ช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	280	99.29	282	100	2	0.71	-	-	187	66.31	257	91.13
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถ ตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง	279	98.94	282	100	3	1.06	-	-	198	70.21	253	89.72
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจ ควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัย ทุกคนได้เสมอ	278	98.58	282	100	4	1.42	-	-	209	74.11	260	92.20
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและ สามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของ ตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	278	98.58	282	100	4	1.42	-	-	182	64.54	253	89.72

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่นต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 79 สรุปจำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่ สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของ ผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเอาใจ ใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่าน เกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.74 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนเป็นผู้มี มารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ใช้อาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 93.62 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.55 ของ ผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 80 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 85)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็น ของตนเอง	85	85	53	75	25	10	7	-	-	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอา เปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับ อนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	85	85	57	76	20	9	8	-	-	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและ ช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	85	85	49	74	26	11	10	-	-	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	85	85	51	73	26	12	8	-	-	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทน รอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถว ตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับ บริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	85	85	61	79	20	6	4	-	-	-

ตารางที่ 80 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	85	85	61	77	22	8	2	-	-	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	85	85	55	75	28	10	2	-	-	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	85	85	60	74	19	11	6	-	-	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	85	85	58	76	19	9	8	-	-	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	85	85	53	73	30	12	2	-	-	-

ตารางที่ 80 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความ ละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอด สารพิษ เป็นต้น	85	85	63	81	18	4	4	-	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคน ที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสา ช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	85	85	55	78	25	7	5	-	-	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง	85	85	60	74	22	11	3	-	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	85	85	66	79	16	6	3	-	-	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและ สามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และ เตือนสติผู้อื่นได้	85	85	56	76	22	9	7	-	-	-

เกณฑ์การผ่านตามีสถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 80 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผล การประเมินโดยรวมระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และ พอใช้ (1) หลังการพัฒนาลดน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือ กิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่าน การประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 81

ตารางที่ 81 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 85)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	85	100	85	100	-	-	-	-	53	62.35	75	88.24
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	57	67.06	76	89.41
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	85	100	85	100	-	-	-	-	49	57.65	74	87.06
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	85	100	85	100	-	-	-	-	51	60.00	73	85.88
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	61	71.76	79	92.94

ตารางที่ 81 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	85	100	85	100	-	-	-	-	61	71.76	77	90.59
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนา ตนเอง เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	55	64.71	75	88.24
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	85	100	85	100	-	-	-	-	60	70.59	74	87.06
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	85	100	85	100	-	-	-	-	58	68.24	76	89.41
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	85	100	85	100	-	-	-	-	53	62.35	73	85.88

ตารางที่ 81 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ ทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	63	74.12	81	95.29
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมี คุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หา ความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รัก และห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็น ระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือ สังคมในบางโอกาส เป็นต้น	85	100	85	100	-	-	-	-	55	64.71	78	91.76
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึง คุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่น ในความสามารถตนเอง ยอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง	85	100	85	100	-	-	-	-	60	70.59	74	87.06
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่ บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและ สิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	85	100	85	100	-	-	-	-	66	77.65	79	92.94
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ ของตนเองและสามารถควบคุม จัดการอารมณ์ของตนเอง และ เตือนสติผู้อื่นได้	85	100	85	100	-	-	-	-	56	65.88	76	89.41

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 81 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัยเป็นต้น ผ่านเกณฑ์ การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.29 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาทให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ใช้อาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น และ ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.94 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบและเสียสละเวลาส่วนตัวไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคม ในบางโอกาส เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 91.76 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 82 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 95)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	92	95	62	86	22	6	8	3	3	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละเอียดต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	93	95	68	88	20	4	5	3	2	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	92	95	57	85	25	5	10	5	3	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	93	95	59	82	26	8	8	5	2	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับ ก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	92	95	72	90	15	3	5	2	3	-

ตารางที่ 82 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	92	95	72	88	16	5	4	2	3	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรม หลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	92	95	62	80	24	8	6	7	3	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	91	95	68	85	19	6	4	4	4	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	93	95	70	86	18	6	5	3	2	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	93	95	65	82	23	9	5	4	2	-

ตารางที่ 82 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	92	95	72	91	15	2	5	2	3	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรร เวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	93	95	65	87	23	5	5	3	2	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	92	95	68	83	21	8	3	4	3	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่ง ที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อม ให้อภัยทุกคนได้เสมอ	93	95	74	88	16	4	3	3	2	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถ ควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	93	95	62	85	28	6	3	4	2	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 82 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาดัน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 83

ตารางที่ 83 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 95)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความ ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอา ของใครมาเป็นของตนเอง	92	96.84	95	100	3	3.16	-	-	62	65.26	86	90.53
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการ กระทำความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่วางกล่าวให้ร้าย ผู้อื่น เป็นต้น	93	97.89	95	100	2	2.11	-	-	68	71.58	88	92.63
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มาก่อนเสมอและช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมี โอกาส	92	96.84	95	100	3	3.16	-	-	57	60.00	85	89.47
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วน ตนเสมอเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็น สำคัญ	93	97.89	95	100	2	2.11	-	-	59	62.11	82	86.32
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื่ออาหาร หรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็น ต้น	92	96.84	95	100	3	3.16	-	-	72	75.78	90	94.74

ตารางที่ 83 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	92	96.84	95	100	3	3.16	-	-	72	75.79	88	92.63
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ พัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็น ต้น	92	96.84	95	100	3	3.16	-	-	62	66.32	80	84.21
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	91	95.79	95	100	4	4.21	-	-	68	71.58	85	89.47
4. ผู้เรียนขยันทำงานและ ทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้อง เป็นระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	93	97.89	95	100	2	2.11	-	-	70	73.68	86	90.53
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	93	97.89	95	100	2	2.11	-	-	65	68.42	82	86.32

ตารางที่ 83 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทาง กายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหาร ปลอดภัยเป็นต้น	92	96.84	95	100	3	3.16	-	-	72	75.79	91	95.79
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่ เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิต อาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	93	97.89	95	100	2	2.11	-	-	65	68.42	87	91.58
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นใน ความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	92	96.84	95	100	3	3.16	-	-	68	71.58	83	87.37
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่ บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและ สิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	93	97.89	95	100	2	2.11	-	-	74	77.89	88	92.63
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง และสามารถควบคุมจัดการอารมณ์ ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	93	97.89	95	100	2	2.11	-	-	62	65.26	85	89.47

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 83 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่านเกณฑ์ การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 95.79 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้เรียนเป็นผู้มี มารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 94.74 ของผู้เรียนทั้งหมด และ อันดับสาม มี 3 ข้อ คือ ผู้เรียนเกรงกลัวละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 92.63 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 84 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา
 โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 102)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน								จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน	
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม										
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกงเอาของใครมาเป็นของตนเอง	100	102	67	91	25	9	8	2	2	-
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อการกระทำ ความผิด จึงไม่กระทำความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	98	102	69	93	20	8	9	1	4	-
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อนเสมอ และช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส	98	102	62	90	27	9	9	3	4	-
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตนเสมอ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	100	102	64	90	26	9	10	3	2	-
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	96	102	72	95	19	5	5	2	6	-

ตารางที่ 84 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม										
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	101	102	72	96	20	4	9	2	1	-
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรมสัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	100	102	66	91	26	8	8	3	2	-
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่านหนังสือเรียนและตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองเสมอ	101	102	71	88	22	10	8	4	1	-
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำการบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็นระเบียบและส่งทันตามกำหนดเวลาเสมอ	99	102	69	94	20	6	10	2	3	-
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทันข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	100	102	65	89	28	9	7	4	2	-

ตารางที่ 84 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา									
	จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน									จำนวน ผู้เรียน ที่ไม่ผ่าน
	รวม		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความสะอาด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร ครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น	102	102	73	98	19	3	10	1	-	-
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี ความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อยู่กับคนที่ รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิตอาสา ช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	102	102	67	92	26	7	9	3	-	-
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง	102	102	70	96	25	4	7	2	-	-
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับ ในสิ่งที่ไม่แน่นอนและสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้ อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	100	102	69	93	24	7	7	2	2	-
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและ สามารถควบคุมจัดการอารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้	100	102	64	92	29	7	7	3	2	-

เกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 84 ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนจำนวนผู้เรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (2) และพอใช้ (1) หลังการพัฒนาดัน้อยลงก่อนการพัฒนา และจำนวนผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มีผลการประเมินระดับปรับปรุง (0) หลังการพัฒนามีจำนวนลดน้อยลงก่อนการพัฒนา โดยได้ดำเนินการพัฒนาซ่อมเสริมเพิ่มเติม และประเมินซ้ำ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (1) คือ ผ่านการประเมิน

ผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา จำนวนผู้เรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมิน เมื่อคิดเป็นร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด ดังตารางที่ 85

ตารางที่ 85 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลัง
การพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน

(N = 102)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม												
1. ผู้เรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความ ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คดโกง เอาของใครมาเป็นของตนเอง	100	98.04	102	100	2	1.96	-	-	67	65.69	91	89.22
2. ผู้เรียนเกรงกลัวและละอายต่อ การกระทำความผิด จึงไม่กระทำ ความผิด เช่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับ อนุญาต ไม่ว่าจะกล่าวให้ร้ายผู้อื่น เป็นต้น	98	96.08	102	100	4	3.92	-	-	69	67.65	93	91.18
3. ผู้เรียนทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม คำนึงถึงประโยชน์ของ ส่วนรวมมาก่อนเสมอและช่วยเหลือ คนอื่นเมื่อมีโอกาส	98	96.08	102	100	4	3.92	-	-	62	60.78	90	88.24
4. ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละประโยชน์ ส่วนตนเสมอเพื่อประโยชน์ของ ส่วนรวมเป็นสำคัญ	100	98.04	102	100	2	1.96	-	-	64	62.75	90	88.24
5. ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติ ผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับ บริการต่าง ๆ ต่อแถวตามลำดับ ก่อน-หลัง ซื่ออาหารหรือการรอรับ บริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น	96	94.12	102	100	6	5.88	-	-	72	70.59	95	93.14

ตารางที่ 85 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม												
1. ผู้เรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ สำเร็จตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้	101	99.02	102	100	1	0.98	-	-	72	70.59	96	94.12
2. ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา เช่น อบรมหลักสูตรระยะสั้น อบรม สัมมนา อบรมพัฒนาตนเอง เป็นต้น	100	98.04	102	100	2	1.96	-	-	66	64.71	91	89.22
3. ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ขยันอ่าน หนังสือเรียนและตำรา เอกสาร ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับ ตนเองเสมอ	101	99.02	102	100	1	0.98	-	-	71	69.61	88	86.27
4. ผู้เรียนขยันทำงานและทำ การบ้านส่งครูอย่างถูกต้องเป็น ระเบียบและส่งทันตาม กำหนดเวลาเสมอ	99	97.06	102	100	3	2.94	-	-	69	67.65	94	92.16
5. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมจากหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้รอบด้านเท่าทัน ข้อมูลข่าวสารของโลกยุคปัจจุบัน	100	98.04	102	100	2	1.96	-	-	65	63.73	89	87.25

ตารางที่ 85 (ต่อ)

ค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา	จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา											
	ผู้เรียนที่ผ่าน				ผู้เรียนที่ไม่ผ่าน				ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ ระดับดีเยี่ยม			
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา												
1. ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทาง กายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหาร ปลอดภัยเป็นต้น	102	100	102	100	-	-	-	-	73	71.57	98	96.08
2. ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และ เสียสละเวลาส่วนตัว ไปทำงานจิต อาสาช่วยเหลือสังคมในบางโอกาส เป็นต้น	102	100	102	100	-	-	-	-	67	65.69	92	90.20
3. ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่า ตนเอง มีความเชื่อมั่นใน ความสามารถตนเอง ยอมรับและ ภาคภูมิใจในตนเอง	102	100	102	100	-	-	-	-	70	68.63	96	94.12
4. ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่ บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอนและ สิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคนได้เสมอ	100	98.04	102	100	2	-	-	-	69	67.65	93	91.17
5. ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของ ตนเองและสามารถควบคุมจัดการ อารมณ์ของตนเอง และเตือนสติ ผู้อื่นได้	100	98.04	102	100	2	-	-	-	64	62.74	92	90.20

เกณฑ์การผ่านตามี่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

จากตารางที่ 85 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา โดยการประเมินของครูผู้สอน พบว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา กำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ ทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือก รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น ผ่านเกณฑ์ การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 96.08 ของผู้เรียนทั้งหมด รองลงมา มี 2 ข้อ คือ ผู้เรียนตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ ผู้เรียน มีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจใน ตนเอง ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 94.12 ของผู้เรียนทั้งหมด และอันดับสาม คือ ผู้เรียนเป็นผู้มีมารยาท ให้เกียรติผู้อื่น อดทนรอได้ เช่น เข้าคิวรับบริการต่าง ๆ ต่อแถว ตามลำดับก่อน-หลัง ซื้ออาหารหรือการรอรับบริการอื่น ๆ เสมอ เป็นต้น ผ่านเกณฑ์ การประเมินระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 93.14 ของผู้เรียนทั้งหมด ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

นอกจากศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ผู้วิจัยจึงศึกษาผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน อนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ที่มีสภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียน วัดสวนแตง มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ต่อการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นอีกด้วย โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาในสถานศึกษา ประกอบด้วย รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน รวม 31 คน และ 2) กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น จำนวน 1 รูป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน (ไม่นับรวมผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอน) คณะกรรมการเครือข่าย

ผู้ปกครอง จำนวน 6 คน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น จำนวน 3 คน และสถานประกอบการ จำนวน 3 คน รวมจำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 57 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยนำเสนอผลการประเมินคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 86-100

ตารางที่ 86 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(N = 57)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1.	ด้านการบริหารจัดการ	4.73	0.17	มากที่สุด
2.	ด้านครูผู้สอน	4.73	0.19	มากที่สุด
3.	ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน	4.72	0.25	มากที่สุด
4.	ด้านการมีส่วนร่วม	4.76	0.21	มากที่สุด
5.	ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา	4.78	0.28	มากที่สุด
6.	ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน	4.84	0.23	มากที่สุด
โดยรวม		4.79	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 86 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.84$, $\sigma = 0.23$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.28$) และ อันดับสาม คือ ด้านการมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.21$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.14-0.28 แสดงว่า แต่ละด้านและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 87 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
1.	ด้านการบริหารจัดการ	4.71	0.23	มากที่สุด
2.	ด้านครูผู้สอน	4.69	0.20	มากที่สุด
3.	ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน	4.68	0.24	มากที่สุด
4.	ด้านการมีส่วนร่วม	4.69	0.21	มากที่สุด
5.	ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา	4.74	0.19	มากที่สุด
6.	ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน	4.82	0.23	มากที่สุด
โดยรวม		4.72	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 87 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผล
ต่อผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.82$, $\sigma = 0.23$) รองลงมา คือ
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.19$) และอันดับสาม คือ ด้านการบริหารจัดการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.23$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่า
ระหว่าง 0.14–0.24 แสดงว่า แต่ละด้านและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 88 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการบริหารจัดการ				
1.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สนองต่อนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.74	0.30	มากที่สุด
2.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.68	0.26	มากที่สุด
3.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.70	0.33	มากที่สุด
4.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเทคนิคการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา	4.76	0.25	มากที่สุด
5.	สถานศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ ให้ความสำคัญโดยกำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษาในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.73	0.27	มากที่สุด
6.	สถานศึกษาพาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงานและนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาให้ดีขึ้น	4.65	0.26	มากที่สุด
	โดยรวม	4.71	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 88 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ การบริหาร

แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเทคนิคการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.25$) รองลงมา คือ สถานศึกษา มีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ ให้ความสำคัญโดยกำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษาในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.27$) ตามลำดับ และอันดับสาม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.33$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.23–0.30 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวมมีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 89 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านครูผู้สอน				
1.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.72	0.29	มากที่สุด
2.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.64	0.29	มากที่สุด
3.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง	4.73	0.25	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างจริงจัง	4.69	0.24	มากที่สุด
5.	ครูผู้สอนสามารถพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนทุกคน	4.68	0.37	มากที่สุด
โดยรวม		4.69	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 89 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.25$) รองลงมา คือ ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.29$) ตามลำดับ และ อันดับสาม คือ ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างจริงจัง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.24$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.20–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 90 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน				
1.	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.65	0.27	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่นเพื่อช่วยใน การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.71	0.28	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีระบบการบริหารงานด้านการเงินที่โปร่งใส เป็นธรรม มีความคุ้มค่า และตรวจสอบได้	4.70	0.23	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้ประกอบการจัด การเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ	4.67	0.24	มากที่สุด
โดยรวม		4.68	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 90 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน พบว่า โดยรวม
กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ
สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่นเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรม
พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.28$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีระบบการบริหารงานด้านการเงินที่โปร่งใส
เป็นธรรม มีความคุ้มค่า และตรวจสอบได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$,
 $\sigma = 0.23$) ตามลำดับ และอันดับสาม คือ สถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้
ประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.24$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง
0.23–0.28 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 91 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วม				
1.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างอิสระ	4.69	0.26	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	4.63	0.24	มากที่สุด
3.	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	4.71	0.28	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น	4.73	0.39	มากที่สุด
	โดยรวม	4.69	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 91 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.39$) รองลงมา คือ สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.28$) ตามลำดับ และ อันดับสาม คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างอิสระ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.26$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.21–0.39 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 92 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา				
1.	ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.79	0.37	มากที่สุด
2.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา	4.75	0.27	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรียนรู้เสริมทักษะอาชีพมากขึ้น	4.68	0.26	มากที่สุด
4.	ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น	4.73	0.29	มากที่สุด
โดยรวม		4.74	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 92 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.37$) รองลงมา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.27$) ตามลำดับ และ อันดับสาม คือ ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.29$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.19–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 93 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน

(N = 31)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน				
1.	มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลัก ของชาติในปัจจุบัน	5.00	0.11	มากที่สุด
2.	ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	4.79	0.30	มากที่สุด
3.	กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.89	0.21	มากที่สุด
4.	ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม	4.73	0.25	มากที่สุด
5.	มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่	4.72	0.39	มากที่สุด
6.	มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือ กิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	4.77	0.31	มากที่สุด
โดยรวม		4.82	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 93 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน
พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\mu = 4.82$, $\sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก
คือ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน
มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.11$) รองลงมา คือ กตัญญูต่อพ่อแม่
ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.21$) และ
อันดับสาม คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม มีความพึงพอใจ
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.20$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
พบว่า มีค่าระหว่าง 0.11–0.39 แสดงว่า แต่ละข้อมีระดับปฏิบัติใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 94 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
1.	ด้านการบริหารจัดการ	4.75	0.23	มากที่สุด
2.	ด้านครูผู้สอน	4.77	0.20	มากที่สุด
3.	ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน	4.75	0.24	มากที่สุด
4.	ด้านการมีส่วนร่วม	4.83	0.21	มากที่สุด
5.	ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา	4.82	0.19	มากที่สุด
6.	ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน	4.85	0.28	มากที่สุด
โดยรวม		4.80	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 94 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ที่ส่งผลต่อผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.28$) รองลงมา คือ
ด้านการมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.21$) และ
อันดับสาม คือ ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.82$, $\sigma = 0.19$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า
มีค่าระหว่าง 0.14–0.28 แสดงว่า แต่ละด้านและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 95 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการบริหารจัดการ				
1.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความสอดคล้องและเหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องนโยบายของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	4.71	0.20	มากที่สุด
2.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระ เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.84	0.28	มากที่สุด
3.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับความสามารถและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.79	0.27	มากที่สุด
4.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเทคนิคการสร้างเครือข่ายการมี ส่วนร่วมของท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษา	4.68	0.29	มากที่สุด
5.	สถานศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ ให้ ความสำคัญโดยกำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษาในการ พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.73	0.23	มากที่สุด
6.	สถานศึกษาพาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงานและนำ ความรู้มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาให้ดีขึ้น	4.77	0.16	มากที่สุด
	โดยรวม	4.75	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 95 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.84$, $\sigma = 0.28$) รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.27$) และอันดับสาม คือ สถานศึกษาพาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงานและนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาให้ดีขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.16$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.16–0.28 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 96 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านครูผู้สอน				
1.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.72	0.29	มากที่สุด
2.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.75	0.19	มากที่สุด
3.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง	4.73	0.25	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาค่านิยม หลักของผู้เรียนอย่างจริงจัง	4.86	0.24	มากที่สุด
5.	ครูผู้สอนสามารถพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียน ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนทุกคน	4.78	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.77	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 96 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ร่วมกันพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างจริงจัง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.24$) รองลงมา คือ ครูผู้สอนสามารถพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนทุกคน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.27$) และอันดับสาม คือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึด
ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.19$) และเมื่อ
พิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.19–0.29 แสดงว่า แต่ละข้อและ
โดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 97 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน				
1.	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.75	0.27	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่นเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	4.79	0.18	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีระบบการบริหารงานด้านการเงินที่โปร่งใส เป็นธรรม มีความคุ้มค่า และตรวจสอบได้	4.68	0.23	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ	4.77	0.24	มากที่สุด
โดยรวม		4.75	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 97 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน พบว่าโดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่นเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.18$) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.24$) และอันดับสาม คือ สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.27$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่ามีค่าระหว่าง 0.14–0.27 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 98 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วม				
.1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระ	4.85	0.26	มากที่สุด
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	4.83	0.24	มากที่สุด
3.	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	4.74	0.28	มากที่สุด
4.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น	4.89	0.39	มากที่สุด
	โดยรวม	4.83	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 98 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.39$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.26$) และอันดับสาม คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.24$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.21–0.39 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 99 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
นอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความ พึงพอใจ
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา				
1.	ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.87	0.37	มากที่สุด
2.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา	4.79	0.27	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรียนรู้เสริมทักษะอาชีพ มากขึ้น	4.78	0.26	มากที่สุด
4.	ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น	4.85	0.29	มากที่สุด
โดยรวม		4.82	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 99 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา
พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่
ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.82$, $\sigma = 0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้
ลำดับแรก คือ ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนและ
นอกห้องเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.37$) รองลงมา คือ
ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
มากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.29$) และ อันดับสาม คือ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษา
และภายนอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.27$) และ
เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.19–0.37 แสดงว่า แต่ละข้อและ
โดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 100 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน

(N = 26)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน				
1.	มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน	5.00	0.29	มากที่สุด
2.	ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	4.73	0.36	มากที่สุด
3.	กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.91	0.29	มากที่สุด
4.	ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม	4.69	0.23	มากที่สุด
5.	มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่	4.75	0.29	มากที่สุด
6.	มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความสะอาด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	4.74	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.85	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 100 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน พบว่า โดยรวม กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.29$) รองลงมา คือ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.91$, $\sigma = 0.29$) และอันดับสาม คือ ระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.23$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่ามีค่าระหว่าง 0.23–0.36 แสดงว่า แต่ละข้อและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

มีรายละเอียดดังนี้

สรุปผล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม

มีผลสรุป ดังนี้

1. ผลระดมความคิดเห็นในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และ แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า สภาพปัญหา การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เกิดจากผู้เรียนบางส่วนมีปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยมีสาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ

ประณการศึกษาที่เกิดจากผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมดูแลและสถานศึกษายังขาดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านค่านิยมหลักที่ชัดเจนและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน และสถานศึกษาควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างหลากหลายต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมประจำวัน จัดทำโครงการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้นโดยเปิดโอกาสให้ชุมชน หรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากขึ้น

2. การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทั้ง 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา มีการดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และ 3) การสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อทราบแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมตรวจสอบติดตาม 4) การร่วมประเมิน 5) การร่วมปรับปรุงแก้ไข และ 6) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 4) การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน และ 5) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การยกย่องและตรวจสอบคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 กิจกรรม

มีผลสรุป ดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลเป็นกรอบต้นแบบการบริหาร
 แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
 ประถมศึกษาได้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
 ท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมตรวจสอบติดตาม
 และ 4) การร่วมสะท้อนผล และกรอบต้นแบบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
 ประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการ
 พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. ผลการยกย่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
 ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบ
 ของการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้จากการศึกษาดูงานสถานศึกษา
 ที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากขั้นตอนที่ 1 มาหลวมรวมกับกรอบต้นแบบ
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน
 ระดับประถมศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ
 3) การร่วมตรวจสอบติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และกรอบต้นแบบพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการ
 กับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการเข้ากับการจัด
 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการเข้ากับ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ
 ผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นรูปธรรมสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติกิจกรรมที่สามารถพัฒนา
 ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้เกิดคุณภาพอย่างยั่งยืน มาจัดทำเป็นร่างคู่มือ
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

3. ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหาร
 แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้นำผล
 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาพัฒนาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ร่างคู่มือ
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ได้แก่
 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และ

การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนนั้น มีกระบวนการขั้นตอนถูกต้อง มีการเรียงลำดับขั้นตอนการดำเนินการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่ดี มีการกำหนดบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน เหมาะสม สะดวกเป็นไปในทางปฏิบัติ และเกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรม สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนให้เกิดคุณภาพ และประสิทธิผลได้

4. ผลการตรวจสอบร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการตรวจสอบความถูกต้องร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการใช้ภาษา และรูปเล่ม 3) ด้านการนำไปใช้ และประโยชน์ และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก พบว่า ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน มีความถูกต้องผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพ

4.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ในการประเมินร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา รวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$) ด้านประโยชน์ ($\bar{X} = 4.57$) และด้านเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.54$) ตามลำดับ

5. ผลการทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และกลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีผลสรุป ดังนี้

กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อที่ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ หลังการพัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ข้อที่ 2 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้
หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ
ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
หลังการพัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ
ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การศึกษาผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

มีผลสรุป ดังนี้

1. ผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรก คือ ผู้เรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และกลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีผลสรุป ดังนี้
กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อที่ 3 กตัญญู
ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก
เคารพผู้ใหญ่ หลังการพัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินตามเกณฑ์การผ่านตามที่
สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของ
ผู้เรียนทั้งหมด

กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อที่ 2 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงาม
เพื่อส่วนรวม ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และข้อที่ 11
มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย
เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา หลังการพัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินตามเกณฑ์
การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่า
ร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.24$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหาร จัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.16$) และอันดับสาม คือ ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.15$) เท่ากัน และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.13–0.24 แสดงว่า แต่ละด้าน และโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

3. ผลการศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ที่มีสภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดสวนแตง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 และกลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6

มีผลสรุป ดังนี้

กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อที่ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ หลังการพัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา หลังการพัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินตามเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80, \sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85, \sigma = 0.28$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83, \sigma = 0.21$) และ อันดับสาม คือ ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.82, \sigma = 0.19$) และเมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.14–0.28 แสดงว่า แต่ละด้านและโดยรวม มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผล มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผลการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สถานศึกษาควรมีการจัดดำเนินการกิจกรรม อย่างหลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมประจำวัน จัดทำโครงการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัญหาการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนบางส่วนยังขาดการพัฒนาในเรื่อง ความเข้าใจในการแสดงความสามารถเมื่อได้ยินเพลงชาติ การอดทนอดกลั้น การเคารพผู้ใหญ่ การหมั่นศึกษาเล่าเรียน ความซื่อสัตย์สุจริต ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นประเด็นศึกษาในหัวข้อ การพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนที่สถานศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเกิดจากสาเหตุของปัญหาการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา รวมเฉลี่ย พบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่

ให้ความเห็นว่า สาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ส่วนหนึ่งมาจากที่บ้าน ผู้ปกครองควรมีส่วนสำคัญในการร่วมกันอบรมสั่งสอนผู้เรียนต่อเนือง ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่า จากผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน วัดสวนแดง ปีการศึกษา 2560 มีปัญหาไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ คือ ผู้เรียน ผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (30) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2551 : 1-2) นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52) และ ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2556 : 124) กล่าวถึงปัจจุบันแม้ว่า ระเบียบกฎหมายจะเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นเป็นกระบวนการ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัด การศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วม ในการ แสดงความคิดเห็น การตัดสินใจการรับผิดชอบ การวางแผน การปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากการบริหารงานในองค์การให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อรทัย ก๊กผล (2552 : 3-4) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็น หลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่า มีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย และ กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศ สะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมของประชาชน มีกฎหมายหลายฉบับ ประกันสิทธิของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม

จากงานวิจัยของ ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79-91) มีผลการวิจัยพบว่า มีสภาพ ปัญหาโดยภาพรวมเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้อเสนอแนะในการบริหารแบบ มีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาให้มีการประชุมชี้แจงให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทางการศึกษาของสถานศึกษาและร่วมกันระดมความคิดเห็นหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ควรจัดให้มีการจัดทำ เอกสารการแก้ปัญหาในแต่ละด้านเพื่อเป็นกรอบแนวทางเดียวกัน ควรมีความจริงใจและร่วมมือกันอย่างจริงจัง และควรมีผู้ประสานงานให้แต่ละฝ่ายงาน เพื่อสะดวกในการวางแผนการดำเนินงานควรมีการประชุมวางแผนอนาคตร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนวิธีการที่ได้ตัดสินใจร่วมกัน ร่วมกันแก้ไขปัญหา จากการค้นพบปัญหาต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ตามแผนเลือกแนวทางในการปฏิบัติที่ไปในทิศทางเดียวกันด้านการติดตามและประเมินผล ให้มีการพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ โสมย์สิริ มูลทองทิพย์ (2556 : 65) มีผลการวิจัยพบว่า ระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยภาพรวม บุคลากรที่มีความผูกพันอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในทุกด้านมีความผูกพัน

ต่อองค์กรอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับคือ ความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์การ ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์การและความเชื่อมั่นและการยอมรับเป้าหมายขององค์การ

เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ พจนารถ วาดกลืน (2556 : 85–90) พบว่า

1) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และ 2) การดำเนินงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยทางรวมและรายด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ นิติงษ์ แก้วกล้า (2556 : 105–111) และ นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122–143) มีผลการศึกษาวิจัยคล้าย ๆ กันคือ พบว่า แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระจายอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการแสดงออกการตัดสินใจการให้โอกาสในการจัดการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการพัฒนาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 3) ควรมีการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมในการเสนอแนวความคิดเห็น กำหนดทิศทางการศึกษา และมีการวางแผนงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ 4) ควรมีการกระจายการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป 5) ควรมีความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นของสมาชิกในองค์กรการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรด้วยความเต็มใจให้มีการสร้างความสามัคคีขององค์กร และ 6) ควรมีการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ครูผู้สอนมีการสื่อสารด้านเทคโนโลยี

นอกจากนี้ อติตยา ขาวคม (2557 : 12) และ สุวิมล หงส์วิล (2559 : 11) ยังได้ระบุเพิ่มเติมไว้อีกว่า การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้าน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกิจการต่าง ๆ สนับสนุน ตัดสินใจ กำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ กำหนดนโยบาย มีการติดตามผล และประเมินผลร่วมกัน นำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงพัฒนางานในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป สอดคล้องกับ ธีรวิวัฒน์ หงส์กิตติยานนท์ (2557 : 101) ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานมีระดับการปฏิบัติสูงสุด และที่มีระดับต่ำที่สุด คือ ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ส่วน ธัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62–67) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วมในการติดตามและจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันในองค์กรและการให้บริการ บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและประเมิน

คุณภาพการศึกษาร่วมกัน และ นิตยา แก้วแสนชัย (2557: 115–229) มีผลการวิจัยพบว่า

- 1) การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจในสถานศึกษาขนาดเล็กสูงมาก ในงานวิชาการ ซึ่งมีความเหมือนกับสถานศึกษาขนาดกลาง เริ่มตั้งแต่การประชุมวางแผนงานการดำเนินงาน วิชาการ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้าร่วมประชุมวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการในการจัดการศึกษากับบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อที่จะนำไปสู่ข้อสรุป ในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ชุมชนมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ ในงานบริหารทั่วไปสูง รองลงมาคือ งานบริหาร งบประมาณ เนื่องจากสถานศึกษา มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรทั้งเงินและคนต้องอาศัยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน ในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนสถานศึกษาขนาดกลาง พบว่า การมีส่วนร่วม ในการดำเนินการจะเน้นไปที่งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไปแต่จะไม่เด่นชัด เหมือนสถานศึกษาขนาดเล็ก
- 3) การมีส่วนร่วมด้านรักษาผลประโยชน์ พบว่า สถานศึกษา ทั้งสองขนาด ชุมชนมีส่วนร่วมด้านการรักษาผลประโยชน์
- 4) การมีส่วนร่วมด้านการติดตาม ประเมินผลพบว่า สถานศึกษาทั้งสองแห่งมีความสอดคล้องกันโดยชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการติดตามประเมินผลมากที่สุดในงานวิชาการซึ่งเป็นงานสำคัญและเป็นผลสะท้อน การจัดการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา

จากการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการอบรมสั่งสอนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่หลากหลาย และขาด ความต่อเนื่อง กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ให้เห็นว่า สถานศึกษาควรมีการจัดดำเนินการกิจกรรมอย่างหลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้ชุมชน หรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากขึ้น

ผลจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 สถานศึกษา โดยการสังเกต ศึกษาข้อมูลเอกสารหลักฐาน และการสัมภาษณ์ระดับลึก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนพบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมสถานศึกษามีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาและมีคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย และนโยบายในการจัดการศึกษา มุ่งพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร มีขั้นตอน การดำเนินการร่วมกัน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมตรวจสอบ ติดตาม 4) การร่วมประเมิน 5) การร่วมปรับปรุงแก้ไข 7) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 4) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 5) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชา แก้วสวัสดิ์ (2558 : 67–79) ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นเดียวกับ วัชระ มะรังศรี (2558 : 90–102) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังถือได้ว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วยตรงกับ ธัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62–67) นิตยา แก้วแสนชัย (2557 : 115–229) นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122–143) จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132–142) ไศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86–96) ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85–87) สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และคณะ (2560 : 134) นุชา สระสม (2560 : 153–159) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ ของ ฮัทเซล (Hutsell, 2010 : 284) การวิจัยพบว่า หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษายังรวมถึงการดำเนินการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วย บทบาทและหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ต้องมีการจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในหน่วยงานด้านการศึกษาของตนเอง และ คอทเทนนาวาร (Kottennavar, 2016 : 252) พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและมีนัยสำคัญระหว่างการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานของสถานศึกษาและเจตคติต่อวิชาชีพครู ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษามากกว่าเจตคติต่อวิชาชีพครู

ด้านกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนทั้ง 5 สถานศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียนนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร เป็นกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาค่านิยมของคนไทย 12 ข้อ ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 68) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557 : 1–4) กำหนดไว้ว่า ค่านิยมหลักควรส่งเสริมและพัฒนาให้ครบทั้ง 12 ประการ ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน จึงกำหนดจุดเน้นและวิธีการเรียนรู้

อย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น ยังได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ คือ

1. การให้สถานศึกษาผนวกค่านิยมหลัก 12 ประการ ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม
2. ให้สถานศึกษาปลูกฝังและพัฒนา ค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริง ในชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืนทั้งนี้ให้มีการพัฒนาและประเมินอย่างเข้มข้น ในแต่ละระดับชั้น เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นในด้านความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ข้อ 1) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ (ข้อ 3) และมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ (ข้อ 8) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นในด้าน ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม (ข้อ 2) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (ข้อ 4) และความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่อ อำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา (ข้อ 11) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นในด้านรักษาวัดนธรรมประเพณีไทย (ข้อ 5) เข้าใจเรียนรู้ ประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง (ข้อ 7) และปฏิบัติตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 (ข้อ 9) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นในด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ (ข้อ 6) ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อ 10) และการเห็น แก่ประโยชน์ส่วนรวม (ข้อ 12)

ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น (2557 : 2-5) กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117) พระครูผู้สอนปริยัติธรรมวงศ์ (2557 : 13) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 67-69) กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 31-32) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 5-10) ระบุไว้ว่า การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีหลากหลายแนวทาง เช่น 1) การร่วม วางแผน 2) การร่วมปฏิบัติตามแผน 3) การร่วมสังเกตตรวจสอบ 4) ร่วมติดตาม 5) การร่วม ประเมิน 6) ปรับปรุงแก้ไข และ 7) ร่วมพัฒนา การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา มีหลากหลายแนวทาง ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน 4) การบูรณาการในฐานการเรียนรู้ 5) การบูรณาการในชั่วโมงชุมนุม 6) การบูรณาการกับ โครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 7) การจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม และ 8) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า การศึกษา เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการจัดทำเอกสารที่มี ความสำคัญจำเป็นในการใช้ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ ตั้งไว้ ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี คู่มือการบริหารสถานศึกษา

และบันทึกการประชุมต่าง ๆ เช่น บันทึกการประชุมครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บันทึกการประชุมผู้ปกครอง บันทึกหัวหน้าบริหารงาน 4 ฝ่าย บันทึกการนิเทศภายใน เป็นต้น รวมถึงมีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม แฟ้มโครงการหรือกิจกรรม ค่ายคุณธรรม รายงานโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม และเพิ่มรายงานการจัดกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ซึ่งใช้เป็นแนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนอีกด้วย พบว่า การจัดกิจกรรมของครูผู้สอนเพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา รวมถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$) รองลงมา คือ การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$) และ การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$) ตามลำดับ

ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166–171) พบว่า

1) การปฏิบัติตนด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านประคอง รวมถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทิศทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาเป็นไปตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกัน แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และเน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักของผู้เรียน ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ทุกสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมวางแผน การร่วมดำเนินการ การร่วมตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการ การประเมินปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ร่วมกัน และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีวิธีการหรือการดำเนินการที่หลากหลายและบูรณาการสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งการสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา และการเข้าค่ายคุณธรรม ด้านผลลัพธ์ที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และผู้เรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีผลการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนของผู้เรียนทั้งหมด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิต โพล, 2557 : 17–18) ผลการวิจัยพบว่า การจะปลูกฝัง “ค่านิยมไทยทั้ง 12 ประการ” ให้ได้ผลในทางปฏิบัติประชาชน อันดับ 1 ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์แทรกเนื้อหาในบทเรียนทุกระดับชั้น

36.41% อันดับ 2 ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี โดยเฉพาะนายกรัฐมนตรี นักการเมือง ข้าราชการ 27.64% อันดับ 3 ภาครัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง จัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ 21.66% และอันดับ 4 ต้องเริ่มที่ตัวเองมีจิตสำนึกตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองที่ดี 14.29% และ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” ร่วมกับ “ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (ผลสำรวจของนิด้าโพล, 2557 : 17) จากผลการวิจัยสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 50.68 กำหนดไว้ว่า เป็นเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริต คอร์รัปชัน ร้อยละ 14.95 ระบุว่า เป็นเรื่องของการเสียสละแบ่งปัน ขาดความมีน้ำใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ร้อยละ 7.99 ระบุว่า เป็นเรื่องของการขาดจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและประเพณีศีลธรรมอันดีงาม ร้อยละ 4.48 ระบุว่า เป็นเรื่องของการไม่รักษากฎหมายขาดความมีระเบียบวินัย ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นขาดความรับผิดชอบต่อสังคมร้อยละ 1.20 กำหนดว่า เป็นเรื่องของการไม่ละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา ร้อยละ 7.75 และผลการวิจัยของ กมล โปธิเย็น (2558 : 149–154) ศึกษาการจัดการเรียนรู้เพื่อนำความสุขสู่ผู้เรียน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนไม่มีความสุขในการเรียน ได้แก่ ปัจจัยจากตัวผู้เรียน ปัจจัยจากครูผู้สอน และปัจจัยจากสภาพแวดล้อม ความสุขของผู้เรียนจะประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความสนใจใฝ่เรียนรู้ ความพึงพอใจในการเรียน และการเห็นคุณค่าในตนเอง

ทั้งนี้ วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157–167) มีผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากลยุทธ์ การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ สุจิรัตน์ ภูพานี (2558 : 143–146) และ ดูอาร์เต (Duarte, 2008 : 120–128) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนในวันนี้เพื่อประพจน์ปฏิบัติในวันหน้าพบว่า ความเข้าใจ การรับรู้การศึกษาจริยธรรมและความคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับการจัดการ ธุรกิจ โดยวิธีการวิจัยสำรวจเชิงคุณภาพและปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาโปรแกรม การจัดการ มีผลการวิจัยคือ จริยธรรมมีความสัมพันธ์กันหลายด้านมีการเชื่อมโยงระหว่าง พฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำ มีช่องว่างระหว่างอุดมการณ์กับการปฏิบัติตามจริยธรรม ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอน จริยธรรม และ วอนเดอร์ลี (Wonderly, 2009 : 254) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผ่านทางสถาบันการศึกษา ครอบคลุม สถาบันศาสนา ลัทธิ ความเชื่อการกำหนดนโยบายจากภาครัฐ สื่อมวลชน ชุมชน และบุคคล ที่เป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธา รวมทั้ง เครตเทนาว์ แคมเบลล์ และเฮิร์ตซ์ (Krettenauer, Campbell & Hertz, 2013 : 157) ศึกษาเรื่องการวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างความดี มีคุณธรรม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสร้างความดีมีคุณธรรมควรส่งเสริมผ่านครอบครัว ศาสนา และชุมชน พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ทำได้โดยผ่านรูปแบบ การสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ผลการยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า สามารถสรุปการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีตัวแทนผู้นำศาสนาในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ เข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้ด้วย โดยมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกัน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียน ตามแนวคิดของ ดูบริน (Dubrin, 2006 : 165) สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการพัฒนาองค์กรด้วยการเสริมสร้างพลังของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถ ตระหนักถึงคุณค่าของตัวเองการสร้างแรงจูงใจเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพรวมทั้งการตัดสินใจ และการมอบอำนาจเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พลับ (Plumb, 2015 : 115-123) พบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายมีแนวโน้มสูงว่าน่าจะมียุทธศาสตร์ และมีส่วนร่วมในคณะทำงานด้านการบริหารสถานศึกษามากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษารวมทั้งในการมีส่วนร่วม ด้านการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ และผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาด้วย ส่วนผลการวิจัยของ โคนโลน (Conlon, 2013 : 341) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ของตนเองของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษากลุ่มที่เรียนรู้อย่างเป็นทางการและกลุ่มที่เรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ เกิดการถ่ายโอนความรู้จากภายนอกองค์กรสู่การพัฒนาทักษะความชำนาญ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-163) กล่าวถึงการพัฒนาค่านิยมหลักที่ดีและเหมาะสม จะต้องใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นให้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมติดตามผลซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาค่านิยมหลัก จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี และจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษารวมเฉลี่ยได้เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ทศพล ธีระพร (2559 : 145-151) พบว่า สภาพการบริหารเครือข่าย รวมเฉลี่ยมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพในระดับมาก และผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า รวมเฉลี่ยกลุ่มผู้ทดลองใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับนุชา สระสม (2560 : 153-159) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการมีส่วนร่วม ใน“การบริหารแบบ

บ้าน วัด สถานศึกษา ” มี 5 ลักษณะ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยยึดหลักความอาวุโส 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโดยให้เกียรติผู้ที่มีบารมีหรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินการตามความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา 4) การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ร่วมกัน 5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตร โดยมีผลความสำเร็จของการมีส่วนร่วมใน “ การบริหารแบบบ้าน วัด สถานศึกษา ” เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาจัดการศึกษาได้มาตรฐานผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพสถานศึกษา และ เป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

แสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม และรายการปฏิบัติตามร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้ผ่านการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับ โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเนื้อหาที่ศึกษาประกอบด้วย แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน โดยใช้การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น โดยนำข้อมูลจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มากำหนดองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แล้วนำมาয়กร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จึงปรากฏผลว่า ขั้นตอนการบริหารที่ได้มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้เป็นกรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังนั้น การพัฒนาสถานศึกษาจะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลในการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาสังเคราะห์เป็นร่างกรอบแนวคิดการวิจัย การศึกษาจากบริบทจริง ส่วนผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน โดยผู้วิจัยนำแนวคิดการพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ข้อ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาพัฒนาเป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้ ข้อ 1 รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ข้อ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ข้อ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ข้อ 8 ระเบียบวินัย เคารพกฎหมายผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ และข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

จากนั้นเพื่อให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นรูปธรรมสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติกิจกรรม ที่สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้เกิดคุณภาพอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของเชี่ยวชาญดำเนินการพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้ ประกอบด้วย ปกคำนำ สารบัญ สารบัญตาราง สารบัญภาพ คำชี้แจง ประกอบด้วย 1) หลักแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 3) แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5) แนวทางการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาไปใช้ 6) บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 7) แนวทางการวัดและประเมินผล บรรณานุกรม ภาคผนวก และเอกสารประกอบ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้วิจัยได้ศึกษาทำการสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลได้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86-96) ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ ธีชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62-67) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วมในการติดตามและจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันในองค์กร และการให้บริการบุคลากรควรมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผล การดำเนินงานและประเมินคุณภาพการศึกษา ร่วมกัน และงานวิจัยของ นิตยา แก้วแสนชัย (2557: 115-229) พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาหรือชุมชนมากที่สุด ในงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานสำคัญและเป็นผลสะท้อนการจัดการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา

จากนั้นผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ไปตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการบริหารแบบ มีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และนำร่างคู่มือฯ ไปทดลองใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา พบว่า สามารถทำให้ผู้เรียน มีการปฏิบัติตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิลปากร จุมพิช (2557 : 166-171) พบว่า 1) การปฏิบัติตนด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านประคอง โดย ภาพรวมเฉลี่ย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รวมถึงการสร้างความร่วมมือประเมิณผลเพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนา นอกจากความร่วมมือของผู้ปกครองกับครูผู้สอนในการพัฒนาคุณธรรม ของผู้เรียนแล้ว ชุมชนก็ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-167) ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลัก ของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติมีความเหมาะสม การประเมินการพัฒนากลยุทธ์ การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ ในระดับมากเช่นเดียวกับ ศุจิรัตน์ ภูผานี (2558 : 143-146) พบว่า การปฏิบัติตนตามค่านิยม พื้นฐาน 12 ประการของผู้เรียน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ อุไร จักษ์ตรีมงคล (2558 : 117-121) มีผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกด้วยการวิเคราะห์สถิติ เปรียบเทียบค่าที (T-test) ข้อคำถามที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและคะแนน ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับ คะแนนรวมในแต่ละคุณลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง ปีการศึกษา 2563 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตาม ค่านิยมหลักของผู้เรียน ทั้ง 6 ข้อนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินค่านิยมหลัก ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557 : 3) กำหนดไว้ ดังนี้ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประเมิณเฉพาะข้อที่ 1, 3 และ 8 ส่วนผู้เรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 ประเมิณเฉพาะข้อที่ 2, 4 และ 11 สูงกว่าก่อนการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แสดงให้เห็นว่า คู่มือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้น จากการอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายกลุ่ม และดำเนินการวิจัยโดยเน้นการ มีส่วนร่วมของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น คณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และสถานประกอบการ

สามารถทำให้ค่านิยมหลักของผู้เรียนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เช่นเดียวกัน

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85-87) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ อัญชลี อุดรทิจ และคณะ (2559 : 132) ปาริชาติ สุนทร (2559 : 153-157) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนผลการวิจัยของ สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134) พบว่า การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157-167) ผลการวิจัยพบว่าการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีความเหมาะสม การพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซัลโคว์สกี และ เดียคิน (Sulkowski & Deakin, 2009 : 154-166) ผลการวิจัยพบว่าการปลูกฝังความคิดด้านพฤติกรรม และระเบียบวินัยนักเรียนโดยวิธีการแบบสอบถามซึ่งจัดทำขึ้น เพื่อวัดคุณค่าของนักเรียนที่ศึกษาคุณธรรมจริยธรรม ความใฝ่ฝันจุดเริ่มต้นของวัฒนธรรม โดยเน้นความเป็นตัวของตัวเองและธรรมชาติของนักเรียน มีผลการยืนยันในเชิงบวกระหว่างคุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมการเรียน แต่ก็ยังเกี่ยวข้องกับสถาบันสังคมและระดับการแสดงความเป็นส่วนตัวซึ่งส่วนเหล่านี้ จะมีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการเรียนจากการศึกษาวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศได้ และสอดคล้องกับ ซิมอส (Simos, 2012 : 65) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผ่านทางสถาบันการศึกษา ครอบครัว สถาบันศาสนา ลัทธิความเชื่อ การกำหนดนโยบายจากภาครัฐ สื่อมวลชน ชุมชน และบุคคลที่เป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธา ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมปรากฏว่า การปรับพฤติกรรมทางปัญญายังส่งผลต่อความคงทนของพฤติกรรมทางสังคม (Social behavior) สูงกว่าการใช้วิธีฝึกอบรมทักษะทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ วอนเดอร์ลี (Wonderly, 2009 : 254) ก็มีผลการวิจัยออกมาเช่นกัน พบว่า แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านทางสถาบันการศึกษา ครอบครัว สถาบันศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ การกำหนดนโยบายจากภาครัฐ สื่อมวลชน ชุมชน และบุคคลที่เป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธา

ทั้งนี้ อุไร จักร์ตรีมงคล (2558 : 117–121) ได้ทำการพัฒนามาตรประเมิน ค่านิยมหลัก 12 ประการ ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงษ์ คล้อยดี (2558 : 157–167) การวิจัยกลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และ นิตยา แก้วแสนชัย (2557: 115–229) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาให้อำนาจตัดสินใจของ ชุมชนในการมีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่การประชุมวางแผนงาน การดำเนินงานวิชาการเปิดโอกาส ให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้าร่วมประชุมวิเคราะห์สภาพปัญหาและ ความต้องการ ในการจัดการศึกษากับบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อที่จะนำไปสู่ข้อสรุปในการกำหนดนโยบาย ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชุตินันท์ นามวงศ์ (2556 : 79–91) นิตพงษ์ แก้วกัลยา (2556 : 105–111) พจนารถ วาดกลิ่น (2556 : 85–90) นุรไอนี เจ๊ะกา (2557 : 122–143) สาธิต ปรัชญาอริยะกุล และ คณะ (2560 : 134) และ ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์ (2557 : 101) มีผลการวิจัยที่ใกล้เคียงกันไปในทิศทางเดียวกัน คือ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ของงานมีระดับการปฏิบัติสูงสุด และที่มีระดับต่ำที่สุด คือ ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ส่วน จิรายุ พรหมจักร (2558 : 132–142) ได้ศึกษาผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โคลเบิร์ก (Kohlberg, 2012 : 315) และไซมอน (Simos, 2012 : 65) ศึกษาผลการวิจัยด้านการปลูกฝังคุณธรรม พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณธรรมจริยธรรมทำได้ โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน ส่วน เฉิง และไหง (Cheung & Ngai, 2013 : 156) ฮาคอร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 112–178) เซฟ และคณะ (Suveg et al, 2017 : 89) ได้ใช้วิธีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบบูรณาการ (Cognitive Behavioral Integrated Treatment : CBIT) รวมทั้ง นิวแมน นีแชมแมนวิล และ ที (Newman, Neesham, Manville, & Tse, 2017 : 128–129) ได้ทำการวิจัยพบว่า พนักงาน ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่มความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูงมีความมุ่งมั่นต่อองค์กร มีผลลัพธ์ของงาน และมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมในระดับสูงเช่นกัน

ผลการวิจัยความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แสดงว่า การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ไม่ใช่เรื่องของใครคนใดคนหนึ่งที่จะรับผิดชอบแต่เป็นเรื่อง ของทุกคนที่จะต้องร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข กระบวนการมีส่วนร่วม การสร้างกระบวนการเรียนรู้ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา ได้เอาใจใส่ตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างจริงจัง

และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชพงศ์ มีแก้ว (2557 : 62–67) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยภาพรวมเฉลี่ยและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล ธีระพร (2559 : 145–151) และสอดคล้องกับ นุชา สระสม (2560 : 153–159) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล โพธิเย็น (2558 : 149–154) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เพื่อนำความสุขสู่ผู้เรียนเป็นประเด็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ครูผู้สอน จะต้องให้ความสนใจแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ และบรรลุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความสุขของผู้เรียนเป็นอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิด ความพึงพอใจ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตลอดจนเกิดความรู้สึกสบายใจขณะเรียน รวมทั้งผลการวิจัยของ อัญชลี อุตรกิจ และคณะ (2559 : 132) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพ การปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เลวิส (Lewis, 2010 : 189–195) ฮัทเซล (Hutsell, 2010 : 284) โคนโลน (Conlon, 2010 : 341) และ ปลัมป์ (Plumb, 2011 : 203) ยังได้ทำการศึกษา วิจัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษา และ ซัลโควสกี และ เดียคิน (Sulkowski & Deakin, 2009 : 154–166) ผลการวิจัยพบว่า การปลูกฝังความคิด ด้านพฤติกรรม และระเบียบวินัยนักเรียนโดยวิธีการแบบสอบถาม ซึ่งจัดทำขึ้น เพื่อวัดคุณค่า ของนักเรียนที่ศึกษาคุณธรรมจริยธรรม ความใฝ่ฝันจุดเริ่มต้นของวัฒนธรรม โดยเน้นความเป็น ตัวของตัวเองและธรรมชาติของนักเรียน มีผลการยืนยันในเชิงบวกระหว่างคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมการเรียน แต่ก็ยังเกี่ยวข้องกับสถาบันสังคมและระดับการแสดงความเป็นส่วนตัว ซึ่งส่วนเหล่านี้ จะมีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการเรียน อีกทั้งผลการวิจัยของ ฮาคอร์ท และ โบแกร์ตส์ (Hakvoort & Bogaerts, 2013 : 112–178) ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการปรับ พฤติกรรม ทางปัญญา ร่วมกับการใช้ดนตรีบำบัดตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไป (GLM) สามารถ ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาพัฒนาอารมณ์เชิงบวกเพิ่มทักษะการจัดการตนเองลดความก้าวร้าว และความโกรธ และเพิ่มทักษะทางสังคมได้ และนอกจากนี้ เซฟ และคณะ (Suveg et al, 2017 : 89) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลของการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแบบเน้นอารมณ์ (Emotion-focused Cognitive Behavioral Therapy : ECBT) กับการปรับพฤติกรรม ทางปัญญาแบบดั้งเดิม (Cognitive Behavioral Therapy : CBT) เพื่อพัฒนาการควบคุม อารมณ์ ลดความวิตกกังวลทางสังคม เพิ่มพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมและทักษะทางสังคม ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นตอนต้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ใช้ การปรับพฤติกรรมแบบ ECBT มีคะแนนการควบคุมอารมณ์ความวิตกกังวล และทักษะทาง สังคมหลังทดลองสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ CBT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุจิรัตน์ ภูผานี (2558 : 143-146) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของผู้เรียนสถานศึกษา ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ที่ปฏิบัติการสอน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของผู้เรียน รวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน ด้านกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ด้านใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียน ด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม ด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ด้านเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย ด้านมีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ด้านปฏิบัติตามพระราชดำรัส ด้านรู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านมีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ และด้านคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน และทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 2012 : 315) มีผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมทำได้โดยผ่านรูปแบบการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน

ผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ปีการศึกษา 2564 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตามค่านิยมหลักของผู้เรียน ทั้ง 6 ข้อนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินค่านิยมหลักตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557 : 3) กำหนดไว้ ดังนี้ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประเมินเฉพาะข้อที่ 1, 3 และ 8 ส่วนผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ประเมินเฉพาะข้อที่ 2, 4 และ 11 สูงกว่าก่อนการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น จากการอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา สามารถทำให้ค่านิยมหลักของผู้เรียนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน ได้แก่ กลุ่มแรกชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด และกลุ่มที่สองชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หลังการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมดเช่นเดียวกัน

สอดคล้องกับโคภิตา คล้ายหนองสรวง (2558 : 86–96) ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมเฉลี่ยและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา 3) โดยภาพรวมเฉลี่ยและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผลการวิจัยของ ทับทิม แสงอินทร์ (2559 : 85–87) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมเฉลี่ยและรายด้านอยู่ในระดับมาก และวัชระ มะรังศรี (2558 : 90–102) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็น ที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมเฉลี่ยและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนจำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมเฉลี่ยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.15$) เนื่องจากการกระตุ้นให้บุคลากรทั้งในสถานศึกษาและชุมชนได้เกิดความตระหนัก ในการประเมินและพัฒนาการการมีส่วนร่วมร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 2012 : 315) พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมทำได้โดยผ่านรูปแบบ การสอนและการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อมวลชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชมอน (Simos, 2012 : 65) มีผลการวิจัย พบว่า แนวทาง การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผ่านทางสถาบันการศึกษา ครอบครัว สถาบันศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ การกำหนดนโยบายจากภาครัฐ สื่อมวลชน ชุมชน และบุคคลที่เป็นศูนย์รวมแห่ง ศรัทธา ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมปรากฏว่า การปรับพฤติกรรมทางปัญญาส่งผลต่อ ความคงทนของพฤติกรรมทางสังคม (Social behavior) สูงกว่าการใช้วิธีฝึกรวมทักษะ ทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ เลวิส (Lewis, 2010 : 189–195)

ก็ยังพบอีกว่า เมื่อมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของสมาชิกคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ให้การทำงานมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น การปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของสมาชิก ต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนหลังการพัฒนา ผู้เรียนมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ ดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควร กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด นำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มาใช้ในการพัฒนางานในหน้าที่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาที่เปิดการสอนในระดับประถมศึกษา ควรนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นจากการวิจัยครั้งนี้ มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้จากข้อค้นพบของการวิจัย ที่พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

2. สถานศึกษาควรที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและ กำหนดบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้การดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ให้มีความต่อเนื่องโดยต้องกำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษา เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัย ชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างดีเยี่ยม

3. สถานศึกษาควรกำหนดระดับชั้นและค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้ชัดเจน เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาสูงขึ้นได้ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มแรก คือ ผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 แสดงให้เห็นว่า คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น จากการอาศัย

ความร่วมมือจากบุคลากรหลายกลุ่ม สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาต่อยอดงานวิจัยในลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัยมีคุณภาพ แต่เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปบูรณาการใช้กับหน่วยงานอื่น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ และเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติให้แก่สถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติในอนาคต

3. เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจขยายไปสู่ระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล โปธิเย็น. (2558). “ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพครูตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อจริยธรรมในวิชาชีพครู ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 12(1), 149–154.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). **คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการบริหาร ระบบคุณภาพ**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- _____. (2543). **การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน : แนวทางการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2563). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการเปิดเรียนของสถานศึกษาในสังกัด และในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์ และพิชิต ฤทธิจรรยา. (2556). “วิธีวิจัยทางการบริหารการศึกษา.” ใน **ประมวล สารชุดวิชา 23721 การวิจัยทางการบริหารการศึกษา (หน่วยที่ 1-5. น. 2-15)**. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกษม วัฒนชัย (ผู้ปาฐกถา). (2555). **แก้วกุดไทย ด้วยใจซื่อตรง**. ปาฐกถาเมื่อ 22 กรกฎาคม 2555. กรุงเทพฯ : ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคี.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2557). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือในงานวิจัย**. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์คลองขี้.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). **การปฏิบัติที่เป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทรานี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.
- จารุพงศ์ พลเดช. (2551). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการให้อำนาจปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.

- จิรายุ พรหมจักร. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2551). รู้ทันประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ขอคิดด้วยคน.
- ฉลาด จันทรสมบัติ. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้องค์กรชุมชน. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2553). การวางแผนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- ชื่นสมล บุนนาค. (2553). “หลักการทำสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อเจาะใจผู้บริโภค The Focus Group Process Towards the Consumer Insights.” วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร. 7(2), 99-109.
- ชุตินันท์ นามวงศ์. (2556). แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายประถมศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2557). “การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.” เอกสารการสอนชุดวิชา 23721 การวิจัยการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 6. (หน้า 209–211). พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์. (2557). ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2543). ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ดิเรก พรสีมา. (2559). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ทิศนา แคมมณี และคณะ. (2549). การนำเสนอรูปแบบเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงของนิสิตนักศึกษาครูระดับปริญญาตรีสำหรับหลักสูตรครุศึกษา. รายงานการวิจัยคณะครุศาสตร์ กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศพล อีชะพร. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี. ปรินญาณิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา.
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ทำนอง ภูเกิตพิมพ์. (2556). **แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพวรรณ เสนจันทร์ฉิมชัย. (2553). “การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคจำปา 5 กลีบ.” **วิชาการ**. 13(3), 36.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : The City Journal.
- ธัชพงศ์ มีแก้ว. (2557). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- นันทนา แสนจำลาห์. (2554). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านบึง “มณูวิทยาการ” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา แก้วแสนชัย. (2557). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 : พหุกรณีศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิติพงษ์ แก้วกล้า. (2556). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิศารัตน์ ศิลปะเดช. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นุชา สระสม. (2560). **การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบ บ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นุรไอนี เจ๊ะกา. (2557). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 15**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2558). **จัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ : แสงดาว.

- เบญจา ยอดดำเนิน – แอ๊ดติงส์ และกาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2552). **การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ : การจัดการข้อมูล การตีความ และการหาความหมาย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประชา แก้วสวัสดิ. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10**. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). **การพัฒนาการคิด**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิค พรินติ้ง.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการประสานงานโครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2557). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปัญญาเดช พันธุ์วัฒน์. (2560). “การติดตามประเมินผลและสังเคราะห์องค์ความรู้โครงการโรงเรียนคุณธรรมในสังกัดกรุงเทพมหานคร.” **วารสารผู้ตรวจการแผ่นดิน**. 10(1), 123–169.
- ปาริชาติ สุนทร. (2559). **การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4**. ปรินญาณิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พจนารถ วาดกลิ่น. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา) ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พนม พงษ์ไพบูลย์ และคณะ. (2556). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พรณี เหมาะสกล และคณะ. (2551). **การประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศแบบก้าวกระโดดด้วยการเทียบเคียงตามแนวรางวัลคุณภาพแห่งชาติทางการศึกษาของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พระครูปริยัติธรรมวงศ์. (2557). **การพัฒนาสังคมไทยบนฐานพุทธธรรม : ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2554). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพโรจน์ คะเชนทร์. (2557). **เจตคติ**. จันทบุรี : โรงเรียนวัดทุ่งเพล.
- ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา. (2555). **การจัดการเชิงกลยุทธ์เทคโนโลยีและนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : ทวีพรีน.
- ไพศาล วรคำ. (2556). **การวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ภัทรนันท์ เพ็ชรแก้ว. (2552). **การปฏิบัติที่เป็นเลิศ**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (วิทยาการจัดการ) นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภาวดี อนันต์นาวี. (2551). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด.
- มนตา ตูลย์เมธาการ และคณะ. (2560). **รายงานการวิจัยฉบับย่อ เรื่อง การสังเคราะห์องค์ความรู้กระบวนการขยายผลโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมในส่วนภูมิภาค และการประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มัชฌิมา บุญเลิศ. (2554). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการวิเคราะห์อภิมาน**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาการวัดผล การศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มัลลิกา ผ่องแผ้ว. (2558). **วิชาภาษาไทย รหัสวิชา 040105 บทที่ 2 การฟัง**. ระยอง : วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). **การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รศนา อัชชะกิจ. (2539). **กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจเชิงวิทยาศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). **วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พรีนซ์.
- รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง. (2557). **กิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเด็ก**. กรุงเทพฯ : เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.

- โรงเรียนวัดสวนแตง. (2554). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม. สุพรรณบุรี :
โรงเรียนวัดสวนแตง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี.
- _____. (2560). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี 2560. สุพรรณบุรี :
โรงเรียนวัดสวนแตง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี.
- _____. (2561). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี 2561. สุพรรณบุรี :
โรงเรียนวัดสวนแตง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2553). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
พิมพ์ดีจำกัด.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชระ มะรังศรี. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิจารณ์ พานิช. (2551). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ส.เจริญการพิมพ์.
- วิชานา อับดุลเลาะ. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา) ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วินัย ดิสสงค์. (2556). การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนันทศาสตร์ร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ :
ทิพย์วิสุทธิ์.
- วีรเทพ เนียมหัตถ์. (2553). ข้อเสนอเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- วีรพงษ์ คล้อยดี. (2558). “กลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
6(2), 157–167.
- วีรพจน์ ลือประสิทธิ์กุล. (2557). TQM Living Handbook : An Executive Summary.
กรุงเทพฯ : บีพีอาร์ แอนด์ ทีคิวเอ็ม คอนซัลแทนท์.
- _____. (2559). การบริหารคุณค่าทั่วทั้งองค์กร : ทฤษฎีใหม่ในการบริหารเพื่อการ
เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ : ทีคิวเอ็มเบสท์.

- ศรีสมร พุ่มสะอาด. (2536). สภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- ศิลปากร จุมพิช. (2557). “แนวทางการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.” วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 1(6), 166–171.
- ศุจิรัตน์ ภูพานี. (2558). การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ ของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอโคกศรีสุพรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล. (2557). คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เศรษฐภูมิ เถาชาวี. (2558). “การบริหารการจัดการ.” *Industrial Technology Review*. 21(276), 114–120.
- ไศภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2552). การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- _____. (2554). การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สมชาย วรกิจเกษมสกุล. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. อุดรธานี : อักษรศิลป์การพิมพ์.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. (2552). “การวัดด้านเจตพิสัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์.” เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินและวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หน่วยที่ 4. (หน้า 1–42). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพร ใช้บางยาง. (2554). การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น : ความสำเร็จและความท้าทาย. เชียงใหม่ : ลีโคมินดีไซน์เวิร์ค.
- สมพร เพชรสงค์. (2559). “Best Practices.” วารสารดำรงราชานุภาพ. 5(15), 36–44.
- สมยศ นาวิการ. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมาน อัครภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุดรธานี : หจก.อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

- สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2557). **สวนดุสิตโพล “ค่านิยม 12 ประการ” ในทัศนะประชาชน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพ้อยท์.
- สัมมา รณิธย์. (2553). **ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สาธิต ปรัชญาอริยะกุล, พิณสุตา สิริธรงค์ศรี และสินธะวา คามดิษฐ์. (2560). “รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเชิงบูรณาการ.” **สุทธิปริทัศน์**. 31(100), 283 - 284.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (2557). **เอกสารการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา**. พิษณุโลก : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. (2551). **เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียน”**. สุพรรณบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2559). **คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ปีการศึกษา 2559**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). **แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).
- สำนักงานประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2557). **คำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ 0893.2/ว 1763 เรื่อง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554–2558) ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ. 2554)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ออฟเซ็ท พลัส.

- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2559). **การกำหนดค่านิยมหลักของคนไทย เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง**. กรุงเทพฯ : ทำเนียบรัฐบาล.
- สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). **บทบัญญัติด้านการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). **แนวทางการพัฒนาและประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). **หลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2554). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์. (2549). **การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล หงส์วิไล. (2559). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โสมย์สิริ มูลทองทิพย์. (2556). **ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนาทม**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หวน พินรุพันธ์. (2553). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- อติตยา ขาวคม. (2557). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา18**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรทัย ก๊กผล. (2552). **การมีส่วนร่วมของประชาชน : คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- _____ (2555). เอกสารเพื่อประกอบการ พิจารณากฎหมายของสมาชิกรัฐสภา
บทวิเคราะห์ ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารงานของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). **ระเบียบวิธีวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อังศินันท์ อินทรกำแหง. (2551). **การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเครียด และ
การเผชิญความเครียดของคนไทย**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลี อุดรภิกข. (2559). **สภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25**. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- อำนวยการ โคนะโล. (2559). **สภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บุรีรัมย์ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุดม ทูมไผ่สิต. (2553). **การปกครองท้องถิ่น สมัยใหม่ : บทเรียนจากประเทศพัฒนาแล้ว**.
กรุงเทพฯ : แชนพอร์ พรินติ้ง.
- อุทุมพร จามรมาน. (2531). **การสังเคราะห์งานวิจัย : เชิงปริมาณเน้นวิชาวิเคราะห์เมตต้า**.
กรุงเทพฯ : พันนี่พับลิชชิง.
- _____ (2551). **การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย**.
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไร จักร์ตรีมงคล. (2558). **การพัฒนามาตรฐานประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับผู้เรียน
อายุระหว่าง 12-14 ปี**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Anthony, W. P. (1978). **Participative Management**. Manila : Addison Wesley
Publishing Company.
- Bandura, A. (1977). **Social Learning Theory**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Barton, K. M. & D. C. Martin. (1991). **Management**. New York : McGraw-Hill.
- Bateman, T. S. & S. A. Snell. (1999). **Management**. New York : McGraw-Hill.
- Bloom, B. S. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives, The Classification
of Educational Goals-Handbook I : Cognitive Domain**. New York :
McKay.

- Bryman, A. (1986). **Leadership and Organization**. London : Routledge & Kegan Paul.
- Campbell, R. F., J. E. Corbally. & R. O. Nystrand. (1983). **Introduction to Educational Administration**. 6th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Cheung, C. & S. S. Ngai. (2013). "Reducing Youth's Drug Abuse through Training Social Workers for Cognitive-Behavioral Integrated Treatment." **Children and Youth Services Review**. 35(2), 302–311.
- Cohen, J. M. & N. T. Uphooff. (1980). **Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evolution** Rural Development Committee Center for International Studies. New York : Longman.
- _____. (2009). **Rural Development Participation : Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation : Rural Development Committee Center for International Studies**. New York : Cornell University Press.
- Conlon, Thomas Julius. (2013). "How do Minnesota School Board Members Learn to do Their Jop." **Dissertation Abstracts International**. 70(07), 341.
- Cooper, H. & J. J. Lindsay. (1997). "Research Synthesis and Meta-Analysis." **Handbook of Applied Social Research Methods**. 315–337.
- Cooper, H. & L.V. Hedges. (1994). **Research Synthesis as a Scientific Enterprise**. In Cooper, H. & Hedges, L.V. (eds.), *The Handbook of Research Synthesis*, New York : Russell Sage Foundation. 3–14.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. 5th ed. New York : Harper Collins Publishers.
- Delbecq, A. L. & Andrew, H. V. (1971). "A Group Process Model for Problem Identification and Program Planning." **Applied Behavioral Sciences**. 7(10), 466–492.
- Dornan, T. (1991). "Organizational Climate and Teacher Autonomy : Implications for Educational Reform." **International Journal of Educational Management**. 11(5), 218–221.
- Drucker, Peter F. (1983). **Post-Capitalist Society**. New York : Harper business.

- Duarte, F. (2008). "What We Learn Today is How We Behave Tomorrow : A Study on Students Perceptions of Ethics in Management Education." **Social Responsibility Journal**. 4(12), 120–128.
- Dubrin, A. J. (2006). **Fundamentals of Organizational Behavior**. South-Western : Thomson Learning.
- Eisner, E. (1976). "Educational Connoisseur and Criticism : Their Form and Function in Educational Evaluation." **Journal of Aesthetic Education**. 39(2), 192–193.
- Escalada, M. & K. L. Heng. (2014). **Focus group diseussion**. Thousand Oask : SAGE Publications.
- Fayol, Henri. (1949). **General and Industrial Management**. London : Sir Issac Pitman & Sons Ltd.
- Ferguson, George A. (1981). **Statistical Analysis in Psychology and Education**. 5th Ed. Tokyam : Mc Graw-Hill Book Company.
- Fiedler, Fred. E. (1967). **A Theory of Leadership Effectiveness**. New York : McGraw-Hill.
- Galbrath, J. R. & E. E. Lawler. (1993). **Il and Associates, Organizing for The Future: The New Logic for Managing Complex Organization**. San Francisco : Jossey Bass.
- Getzels, J. W. & E. G. Guba. (1957). "Social Behavior and Administrative Process." **School Review** : 65, 423–441.
- Gibson, J. L. et al. (1997). **Organization : Behavior, Structure, Process**. 9 th ed. Boston : Irwin McGraw-Hill.
- Glass, G.V. (1981). **Meta-Analysis in Social Research**. Beverly Hills : Sage Publications.
- Goldstein, E. B. (2008). **Cognitive Psychology**. California : Thomson & Wadsworth.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Guilford, J. B. (1959). **Personality**. New York : McGraw-Hill.
- Gulick, Luther. & Lyndall Urwick. (1973). **The Science of Administration**. New York : Columbia University.
- Hakvoort, L. & S. Bogaerts. (2013). "Theoretical Foundations and Workable Assumptions for Cognitive Behavioral Music Therapy in Forensic Psychiatry." **The Arts in Psychotherapy**. 40(1), 192–200.

- Honold, L. (1997). "A Review of The Literature on Employee Empowerment." **Empowerment in Organization**. 5(4), 202–212.
- Hutsell, James D. (2013). "School Board Member Perception on Their Roles and Responsibilities in Seveloping Policy that Affects Student Achievement." **Dissertation Abstracts International**. 70(09), 284.
- Kanter, Rosabeth Moss. (1999). **Men and Woman of The Corporation**. New York : Basic Book.
- Kerlinger, F. N. & H. B. Lee (2000). **Foundations of Behavioral Research** 4th ed. U.S.A. : Thomson Learning.
- Kohlberg, L. (1964). "Development of Moral Character and Moral Ideology. In Hofmann, M. L., Hofmann, L. W., Eds." **Review of Child Development Research**. New York : Russell Sage Foundation.
- _____. (2012). **The Philosophy of Moral Development**. New York : Happer & row,Inc.
- Koontz, H. & C. O'Donnell. (1972). **Principle of Management**. New York : McGraw-Hill Book Co.
- Kottennavar, Gayatri R. (2016). "Teachers' Participation in School Administration and Attitude Towards Teaching Profession of Secondary School Teachers." **Indian Streams Research Journal**. 6(1), 252.
- Kowalski, Robin & D. Westen. (2009). **Psychology**. 5th ed. Denvers : John Wiley & Sons.
- Krettenauer, Campbell & Hertz. (2013). "Investigating the Actor Effect in Moral Emotion Expectancies Across Cultures : A Comparison of Chinese and Canadian Adolescents." **British Journal of Developmental Psychology**. 31(3), 349–362.
- Krueger, R. A. (2002). **Designing and Conducting Focus Group Interview**. TechTrends, 44(3), 293–294.
- Lewin, Kurt. (1996). "Field. Theory and Leaning Ind." **Cartwright Field Theory in Social Science : Selected Theoretical**. New York : Harper and Row.
- Lewis, Bridget Evelyn. (2013). "School Board in Transition : An Examination of Board Member Induction." **Dissertation Abstracts International**. 70(11), 189–195–A.
- Likert, R. (1961). **New Pattern of Management**. New York : McGraw-Hill.

- Maslow, Abraham H. (1987). **Motivation and Personality**. New York : Harper Row Publisher.
- McGregor, Douglas. (1960). **The Human Side of Enterprise**. New York : McGraw-Hill Book Company, Inc.
- Merriam, Sharan. B. (1998). **Qualitative Research and Case Study Applications in Education**. San Francisco : Jossey-Bass Inc.
- Morgan, Gareth. (1997). **Images of Organization**. 2nd ed. California : Sage.
- Morgan, D. L. (1998). **The Focus Group Guidebook**. California : Sage Publications.
- _____. (2002). Focus Group Interviewing. In J. F. Gubrium and J. A. Holstein (eds). **Handbook of Interviewing Research. Context and Method**. Thousand Oaks, California : Sage.
- Newman, A., C. Neesham., G. Manville. & H. H. Tse. (2017). "Examining the Influence of Servant and Entrepreneurial Leadership on The Work Outcomes of Employees in Social Enterprises." **The International Journal of Human Resource Management**. 23(1), 1–22.
- Nucci, L. (2015). **Public Policy Making : Process and Principles**. New York : M.E.Sharpe.
- Nyumba, T. O., K. Wilson, C. J. Derrick & N. Mukherjee. (2018). The Use of Focus Group Discussion Methodology : Insights from Two Decades of Application in Conservation. **Methods in Ecology and Evolution**. 9, 20–32.
- Osborn, A. F. (1957). **Applied Imagination : Principles and Procedures of Creative Problem-solving**. New York : Scribner.
- Pandey, P. & M. M. Pandey. (2015). **Research Methodology : Tools and Techniques**. Romania : Bridge Center.
- Patton, M.Q. (2002). **Qualitative Research & Evaluation Methods**. 3rd Ed. London : Sage.
- Pearson, G. (2014). Students, Parents Give Thumbs-up to Flipped Classroom. **Education Canada**. 54(4), 471.
- Piaget, J. (1932). **The Moral Judgement of Child**. London : Harcourt Brace.
- Plumb, E. (2015). "Perceptions of South Dakota Public School Superintendents and Board Presidents Regarding Collaboration Practices." **Teaching and Education**. 62(2), 115–123.

- Powell, R. A. & H. M. Single. (1996). Focus Groups. **International Journal for Quality in Health Care.** 8, 499–504.
- Rawlinson, J. G. (1971). **Creative Thinking and Brainstorming.** New York : Management Raining Limited.
- Reddin, William. J. (1970). **Managerial Effectiveness.** Tokyo : McGraw-Hill Kogakusha.
- Reich, B. & C. Adcock. (1976). **Values, Attitudes and Behavior Change.** London : Open Books Publishing.
- Robbins, S. P. & M. Coulter. (1996). **Management.** 5 th ed. New Jersey : Prentice-Hall.
- Robbins, S. P. & R. Stuart-Kotze. (1990). **Management.** Ontario : Printice-Hill Canada.
- Rokeach, M. (1973). **The Nature of Human Values.** New York : Holt, Rinchart and Winston.
- Rovinelli, R. J. & R. K. Hambleton. (1977). “On The Use of Content Specialists in The Assessment of Criterion-referenced Test Item Validity.” **Dutch Journal of Educational Research.** 2, 49–60.
- Russell, T. (1957). **The Administrative Process in Administrative Behavior in Education.** New York : Harper and Row.
- Sashkin, M. (1982). “A Manager’s Guide to Participative Management.” **Membership Publications Division.** 110–113.
- Sears, Jesse B. (1959). **The Nature of Administration Process.** New York : McGraw-Hill. Book Co.
- Simos, G. (2012). **Cognitive-behavioural Therapy, A Guide for the Practicing Clinician.** New York : Routledge.
- Sternberg, R. J. & E. D. Davidson. (1992). **The Role of Metacognition in Problem Solving.** California : Brooks/Cole.
- Stoner, J. A. & K. E. Freeman. (1992). **Management.** 5 th ed. London : Prentice-Hall International.
- Stufflebeam, D. L. (2008). **The CIPP Model for Evaluation in National Conference on Educational Research 17–18 January 2008.** Phitsanulok, Thailand : Faculty of Education Naresuan University.

- Sulkowski, N. B. & M. K. Deakin. (2009). "Does Understanding Culture Help Enhance Students' Earning Experience." **International Journal of Contemporary Hospitality Management**. 21(2), 154–166.
- Suveg, C., A. Jones., M. Davis., M. L. Jacob., D. Morelen., K. Thomassin. & M. Whitehead. (2017). "Emotion-focused Cognitive-behavioral Therapy for Youth with Anxiety Disorders : A Randomized Trial." **Journal of Abnormal Child Psychology**. 32(1), 1–12.
- Swansburg, Russell C. (1996). **Management and Leadership for Nurse Managers**. Boston : Jones and Bartlett Publishers.
- UNICEF. (1978). **Report of The International Conference on Primary Health Care**. New York : N.P. Press.
- Van Dalen, D. B. (1979). **Understanding Educational Research : An Introduction**. 4th ed. New York : McGraw-Hill.
- Vroom, V. H. & E. L. Deci. (1970). **Management and Motivation**. New York : Penguin Book.
- White. (1982). **Why Community Participation? A Discussion of the Argumentes. Community Participation : Current Issue and Lesson Learned**. New York : United Nations Children's Fund.
- Wonderly, Monique. (2009). "Children's Film as Instrument of Moral Education." **Journal of Moral Education**. 38(1), 1–15.
- World Health Organization. (1981). **Community Involvement in Health for Primary**. Geneva : WHO.
- Wyatt, D.K. (1995). **Studies in Thai History : Collected Articles**. Chiang Mai : Silkworm Books.
- Zikmund, W., B. J. Babin, J. C. Carr. & M. Griffin. (2009). **Business Research Methods**. Southwestern College Pub; 8 Edition.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ร่วมระดมความคิดเห็น

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จาก 5 ภูมิภาค

5 สถานศึกษา

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม (Focus Group)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือฯ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติฯ

รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

รายชื่อผู้ร่วมระดมความคิดเห็น

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 9 คน

1. นางกัญยกร อัครรัตนากร	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง
2. นางสาวจิตติมา ชาวอุทัย	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง
3. นางอรุณี ทมทิแสง	ครูหัวหน้าวิชาการ
4. นางพิมพ์จันทร์ จันทร์ศิริ	หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
5. นางสาวอารีรัตน์ พึ่งงาม	หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
6. นางพะเยาว์ สุขน่วม	หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
7. นางสาวจุฑารัตน์ ชันติกาโร	หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
8. นางสาวกิงกาญจน์ จังวิบูลย์ศิลป์	หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
9. นางวันเพ็ญ ปฏิทัศน์	หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา จำนวน 9 คน

1. พระมหาสมบุรณ์ สิริปัญญา	เจ้าอาวาสวัดสวนแตง ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น
2. นายเกรียง นักพาณิชย์	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นายวินัย ชิววงษ์	ประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
4. นางวันจันทร์ ลีอารีย์กุล	นายกเทศมนตรีตำบลสวนแตง ผู้นำชุมชนในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง
5. นายมณฑิธร นาคทองอินทร์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว ผู้นำชุมชนในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง
6. นายขวัญชัย นิลธนกุล	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง ผู้นำชุมชนในตำบลเขตบริการของโรงเรียนวัดสวนแตง
7. นายกอบชัย สิทธิเกรียงไกร	เจ้าของโรงทอตำบลสวนแตง ผู้แทนสถานประกอบการ
8. นายพาสุข นิลธนกุล	เจ้าของร้านทองตำบล ผู้แทนสถานประกอบการ
9. นายสมพงษ์ สุทธิภัทรพงศ์	เจ้าของโรงทอตำบลดอนโพธิ์ทอง ผู้แทนสถานประกอบการ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.พีระ	รัตนวิจิตร	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.ชวลิต	โพธิ์นคร	อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ดร.ชัชวาลย์	วัตอักษร	ข้าราชการบำนาญ อดีตรักษาการผู้อำนวยการ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ดร.อรนุช	มั่งมีสุขศิริ	หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม สำนักพัฒนา นวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. รศ.ดร.ทรงศักดิ์	มีมกระโทก	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายชื่อสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
จาก 5 ภูมิภาค จำนวน 5 สถานศึกษา

1. ภาคตะวันออก คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. ภาคเหนือ คือ โรงเรียนบ้านจ๋อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. ภาคกลาง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1
5. ภาคใต้ คือ โรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตรัง เขต 2

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

1. นางสาวทอง เจริญงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตะปอนน้อย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. นายแมนสรวง แซ่ซิ้ม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจ้อง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. ดร. ฤทัยวรรณ หาญกล้า ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
4. นางเอมอร ภูเด่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนศรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1
5. นางวิภา สังขฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลำช้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ดร.ฤทัยวรรณ	หาญกล้า	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1
2. นางอมอร	ภูเด่น	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร
3. นางสาวปิ่นอนงค์	มิ่งเมือง	ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
4. นางราตรี	สุขเกษม	ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโนนศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร
5. ดร.วราภรณ์	แป้นแจ้	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
6. ดร.ชบา	พันธุ์ศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและวัดประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1
7. นายจักรพรรดิ	จิตมณี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1. ดร.อำนาจ วิชยานุวัติ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.ปัญญา แก้วกียูร อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
3. นายเสน่ห์ ขาวโต อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
4. ดร.ไพศาล ปันแดน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 3
5. ดร.นันทกาญจน์ รัตนวิจิตร ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนเพชรฆาตาวินทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่าง
คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา 10 สถานศึกษา ๆ ละ 1 คน รวม 10 คน ได้แก่

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
2. ผู้อำนวยการโรงเรียนพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
4. ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
5. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
6. ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสมเด็จพระวันรัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
7. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อกรุ “ครูประชาสรรค์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
8. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแหน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
9. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด เขต 2
10. ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 2 วัดปราสาททอง สำนักงานเทศบาล
เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่าง
คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

ครูผู้สอน 10 สถานศึกษา ๆ ละ 2 คน รวม 20 คน ได้แก่

1. ครูผู้สอนโรงเรียนวัดแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
2. ครูผู้สอนโรงเรียนพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
4. ครูผู้สอนโรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
5. ครูผู้สอนโรงเรียนวัดหนองไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
6. ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลสมเด็จพระวันรัต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
7. ครูผู้สอนโรงเรียนวัดบ่อกรู“ครูประชาสรรค์”สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
8. ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหนองแหน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
9. ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านลำช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราง เขต 2
10. ครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาล 2 วัดปราสาททอง สำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

**รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง**

1. รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นางสาวจิตติมา ชาวอุทัย	รองผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดสวนแตง
2	นางสุรีพร พลอยมา	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
3	นายประกิจ บุญศรีวงษ์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
4	นางอรุณี ทมทิแสง	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
5	นายผดุงศิลป์ จันทร์ศิริ	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
6	นางพิมพ์จันทร์ จันทร์ศิริ	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
7	นางสมหมาย ฉีระวงศ์ภิญโญ	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
8	นางพะเยาว์ สุขน่วม	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
9	นางสาวกิงกาญจน์ จังวิบูลย์ศิลป์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
10	นางสมพร กันโต	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
11	นางอรพินธุ์ โสมภีร์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
12	นางสาวสุกัญญา เมืองแก	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
13	นายรังสรรค์ ไทยล้วน	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
14	นางวันเพ็ญ ปภุฑ์ศัน	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
15	นายณพธีร์รัฐ พันธุ์หงษ์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
16	นางสาวณัฐนภัฒ เหลืองพิทักษ์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
17	นางสาวอนุสรรา โพธิ์ศรีทอง	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
18	นางสาวอารีรัตน์ พึ่งงาม	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
19	นางสาวจุฑารัตน์ ชันติกาโร	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
20	นายภูวดล เพ็งคล้าย	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
21	นายสุรศักดิ์ จันระยับ	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง
22	นายเอกชัย ไกรเทพ	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแตง

1. รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา (ต่อ)

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
23	นางสาวสุรสาสินี รักแดง	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
24	นางสาวมุกดา เขาวโนทัย	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
25	นางสาวสุกัญญา เมืองแก	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
26	นายจตุพร สาโรจน์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
27	นางสาวสวณีย์ ชีววงษ์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
28	นายภาคภูมิ วงศ์ศรีเทพ	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
29	นางสาวชนาพร จันทร์แดง	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
30	นางสาวศิริวรรณ สมบูรณ์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง
31	นางสาวเบญญูทิพย์ วิสิฐธนนันท์	ครูผู้สอนโรงเรียนวัดสวนแดง

2. รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกสถานศึกษา

2.1 รายชื่อผู้นำศาสนาในท้องถิ่น

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	พระครูสุวรรณธรรมสมาภิมล	เจ้าอาวาสวัดไผ่แปลกแม่ เจ้าคณะตำบลสวนแดง

2.2 รายชื่อคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นายวินัย ชีววงษ์	ประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
2	นายกานต์ ทองแพง	รองประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
3	นางศิริรัตน์ พันธุ์แดง	รองประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
4	น.ส.สาวิตรี จำพันธ์	ประชาสัมพันธ์
5	น.ส.กาญจนา ก้านสน	ปฏิคม
6	น.ส.ฟาตีฮาท โปธิ์ศรีทอง	เลขานุการ

2.3 รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นายเกรียง นักรพณิชย์	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2	นายวัฒนา งามจินดา	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3	นางวันจันทร์ ลีอารีย์กุล	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4	นายไมตรี บุญญะธรรม	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
5	นายพล สีนสวนแดง	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
6	นายวินัย ชิววงศ์	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
7	นายชูเกียรติ สุพรรณคง	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
8	นางอยู่รุ่ง เอื้อวัฒนา	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
9	นางประภาลักษณ์ จงสมจิตร	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
10	นายสุรเชษฐ์ นาคะประเสริฐกุล	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
11	นายมนู ดอกกรัก	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
12	พระครูสังฆรักษ์สมจิตร ปัญญาวุฒิโท	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
13	พระมหาสมบูรณ์ สิริบุญโญ	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 รายชื่อผู้นำชุมชนในท้องถิ่น

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นางวันจันทร์ ลีอารีย์กุล	นายกเทศมนตรีตำบลสวนแดง
2	นายมณฑิเตอร์ นาคทองอินทร์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาขาว
3	นายขวัญชัย นิลธนกุล	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง

2.5 รายชื่อสถานประกอบการ

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นายกอบชัย สิทธิเกรียงไกร	เจ้าของโรงทอตำบลสวนแดง
2	นายพาสุข นิลธนกุล	เจ้าของร้านทอตำบลศาลาขาว
3	นายสมพงษ์ สุทธิภัทรพงศ์	เจ้าของโรงทอตำบลดอนโพธิ์ทอง

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หนังสือขอสัมภาษณ์ภาษาถิ่นและศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ
(Best Practice)

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม (Focus Group)

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือฯ

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม เป็นไปได้ในทางปฏิบัติฯ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่ทดลองใช้ (Try Out)

หนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เผยแพร่ผลการพัฒนางานในหน้าที่

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๕

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ดร.พีระ รัตนวิจิตร

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนากร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหาโดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนากร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๕

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ดร.ชวลิต โพธิ์นคร

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนากร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนากร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๕

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ดร.ชัชวาลย์ วัดอักษร

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการ และนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๕

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ดร.อรนุช มั่งมีสุขศิริ

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหาโดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๕

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน รศ.ดร.ทรงศักดิ์ มีมกระโทก

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ.๐๒๐๑.๑(๓)/พิเศษ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและตรวจสอบผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดสวนแตง ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม
๒๕๖๐

ตามหนังสือโรงเรียนวัดสวนแตง ได้ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา
แนะนำและพิจารณาตรวจสอบผลงานทางวิชาการ ของ นางกัญญกร อัครรัตน์กร ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสวนแตง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี นั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้ามีความยินดี เป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำและพิจารณา
ตรวจสอบผลงานทางวิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พีระ รัตน์วิจิตร)

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

**แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

ชื่อ ดร.ชวลิต โพธิ์นคร ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญกร อัครรัตน์กรตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(ดร.ชวลิต โพธิ์นคร)

ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

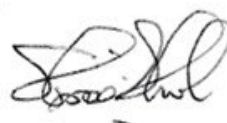
ชื่อ ดร.ชัชวาลย์ วัดอักษร ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ
 อดีตรักษาการผู้อำนวยการ กลุ่มพัฒนาระบบการบริหาร
 หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญกร อัครรัตนากรตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ
 ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
 ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(ดร.ชัชวาลย์ วัดอักษร)

ข้าราชการบำนาญ อดีตรักษาการผู้อำนวยการ
 กลุ่มพัฒนาระบบการบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

ชื่อ ดร.อรนุช มั่งมีสุขศิริ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญกร อัครรัตนกรตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(ดร.อรนุช มั่งมีสุขศิริ)

หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและนวัตกรรม สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ อว ๐๖๓๑/๑๑๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและตรวจสอบผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดสวนแตง ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม
๒๕๖๐

ตามหนังสือโรงเรียนวัดสวนแตง ได้ขอความอนุเคราะห์ รองศาสตราจารย์
ดร.ทรงศักดิ์ มีมกระโทก เป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำและพิจารณาตรวจสอบผลงาน
ทางวิชาการ ของ นางกัญญกร อัครรัตนากกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี นั้น

ในการนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีความยินดีให้ รองศาสตราจารย์
ดร.ทรงศักดิ์ มีมกระโทก เป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำและพิจารณาตรวจสอบผลงาน
ทางวิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวคุณท์ ทองอร่าม)
รักษาราชการแทนอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หนังสือขอสัมภาษณ์และศึกษาดูงาน
สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/๑

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์และศึกษาดูงาน
เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนากร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนางานในหน้าที่เกี่ยวกับการบริหาร
แบบมีส่วนร่วม และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการ และนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

โรงเรียนวัดสวนแตงเห็นว่า สถานศึกษาของท่านเป็นสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นประสบ
ผลสำเร็จหรือมีประสบการณ์ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จึงมีความประสงค์ขออนุญาต
สัมภาษณ์และศึกษาดูงานในวันที่ ๒๐ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางใน
การพัฒนาการบริหารและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนากร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๗

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิสันทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ โรงเรียนวัดสวนแตง จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จึงมี
ความประสงค์ขอขอบความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิสันทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ ๒๘ เดือน
สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ได้ร่างคู่มือการบริหารฯ ที่มีคุณภาพก่อนนำไปทดลองใช้ และเป็น
ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๕๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือฯ

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๙

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เรียน ดร.อำนาจ วิชยานุวัติ

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๙

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เรียน ดร.ปัญญา แก้วกียูร

ด้วยนางกัญยกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญยกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๙

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เรียน นายเสน่ห์ ชาวโต

ด้วยนางกัญยกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญยกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๙

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เรียน ดร.ไพศาล ปันแดน

ด้วยนางกัญยกร อัครรัตนากร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญยกร อัครรัตนากร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๑๙

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เรียน ดร.นันทกาญจน์ รัตนวิจิตร

ด้วยนางกัญยกร อัครรัตนากร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญยกร อัครรัตนากร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ชื่อ ดร.อำนาจ วิชยานุวัติ ตำแหน่ง รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
หน่วยงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
 ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญา อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(ดร.อำนาจ วิชยานุวัติ)

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

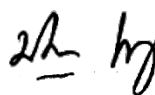
ชื่อ ดร.ปัญญา แก้วกียูร ตำแหน่ง อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
หน่วยงาน กระทรวงศึกษาธิการ

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญกร อัครรัตนากรตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(ดร.ปัญญา แก้วกียูร)

อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ชื่อ นายเสนห์ ขาวโต ตำแหน่ง อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
หน่วยงาน กระทรวงศึกษาธิการ

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญกร อัครรัตน์ากรตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(นายเสนห์ ขาวโต)

อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ชื่อ ดร.ไพศาล ปันแดน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 3 หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญกร อัครรัตนกรตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(ดร.ไพศาล ปันแดน)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

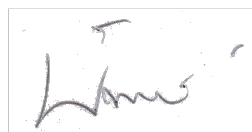

ชื่อ ดร.นันทกาญจน์ รัตนวิจิตร ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนเพชรเกษมพิทยาคม
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
 ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ให้กับนางกัญญา อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ลงชื่อ

(ดร.นันทกาญจน์ รัตนวิจิตร)

ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนเพชรเกษมพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม
เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือฯ

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/ว๒๕

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม เป็นไปได้ในทางปฏิบัติฯ
เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนางานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดสวนแตง
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม
เป็นไปในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

หนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่ทดลองใช้ (Try Out)

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/๘๙

โรงเรียนวัดสวนแตง

๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (Try Out) ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำผลงานการพัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

โรงเรียนวัดสวนแตงพิจารณาเห็นว่า ผลงานทางวิชาการนี้ มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้ จึงขอทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งโรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์ มีลักษณะปัญหาและบริบทคล้ายคลึงกับโรงเรียนวัดสวนแตง เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

หนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เผยแพร่ผลการพัฒนางานในหน้าที่

ที่ ศธ ๐๔๑๖๐.๑๒๙/๑๐๙

โรงเรียนวัดสวนแตง
๑๑๙ หมู่ ๔ ตำบลสวนแตง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานการพัฒนางานในหน้าที่
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)

ด้วยนางกัญญกร อัครรัตนกร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดสวนแตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำผลงานการพัฒนางานในหน้าที่ เรื่อง การบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์
ทางวิชาการและนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

โรงเรียนวัดสวนแตงพิจารณาเห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา
และพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้ จึงขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการการ
บริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้กับ
โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) ซึ่งมีลักษณะปัญหาและบริบทคล้ายคลึงกับโรงเรียน
วัดสวนแตง เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางกัญญกร อัครรัตนกร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนแตง

งานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๓๕-๕๙๙๑๙๔

โทร ๐๘๑-๗๖๓๗-๓๔๓

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1

แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนา การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ)

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้
เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของ
ผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา
สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา
2. การระดมความคิดเห็นฉบับนี้ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้
  - 2.1 สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
เป็นอย่างไรบ้าง
.....
.....
  - 2.2 สาเหตุของปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
มาจากอะไรบ้าง
.....
.....
  - 2.3 การบริหารจัดการและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
ใครควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง
.....
.....
  - 2.4 แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ควรดำเนินการ
อย่างไร มีอะไรบ้าง
.....
.....
3. ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
.....
.....

กัญกร อัครรัตนกร

ฉบับที่ 2

แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ)

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อศึกษาผลเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอน

2. แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีประเด็นคำถามดังนี้

2.1 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีอะไรบ้าง

.....

.....

3. ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

กัญยกร อัครรัตนการ

ฉบับที่ 3
แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
(สำหรับผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ)

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้
  - 1.1 เพื่อสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตด้วยตนเอง
  - 1.2 แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
    - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ถูกสังเกต
    - ตอนที่ 2 การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
    - ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2. เมื่อสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

กัญญกร อัครรัตนากร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ถูกสังเกต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ตรงหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
เพียงช่องเดียว

ตำแหน่งครูผู้สอน

- ( ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- ( ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- ( ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
- ( ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ( ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- ( ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

**ตอนที่ 2 การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา**

คำชี้แจง

1. การสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษา

2. โปรดพิจารณาประเด็นคำถามแต่ละข้อ แล้วตัดสินใจทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน
ช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงช่องเดียว ต่อไปนี้

5	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
2.	วางแผนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
3.	ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
4.	ประเมินผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
5.	สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
6.	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้					
7.	จัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยบูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้					
8.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
9.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อแก้ปัญหาให้แก่สถานศึกษา ท้องถิ่น และสังคม					
10.	จัดกิจกรรมโดยใช้ฐานการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
11.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
12.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน					
13.	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคน					

ข้อ	การจัดกิจกรรมของครูผู้สอน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
14.	ควบคุมดูแลจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
15.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา					
16.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
17.	จัดกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษาสอดแทรกการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
18.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
19.	วัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
20.	วัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการสังเกตเป็นอย่างดี

ฉบับที่ 4

แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ)

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้
เพื่อสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
2. ขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับ
ความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และจะไม่กระทบต่อท่านในเชิงลบ คำตอบหรือข้อมูลที่ท่าน
กรอกผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้ และเสนอผลการวิจัย
โดยภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล
3. เมื่อสัมภาษณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัย
ต่อไป

กัญญกร อัครรัตนกร

แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
(สำหรับผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ)

.....

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant).....
ตำแหน่ง.....

คำถามอุ้นเครื่อง

ปีนี้ท่านมีโครงการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาครูผู้สอนหรือผู้เรียนอย่างไรบ้าง

ประเด็นการสัมภาษณ์จะล้อมถามเพื่อให้ได้คำตอบทุกประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ท่านมีการบริหารจัดการอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาของท่านมีผู้เกี่ยวข้องใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

3. การบริหารเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้
บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

4. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของท่าน มีบทบาทหน้าที่อย่างไร ในการพัฒนาค่านิยมหลักและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

5. ผลที่ได้จากการบริหารสถานศึกษาที่มีผู้มีส่วนร่วมในท้องถิ่น มาร่วมบริหารจัดการ และร่วมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นอย่างไร มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

ฉบับที่ 5

แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ)

คำชี้แจง

1. เครื่องมือฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อนำผลสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มาสังเคราะห์

1.2 แบบบันทึกฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การบันทึกประเด็นสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 การบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

กัญญกร อัครรัตนการ

ตอนที่ 1 การบันทึกประเด็นสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย
 ที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
 ระดับประถมศึกษา

แบบบันทึกประเด็นสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับ
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
 ระดับประถมศึกษา

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	ประเด็นสำคัญ
	1. 2. 3. 4.
	1. 2. 3. 4. 5.
	1. 2. 3. 4.
	1. 2. 3. 4. 5.

ตอนที่ 2 การบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย
 ที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
 ระดับประถมศึกษา

แบบบันทึกสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
 ระดับประถมศึกษา

นักวิจัย ปีที่พิมพ์	สาระสำคัญ	ผลการสังเคราะห์

ฉบับที่ 6

แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (สำหรับผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ)

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกผลฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อพิจารณาร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำนวน 2 คน 2) ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 1 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 1 คน 3) ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 4) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 5) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีผลการประเมินมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระดับดีเด่น จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 7 คน

1.2 แบบบันทึกผลฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขอความอนุเคราะห์ร่วมสนทนาให้ตรงกับความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และจะไม่กระทบต่อท่านในเชิงลบ คำตอบหรือข้อมูลที่ท่านกรอกผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้ และเสนอผลการวิจัยโดยภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

3. เมื่อท่านร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เสร็จแล้ว ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กัญยกร อัครรัตนกร

ด้านเนื้อหา	ประเด็นคำถาม	บันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
การจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	2. ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องหรือไม่อย่างไร	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
ความเหมาะสมของร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	3. ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ฉบับที่ 7

แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบตรวจสอบฯ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้
    - 1.1 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ
    - 1.2 แบบตรวจสอบฯ ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
      - ตอนที่ 1 ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
      - ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
  2. ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา และจะไม่กระทบต่อท่านในเชิงลบ คำตอบหรือข้อมูลที่ท่านกรอกผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้ และเสนอผลการวิจัยโดยภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล
  3. เมื่อท่านตรวจสอบเสร็จแล้ว ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป
- หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กัญยกร อัครรัตนกร

**แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

ตอนที่ 1 ตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

1. การตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการใช้ภาษาและรูปเล่ม 3) ด้านการนำไปใช้และประโยชน์ และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก

2. โปรดพิจารณาประเด็นคำถามแต่ละข้อ แล้วตัดสินใจทำเครื่องหมาย (✓)

ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงช่องเดียว ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่ามีความถูกต้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าไม่มีความถูกต้อง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความถูกต้อง		
		+1	0	-1
ด้านเนื้อหา				
1	การลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอนชัดเจน			
2	เนื้อหาครบทุกประเด็นสามารถนำไปปฏิบัติได้			
3	ประเด็นที่นำเสนอมีความละเอียดเข้าใจง่าย			
4	การลำดับขั้นตอนการจัดทำคู่มือ เข้าใจง่าย			
5	คำชี้แจงการใช้คู่มือเข้าใจง่าย ปฏิบัติได้จริง			
6	ขั้นตอนการนำไปปฏิบัติได้ชัดเจน เหมาะสม เข้าใจง่าย			
ด้านการใช้ภาษาและรูปเล่ม				
7	การใช้สำนวนภาษาในการเขียนสารบัญ มีความเหมาะสม			
8	ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย			
9	การใช้ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมอ่านง่าย ตลอดทั้งเล่ม			
10	การออกแบบปกคู่มือมีสีสันสวยงาม น่าใช้			
11	รูปเล่มเหมาะสมไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป			
12	การจัดทำรูปเล่มแข็งแรง หยิบจับได้ง่าย			

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความถูกต้อง		
		+1	0	-1
ด้านการนำไปใช้และประโยชน์				
13	ผู้เรียนมีค่านิยมหลักระดับประถมศึกษาตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนดไว้			
14	ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา			
15	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น			
16	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา			
17	สถานศึกษาอื่นนำไปใช้พัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน			
18	สามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้			
ด้านแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลัก				
19.	การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้			
20.	การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
21.	การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา			
22.	การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา			

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบความถูกต้อง

ฉบับที่ 8

แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์
 ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
 เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
 (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตัดสินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน

2. แบบประเมินฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

3. ขอความอนุเคราะห์ประเมินทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และจะไม่กระทบต่อท่านในเชิงลบ คำตอบหรือข้อมูลที่ท่านกรอกผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้ และเสนอผลการวิจัยโดยภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

4. เมื่อท่านตอบแบบประเมินเสร็จแล้ว ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล

กัญยกร อัครรัตนกร

**แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)**

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ตรงหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
เพียงช่องเดียว

ตำแหน่ง

( ) ผู้บริหารสถานศึกษา

( ) ครูผู้สอน

**ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ
ประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

คำชี้แจง

1. คำถามมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความเหมาะสม 2) ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
3) ประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. โปรดพิจารณาประเด็นคำถามแต่ละข้อ แล้วตัดสินใจทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน
ช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงช่องเดียว ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ					ประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการศึกษาในปัจจุบัน															
2	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทของสังคมไทย															
3	รายละเอียดของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสม															
4	สาระสำคัญของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมและเพียงพอ															
5	ทำความเข้าใจร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้ง่ายไม่ยุ่งยาก															
6	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความครอบคลุมกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสม															

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ					ประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12	ได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา															
13	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเป็นไปได้ สอดคล้องนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง															
14	สาระสำคัญที่กำหนดในร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความน่าเชื่อถือ															
15	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สามารถนำไปใช้ได้จริง															
16	ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเป็นมาตรฐานการจัดการเรียนรู้															

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ					มีประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17	ร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอน															
18	ผลจากการดำเนินการตามร่าง คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา จะมีความคุ้มค่า ต่อการจัดการเรียนรู้															
19	ร่างคู่มือการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา เป็นการส่งเสริมให้เกิด ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า ในการจัดการเรียนรู้															
20	สาระสำคัญที่ได้จากร่างคู่มือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สามารถทำให้เกิดประโยชน์ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง															

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

ฉบับที่ 9

แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

(สำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียน)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประเมินค่านิยมหลัก ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ประเมินค่านิยมหลัก ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 11 โดยแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 9/1 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ฉบับที่ 9/2 แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

2. แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ผู้ประเมิน คือ ครูผู้สอน

4. ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมินทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และจะไม่กระทบต่อท่านในเชิงลบ คำตอบหรือข้อมูลที่ท่านกรอกผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้ และเสนอผลการวิจัยโดยภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

5. เมื่อท่านตอบแบบประเมินเสร็จแล้ว กรุณาส่งคืนผู้วิจัยหรือส่งคืนผู้ประสานงาน เก็บรวบรวมข้อมูล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กัญกร อัครรัตนกร

ฉบับที่ 9/1

แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3)

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ตรงหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
เพียงช่องเดียว

- ( ) ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 ( ) ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 ( ) ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 พฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ ตรงกับพฤติกรรมการปฏิบัติจริงของ
ผู้เรียนในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัตินั้น ๆ ซึ่งระดับการปฏิบัติ
มี 4 ระดับ ดังต่อไปนี้

- ระดับ 3 หมายถึง ดีเยี่ยม มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4-5 ตัวชี้วัด
และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
- ระดับ 2 หมายถึง ดี มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2-3 ตัวชี้วัด
และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60-79
- ระดับ 1 หมายถึง ผ่าน มีผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัด ขึ้นไป
ร้อยละ 50-59
- ระดับ 0 หมายถึง ไม่ผ่าน มีผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป
ต่ำกว่าร้อยละ 50

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมกาปฏิบัติของผู้เรียน ตามกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลัก ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ ก่อนใช้ร่างคู่มือฯ				ระดับการปฏิบัติ หลังใช้ร่างคู่มือฯ			
		3	2	1	0	3	2	1	0
ข้อ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่									
1.	ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตัวเอง และตรงต่อเวลาในทุก ๆ เรื่อง เช่น จัดบ้าน โต๊ะเรียน กระเป๋าหนังสือ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีการนัดหมายจะไปตามนัดและตรงต่อเวลาเสมอ เป็นต้น								
2.	ผู้เรียนรู้กฎระเบียบของสถานศึกษาหรือของห้องเรียนและเต็มใจปฏิบัติตามกฎระเบียบได้อย่างถูกต้อง								
3.	ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาของห้องเรียนและสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ในทุก ๆ เรื่อง								
4.	ผู้เรียนเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด เป็นต้น								
5.	ผู้เรียนมีความสุขภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตนเคารพผู้ใหญ่ เช่น เมื่อพบผู้ใหญ่ยกมือไหว้ทักทายด้วยความสุภาพ เป็นต้น								

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

ฉบับที่ 9/2

แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ตรงหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
เพียงช่องเดียว

- ( ) ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
( ) ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
( ) ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 พฤติกรรมตามค่านิยมหลักก่อนและหลังการใช้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ ตรงกับพฤติกรรมการปฏิบัติจริงของ
ผู้เรียนในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติ นั้น ๆ ซึ่งระดับการปฏิบัติ
มี 4 ระดับ ดังต่อไปนี้

- ระดับ 3 หมายถึง ดีเยี่ยม มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 4-5 ตัวชี้วัด
และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 80 ขึ้นไป
- ระดับ 2 หมายถึง ดี มีผลการปฏิบัติในระดับดีเยี่ยม 2-3 ตัวชี้วัด
และไม่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ร้อยละ 60-79
- ระดับ 1 หมายถึง ผ่าน มีผลการปฏิบัติในระดับผ่าน 1 ตัวชี้วัด ขึ้นไป
ร้อยละ 50-59
- ระดับ 0 หมายถึง ไม่ผ่าน มีผลการปฏิบัติในระดับไม่ผ่าน 1 ตัวชี้วัด ขึ้นไป
ต่ำกว่าร้อยละ 50

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมปฏิบัติของผู้เรียนตามกิจกรรมการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา	ระดับการปฏิบัติ ก่อนใช้คู่มือฯ				ระดับการปฏิบัติ หลังใช้คู่มือฯ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	
ข้อ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา										
1.	ผู้เรียนเอาใจใส่ดูแลสุขภาพทางกายอยู่เสมอ เช่น ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และเลือกรับประทาน อาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อาหารปลอดภัย เป็นต้น									
2.	ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข เช่น ใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ อยู่กับคนที่รักและห่วงใย จัดสรรเวลาอย่างเป็นระบบ และเสียสละเวลาส่วนตัวไปทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคมใน บางโอกาส เป็นต้น									
3.	ผู้เรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าตนเอง มีความเชื่อมั่น ในความสามารถตนเอง ยอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง									
4.	ผู้เรียนมองโลกในแง่ดี คิดในแง่บวก ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และสิ่งที่ไม่อาจควบคุมได้อย่างเข้าใจ พร้อมให้อภัยทุกคน ได้เสมอ									
5.	ผู้เรียนรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมจัดการ อารมณ์ของตนเอง และเตือนสติผู้อื่นได้									

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

ฉบับที่ 10
แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

.....

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วม 5) ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

2. แบบประเมินฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ผู้ประเมิน คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

4. ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมินทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา และจะไม่กระทบต่อท่านในเชิงลบ คำตอบหรือข้อมูลที่ท่านกรอกผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้ และเสนอผลการวิจัยโดยภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

5. เมื่อท่านตอบแบบประเมินเสร็จแล้ว กรุณาส่งคืนผู้วิจัยหรือส่งคืนผู้ประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล

กัญญกร อัครรัตนกร

**แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ตรงหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
เพียงช่องเดียว

ตำแหน่ง

☐ ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น	☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
☐ ครูผู้สอน	☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
☐ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง	☐ สถานประกอบการ
☐ ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น	

**ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาประเด็นคำถามแต่ละข้อ แล้วตัดสินใจทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน
ช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงช่องเดียว ต่อไปนี้

- 5 ระดับ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 ระดับ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 ระดับ ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 ระดับ ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 ระดับ ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการบริหารจัดการ						
1.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความ สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สอนง ต่อนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
2.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาสาระเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง					
3.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสามารถและ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
4.	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีเทคนิค การสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการศึกษา					
5.	ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ด้วยความเต็มใจ					
6.	สถานศึกษาพาครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาไปศึกษาดูงานและนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนและสถานศึกษาให้ดีขึ้น					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านครูผู้สอน						
1.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ในด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนประถมศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					
2.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลัก ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง					
4.	ครูผู้สอนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและท้องถิ่น ร่วมกันพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อย่างจริงจัง					
5.	ครูผู้สอนสามารถพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้เหมาะสม กับศักยภาพของผู้เรียนทุกคน					
ด้านงบประมาณและวัสดุในการดำเนินงาน						
1.	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
2.	สถานศึกษาประสานการระดมทรัพยากรทางการศึกษากับท้องถิ่นเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา					
3.	สถานศึกษามีระบบการบริหารงานด้านการเงินที่โปร่งใสเป็นธรรม ตรวจสอบได้					
4.	สถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ					
ด้านการมีส่วนร่วม						
1.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระ					
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมครูผู้สอนนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับท้องถิ่นในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้					
4.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น					
ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา						
1.	ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
2.	ท้องถิ่นเข้ามาร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา					
3.	สถานศึกษามีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรียนรู้เสริมทักษะอาชีพมากขึ้น					
4.	ท้องถิ่นให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากขึ้น					
ด้านการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา						
1.	ผู้เรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน					
2.	ผู้เรียนมีชื่อเสียงเสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งงามเพื่อส่วนรวม					
3.	ผู้เรียนกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์					
4.	ผู้เรียนใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทางตรงและทางอ้อม					
5.	ผู้เรียนมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่					
6.	ผู้เรียนมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลสมีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

ภาคผนวก ง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 1

แบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา
และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 101 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ΣX	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

จากตารางที่ 101 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 2

แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 102 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารหลักฐาน
เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ΣX	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
2.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80

จากตารางที่ 102 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการศึกษาเอกสาร
หลักฐานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 แสดงว่า ข้อคำถามมี
ความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 3

แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 103 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรม
ของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
13.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
18.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
19.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
20.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80

จากตารางที่ 103 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสังเกตการจัด
กิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ
มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า ข้อคำถามในการสัมภาษณ์
มีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

ค่าอำนาจจำแนก (r) ฉบับที่ 3
แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 104 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.67	11	0.78
2	0.70	12	0.68
3	0.64	13	0.67
4	0.66	14	0.63
5	0.70	15	0.74
6	0.64	16	0.66
7	0.69	17	0.60
8	0.60	18	0.64
9	0.60	19	0.77
10	0.73	20	0.68

ค่าความเชื่อมั่น (α) ฉบับที่ 3
แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดกิจกรรมของครูผู้สอน
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

Reliability

Scale : 0.05

Case Processing Summary

	N	%
Cases Valid	30	100.0
Excluded ^a	0	.0
Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on

all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.942	68

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	104.8500	64.541	0.050	0.947
VAR00002	104.8250	60.969	0.504	0.941
VAR00003	105.0500	59.587	0.754	0.938
VAR00004	104.8750	58.625	0.817	0.937
VAR00005	105.7000	64.010	0.125	0.946
VAR00006	104.9500	58.459	0.857	0.936
VAR00007	104.9500	58.459	0.857	0.936
VAR00008	104.7500	59.013	0.780	0.937
VAR00009	105.6000	63.990	0.072	0.949

VAR00010	105.1000	61.169	0.561	0.940
VAR00011	104.8500	64.541	0.050	0.947
VAR00012	105.1700	59.237	0.784	0.946
VAR00013	104.8750	58.625	0.817	0.937
VAR00014	104.9500	59.433	0.723	0.938
VAR00015	104.9500	58.459	0.857	0.936
VAR00016	104.9500	58.459	0.857	0.936
VAR00017	104.7500	59.013	0.780	0.937
VAR00018	104.9250	60.789	0.534	0.941
VAR00019	105.8550	61.807	0.784	0.881
VAR00020	105.1000	61.169	0.561	0.940

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 4

แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 105 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึก
ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80

จากตารางที่ 105 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ระดับลึก
ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า
ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 5

แบบบันทึกผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน
ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 106 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

จากตารางที่ 106 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนา ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า ข้อคำถาม มีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 6

แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 107 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
3.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80

จากตารางที่ 107 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 7

แบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 108 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
3.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
8.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
21.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
22.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

จากตารางที่ 108 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความถูกต้องของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 8

แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 109 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนา
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
3.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
9.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
18.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
19.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

จากตารางที่ 109 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

ค่าอำนาจจำแนก (r) ฉบับที่ 8
แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์
ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 110 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก		
	ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	ประโยชน์
1.	0.72	0.64	0.60
2.	0.66	0.67	0.74
3.	0.77	0.75	0.72
4.	0.67	0.64	0.61
5.	0.78	0.68	0.67
6.	0.65	0.70	0.68
7.	0.67	0.69	0.62
8.	0.72	0.61	0.71
9.	0.66	0.65	0.71
10.	0.65	0.67	0.75
11.	0.69	0.71	0.73
12.	0.67	0.69	0.70
13.	0.80	0.65	0.70
14.	0.64	0.74	0.66
15.	0.77	0.62	0.68
16.	0.70	0.68	0.70
17.	0.80	0.69	0.79
18.	0.67	0.58	0.73
19.	0.72	0.78	0.70
20.	0.63	0.75	0.63

ค่าความเชื่อมั่น (α) ฉบับที่ 8
แบบประเมินความเหมาะสมของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

Reliability

Scale : 0.05

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables
in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.836	20

Item–Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Cronbach's Alpha if Item Deleted
var00001	149.2500	40.397	0.858
var00002	148.8500	37.721	0.850
var00003	149.2500	39.115	0.760
var00004	148.8500	38.131	0.923
var00005	149.1500	39.105	0.730
var00006	148.8750	37.548	0.720
var00007	148.9750	37.512	0.818
var00008	148.9500	40.356	0.780

var00009	149.0000	37.692	0.827
var00010	149.7000	39.036	0.840
var00011	149.2000	37.959	0.720
var00012	149.3000	40.421	0.940
var00013	149.2750	33.435	0.694
var00014	148.6500	38.285	0.823
var00015	148.7500	39.041	0.860
var00016	148.2000	36.524	0.843
var00017	149.5000	39.810	0.856
var00018	148.9250	37.969	0.787
VAR00019	84.8055	12.028	0.786
VAR00020	85.8333	11.799	0.876

ค่าความเชื่อมั่น (α) ฉบับที่ 8

แบบประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

Reliability

Scale : 0.05

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables
in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.892	20

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Cronbach's Alpha if Item Deleted
var00001	148.8550	40.385	0.854
var00002	148.8500	37.721	0.850
var00003	149.2500	39.115	0.760
var00004	148.8500	38.131	0.923
var00005	149.1500	39.105	0.730
var00006	148.8750	37.548	0.720
var00007	148.9750	37.512	0.818
var00008	148.9500	40.356	0.780
var00009	149.0000	37.692	0.827

var00010	149.7000	39.036	0.840
var00011	149.2050	37.959	0.720
var00012	149.3000	40.421	0.940
var00013	149.2750	33.435	0.694
var00014	148.6500	38.285	0.823
var00015	148.7500	39.041	0.860
var00016	148.2000	36.524	0.843
var00017	149.5000	39.810	0.856
var00018	148.9250	37.969	0.787
var00019	148.9750	37.512	0.818
var00020	148.2050	38.524	0.814

ค่าความเชื่อมั่น (α) ฉบับที่ 8
แบบประเมินประโยชน์ของร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

Reliability

Scale : 0.05

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables
in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.913	20

Item–Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Cronbach's Alpha if Item Deleted
var00001	147.8050	12.028	0.786
var00002	147.8500	11.799	0.876
var00005	147.8000	39.105	0.730
var00001	148.2550	40.397	0.858
var00002	148.8500	37.721	0.850
var00003	149.2500	39.115	0.760
var00004	149.2750	38.131	0.923

var00005	149.1500	39.105	0.730
var00006	148.8750	37.548	0.720
var00007	148.9750	37.512	0.818
var00008	148.6500	40.356	0.780
var00009	149.0000	37.692	0.827
var00010	149.7000	39.036	0.840
var00011	149.2000	37.959	0.720
var00012	149.3000	40.421	0.940
var00013	149.2750	33.435	0.694
var00014	148.6500	38.285	0.823
var00015	148.7500	39.041	0.860
var00016	148.2000	36.524	0.843
var00017	149.5000	39.810	0.856
var00018	148.9250	37.969	0.787
var00019	148.7500	39.041	0.860
var00020	148.2500	36.524	0.843

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 9

แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ฉบับที่ 9/1

แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ตารางที่ 111 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ตัวชี้วัด	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80

จากตารางที่ 111 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรม
ตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้
ทุกข้อ

ค่าอำนาจจำแนก (r) ฉบับที่ 9 (ฉบับที่ 9/1)
แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ตารางที่ 112 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลัก
 ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.80
2	0.77
3	0.62
4	0.65
5	0.73
6	0.77
7	0.67
8	0.78
9	0.72
10	0.66
11	0.72
12	0.66
13	0.67
14	0.70
15	0.80

ค่าความเชื่อมั่น (α) ฉบับที่ 9 (ฉบับที่ 9/1)
แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

Reliability

Scale : 0.05

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.893	15

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	88.5667	18.530	0.853
VAR00002	88.6333	14.723	0.801
VAR00003	89.1000	16.921	0.822
VAR00004	88.6333	14.723	0.801
VAR00005	88.5000	16.190	0.822
VAR00006	88.8000	16.993	0.834
VAR00007	88.4667	15.361	0.809

VAR00008	88.2667	16.547	0.819
VAR00009	88.3667	16.033	0.816
VAR00010	88.6333	14.723	0.801
VAR00011	88.4667	15.361	0.809
VAR00012	88.2667	16.547	0.810
VAR00013	88.3667	16.033	0.811
VAR00014	88.6333	14.723	0.831
VAR00015	88.4667	15.361	0.819

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 9

แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ฉบับที่ 9/2

แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ตารางที่ 113 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลัก
ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80

จากตารางที่ 113 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมตาม
ค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่า ข้อคำถาม
มีความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

ค่าอำนาจจำแนก (r) ฉบับที่ 9/2
แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ตารางที่ 114 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.67
2	0.77
3	0.74
4	0.65
5	0.75
6	0.77
7	0.59
8	0.78
9	0.72
10	0.66
11	0.72
12	0.66
13	0.59
14	0.72
15	0.77

ค่าความเชื่อมั่น (α) ฉบับที่ 9 (ฉบับที่ 9/2)
แบบประเมินพฤติกรรมตามค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

Reliability

Scale : 0.05

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.881	15

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	105.4350	59.129	0.965
VAR00002	106.1500	60.609	0.970
VAR00003	105.7500	61.263	0.926
VAR00004	104.9000	59.489	0.980
VAR00005	104.8000	59.907	0.973

VAR00006	105.5000	58.546	0.965
VAR00007	105.8500	59.719	0.937
VAR00008	105.0550	59.700	0.908
VAR00009	104.7000	63.100	0.940
VAR00010	104.5000	62.055	0.981
VAR00011	105.9000	61.545	0.997
VAR00012	105.7500	59.500	0.946
VAR00013	106.9000	60.608	0.964
VAR00014	105.6000	60.703	0.970
VAR00015	105.4350	59.129	0.965

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ฉบับที่ 10
แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 115 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
โดยผู้เชี่ยวชาญ

(N = 5)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					Σx	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
2.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
14.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
21.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
22.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
24.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
26.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
27.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
29.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

จากตารางที่ 115 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมี
ความเที่ยงตรงสามารถใช้ได้ทุกข้อ

ค่าอำนาจจำแนก (r) ฉบับที่ 10
แบบประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 116 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามความพึงพอใจการบริหาร
 แบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.67	16	0.66
2	0.65	17	0.69
3	0.68	18	0.69
4	0.75	19	0.70
5	0.73	20	0.75
6	0.74	21	0.73
7	0.68	22	0.68
8	0.63	23	0.72
9	0.65	24	0.67
10	0.64	25	0.68
11	0.77	26	0.68
12	0.80	27	0.62
13	0.67	28	0.73
14	0.64	29	0.75
15	0.68		

ค่าความเชื่อมั่น (α) ฉบับที่ 10
แบบประเมินความพึงพอใจการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

Reliability

Scale : 0.05

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	00	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.866	29

Item–Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	85.0333	10.930	0.846
VAR00002	85.2000	13.752	0.876
VAR00003	85.0667	10.685	0.840
VAR00004	85.1667	10.433	0.889
VAR00005	84.7333	11.375	0.844
VAR00006	85.0000	10.759	0.794
VAR00007	84.7000	12.562	0.877

VAR00008	84.7667	11.633	0.784
VAR00009	85.8661	11.016	0.791
VAR00010	84.8502	12.028	0.786
VAR00011	84.8222	11.799	0.876
VAR00012	85.6667	12.092	0.852
VAR00013	84.7000	10.748	0.788
VAR00014	84.3000	11.266	0.870
VAR00015	84.6087	12.842	0.872
VAR00016	85.4467	12.092	0.852
VAR00017	84.7000	12.700	0.869
VAR00018	84.8117	13.016	0.883
VAR00019	84.8055	12.028	0.786
VAR00020	105.1000	61.169	0.940
VAR00021	105.9000	60.123	0.972
VAR00022	105.7000	59.942	0.963
VAR00023	104.8500	58.917	0.953
VAR00024	105.5750	59.306	0.976
VAR00025	104.8254	59.709	0.964
VAR00026	104.0750	59.275	0.958
VAR00027	105.7000	64.010	0.960
VAR00028	104.9500	61.705	0.961
VAR00029	106.7500	61.100	0.905

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	กัญญกร อัครรัตนาก
วัน เดือน ปีเกิด	9 ธันวาคม พ.ศ. 2506
สถานที่เกิด	ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5/39 หมู่ 1 ตำบลดอนก่ายาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2520	ประถมศึกษาโรงเรียนวัดสกุณปัถวี จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2525	มัธยมศึกษาโรงเรียนสงวนหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2529	ค.บ. (การประถมศึกษา) วิทยาลัยครูจันทระเกษม
พ.ศ.2545	กศ.ม (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ.2562	ปร.ด (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2530	อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านทัพหลวง กิ่งอำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2541	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 20 อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2546	ครูใหญ่ โรงเรียนวัดสระพังกร่าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2547	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดองค์รักษ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2547	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดองค์รักษ์ อำเภอบางปลาม้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
พ.ศ. 2555	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดพระธาตุ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
พ.ศ.2560 – ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดสวนแตง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1